

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Tam 22 dile çevrilen gerçek bir öykü.
Bu kitapta okuyacaklarınız hayal ürünü değil.

Sokak Kedisi Bob

JAMES BOWEN

SIRADIŞI BİR DOSTLUK ÖYKÜSÜ

YARANCI

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://www.pdfkitap.com>

Sokak Kedisi Bob
Özgün Adı | *A Street Cat Named Bob*
James Bowen

Yayına Hazırlayan | Seda Ersavcı
Düzeltili | Şeyda İşler
Kapak Uygulama | Şükrü Karakoç
Grafik Uygulama | Şükrü Karakoç
Yayınevi Logosu | Ömer Aydoğdu

2. Baskı, Şubat 2013, İstanbul
ISBN: 978-605-63708-0-9

© Işıl Karahanoğlu Zaimoğlu, 2013
© Yabancı Yayınları, 2013
© James Bowen & Garry Jenkins 2012

Yayıncının yazılı izni olmaksızın alıntı yapılamaz.
Bu eser Anatolia Telif Hakları Ajansı aracılığıyla satın alınmıştır.

Yabancı™ Penguen Kitap-Kaset Bas. Yay. Paz. Tic. Ltd. Şti.'nin yan kuruluşudur.
Bahariye Cad. Dr. İhsan Ünlüer Sok. Ersoy Apt. A Blok No: 16/15 Kadıköy - İstanbul
Tel: (0216) 348 36 97 Faks: (0216) 449 98 34
www.yabanciyayinlari.com – www.ilknokta.com

Kapak, İç Baskı: Deniz Ofset Matbaacılık
Gümüşsuyu Cad. Topkapı Center, Odin İş Merkezi No: 403/2 Topkapı-İstanbul
Tel: (0212) 613 30 06 - Faks: (0212) 613 51 97
Sertifika No: 25001

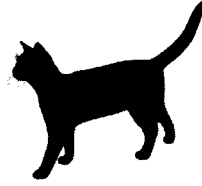
James Bowen
SOKAK KEDİSİ BOB
Sıradışı Bir Dostluk Öyküsü

Çeviren
Işıl Karahanoğlu Zaimoğlu

Bryn Fox'a... ve bir dostunu kaybeden herkese...

1. BÖLÜM

Dost Gezginler

Bir yerlerde meşhur bir alıntı okumuştum. Yaşadığımız her günün bize sunulan ikinci bir şans olduğunu söylüyordu. Bunu değerlendirmek elimizdeydi aslında, ancak çoğunlukla yapmıyorduk.

Hayatımın büyük bir bölümünü bu alıntıyı doğru çıkararak geçirdim. Önüme neredeyse her gün birçok fırsat çıktı. Uzun süre hiçbirini değerlendiremedim, ama sonra, 2007'nin başlarında, bu durum nihayet değişmeye başladı. Bob ile arkadaşlığımızın başlangıcı da o günlere dayanıyor. Geri dönüp baktığımda, sanki bu onun için de ikinci bir şanstı diye düşünüyorum.

Onunla ilk defa mart ayının kasvetli bir perşembe günü karşılaştım. Londra daha tam anlamıyla kışı atlatamamıştı ve sokaklar hâlâ dondurucu derecede soğuktu, özellikle de rüzgâr Thames Nehri üstünden estiğinde. Gece don ihtimali bile vardı. Ben de bu sebeple, Covent Garden civarında tüm gün gitar çaldıktan sonra, Londra'nın kuzeyine düşen Tot-

tenham'daki sosyal konutlardaki yeni evime her zamankinden erken döndüm.

Siyah gitar kutum ve sırt çantam her günkü gibi omzundaydı, ancak bu gece farklı olarak en yakın arkadaşım Belle de bana eşlik ediyordu. Belle ile yıllar önce bir ilişkimiz olmuştu, ama şimdi sadece arkadaştık. Evlere servis yapan ucuz bir Hint restoranından yemek ısmarlayacak ve köşedeki kermesten aldığım küçük siyah-beyaz televizyonda bir film izleyecektik.

Her zamanki gibi apartmandaki asansör çalışmadığından, beşinci kata kadar olan uzun zorlu yürüyüşe boyun eğerek, merdivenlere doğru yöneldik.

Holdeki floresan lambalar kırık ve giriş katının bir kısmı karanlığa gömülmüştü, gene de merdivenlere doğru ilerleyince, karartıda parlayan bir çift gözün farkına varabildim. Uysal, bir parça da hüznü miyavlamayı duyunca, işi çözdüm.

İlerleyince, hole çıkan koridordaki giriş katı dairelerinden birinin paspasına kıvrılmış olan sarmanı loş ışıkta seçebildim.

Kedilerle büyümüştüm ve onlara karşı her zaman bir parça zaafım vardı. İyice bakabilmek için yanına yaklaşıncı, erkek olduğunu fark ettim.

Onu daha önce etrafta hiç görmemiştim ama karanlıkta dahi, farklı, karakter sahibi bir kedi olduğunu anlayabiliyordum. Birazcık bile tedirgin olmamıştı, aslına bakarsanız tam tersi bir durum söz konusuydu. Vakur bir havası vardı. Orada, gölgelerin arasında sanki kendi evindeymiş gibiydi ve bana attığı sabit, meraklı ve zeki bakışlardan yola çıkarak, onun alanına girenin asıl ben olduğum anlaşılıyordu. Sanki bana, "İyi de kimsin sen ve burada ne işin var?" diyordu.

Eğilip, bir merhaba demekten kendimi alıkoyamadım.

“Selam dostum. Seni daha önce görmemiştim, burada mı yaşıyorsun?” dedim.

Aynı dikkatli, hafif ilgisiz ifadeyle, hâlâ beni değerlendirmişçesine yüzüme baktı.

Arkadaşlık kurmak, ama en çok da tasma veya bir çeşit hüviyet taşıyor mu diye bakmak için boynunu okşamaya karar verdim. Karanlıkta emin olamasam da, elime bir şey gelmediğini fark edebildim ki bu da aklıma hemen sokak kedisi olabileceği fikrini getirdi. Londra’da bunlardan oldukça fazla vardı.

İlgimden hoşlanmışa benziyordu, hafifçe üstüme sürtünmeye başladı. Onu okşadıkça, tüylerinin yer yer döküldüğünü fark ettim. İyi bir yemeğe ihtiyaç duyduğu çok açıktı. Sürtünme şekline bakılırsa, sevmeye de muhtaçtı.

Sabırla merdivenlerin başında bekleyen Belle’e bakıp, “Zavallı şey, herhalde bir sokak kedisi. Tasma takmıyor ve çok zayıf,” dedim.

Kedilere karşı zaafım olduğunu biliyordu.

Başıyla kedinin önünde yattığı daire kapısını işaret ederek, “James hayır, onu alamazsın,” dedi. “Öylece içeri girip, bu noktayı rastgele seçmiş olamaz. Orada kim yaşıyorsa, ona ait olmalı. Muhtemelen eve gelip, onu içeri almalarını bekliyordur.”

Gönülsüzce söylediklerine razı oldum. Tüm işaretlerin evsiz olduğunu göstermesine rağmen, bir kediyi alıp öylece evime götüremezdim. Buraya daha yeni taşınmışım ve hâlâ evimi düzenlemekle meşguldüm. Ya o dairede yaşayan kişiye aitse? Sonuçta hayvanlarını kapıp giden birini hoş karşılamazlardı herhalde, öyle değil mi?

Kaldı ki, o anda ihtiyacım olan son şey bir kedinin getireceği ek sorumluluktuktu. Sosyal konutlarda kıt kanaat geçinmeye çalışan başarısız bir müzisyen ve iyileşme yolundaki

bir uyuşturucu bağımlısıydım. Kendi sorumluluğumu almak bile yeterince zordu.

Ertesi sabah, yani Cuma günü, aşağı inince bizim sarmanı hâlâ orada yatarken buldum. Sanki, aradan geçen aşağı yukarı on iki saat boyunca, yerinden hiç kıpırdamamıştı.

Gene diz çöküp onu sevdim. Bundan keyif aldığı gün gibi açıktı. Mırılıyor ve ona yöneltilen ilgiden zevk alıyordu. Henüz bana yüzde yüz güvenmiyordu. Ne var ki, tehlikeli olmadığımı düşündüğü de belliydi.

Onu gün ışığında görünce çok güzel bir hayvan olduğunu fark ettim. İnsanın içine işleyen yeşil gözleri ile hakikaten dikkat çekici bir yüzü vardı. Bununla birlikte, yüzündeki ve bacaklarındaki çiziklerden bir kavgaya karıştığı veya bir kaza geçirdiği anlaşılıyordu. Bir gece önceki tahminim yanlış çıkmamıştı; tüyleri çok kötü durumdaydı: Tel tel olmuşlardı, yarım düzine kel alandan derisi görülüyordu. Onun için artık gerçekten endişelenmeye başlamıştım, ama bir kez daha kendime, hayatımı düzene sokmak konusunda başımda yeteri kadar dert olduğunu hatırlattım. Böylece hiç istemediğim halde, sokaklarda müzik yaparak üç beş pound kazanmaya çabalamak üzere, Tottenham'dan Londra'nın merkezine ve oradan da Covent Garden'a giden otobüsü yalamaya çıktım.

O gece oldukça geç döndüm, saat neredeyse on olmuştu. Hemen koridorda bizim sarmanı gördüğüm yere doğru yöneldim ama ondan eser yoktu. Hafif bir hayal kırıklığına uğradım. Ona bir parça kanım kaynamıştı. Fakat ekseriyetle rahatladım. Sahiplerinin, her nereye gittilerse dönüp, onu içeri aldıklarını düşündüm.

Ertesi gün aşağı inip de onu aynı yerde bulunca bütün ümitlerim kırıldı. Şimdi eskisinden de savunmasız bir hali vardı, tüyleri karman çormandı. Üşümüş ve aç görünüyor, biraz da titriyordu.

Onu okşayarak, “Bakıyorum da hâlâ buradasın,” dedim. “Bugün pek de iyi görünmüyorsun.”

Bu durumun gereğinden fazla uzadığına karar verdim.

Dairenin kapısını aynen çaldım. Bir şeyler söyleme ihtiyacı duyuyordum. Eğer bu onların kedisiyse, yaptıkları hiç de doğru bir davranış değildi. Bir şeyler yemesi, içmesi ve belki de bir veterinere görünmesi gerekiyordu.

Kapıda bir erkek belirdi. Tıraşsızdı, üzerinde bir tişört ve eşofman altı vardı ve öğlen olmasına rağmen uykudan yeni uyanmış gibi duruyordu.

“Dostum rahatsızlık verdiğim için kusura bakma. Bu senin kedin mi?” diye sordum.

Bir anlığına bana deliymişim gibi baktı.

Kafasını eğip paspasın üstünde top halini almış sarmanı görmeden önce, “Hangi kedi?” diye sordu.

Ardından ilgisiz bir omuz silkmeye, “Yo hayır,” dedi. “Benimle bir alakası yok.”

“Günlerdir burada,” diye karşılık verdiğimde ise boş bir bakışla karşılaştım.

“Öyle mi? Yemek kokusu falan almıştır. Dediğim gibi, benimle bir alakası yok.”

Sonra da kapıyı yüzüme kapattı.

O an kararımı verdim.

“Hadi dostum, benimle birlikte geliyorsun.” Sırt çantamı karıştırıp sokakta müzik yaparken düzenli olarak yanıma uğrayan kedilere ve köpeklerle ikram etmek için özellikle yanımda taşıdığım bir kutu bisküviyi arandım.

Kutuyu ona doğru tıkırdatınca, anında dört ayağının üstünde zıplayıp beni takip etti.

Ayaklarıyla ilgili bir derdi olduğunu ve arka bacaklarından birini tuhaf bir biçimde sürdüğünü görebiliyordum. Dolayısıyla, beş kat merdiveni çıkarken biraz ağırdan aldık. Birkaç dakika sonra güvenli bir biçimde daireme yerleşmiştik.

Dürüst olmak gerekirse, dairem eski püsküydü. Televizyonun haricinde, tek sahip olduklarım; ikinci el bir çekyat, küçük yatak odasının köşesinde bir şilte ve mutfak alanında yarı çalışır bir buzdolabı ile mikrodalga fırın, su ısıtıcısı ve tost makinasıydı. Ocak yoktu. Dairede, bunların haricinde sadece kitaplarım, video kasetlerim ve ıvır zıvırım vardı.

Çöpçü gibiyimdir ben biraz; sokaktan her türlü şeyi toplar, evime getiririm. O esnada, bir köşede kırık bir parkmetre, diğerinde kovboy şapkalı bir vitrin mankeni duruyordu. Bir keresinde bir arkadaşım, evimi, “antika dükkânı”na benzetmişti. Gel gör ki, yeni çevresini keşfe çıkan pisinin tek merak ettiği kısım mutfaktı.

Buzdolabından biraz süt çıkartıp bir kaba boşalttım ve azıcık su ile karıştırdım. Yaygın inanışın aksine, sütün kediler için zararlı olabileceğini biliyordum, zira kediler aslında laktoza duyarlıdırlar. Sulu sütü saniyede yalayıp yuttu.

Buzdolabında birazcık ton balığı vardı. Bunu da birkaç ezilmiş bisküvi ile karıştırıp verdim. Gene aç kurt gibi yedi. *‘Zavallı şey, tam anlamıyla açlıktan ölüyor olmalı,’* diye düşündüm.

Soğuk ve karanlık koridordan sonra, pisi için daire beş yıldızlı otel gibiydi. Orada olduğu için çok memnun görünüyordu. Mutfakta karnını doyurduktan sonra salondaki kaloriferin yanına kıvrıldı.

Onu özenle inceleyince ayağında bir sorun olduğuna dair en ufak bir şüphem kalmadı. Sahiden de yanına çöküp dik-

katlice gözden geçirince, sağ arka bacağında büyük bir apse olduğunu fark ettim. Şeklinden ve büyüklüğünden, bunu kimin yaptığını anlamak zor değildi. Muhtemelen dişlerini bacağına saplayan, kaçmaya çalışınca da sıkıca tutan bir köpek veya bir tilki tarafından saldırıya uğramıştı. Ayrıca, bir tanesi gözünden çok uzakta bulunmayan, diğerleri de vücudunda ve bacaklarında olan pek çok sıyrığı vardı.

Onu küvete sokup, yarayı, etrafına bir parça alkolsüz nemlendirici ve üstüne vazelin sürerek elimden geldiğince temizledim. Böyle bir durumda başka bir kedi kıyameti koparırdı, ama o bir melek gibiydi.

Günün geri kalan kısmının büyük bir bölümünü şimdiden en sevdiği nokta olan kaloriferin yanında kıvrılarak geçirdi. Arada sırada da, bulduğu her şeyin üstüne atlayıp tırmalayarak dairenin içinde turlamayı ihmal etmedi. Daha önce ilgisini çekmeyen köşedeki vitrin mankeni, şimdi bir cazibe unsuruna dönüşmüştü. Benim için bir sakıncası yoktu. Canının istediği gibi davranabilirdi.

Sarmanların çok hareketli olabildiklerini biliyordum. Onun da içinde çokça bastırılmış enerji olduğu aşikârdı. Okşamak için yanına gittiğimde, zıplayıp bana pati attı. Bir yerden sonra oldukça canlanıp deli gibi sağı solu tırmalamaya başladı, neredeyse elimi çiziyordu.

Onu üstümden kaldırıp yere doğru koyarak, “Tamam dostum, sakın ol,” dedim. Kısırlaştırılmamış genç erkeklerin had safhada hareketli hale gelebildiklerini biliyordum. Tahminime göre, hâlâ ‘her şeyi yerli yerindeydi’ ve ergenlik döneminin ortalarında idi. Tabii ki emin olamazdım; gene de bu, bir evden ziyade sokaktan geldiğine dair hislerimi güçlendiriyordu.

Geceyi televizyon izleyerek geçirdim. Pisi, görünüşe göre halinden memnun, kaloriferin kenarına kıvrılmıştı. Bir tek ben yatmaya giderken hareketlendi; kalktı, beni yatak odasına kadar takip etti ve topak olup ayakucuma uzandı.

Karanlıkta nazik mırıltılarını dinlerken, varlığının bana iyi geldiğini hissettim. Bir bakıma bana arkadaş olmuştu, ki bu son zamanlarda çok sahip olmadığım bir şeydi.

Pazar sabahı epey erken bir saatte uyanıp sahibini aramak üzere sokak sokak dolanmaya karar verdim. Birilerinin “Kayıp Kedi” ilanı asmış olabileceğini düşündüm. Hemen hemen her gün mahalledeki elektrik direklerinde, ilan panolarında, hatta otobüs duraklarında bir kayıp ev hayvanı ilanı olurdu. O kadar çok kayıp kedi ilanı vardı ki, neredeyse civarda bir kedi hırsız çetesi olduğundan şüphelendim.

Sahibini bulma ihtimalime karşılık, güvenlik nedeniyle ayakkabı bağcığından yaptığım bir tasmayı da boynuna takarak, kediye yanıma aldım. Merdivenlerden giriş katına inerken, yanımda yürümekten mutlu görünüyordu.

Binanın dışına çıkınca, öne geçmek istercesine ipi çekmeye başladı. Çişinin geldiğini tahmin ettim. Sahiden de komşu binanın bitişiğindeki çalılık alana gidip, doğanın çağrısına kulak vermek için bir iki dakikalığına kayboldu. Sonra bana dönüp, güle oynaya tekrar tasmaya girdi.

‘Bana gerçekten güveniyor olmalı,’ diye içimden geçirdim. Derhal güveninin karşılığını vermem ve ona yardım etmeyi denemem gerektiğini düşündüm.

İlk uğranılacak liman, sokağın karşısında oturan kadındı. Bölgede kedilere bakması ile tanınıyordu. Mahalledeki sokak kedilerini besliyor ve gerekirse kısırlaştırıyordu. Kapıyı açtığında, içeride en az beş kedi gördüm. Daha arkada kaç tane olduğunu Allah bilir. Sanki civardaki tüm kediler, biraz yemek alabilmek için en uygun yer olduğunu bildikleri arka bahçesinde toplanıyordu. Hepsini beslemeye durumunun nasıl el verdiğini hayal bile edemiyordum.

Pisiyi görür görmez hemen kanı kaynadı ve küçük bir ikramda bulundu.

Ne var ki bu hoş hanımın kedinin nereden geldiği ile ilgili bir fikri yoktu. Onu daha önce hiç görmemişti.

“İddiaya girerim, Londra’nın başka bir bölgesinden geliyor. Sokağa atıldıysa hiç şaşırmam,” dedi. Bir şey duyma ihtimaline karşı kulak kesileceğini söyledi.

İçimden bir ses, Tottenham’ın çok uzağında bir yerlerden geldiği konusunda haklı olduğunu söylüyordu.

Sırf meraktan, hangi yöne gitmesi gerektiğini biliyor mu diye bakmak için, kediyi tasmaından çıkardım. Fakat sokakta yürürken, nerede olduğunu bilmediği belliydi. Tamamen kaybolmuş gibi görünüyordu. Sanki bana, “Nerede olduğumu bilmiyorum; seninle kalmak istiyorum,” dercesine baktı.

Birkaç saat kadar dışarıda kaldık. Yanımdan geçen mahallelilere onu tanıyıp tanımadıklarını sorduğum bir an, beni yalnız bırakıp çalıların arasına daldı ve tekrar işini gördü. Aldığım tek karşılık, boş bakışlar ve omuz silkmeydi.

Benden ayrılmak istemediği gayet açıktı. Etrafta dolandıkça, hikâyesini merak etmekten kendimi alamadım: Nereden geliyor ve aşağıdaki paspasın üstünde yatmadan önce nasıl bir hayat sürüyordu?

Bir yanım, sokağın karşısındaki ‘kedi kadına’ katılıyor ve onun bir ev kedisi olduğuna inanıyordu. Güzel görünümlü bir kediydi ve muhtemelen yılbaşında veya birinin doğum gününde alınmıştı. Eski deneyimlerime göre, sarmanlar biraz kaçık olabiliyor ve eğer kısırlaştırılmazlarsa daha da kötüye gidebiliyorlardı. Diğer kedilerden çok daha baskın bir kişiliğe sahip olabiliyorlardı. İçimden bir ses, yaygaracı ve oyunbaz bir hal aldıkça, idare edilmesinin de aynı derecede zorlaştığını söylüyordu.

Ailenin, “Bu kadarı da fazla,” dediği ve onu bir barınağa

veya RSPCA’ye götürmek yerine arabanın arkasına tıkarak bir gezintiye çıkartıp sokağa veya yol kenarına attıkları gözümde canlanıyordu.

Kedilerin yön bulma becerileri çok iyidir, ama belli ki evden çok uzağa bırakılmış ve geriye dönememişti. Ya da orayı evi olarak görmediği için, yeni bir tane bulmaya karar vermişti.

Diğer teorime göre, sahibi yaşlı biriydi ve vefat etmişti.

Tabii ki, durumun hiç de böyle cereyan etmemiş olma ihtimali vardı. Tuvalet eğitiminin olmaması, evcil hayvan ihtimalini çürüten en büyük nedendi. Ama onu tanıdıkça, biriyle beraber yaşamaya alışmış olduğuna daha çok ikna oldum. Sanki kendisine bakacağına inandığı insanların peşine düşüyordu. Bana aynen böyle yapmıştı.

Geçmiş ile ilgili en büyük ipucu, vücudundaki kötü görünen yaraydı. Bunun bir kavgada meydana geldiği kesindi. İltihap akıtmasından, yaranın birkaç günlük, belki de haftalık olduğu anlaşıyordu. Bu da bir başka olasılığı öne sürüyordu.

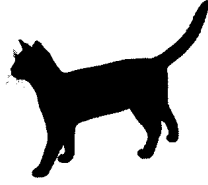
Londra her zaman geniş bir sokak kedisi nüfusuna sahipti. Evsiz barksız hayvanlar, artıklar ve yabancıların yardımı ile yaşamlarını sürdürüyorlardı. Beş yüz veya altı yüz yıl önce, merkezdeki Gresham Sokağı ile Clerkenwell Green ve Drury Lane, “Kedi Sokakları” olarak bilinir ve onlarla dolup taşardı. Bu sokak kedileri, şehrin günbegün hayatta kalmak için savaşıyor ayaktakımlarıydı. Çoğu bizim sarman gibiydi: Hafif hırpalanmış, umudu kırılmış.

Belki de bende kendini bulmuştu...

* RSPCA (Royal Society for the Prevention of Cruelty to Animals) – 1824’de kurulan “Kraliyet Hayvanlara Zulmü Önlenme Derneği.” –çn

2. BÖLÜM

İyileşme Yolunda

Küçüklüğümden beri kedilerle yaşadığım için, onlarla aramın hep iyi olduğunu düşünmüşümdür. Büyüme çağlarımda, birkaç tane Siyam kedimiz olmuştu. Bir dönem harika bir tekir kedimizin de olduğunu hatırlıyorum. Genellikle hepsi ile ilgili güzel anılarım var, gel gör ki zihnimde en çok yer eden, sanırım kaçınılmaz olarak, en kötü anımdır.

İngiltere’de ve Avustralya’da büyüdüm. Avustralya’dayken, bir süreliğine ülkenin batısındaki Craigie adlı bir yerde yaşadık. Oradayken, beyaz tüylü, sevimli bir yavru kedimiz vardı. Nereden aldığımızı hatırlamıyorum ama aklımda yerel bir çiftçi diye kalmış. Geldiği yer her neresiyse, korkunçmuş. Bize verilmeden önce muayenesi yapılmamıştı. Sonunda zavallı şeyin pireli olduğu anlaşıldı.

Hemen belli olmadı. Kedinin kalın beyaz tüyleri yüzünden pirelerin ürediğini kimse fark etmedi. Pire bir parazittir. Kendininkini devam ettirebilmek için başka yaratıkların hayatını emer. Bu zavallı yavrucağın da tüm kanını çekmişlerdi. Farkına vardığımızda çok geç kalmıştık. Annem alıp ve-

terinere götürdü, ancak tedavi edilemeyecek noktada olduğu söylendi. Binbir çeşit enfeksiyonu ve sorunu vardı. Onu aldıktan birkaç hafta sonra öldü. Beş altı yaşlarındaydım ve mahvolmuştum, annem de benden farklı bir durumda değildi.

Yıllar içinde birçok defa, genellikle de ne zaman beyaz bir kedi görsem, bu yavru kediye düşündüm. Ama o hafta sonu sarmanla geçirdiğim vakit yüzünden, aklımdan neredeyse hiç çıkmadı. Sarmanın tüylerinin kötü durumda olduğu belliydi. Bazı yerleri hakikaten tel teldi. Beyaz kedi ile aynı kaderi paylaşacağı korkusu içimi kapladı.

O pazar gecesi onunla evde otururken, bir karar verdim: Bunun olmasına izin vermeyecektim. Gösterdiğim ilginin onu iyileştireceğini farz etmeyecektim. Hiçbir şeyi şansa bırakmayacaktım.

Onu veterinerine götürmeliydim. Üstünkörü tedavimin yarayı iyileştirmek için yeterli olmayacağını biliyordum. Ayrıca başka hangi sağlık sorunlarına sahip olabileceğiyle ilgili de bir fikrim yoktu. Bekleme riskini göze almayacaktım, böylece ertesi sabah erkenden uyanıp, onu Finsbury Park'a doğru olan, Seven Sisters Sokağı'nın diğer ucundaki en yakın Hayvanları Koruma Derneği'ne götürmeye karar verdim.

Saat kurmuştum. Sabah erkenden uyanıp, kediye bir kap ezilmiş bisküvi ile ton balığı verdim. Karanlık günlerden biriydi, ama bunu bahane edemeyeceğimin farkındaydım.

Bacağının durumunu göz önüne alarak, doksan dakikalık yürüyüşü gerçekleştiremeyeceğini biliyordum, bu yüzden onu taşımaya karar verdim ve yeşil bir geri dönüşüm kutusuna koydum. İdeal çözüm değildi belki, ama başka bir alternatifim yoktu. Yola koyulur koyulmaz, durumdan hoşnut olmadığını belli etti. Patisini kutunun ağzından çıkarıp dışarı tırmanmaya çalışarak debelendi durdu. En sonunda pes ettim.

Bir elimle kutuyu, boşta kalan elimle de onu tutarak, "Haydi, gel seni taşıyayım," dedim. Bir süre sonra yukarı doğru tırmanıp omzuma yerleşti. Boş kutuyu Hayvanları Koruma Derneği'ne kadar yol boyunca taşıırken, o da omzumda oturdu.

Derneğin ii cehennem gibiydi. Ekseriyetle köpekler ve çoğu dazlak, vücutları korkunç dövmelerle dolu, genç sahipleriyle hıncahınc doluydu. Köpeklerin yüzde yetmişi Staffordshire Bull Teriye'ydi ve büyük ihtimalle millet eğlensin diye başka köpeklerle kavga ederken yara almışlardı.

İnsanlar her zaman İngilizlerin "hayvansever" bir millet olduğundan bahseder. Bu odada gördüklerimin sevgi ile alakası olmadığı kesindi. Bazı insanların evcil hayvanlarına davranış biçimi gerçekten de midemi bulandırıyor.

Kedi, bir kucağıma bir omzuma geçiyordu. Gergin olduğunu görebiliyor ve onu suçlayamıyordum. Bekleme odasındaki çoğu köpeğin hırlamalarına maruz kalıyordu. Bir iki tanesi yaklaşmaya çabaladığı için tasmalarından sıkıca tutulmuşlardı.

Köpekler teker teker muayene odasına alındılar. Hemşire ne zaman geri dönse, hayal kırıklığına uğruyorduk. Sonunda bize bakılması için dört buçuk saat bekledik.

Nihayet hemşire, "Bay Bowen, veteriner sizi bekliyor," dedi.

Veteriner orta yaşlıydı. Yüzünde, bazı insanlarda gördüğünüz o bıkkın, her şeyi görmüş geçirmiş ifade vardı. Dışarıdayken etrafımı çevrelemiş olan bütün o saldırganlık yüzünden olabilir ama kendimi anında diken üstünde hissettim.

Adamın sadece işini yaptığının farkındaydım, ama "Bilseydim gelmezdim," dememek için kendimi zor tuttum.

Kediyi holde nasıl bulduğumu ve bacağının arkasındaki apseyi anlattım.

"Peki, hızlıca bir muayene edelim," dedi.

Kedinin acı çektiğini görebiliyordu ve rahatlamasına yardımcı olması için ona ufak dozda diazepam verdi. Ardından da iki haftalık güç arttırıcı amoksisilin kürü için bir reçete yazacağını söyledi.

“Bu süre içinde iyileşme göstermezse, beni tekrar görmeye gel,” dedi.

Fırsatı yakalamışken pireleri de sorayım dedim. Tüylerine hızlıca bir göz gezdirip bir şey bulamadığını söyledi.

“Gene de bunun için ona birkaç ilaç vermek muhtemelen iyi olur. Genç yaştaki kedilerde bu bir sorun olabiliyor,” dedi.

“Biliyorum,” dememek için bir kere daha kendimi zor tuttum, reçete yazışını izlemekle yetindim.

Hakkını vermek lazım, sarmanın mikroçipi olup olmadığını da kontrol etti. Yoktu ve bu da sokak kedisi olduğunu bir kere daha akla getiriyordu.

“Fırsatın olunca bunu yaptırmalısın,” dedi ve elime sokak kedilerini ücretsiz kısırlaştırma programını tanıtan bir broşür ve form tutuşturarak, “Ayrıca çok acele kısırlaştırılması gerektiğini düşünüyorum,” diye ekledi. Bana karşı takındığı sert tavrı ve evin etrafında koşuşturma şeklini dikkate alarak, teşhisini onaylarcasına kafamı salladım. Karşılığında en azından bir “Neden?” sorusunu duymayı bekleyerek, “Bu bence de iyi fikir,” dedim ve gülümsedim.

Ancak veteriner ilgilenmişe benzemiyordu. Tek derdi, notlarını bilgisayara aktarıp, reçeteyi basmaktı. Belli ki işlenip bir sonraki hastanın alımına hazır olmak için itilmesi gereken bir seri üretim zincirindeydik. Bu onun değil, sistemin suçuymdu.

Birkaç dakika içinde işimiz bitmişti. Veterinerin muayenehanesinden ayrılıp revirdeki tezgâha yaklaştım ve reçeteyi uzattım.

Buradaki beyaz önlüklü kadın biraz daha cana yakındı.

“Ne kadar sevimli bir şeysin sen,” dedi. “Annemin de eskiden bir sarmanı vardı. Hayatında sahip olduğu en iyi dosttu. İnanılmaz iyi huyluydu. Ayaklarının dibinde oturur, gelen geçene bakardı. Bomba bile patlasa, onu bırakmazdı.”

Tafsilatı kasaya tuşlayıp, faturayı çıkardı.

“Yirmi iki pound ediyor canım,” dedi.

Kalbim sıkıştı.

“Yirmi iki pound! Gerçekten mi?” dedim. O anda tüm mal varlığım otuz pound’un biraz üstüydü.

Anlayışlı ama aynı zamanda acımasız bir ifadeyle, “Maa- lesef canım,” diye cevap verdi hemşire.

Nakit otuz pound uzatıp üstünü aldım.

Bu benim için büyük paraydı. Günlük kazancımdı. Ancak başka şansım olmadığının farkındaydım: Yeni arkadaşımı yarı yolda bırakamazdım.

Kapıdan dışarı çıkıp eve doğru giden o uzun yolu yürü- meye başlarken, “Görünen o ki, iki hafta daha baş başayız,” dedim.

Bu doğrudu. Tedavisini tamamlamadan, en azından iki hafta daha kediden kurtulmaya niyetim yoktu. Başka kimse ilaçlarını alıp almadığını kontrol etmezdi ve enfeksiyon kap- ma ihtimaline karşı da onu sokaklara salamazdım.

Bilmiyorum neden ama ona bakmanın sorumluluğu beni biraz canlandırmıştı. Hayatta, kendi dışımda başka biri veya bir şey için yapacak yararlı bir şey, yeni bir amacım varmış gibi hissettim.

O öğleden sonra, semtteki evcil hayvan dükkanına gidip, ona birkaç hafta yetecek kadar mama aldım. Hayvanları Koruma Derneği’nin verdiği bilimsel yollarla üretilen bir mama numunesini önceki gece denemiştim. Beğendiği için aynısından bir paket ve bol miktarda kuru mama aldım. Or- talama dokuz pound tuttu ki bu da gerçekten elimde kalan son paraydı.

O akşam onu yalnız bırakmak ve gitarımla Covent Garden'a gitmek zorundaydım. Artık besleyeceğim iki can vardı.

Sonraki birkaç gün zarfında, bakıcılığını yaparken, onu biraz daha yakından tanıma fırsatım oldu. Artık ona bir isim de vermiştim: Bob. Fikir aklıma, en sevdiğim eski televizyon programlarından biri olan *İkiz Tepeler*'i DVD'de izlerken gelmişti. Dizide, Katil Bob adlı bir karakter vardı. Aslında bir şizofren, bir tür Jekyll ve Hyde karakteriydi. Bir süre normal, akli başında davranır, ardından adeta delirir, kontrolden çıkardı. Sarman da biraz böyleydi. Mutlu ve rahatken, ondan daha sakın, nazik bir kedi göremezdiniz. Ama kafası kızınca, evi yerle bir eden bir psikopata dönüşebilirdi. Bir akşam arkadaşım Belle ile konuşurken, kafama dank etti.

"*İkiz Tepeler*'deki Katil Bob gibi bir şey bu," deyince, boş bir yüz ifadesiyle bana baktı.

Ama zararı yoktu. O bir Bob'du.

Bob'un hayatını dışarıda geçirdiğinden artık emindim. Tuvaleti gelince, onun için aldığım kedi kumuna yapmayı kesinlikle reddediyordu. Bunun yerine, onu aşağı götürüp işini binayı çevreleyen bahçede yapmasını beklemem gerekiyordu. Çalıların arasına aceleyle girip, yapacağını yapıyor, ardından da kanıtı kapatmak için toprağı eşeliyordu.

Bir sabah ritüelini gerçekleştirmesini seyrederken, 'Acaba gezgin birilerine mi aitti?' diye düşündüm. Tottenham bölgesi civarında epeyce çoklardı. Hatta benim sokağın yakınında bir arazide bir kamp yerleri vardı. Belki seyyar bir aileye aitti ve yola devam ettiklerinde bir şekilde arkada kalmıştı. Bildiğim tek şey, kesinlikle bir ev kedisi olmadığıydı.

Benimle duygusal bir yakınlık kurduğuna hiç şüphe yok-

tu. Doğrusu ben de aynı şekilde hissediyordum. Önceleri sevgi göstermesine rağmen, gene de tedbiri elden bırakmıyordu. Ama günler geçtikçe, gitgide kendine güveni arttı ve daha cana yakın oldu. Yine de şamatacı ve hatta saldırgan davranabiliyordu. Gerçi artık bunun kısırlaştırılması gerektiği ile alakalı olduğunu biliyordum.

Hayatımız bir rutine oturmuştu. Gündüzleri Bob'u evde bırakıp yeterli parayı kazanana kadar gitar çalmak için Covent Garden'a gidiyordum. Eve vardığımda, beni kapının önünde bekliyor olurdu. Sonra peşimden kanepeye kadar gelir ve benimle birlikte televizyon izlerdi.

Artık ne kadar akıllı bir kedi olduğunu görmeye başlamıştım. Ona söylediğim her şeyi anladığını fark edebiliyordum.

Elimle kanepeye hafifçe vurup onu yanıma çağırdığımda gelirdi. Ayrıca, ilaçlarını alma vaktinin geldiğini söylediğimde, ne dediğimi anlardı. Her defasında, "Mecbur muyum?" der gibi bana bakardı. Ancak ağzına hapları koyup yutana kadar boğazını hafifçe okşarken, hiç mücadele etmezdi. Çoğu kedi ağızlarını açmaya çalışırsanız çıldırır. Ama o bana zaten güveniyordu.

Onda özel bir şeylerin olduğunu o günlerde fark etmeye başladım. Şüphesiz Bob gibi bir kediyle asla karşılaşmamıştım.

Öyle ya da böyle mükemmel değildi. Mamanın nerede olduğunu bilir ve onu ararken sürekli olarak tencere ve tavaları devirerek mutfakta gürültü çıkarırdı. Yenecek lezzetli bir şeye çılgınca erişme çabalarının sonucunda dolaplar ve buzdolabı çoktan tırmık izleri ile dolmuştu bile.

Yine de hakkını vermek lazım; hayır dediğimde dinliyordu.

Tek yapmam gereken, "Hayır Bob, çekil oradan," demekti ve aynen sıvıştırdı. Bu gene ne kadar akıllı olduğunu göster-

riyordu. Ve gene geçmişî hakkında binbir çeşit soruyu gündeme getiriyordu. Vahşî bir hayvan veya sokak kedisi bir insanın bu tarz uyarılarını dikkate alır mıydı? Kuşkuluydum.

Bob'un dostluğundan gerçekten keyif alıyordum, ama dikkatli olmam gerektiğinin de farkındaydım. Er ya da geç sokaklara dönmek isteyeceğı için çok güçlü bir arkadaşlık kuramazdım. Onda, ilelebet kafeslenmekten hoşlanacak bir kedi tipi yoktu.

Bununla birlikte, kısa bir süre için onun vasisiydim. Bu görevi de elimden geldiğince iyi yapmakta kararlıydim. Onu, sokaklara dönüşüne hazırlamak için elimden geleni ardıma koymamam gerektiğini biliyordum, bu yüzden bir sabah Hayvanları Koruma Derneğı'ndeki veterinerin ücretsiz kısırlaştırma servisi ile ilgili verdiği formu doldurdum. Postaladıktan sonra, hayret etmeme yol açacak kadar kısa süre içinde cevap geldi. Mektup, bize ücretsiz kısırlaştırma için yetki veren bir sertifika içeriyordu.

Bir sonraki sabah, Bob'u dışarıdaki işini halletmesi için çıkardım. Ona aldığım kedi kumları kullanılmamış olarak duruyorlardı. Kedi kumunu tek kelimeyle sevmiyordu.

Çevre binaları birleştiren çalıların içindeki aynı noktaya yöneldi. Her nedense burası en sevdiği alanmış gibi duruyordu. Bilimsel bir makalede okuduğum kadarıyla, mıntıkasını işaretlemesiyle ilgili bir şey olduğunu tahmin ediyordum.

Her zamanki gibi bir ya da iki dakikalığına oradaydı; ardından bir süre arkasını temizlemek için kaldı. Kedilerin temizliğı ve tertipliliğı karşısında daima hayrete düşüyorum. Neden bu onlar için o kadar önemli?

Her şeyin düzgün olduğuna kanaat getirip dışarı çıkacağı sırada sanki bir şey görmüş gibi aniden dondu ve gerildi.

Gidip onu neyin rahatsız ettiğine bakmak üzereydim ki durum belli oldu.

Bob aniden şimşek gibi fırladı. Her şey cidden bir anda oldu. Ben daha anlayamadan, Bob çitin dibindeki bir şeyi kavradı. Yakından bakmak için yanaşınca, sekiz santimden uzun olmayan küçük, gri bir fare gördüm.

Bu küçük yaratık belli ki oradan hızlıca uzaklaşmaya çalışıyordu, ama hiç şansı olmamıştı. Bob şimşek hızıyla ve büyük bir kararlılıkla saldırmıştı, şimdi de fareyi dişlerinin arasında sıkıştırıyordu. Güzel bir görüntü olduğu söylene-
mezdi. Fare çırpınıyor ve Bob onu dikkatle ağzının içinde döndürüyordu. Kaçınılmaz sonun gerçekleşmesi uzun sürmedi ve küçük yaratık mücadeleyi bıraktı. O noktada Bob fareyi ağzından çıkarıp yere koydu.

Bunu kuvvetle muhtemel neyin takip edeceğini biliyordum, ama Bob'un onu yemesini istemiyordum. Farelerin hastalıkların üreme mekânları olduğu bilinen bir gerçektir. Bu yüzden eğilip avını almaya yeltendim. Bundan çok memnun kalmadı ve biraz hırıltı, biraz tıslama içeren küçük bir ses çıkardı. Ardından fareyi tekrar ağzına aldı.

"Bob, ver onu bana," dedim, geri adım atmayı reddederek. "Ver onu bana."

Pek de hevesli görünmüyordu ve bu defa, "Neden vermemliyim?" der gibi bir bakış attı.

Paltomu kurcalamaya başladım ve takas için uzatabileceğim ufak bir lokma buldum. "Onun yerine bunu al, Bob, sana daha yararlı."

Hâlâ ikna olmamıştı ama birkaç dakika sonra beraberlik sona erdi ve pes etti. Fareden uzaklaşır uzaklaşmaz, kuyruğundan tutup ortadan kaldırdım.

Bu, en azından benim için, birçok büyüleyici özellikle-
rinden birini tekrar hatırlatıyordu: Kediler, doğaları gereği vahşi avcılardı. Pek çok kişi küçük sevimli kedilerini toplu

katliam yapan biri olarak düşünmek istemez, ama o fırsat verilse kediler bunu yapmaktan geri durmaz. Dünyanın bazı bölgelerinde, Avustralya dahil, yerel kuş ve kemirgen nüfusunda yarattıkları kıyım yüzünden kedilerin gece dışarı salınmalarıyla ilgili sıkı kurallar vardır.

Bob, bunun doğru bir karar olduğunu göstermişti. Soğukkanlılığı, hızı ve katil olarak hüneri görülesiydi doğrusu. Ne yapması ve nasıl yapması gerektiğini gerçekten biliyordu.

Bu, hole gelmeden önce sürdürdüğü hayat ile ilgili tekrardan düşünmeme yol açtı. Nasıl bir varoluş biçimiydi? Nerede yaşamış ve nasıl ayakta kalmıştı? Her günü böyle av aramaya ve onu yemeye mi bağlıydı? Ev ortamında mı yetiştirilmişti ya da hayatını bu şekilde mi idame ettiriyordu? Bugün olduğu kediye nasıl dönüşmüştü? Bilmeyi çok isterdim. Sokak kedimin anlatacak bir iki hikâyesi olduğuna emindim.

Bu, birçok yönden Bob ile aramdaki benzerliklerden biriydi.

Kendimi sokaklarda sefalet çekerken bulduğumdan beri, insanlar geçmişimi merak ettiler. Bu konuma nasıl geldiğimi sorarlardı. Bazıları tabii ki profesyonel anlamda ilgilenirdi. Sokaklarda yaşamaya nasıl başladığımla ilgili beni sorgulayan çok sayıda sosyal hizmet görevlisi, psikiyatrist ve hatta polis memuru ile konuştum. Ama sıradan pek çok insan da bana bunun hakkında sorular sorardı.

Neden bilmiyorum ama sanki toplumun bazı bireylerinin nasıl unutulup gittiği insanların ilgisini çekiyor gibi. Bir kısmının, “Çok şükür benim başıma gelmedi”, “Herkesin başına gelebilir,” hissi ile alakalı olduğunu düşünüyorum. Fakat bu bence, insanların kendi hayatları hakkında iyi hissetmelerini de sağlıyor. Onların, “Hayatımın kötü olduğunu düşünebilirim, ama daha da kötü gidebilirdi, bu fakir herif olabilirdim,” diye düşünmelerine yol açıyor.

Benim gibilerin kendilerini nasıl sokakta bulduklarının cevabı elbette her zaman farklılık gösterir. Ama çoğunlukla bazı benzerlikler vardır. Bu hikâyelerde genelde uyuşturucu ve alkol büyük rol oynar. Ne var ki birçok defa, sokakta yaşamalarına yol açan süreç, ta çocukluklarına ve aileleri ile olan ilişkilerine uzanır. En azından benim durumumda böyleydi.

Büyük kısmı İngiltere ve Avustralya arası seyahatlerle geçtiği için, yersiz yurtsuz bir çocukluk geçirdim. Surrey’de doğmuştum, ama üç yaşındayken ailem Melbourne’a taşınmıştı. Annem ve babam bu süre zarfında ayrılmışlardı. Babam Surrey’de kalırken, annem fotokopi firması Rank Teror’da satıcı olarak iş bulup tüm sorunlardan uzaklaşmıştı. Görevinde oldukça başarılıydı da, firmanın en iyi bayan satıcılarından biriydi.

Gel gör ki annem yerinde duramazdı ve iki yıl içinde Melbourne’dan Batı Avustralya’ya taşındık. Orada üç ya da dört sene kaldık, ben dokuz yaşında falandım. Avustralya’da hayat oldukça iyiydi. Arkalarında geniş bahçeleri olan bir dizi büyük bungalovda yaşadık. Bir çocuğun oynamak, dünyayı keşfetmek için ihtiyacı olan tüm alana sahiptim ve Avustralya’nın tabiatına aşıktım. Sorun hiç arkadaşımın olmamasıydı.

Esasen sanırım çok sık yer değiştirmemizden dolayı, okula adapte olmakta zorlanıyordum. Avustralya’daki hayata uyum sağlama ihtimalim ben dokuz yaşındayken tamamen ortadan kayboldu, sonrasındaysa İngiltere’ye geri dönüp, Horsham’ın yakınında bulunan Sussex’e taşındık. Yeniden İngiltere’de olmaktan memnundum ve o dönemden birkaç mutlu anım var. Kuzey Yarımküre’deki hayatıma tam alışıyordum ki, on iki yaşlarındayken Batı Avustralya’ya bir kez daha taşındık.

Bu sefer kendimizi Quinn’s Rock denen bir yerde bul-

duk. Sanırım birçok sorun da aslında burada başladı. Bütün bu yolculukların sonucu olarak, bir evde birkaç yıldan fazla yaşamadık. Annem devamlı yer değiştiriyor, durmadan ev alıp satıyordu. Hiçbir zaman sabit bir aile evim olmadı ve hiçbir zaman tek bir yerde büyümedim. Bir nevi çingene hayatı yaşıyorduk.

Her ne kadar yıllar içinde gereğinden fazlasıyla tanışmış olsam da, ben bir psikiyatrist değilim. Çok fazla ev değiştirdiğimize ve bunun büyüme çağındaki bir çocuk için doğru olmadığına hiç kuşku yok. Bu, insan ilişkilerinde iyi olmamı oldukça güçleştirdi. Okulda arkadaş edinmekte zorlanıyordum. Hep fazla çaba sarf ediyordum. Başkalarını etkilemek için çok uğraşıyordum, ki bu çocukken pek de iyi bir taktik değildir. Tam tersi sonuç doğuruyordu: Gittiğim her okulda tartaklanıyordum. Quinn's Rock'ta durum bilhassa kötüydü.

Muhtemelen İngiliz aksanım ve herkesi memnun etme çabam yüzünden uyum sağlayamıyordum. Cidden kolay lokmaydım. Bir gün beni taşlamaya karar verdiler. Kelimenin tam anlamıyla. Quinn's Rock' ismi boşuna verilmemişti ve bu çocuklar, kafanızı çevirdiğiniz her yerde görebileceğiniz kireçtaşının tüm iri parçalarından faydalandılar. Okuldan eve dönerken yolda uğradığım bombardıman sonucu beyin sarsıntısı geçirdim.

O dönem Nick adındaki üvey babamla anlaşılamamam da durumu zorlaştırıyordu. Gençlik aklımla onun hıyarın teki olduğunu düşünüyordum ve ona aynen böyle hitap ediyordum. Annemle Horsham'daki emniyet müdürlüğünde çalışmaya başlayınca tanışmış ve ardından Avustralya'ya gelmişti.

İlk gençlik yıllarım boyunca, aynı göçebe hayatını sürdürdük. Bu durum çoğunlukla annemin ticari girişimleriyle

* Quinn'in Taşı. -çn

bağlantılıydı. Çok başarılı bir kadındı. Bir dönem tele-pazarlama için eğitim videoları yapmaya başladı. Bir süreliğine iyi gitti. Ardından, pek tutmayan *Şehirli Kadın* adında bir dergi kurdu. Bazen bolluk içinde yaşırdık bazen de kıtlık, fakat bu hiçbir zaman uzun sürmezdi; annem tam bir girişimciydi.

Gençlik yıllarımın ortalarında okulu büyük ölçüde bıraktım. Karşı karşıya kaldığım tartaklamalardan gına gelmişti artık. Nick ile de anlaşıyordum. Ve oldukça özgür ruhluydum.

Anneme durmadan baş kaldıran, her tür otoriteye burun kıvrıran bir asiye, gece geç saate kadar hep dışarılarda kalan bir serseriye dönüştüm. Kısa sürede başımı belaya sokmakta ustalaşmam şaşırtıcı değildi, ki bu hiçbir zaman tam anlamıyla kurtulamadığım bir şeydir.

Tahmin edildiği gibi uyuşturucuya bulaştım; başlarda, muhtemelen gerçeklerden kaçmak için, zamk kokluyordum. Başka bir çocuğu yaparken gördükten sonra sadece birkaç kere denedim. Ama bu her şeyin başlangıcı oldu. Bundan sonra, esrar içmeye ve aseton ile zamakta bulunan endüstriyel bir çözücü olan tineri koklamaya başladım. Hepsi birbiriyle bağlantılıydı, hepsi bir davranış döngüsünün parçasıydı; bir şey diğerine, o da diğerine yol açtı ve böylece devam etti. Kızgındım. Şanslı olduğumu düşünmüyordum.

Bana yedi yaşında bir çocuk gösterin, ben de size büyüünce kime dönüşeceğini göstereyim derler. Yedi yaşımdayken geleceğimi saptayabileceğinizi sanmıyorum, ama on yedi yaşımdayken kuşkusuz önümde nasıl bir hayat olduğunu tahmin edebilirdiniz. Kendi kendimi yok ettiğim bir yolda ilerliyordum.

Annem beni uyuşturuculardan kurtarmak için çok çaba sarf etti. Kendime verdiğim zararı ve alışkanlıklarımı bırakmazsam başıma gelecekleri görebiliyordu. Bir annenin ya-

pacağı her şeyi yaptı. Uyuşturucuları bulmak için ceplerimi karıştırdı, hatta birkaç kere beni yatak odama kilitledi. Ama evimizdeki kilitler ortasında düğmesi olanlardandı. Onları firkete ile açmayı kolayca öğrenmiştim. Hemen fırlıyorlardı ve ben de özgür kalıyordum. Annem veya başkaları tarafından kısıtlanmayacaktım. O zamanlar tabii ki çok kavga ediyorduk ve kaçınılmaz olarak her şey daha da kötüye gitti. Annem bir noktada beni psikiyatriste götürdü. Bana şizofreniden manik depresife ve DEHB'ye yani Dikkat Eksikliği Hiperaktivite Bozukluğu'na kadar her türlü teşhisi koydular. Elbette, hepsinin saçmalık olduğuna inanıyordum. Herkesten daha iyi bildiğini düşünen, kafası allak bullak bir çocuktum. Şimdi geriye dönüp baktığımda, annemin ne kadar perişan olduğunu görebiliyorum. Başıma gelecekler karşısında çaresiz hissetmiş ve korkmuş olmalıydı. Ama diğer insanların hislerine karşı duyarsızdım. Kimseyi umursamıyor ve dinlemiyordum.

Aramızdaki durum o kadar kötüye gitti ki, bir süre Hıristiyan yardımlaşma derneğinin evinde kaldım. Orada vaktimi uyuşturucu kullanıp gitar çalarak geçirdim.

On sekizinci yaş günüm dolaylarında, babamın bir önceki evliliğinden olan üvey kız kardeşimle yaşamak için İngiltere'ye taşınacağım haberini verdim. Bu, daimi düşüşün başlangıcı oldu.

O zamanlar her normal çocuk gibi dünyaya açıldığımı sandım. Annem beni havaalanına götürdü ve arabada vedalaştık. Kırmızı ışıktaki durunca, yanağına bir öpücük kondurup arabadan indim ve el salladım. İkimiz de altı aylığına falan gideceğimi düşünüyorduk. Plan buydu. Altı ay kalıp üvey kız kardeşimle takılacak ve müzisyen olabilme rüyamın peşinden koşacaktım. Ama işler planlandığı gibi gitmedi.

Önceleri, güney Londra'da üvey kız kardeşimin yanına

taşındım. Kayınbiraderim gelişimden pek memnun kalmamıştı. Dediğim gibi, gotik giyim tarzına sahip asi bir gençtim ve özellikle de ev harcamalarına katkıda bulunmadığım için muhtemelen tam bir baş belasıydım.

Avustralya'da IT'de (Bilişim Sistemleri) çalışıp cep telefonu satmıştım, ama İngiltere'ye dönünce doğru düzgün bir iş bulamadım. İlk yakalayabildiğim iş olanağı barmenlikti. Gel gör ki, yüzüm buna uygun değildi ve beni 1997 senesinin Noel'inde eleman eksikliğini kapatmak için çalıştırdıktan sonra kovdular. Bu yeterince kötü değilmiş gibi Sosyal Sigorta Müdürlüğü'ne mektup yazarak benim işi bıraktığımı söylediler, ki bu da İngiltere'de doğduğum için kanunen hakkım olan ek ödemeleri alamayacağım anlamına geliyordu.

Sonrasında kayınbiraderimin evinde eskisinden daha az hoş karşılanırdım. Neticede, o ve üvey kız kardeşim beni sokağa attılar. Babamla irtibata geçtim ve onu birkaç kere görmeye gittim, ama anlaşılmayacağımız barizdi. Bir-birimizi neredeyse hiç tanıımıyorduk, bu yüzden de onunla yaşamam söz konusu değildi. Arkadaşların evinde yerlerde ve kanepelerde yatmaya başladım. Çok geçmeden, Londra civarındaki muhtelif dairelere ve terk edilmiş binalara uyku tulumum ile giden bir göçebeye dönüşmüştüm. Yatabileceğim yerleri de tükettince, sokaklara geçtim.

Bundan sonrası çorap sökücü gibi geldi.

Londra'nın sokaklarında yaşamak, gururunuzu, kişiliğinizi, kısacası her şeyinizi ayaklar altına alır. En kötüsü de insanların sizinle ilgili fikirlerini yok etmesidir. Sokaklarda yaşadığınızı görünce, size insan değilmişsiniz gibi davranırlar. Sizinle hiçbir alakaları olsun istemezler. Kısa sürede, dünyada bir tane gerçek arkadaşınız kalmaz. Sokaklarda

yaşarken mutfakta hamal olarak iş bulmayı başardım. Ama evsiz olduğumu öğrendiklerinde, hiçbir yanlış yapmamama rağmen, beni işten kovdular. Evsizken, gerçekten şansınız azdır.

Beni kurtarabilecek tek şey Avustralya'ya geri dönmekti. Geri dönüş biletim vardı ama uçuştan iki hafta önce pasaportumu kaybetmiştim. Hiçbir belgem yoktu, kaldı ki yeni-sini alacak param da yoktu. Avustralya'daki aileme kavuşmak için tüm umutlarım kaybolmuştu. Ve böylece, bir bakıma ben de kaybolmuş oldum.

Hayatımın bir sonraki evresi uyuşturucu, alkol, küçük suçlar ve umutsuzluk bulutu altında geçti. Eroin kullanmaya başlamam işleri daha da kötüye soktu.

İlk başta, sokaklarda uyuyabilmeme yardımcı olması için aldım. Soğuğu ve yalnızlığı unutmamı sağlıyordu. Beni sorunlarımdan uzaklaştırıyordu. Aynı zamanda maalesef ruhumu da ele geçiriyordu. 1998'e gelindiğinde, tam anlamıyla bir bağımlıydım. Muhtemelen birkaç kere ölüme çok yaklaştım, gerçi dürüst olmak gerekirse kafam o kadar iyiydi ki hiç farkına varmadım.

O dönem ailemden herhangi biriyle irtibata geçmek aklıma gelmedi. Yeryüzünden silinmişim ve cidden hiç takmıyordum. Kendimi hayatta kalma mücadelesine kaptırmıştım. Geriye dönüp baktığımda, cehennem hayatı yaşadıklarımı tahmin edebiliyorum. Meraktan ölüyor olmalıydılar.

Londra'ya vardıktan bir yıl ve sokaklarda yaşamaya başladıktan yaklaşık dokuz ay sonra, sebep olduğum acıyı bir nebze fark ettim.

Londra'ya vardığımda babamla irtibata geçmiştim ama aylardır onunla konuşmuyordum. Noel zamanıydı, onu

aramaya karar verdim. Telefonu karısı -üvey annem- açtı. Babam önce telefona gelmeyi reddetti ve beni birkaç dakika bekletti, bana çok sinirliydi.

Benimle konuşabilecek kadar kendini toparladıktan sonra, "Hangi cehennemdesin? Hepimiz meraktan öldük," dedi.

Birkaç tane içler acısı bahane sıraladım, ama o sadece bağırmakla yetindi.

Annemin umutsuzca nerede olduğumu bulabilmek için onunla iletişim kurduğunu söyledi. Bu da ne kadar meraklandığının bir göstergesiydi. İkisi asla konuşmazlardı. Beş dakika boyunca bağırdı çağırdı. Şimdi bunun, duygusal boşalım ve öfke karışımı bir şey olduğunu fark edebiliyorum. Muhtemelen öldüğümü düşünmüştü ki bu bir bakıma doğruyd.

Hayatımın o dönemi bir yıl kadar sürdü. Sonunda bir evsizler derneği tarafından sokaklardan alındım. Çeşitli sığınaklarda kaldım. St. Martin's Lane'in biraz dışındaki Connections bunlardan biriydi. O dönemlerde, tam yanındaki marketin önünde yatıyordum.

Kendimi, "savunmasız konutlar" diye bilinen sosyal konutlarda öncelik yetkisi veren bir listede buldum. Sorun şu ki sonraki on yılın büyük bir bölümünü, yere çivilenmemiş her şeyi çalabilen eroin ve kokain bağımlılarıyla paylaşarak, korkunç hostellerde, pansiyonlarda ve evlerde geçirdim. Bir süre sonra sahip olduğum her şey çalınmıştı. En değerli eşyalarımı kıyafetlerimin içine sokarak uyumak zorundaydım. Tek düşündüğüm şey hayatta kalabilmektir.

Doğal olarak uyuşturucu bağımlılığım kötüleşti. Yirmi-lerimin sonuna geldiğimde, alışkanlığım o kadar sarpa sarmıştı ki rehabilitasyon merkezine yattım. Birkaç ayı kendimi toparlamakla geçirdim, ardından da uyuşturucu madde bağımlılığı programına girdim. Bir süre, eczaneye yapılan günlük ziyaretler ve iki haftada bir Camden'daki uyuşturucu

bağımlılık merkezine gidilen otobüs yolculukları hayatımın odak noktası oldu. Bunlar neredeyse istemsiz yapılan birer harekete dönüştü. Yataktan kalkıyordum ve sersemlemiş bir halde, ki dürüst olmak gerekirse çoğu zaman öyleydim, biri veya diğerini bilinçsiz olarak yapıyordum.

Orada biraz rehberlik hizmeti de gördüm. Alışkanlığım, nasıl başladığı ve nasıl sonlandıracağım hakkında durmaksızın konuştum.

Uyuşturucu bağımlılığı ile ilgili bahaneler bulmak kolaydır, zira ben benimkinin sebebini bildiğimden eminim. Tam anlamıyla yalnızlıktı. Basit, net. Eroin, ailem ve geniş bir arkadaş çevrem olmamasından dolayı yaşadığım soyutlanmışlıkta, kendimi uyuşturmamı sağlıyordu. Bir başımaydım ve çoğu insana tuhaf ve akıl ermez gelebilir biliyorum ama eroin benim arkadaşımdı.

Yine de derinlerde bir yerlerde, beni kelimenin tam anlamıyla öldürdüğünün farkındaydım. Böylece birkaç yıl içinde, eroinden metadona doğru geçiş yaptım. Bu, morfin ve eroin bağımlılarını alışkanlıklarından vazgeçirmek için alternatif olarak kullanılan sentetik bir opioid idi. 2007'nin baharında planım bundan kendimi er ya da geç soğutmak ve tamamen temizlenmekti.

Tottenham'daki daireye taşınmak bu sürecin önemli bir parçasıydı. Burası sıradan insanlarla çevrili sıradan bir binaydı. Orada hayatımı düzene sokmak için bir şansım olduğumu biliyordum.

Kıramı ödeyebilmek için Covent Garden'da müzik yapmaya başlamıştım. Fazla bir iş değildi, ama yiyecek bir şeyler almaya, ısınma ile elektriği ödemeye yardımcı oluyordu. Ayrıca aklımı başımda tutmama yarıyordu. Bunun şeytanın bacağına kırmak için bir şans olduğunu biliyordum. Bu sefer bu şansı değerlendirmem gerektiğinin de farkındaydım. Eğer bir kedi olsaydım, dokuzuncu canımı yaşıyor olurdum.

3. BÖLÜM

Ufak Bir Operasyon

Bob tedavisinin ikinci haftasında daha canlı görünüyordu. Bacağının arkasındaki yara başarılı bir şekilde iyileşiyor, kel ve ince telli bölümler yerini yeni ve gür tüylere bırakıyordu. Ayrıca yüzünde daha mutlu bir ifade, gözlerinde daha önce olmayan yeşilli sarılı güçlü bir parıltı vardı.

İyileşme yolunda ilerlediği kesindi, evin içindeki şamatası da bunun en son kanıtıydı. İlk günden beri etrafta bir pervane gibi dönüp duruyordu, ama son haftalarda daha bir enerji topuna dönüşmüştü. Bunun mümkün olacağını düşünmezdim. Bir manyak gibi zıplayıp, etrafta koşturduğu zamanlar oluyordu. Ben dahil bulabildiği her şeyi ve her yeri hırsla tırmalıyordu.

Dairedeki tüm ahşap zeminlerin üstünde tırmık izleri vardı. Ellerim ve kollarım çiziklerle doluydu. Umurumda değildi. Kasten yapmadığını ve sadece oyun oynadığını biliyordum.

Mutfakta büyük bir tehdit unsuru oluşturmaya başlamıştı; yiyecek bir şeylere ulaşma çabasıyla dolapları ve buz-

dolabını tırmalayıp duruyordu. Sonunda birkaç tane ucuz plastik çocuk kilidi almak zorunda kalmıştım.

Ayrıca, onun için bir oyuncuğa dönüşebilecek herhangi bir şeyi ortada bırakmamaya özen göstermeliydim. Bir çift ayakkabı veya bir kıyafet birkaç dakika içinde lime lime olabiliyordu.

Bob'un tüm bu eylemleri, halledilmesi gereken bir problem olduğuna işaret ediyordu. Belirtileri tanıyacak kadar çok kediyile haşır neşir olmuşum. Vücudunda haddinden fazla testosteron salgılanan genç bir erkekti. Kısırlaştırılması ile ilgili kafamda herhangi bir soru işareti yoktu. Bu yüzden birkaç gün sonra, daha tedavi süreci tamamlanmadan, Dalston Lane'deki bölge veterinerliği olan Abbey Kliniği'ni aramaya karar verdim.

Onu bu haliyle bırakmanın artı ve eksilerini biliyordum ve eksiler genellikle çoğunluktaydı. Hadım edilmediği takdirde, Bob'un hormonları onu tamamen ele geçirecek ve istekli dişiler bulana kadar sokakları turlamaktan kendini alıkoyamayacaktı. Bu da, zaman zaman günler hatta haftalar boyu yok olacağı anlamına geliyordu. Üstelik bir araç altında ezilip kalma ve başka kedilerle kavga etme olasılığı daha yüksekti. Hatta yarasına yol açan kavganın sebebi de bu olabilirdi. Erkek kediler, mıntıkaları konusunda oldukça korumacıdırlar ve 'bölgelerini' işaretlemek için belirgin bir koku yayarlar. Bob başka birinin alanına girmiş ve bedelini ödemiş olabilirdi. Büyük ihtimalle paranoyaklık yapıyordum ama eğer kısırlaştırılmazsa kedilerin, HIV muadili olan FeLV ve FIV gibi hastalıkları kapma riskleri olduğunu da biliyordum. Son olarak, ki bence bu neredeyse hepsinden önemliydi, benimle kalırsa daha sakın ve soğukkanlı bir hayvan olacaktı. Manyak gibi sürekli etrafta koşturmayacaktı.

Herhangi bir şey yapılmaması lehindeki artılar ise çok daha azdı. Küçük bir ameliyat geçirmesi önlenmiş oluyordu hepsi bu kadar.

Karar basitti.

Kliniğin ameliyathanesini arayıp bir kadın hemşire ile konuştum.

Durumumu anlattım ve ücretsiz bir operasyon yapıp yapılamayacağını sordum. Bir veterinerden alınmış sertifikamın olması koşuluyla, ki bunu bacaklarını ve pire ile bağırsak kurdu problemlerini çözmek için yaptığım ilk veteriner ziyaretlerinden sonra almıştım, mümkün olduğu yanıtını verdi.

Beni tek kaygılandıran şey hâlâ almaya devam ettiği ilaçlardı. Antibiyotik tedavisinin son aşamasında olduğunu belirttim, ama bunun bir problem olmayacağını söyledi. Ameliyat için iki gün sonrasına bir randevu almamı tavsiye etti.

“Sabah getirin. Her şey yolunda giderse gün sonunda gelip alabilirsiniz,” dedi.

Ameliyatın yapılacağı gün erkenden uyandım: Onu saat 10’a kadar bırakmam gerekiyordu. Hayvanları Koruma Derneği’ne yaptığımız ziyaretten beri ilk defa evden bu kadar uzaklaşacaktık.

Hâlâ antibiyotik kullandığından, tuvaletini yapması için aşağıya indirmenin dışında Bob’u evden çıkarmıyordum. Onu, iki hafta önce Hayvan Yardım Derneği’ne giderken kullandığım aynı yeşil plastik geri dönüşüm kutusuna soktum. Hava berbattı, bu yüzden dışarı çıkar çıkmaz kapağı üstüne gevşek bir biçimde oturttum. Kutunun içinde ilk günküden daha rahat değildi. Durmadan kafasını çıkartıp, etrafı izliyordu.

Abbey Kliniği, Dalston Lane’deki mağazalar geçidinde, bir gazete bayii ile sağlık merkezinin arasına sıkışmış küçük bir yerdi. Randevu saatinden bir hayli önce vardık ve mekânı hıncahınç dolu bulduk. Köpeklerin sahiplerinin tuttuğu tasmalarına asıldıkları, süslü çantalarında yatan kedilere hırladıkları her zamanki karmakarışık sahneydi. Bob

eğreti kutusunda kabak gibi ortada durduğu için anında köpeklerin hedefi oluverdi. Etraf gene mağara adamı görünüşlü sahipler ve Staffordshire Bull Teriyelerle doluydu.

Eminim bu durumdan tırsabilecek kediler vardır. Ama Bob hiç çekinmedi. Sanki kendini bana emanet ediyordu. Adım anons edildiğinde, yirmi yaşlarındaki genç bir hemşire bizimle tanışmak üzere yanımıza geldi. Elinde doldurmam için getirdiği birkaç evrak vardı. Daha sonra bir odaya girdik ve bana standart olduğu belli olan sorular sordu.

"Operasyon bir kere yapıldıktan sonra geriye dönüşü olamaz. Bu yüzden, ileride Bob'un yavrulamasını istemediğinizden emin misiniz?" dedi.

Gülümsedim ve başımla onayladım.

"Evet, oldukça eminim," diye cevap verdim, Bob'un kafasını okşayarak.

Ancak bir sonraki soruya verecek bir cevabım yoktu.

"Bob kaç yaşında?" dedi gülümseyerek.

"Gerçekten bilmiyorum," dedikten sonra kısaca hikâyesini anlattım.

"O zaman bir bakalım." Kısırlaştırılmamış olmasının yaşı için iyi bir ipucu olacağını açıkladı.

"Erkek ve dişi kediler, ortalama altı aylıkken cinsel olarak olgunlaşma eğilimi gösterirler. Eğer hiç dokunulmazlarsa, ondan sonra belirgin fiziksel değişimler geçirirler. Örneğin, erkeklerin yüzleri özellikle de yanaklardan genişler. Ayrıca derileri kalınlaşır ve çoğunlukla epeyce büyürler, en azından kısırlaştırılmış kedilerden daha büyük oldukları kesin," diye anlattı. "Bob o kadar büyük değil, bu yüzden de tahminim dokuz ya da on aylık olabileceği," diye ekledi.

Tahliye belgelerini uzatırken, ufak tefek komplikasyon riskleri olabileceğini, ama bunun gerçekten de küçük bir ihtimal olduğunu açıkladı. "Ameliyata başlamadan önce, onu detaylı bir muayeneden geçirip belki bir kan testi yaparız,"

dedi. "Eğer bir problem çıkarsa, sizinle irtibata geçeriz."

Hafif mahcup bir halde, "Tamam," diye yanıtladım. Kulandığım bir telefon olmadığı için bana ulaşmaları zor olacaktı.

Ardından sırasıyla prosedürü anlattı. "Ameliyat genel anestezi verilerek yapılır ve oldukça basittir. Testisler, skrotal kesenin içinde açılacak olan iki küçük kesikle alınacak."

Tüylerini kabarta kabarta okşayarak, "Of Bob!" dedim.

"Her şey yolunda giderse, Bob'u altı saat içinde gelip alabilirsiniz," dedi ve saatine bakarak, "Yani, dört buçuk civarında. Uygun mu?" diye ekledi.

"Evet, gayet uygun," diye onayladım. "O halde görüşürüz."

Bob'a son bir kere sarıldıktan sonra kasvetli sokaklara geri döndüm. Yağmur yağmak üzereydi.

Londra'nın merkezine gidecek vaktim yoktu. Bir yer bulup şarkı söylemeye başlayıncaya kadar geri dönüş saatim gelecekti. Bu yüzden şansımı en yakın tren istasyonu olan Dalston Kingsland'dan yana kullanmaya karar verdim. Dünyanın en iyi sahnesi değildi belki, ama bana birkaç kurşkazandırır ve Bob'u beklerken vakit geçirmek için bir yer sağlardı. Ayrıca kaçınılmaz yağmur geldiğinde istasyonun yanında sığınabileceğimi bildiğim iyi niyetli bir lostracı da vardı.

Çalarken, Bob'u düşüncelerimden uzaklaştırmaya çalıştım. Onu ameliyat masasında düşünmek istemiyordum. Hayatını büyük ihtimalle sokaklarda geçirmişti ve başka birçok sorunu olabilirdi. En önemsiz ameliyatlara girip bir daha çıkmayan kediler ve köpekler üstüne hikâyeler duymuştum. Karamsar düşünceleri kafamdan atmaya çalıştım. Tepemde dikilen büyük siyah bulutlar da pek yardımcı olmadı doğrusu.

Vakit çok ağır ilerledi. Buna rağmen, en sonunda, saat

16.15 oldu ve ben toparlanmaya başladım. Kliniğe giden son birkaç kilometreyi neredeyse koştum.

Daha önceki hemşire resepsiyonda bir meslektaş ile konuşuyordu, beni sıcak bir gülümsemeyle karşıladı.

Nefes nefese, "Nasıl? Her şey yolunda gitti mi?" diye sordum.

"İyi, gayet iyi. Meraklanmayın," dedi. "Siz bir soluklamanın, sonra yanına gideriz."

Tuhaftı. Yıllardır hiç kimse veya hiçbir şey için böyle endişelenmemiştim.

Ameliyathaneye gittim ve Bob'u güzel, sıcak bir kafeste yatarken buldum.

"Selam dostum, nasılsın?"

Hâlâ oldukça sersem ve uykuluydu, dolayısıyla bir süre beni hatırlayamadı. Ne var ki kendine gelir gelmez dimdik oturdu ve kafesin kapılarını, "Beni buradan dışarı çıkar," der gibi tırmalamaya başladı.

Hemşire imzalamam gereken tahliye belgesini verdikten sonra gitmeye hazır olup olmadığından emin olmak için Bob'u bir kere daha kontrol etti.

Bir önceki veteriner tecrübeme oranla hoş bir değişiklik olarak gerçekten çok tatlı ve yardımcıydı. Kesiklerin nereye yapıldığını gösterdi. "Orası birkaç gün şiş ve iltihaplı kalacak ama bu normal," dedi. "Sadece emin olmak için arada bir irin veya benzeri bir şey gelmediğine bak. Eğer böyle bir şey fark edersen, bizi ara veya onu buraya getir ki kontrol edelim. Ama ben iyi olacağından eminim."

"Halsizliği ne kadar daha sürer?" diye sordum.

"Her zamanki neşeli ve canlı formuna kavuşması birkaç gün alır," dedi. "Kediden kediye farklılık gösterir, bazıları anında ayaklanır. Kimisinin ise birkaç günlüğüne pestili çıkar. Fakat genelde kırk sekiz saat içinde turp gibi olurlar. Yarın muhtemelen çok fazla bir şey yemek istemeyecek, ama

iştahı kısa sürede yerine gelir. Ancak çok durgun ve halsiz görünürse bizi arayın veya bir muayene için buraya getirin. Kediler nadiren operasyondan enfeksiyon kaparlar,” dedi.

Geri dönüşüm kutusunu gene yanımda getirmiştım, tam Bob’u içine koyacaktım ki beni durdurdu.

“Bir dakika,” dedi. “Sanırım bundan daha iyisini bulabiliriz.”

Birkaç dakikalığına yanımdan uzaklaşıp gök mavisi, güzel bir taşıma çantasıyla geri döndü.

“Ama bu benim değil,” dedim.

“Merak etme, sorun olmaz. Bizde yedek çok, bunu alabilirsin. Yolun bir daha buraya düştüğünde geri getirmen yeterli.”

“Gerçekten mi?”

Neden orada olduğu ile ilgili hiçbir fikrim yoktu. Belki biri unutmuştu. Ya da belki içinde kedisini getirmiş ve geri döndüğünde artık ihtiyacı olmadığını öğrenmişti. Üstüne fazla kafa yormak istemedim.

Ameliyatın Bob’u sarstığı belliydi. Eve dönüş yolunda, çantanın içine yarı uykulu bir halde uzandı. Eve varır varmaz, kaloriferin yanındaki gözde mekânına yavaşça ilerleyerek yattı. Bütün gece orada uyudu.

Ertesi gün, iyi olduğundan emin olmak için, işe gitmedim. Veteriner, ameliyattan sonra herhangi bir yan etkinin oluşup oluşmadığından emin olmak için yirmi dört ile kırk sekiz saat arası gözlem altında tutulmasını tavsiye etmişti. Bilhassa devamlı uyuşuk olup olmadığına dikkat etmem gerekiyordu, ki böylesi bir durum iyiye işaret değildi. Hafta sonu yaklaştığı için paraya ihtiyacım olacağını biliyordum. Ama bir şeyler ters gidecek olsa, kendimi asla affetmezdim. Böylece yirmi dört saat evde Bob’a bekçilik yaptım.

Neyse ki, gerçekten iyiydi. Ertesi sabah biraz daha canlandı ve azıcık kahvaltı etti. Hemşirenin tahmin ettiği gibi

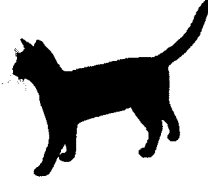
her zamanki iştahı yoktu ama en sevdiği mamasından yarım kâse yedi ve bu da beni cesaretlendirmeye yetti. Üstelik, gene her zamanki fıkır fıkır hali olmasa da, evin içinde biraz turladı.

İki gün içinde eski Bob geri gelmeye başladı. Ameliyattan üç gün sonra mamasını aynı eskisi gibi iştahla yiyordu. Hâlâ bazen bir parça acı çektiğini görebiliyordum; arada bir irkilip, aniden duruyordu ama bu çok da sorun edilecek bir şey değildi.

Tuhaf enerji patlamalarını yaşamaya devam edeceğini bilsem de bir şeyler yaptığım için memnundum.

4. BÖLÜM

Yolculuk Bileti

İki hafta sona ererken Bob'u evden çıkartmayı ve sokağa bırakmayı düşünmem gerektiğini fark ettim. Ait olduğu ve muhtemelen geri dönmek isteyeceği yer orasıydı.

İyileşmeye devam ediyor ve onunla ilk tanıştığımdan çok daha sağlıklı görünüyordu. Epeyce kilo da almıştı.

İlaç tedavisini bitirdikten ve kendini tamamıyla toparladıktan iki ya da üç gün sonra, Bob'u aşağı indirip, holden dışarı çıkardım. Onu yoldan aşağıya yürüttüm, kapıdan geçirdim ve sokak yönünde bıraktım.

Bana, "Ne yapmamı istiyorsun?" der gibi şaşkın gözlerle bakıp, kımıldamadan durdu.

Ellerimi o yönde doğrultarak, "Git, hadi git," dedim.

Herhangi bir etkisi olmadı.

Bir süreliğine gözlerimizi birbirimize dikip, ufak bir "hangimiz daha önce pes edecek" yarışmasına girerek bekledik. Ancak çok geçmeden, patilerinin üstünde geri dönüp, sokak tarafına değil de, hep çişini yaptığı noktaya doğru salındı. Sonrasında bir delik kazıp, çişin üstünü tamamen kapadı ve geri geldi.

Bu sefer ifadesi, “Tamamdır, istediğın şeyi hallettim. Şimdi ne yapıyoruz?” idi.

İşte o zaman, kafamda bir düşünce ilk defa aydınlanmaya başladı.

“Sanırım benimle takılmak istiyorsun,” dedim sessizce.

Bir yanımdı mutluydu. Arkadaşlığından keyif alıyordum ve karakter sahibi olduğı da su götürmezdi. Ama mantıklı düşününce, buna izin vermemem gerektiğini biliyordum. Hâlâ kendime bakmakta zorlanıyordum. Madde bağımlılığı programına devam ediyordum ve bir süre daha devam etmem gerekecekti. Bir kediye, bu kedi akıllı ve kendini idare edebilen Bob bile olsa, nasıl bakacaktım? Bu, ikimiz için de adil değildi.

Böylece, hiç içime sinmese de, gün içinde yavaş yavaş onu daireden dışarı çıkmak için alıştırmaya karar verdim. Gündüzleri işe gittiğimde onu artık dairede bırakmayacak, bahçeye salacaktım.

‘Bağına taş basmak buna denir,’ diye düşündüm.

Bu durum hiç hoşuna gitmedi.

İlk seferinde, bana “Hain,” der gibi bir bakış attı. Omzumda gitarımla uzaklaşırken, sinsi sinsi izleyerek, kaldırımında bir casus gibi zikzaklar çizip görülmemeye çalışarak, beni takip etti. Fakat bir o yana bir bu yana sallanan belirgin kızıl tüylerini fark etmemek imkânsızdı.

Her defasında kollarımı sallayarak geri dönmesini işaret ettim. Ağır aksak uzaklaşır, giderken de bana birkaç kez “İhanete uğradım,” bakışı atardı. Er ya da geç mesajı alıp kaybolurdu.

Altı saat kadar sonra döndüğümde ise, apartmanın girişinde beni bekler olurdu. Bir yanımdı içeri girmesini önlemek isterdi, ama bir kere daha ayaklarımın ucunda kıvrılması için yukarı davet etmek isteyen diğer yanıma yenik düşerdi.

Birkaç gün sonra bir tür rutin içine girdik.

Onu her gün dışarı bırakıyordum ve her akşam işim bitip de eve geri döndüğümde, ya sokak arasında ya da, biri gün içinde içeri almışsa, kapımın önündeki paspasta beklerken buluyordum. Ayrılmayacaktı; bu, gün gibi ortadaydı.

Nihai adımı atıp onu gece dışarıda bırakmam gerektiğine karar verdim. İlk gece, onu çöp kutularının tutulduğu alanda saklanırken gördüm. Ona gözükmeden yavaşça içeri süzölmeye çalıştım. Aptalca bir hareketti. O bir kedi idi ve tek bir bıyığında bile benim tüm vücudumda olandan daha çok duyu vardı. Binanın kapısını açmamla içeri girmek üzere orada belirmesi bir oldu. Onu o gece koridorda bıraktım, ama sabah gene paspasımın üstündeydi. Birkaç gün boyunca aynı oyunu sahneledik durduk.

Dışarı çıktığım her gün ya koridorda takılıyordu ya da dışarıda bekliyordu ve her gece binaya girmenin bir yolunu buluyordu.

En sonunda savaşın bu cephesini kazandığına karar verdi. Çok geçmeden kendimi başka bir sorunla uğraşırken buldum. Beni ana yoldan aşağıya doğru takip etmeye başladı.

İlk seferinde ana yola dek geldi fakat kışkışlayınca binaya geri döndü. Bir sonrakinde beni doksan metre kadar, Covent Garden'a giden otobüse bindiğim Tottenham High Sokağı'na doğru takip etti.

Bir yanım kararlılığını ve sarsılmaz azmini takdir ediyor, diğer yanım ise ona küfrediyordu. Onu bir türlü başımdan savamıyordum.

Bu olaydan sonra her gün cesareti artarak ilerledi. Bir parçam, bir gün yola devam edip gidecek başka bir yer bulup bulmayacağını merak ediyordu. Ama eve döndüğüm her akşam, orada beni bekliyordu. Yine de er ya da geç bir şeylerin değişeceğini biliyordum. Ve değişti.

Bir gün her zamanki gibi işe gitmek için dışarı çıktım. Kenarında kırmızı süsü olan siyah, büyük akustik gitar kutumu alıp, sırt çantamla beraber omzuma astım ve aşağıya yöneldim.

Koridorda oturan Bob'u gördüm ve selam verdim. Beni takibe başlayınca her zamanki gibi kışkıışladım.

"Orada kal, benimle gelemesin."

Bu sefer mesajı almışa benziyordu, sıvışmıştı. Yolda ilerlerken, orada olup olmadığını görmek için arada bir arkaya bakındım, ama ondan eser yoktu. *Herhâlde en sonunda durumu anlamaya başladı*, diye içimden geçirdim.

Beni Covent Garden'a götüren otobüs durağına ulaşmak için, Kuzey Londra'daki en işlek ve tehlikeli yollardan biri olan Tottenham High Sokağı'nı geçmem gerekiyordu. Her zamanki gibi bu sabah da, arabalar, kamyonlar ve motosikletler sokakta yol alıyor, sıkışık trafikte ilerlemeye çalışıyorlardı.

Kaldırımda durmuş doksan metre kadar ileride sıkışık trafiğin ortasında belirmeye başlayan otobüse koşabileceğim bir boşluk yakalamaya çalışırken, birinin veya bir şeyin bacağıma sürtündüğünü hissettim. İçgüdüsel olarak aşağıya baktım. Yanımda tanıdık bir sima duruyordu. Bob'un benimle aynı durumda olduğunu, yani karşıdan karşıya geçmek için fırsat kolladığını dehşet içinde fark ettim.

"Burada ne halt ediyorsun?" dedim.

Sanki gerçekten aptalca bir soru sormuşum gibi bana ilgisizce baktı. Sonra atlamaya hazırlanıyormuşçasına, kaldırım taşının kenarına abanıp gene yola odaklandı.

Böyle bir risk almasına izin veremezdim. Bu kesinlikle bir intihar olurdu. Bu yüzden onu yukarı kaldırıp, oturmaktan hoşlandığını bildiğim omzuma yerleştirdim. Yana kaçarak trafiğin içinde ilerlerken ve yolun karşısına geçerken, kafama doğru sokularak orada öylece durdu.

"Pekâlâ Bob, bu kadarı yeterli," dedim, onu yere indirip, tekrar kışkışlarken.

Kalabalığa doğru süzüldü. *Belki de artık bu onu son görüşümdür*, diye düşündüm. Evden gerçekten de çok uzaktaydı.

Birkaç dakika sonra otobüs geldi. Arkadan içine atlamanıza imkân veren, eski tip çift katlı kırmızı otobüslerdendi. Biletçinin durduğu yerin yanında bulunan eşya koymak için ayrılmış alana gitar kutumu yerleştirip en sondaki koltuklara oturuyordum ki aniden arkamda kızıl bir tüy yumağı belirdi. Daha ne olduğunu anlayamadan Bob zıpladı ve oturduğum yerin yanındaki koltuğa yerleşti.

Şoka girmiştım. Bu kediden hiçbir zaman kurtulamayacağımı en sonunda anladım. Fakat ardından başka bir şeyin daha farkına vardım.

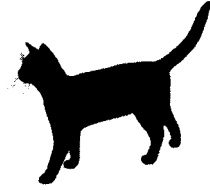
Bob'u kucağıma çağırmamla gelmesi bir oldu. Bir iki dakika sonra biletçi görüldü. Karayıplı neşeli bir bayandı. Önce Bob'a, ardından da bana gülümsedi.

"Senin mi?" diye sordu, okşarken.

"Sanırım öyle," dedim.

5. BÖLÜM

İlgi Odağı

Bir sonraki kırk beş dakika boyunca, Bob yüzü otobüs camına yapışık halde, geçip giden dünyayı seyre dalarak, yanımda sessizce oturdu. Yanımızdan vızır vızır geçen arabalar, bisikletler, kamyonetler ve yayalar tarafından büyülenmiş gibiydi; zerre kadar ürkmemişti.

Camdan uzaklaşıp azıcık güvence için bana baktığı tek anlar bir polis, itfaiye veya ambulans sireninin rahatsız edecek kadar yaklaştığı zamanlardı. Bu beni biraz şaşırtmış ve eski hayatını nerede geçirdiğini tekrardan düşünmeme yol açmıştı. Şayet sokaklarda büyümüşse, bu seslere uzun zaman önce alışmış olması gerekirdi.

Her defasında boynunun arkasını içten bir okşayışla severek, “Kaygılanacak bir şey yok,” dedim. “Londra’nın merkezi böyle gürültülüdür Bob, alışsan iyi olur.”

Tuhaftır ki, sokak kedisi olduğunu ve her an kaçabileceğini bilmeme rağmen, içimde kalıcı olacağına dair bir his vardı. Her nasılsa beraber yapacağımız son gezintinin bu olmadığını bilincindeydim.

Tottenham Court Sokağı’ndaki metro istasyonunun ya-

kınında bulunan her günkü durağımda inecektim. Sokak uzakta belirince, gitarımı elime alıp, Bob'u kaldırdım ve çıkışa yöneldim. Kaldırımda paltomun cebini ara tırdım ve Bob tuvaletini yapsın diye bir önceki ak am dışarı çıkarttıktan sonra bıraktığım ayakkabı bağcığından uydurma tasma-yı buldum.

Boynuna taktım ve onu yere indirdim. Etrafta ba ıbo  do-la sın istemiyordum. Tottenham Court Sokağı ile New Oxford Sokağı kav ağı alışveriş meraklıları, turistler ve sıradan Londralılar ile dolup taşıyordu. Bir saniyede kaybolabilir; daha da kötüsü, Oxford Sokağı g zerg hında gidip gelen otobüslerden veya siyah taksilerden birinin altında ezilebi-lirdi.

Tüm bunların Bob'a biraz korkutucu gelmesi normaldi. Bilinmedik sulardaydı, en azından ben öyle olduğunu düşünüyordum. Elbette emin olamazdım. Gideceğimiz isti-kamette ilerledikçe, hafif gergin bedeninden ve bana bakıp durmasından endişeli olduğunu anlayabiliyordum. Bu yüz-den, Covent Garden'a gitmek için arka sokaklardaki her za-manki kestirme yollarımdan birine dalmaya karar verdim.

"Hadi bakalım Bob, seni  u kalabalıktan çıkaralım," de-dim.

O zaman bile yüzde yüz mutlu değildi. Akın akın gelen insanların arasında yol alırken, bundan pek de emin olma-dığını s ylermi  gibi bakışlar atıp durdu. Daha birkaç metre geçmeden, onu yukarı almamı istediğini anladım.

Onu kaldırıp Tottenham Court Sokağı'nda karşıdan karşıya geçerken yaptığım gibi omuzlarıma yerleştirirken, "Pekâlâ, ama bunu alışkanlık haline getirme," dedim. Az sonra  n patilerini kolumun üstüne yerleştirip, bir korsan gemisinde gözcü yerinde oturuyormu casına etrafa baka-rak, hafif bir açıyla sağ k rekkemiğim üzerinde kendine rahat bir yer edindi.   ten i e gülümsemeden edemedim.

Muhtemelen birazcık Uzun John Silver'ı andırıyordum, ancak benimle denize açılan bir papağan değil, bir pisi pisiydi.

Orada oldukça rahat olduğu kesindi. New Oxford Sokağı'ndan geçip Covent Garden'a giden kestirme yollara girerek kalabalığın arasında ilerlerken, mırıldandığını duyabiliyordum.

Kalabalık artık seyrelmeye başlamıştı ve bir süre sonra Bob'un orada olduğunu unutup, kendimi her zamanki mesleki düşüncelere kaptırdım. Acaba hava beş saat boyunca müzik yapacak kadar iyi olacak mıydı? Cevap: Muhtemelen. Hava kapalıydı, ama bulutlar beyazdı ve uzaktaydı. Yağmur yağacağa benzemiyordu. Covent Garden'da acaba nasıl bir kalabalık olacaktı? Eh, Paskalya yaklaştığına göre bolca turist vardı. Kendimi (ve artık Bob'u) önümüzdeki birkaç gün boyunca geçindirebilmek için gereken yirmi veya otuz sterlini ne kadar zamanda kazanabilirim? Bir önceki gün neredeyse beş saat sürmüştü. Belki bugün daha iyi geçer, belki de geçmez. Sokaklarda müzik yapmak böyle bir şeydir; hiçbir zaman ne olacağını bilemezsiniz.

Kafam hâlâ bu düşüncelerle doluyken, aniden bir şeyin farkına vardım.

Genelde kimse benimle ilgilenmez, hatta dönüp bana bakmazdı bile. Sokak müzisyeniydim ve burası Londra'ydı. Bir nevi görünmez adamdım. Uzak durulması, hatta dışlanması gereken biriydim. Ama Neal Sokağı'ndan aşağıya doğru yürürken, yanından geçtiğimiz hemen hemen herkes bana bakıyordu. Daha doğrusu Bob'a bakıyordu.

Biri iki tanesinin yüzünde sorgulayıcı, hafif şaşkın bakışlar vardı ki sanırım bu anlaşılabilir bir şeydi. Azıcık tuhaf görünüyor olmalıydı; omzunda büyük, sarman bir kediyle yürüyen uzun boylu, uzun saçlı bir adam. Her gün görebileceğiniz bir şey değil – Londra'nın sokaklarında bile olsanız.

* İskoç yazar Robert Louis Stevenson'ın Define Adası adlı romanındaki bir karakter. -çn

Ne var ki, çoğunluk daha sıcak davranıyordu. Bob'u gördükleri anda, yüzlerinde geniş bir gülümseme belirliyordu. Çok geçmeden insanlar bizi durdurmaya başladı.

"Şunlara bak," dedi alışveriş torbalarından beli bükülmüş iyi giyimli, orta yaşlı bir bayan. "Muhteşem bir kedi. Sevebilir miyim?"

Bir kereye mahsus bir olay olduğunu düşünerek, "Tabii ki," dedim.

Torbalarını pat diye yere bırakıp yüzünü Bob'a yaklaştırdı.

"Ne kadar da tatlı bir kedisin sen," dedi. "Erkek, değil mi?"

"Evet öyle," diye cevap verdim.

"Omzunda ne güzel oturuyor öyle. Bu çok sık görülen bir şey değil. Sana gerçekten güveniyor olmalı."

Bu bayana ancak veda etmişim ki, iki genç kız yaklaştı. Bob için yaygara koparan bayanı görmüş ve sanırım kendilerinin de aynısını yapabileceğini düşünmüşlerdi. Tatile çıkmış İsveçli kızlar oldukları anlaşıldı.

"Adı ne? Fotoğrafını çekebilir miyiz?" diye sorup, onayı alır almaz işe giriştiler.

"Adı Bob," dedim.

"Bob ha? Havalıymış."

Bir iki dakikalığına sohbet ettik. Bir tanesinin kedisi vardı, bana onun resmini gösterdi. Birkaç dakika sonra kibarca izinlerini istedim, yoksa onu, ağızlarının suyu aka aka, saatlerce sevebilirlerdi.

Long Acre istikametinde, Neal Sokağı'nın sonuna kadar ilerledik. Ancak ağır yol alıyorduk. Son hayran uzaklaşır uzaklaşmaz, aynı şey tekrarlanıyor ve sonra bir daha tekrarlanıyordu... Bob'u okşamak veya konuşmak isteyen biri tarafından durdurulmadan zar zor bir metre ilerleyebiliyordum.

Durum keyifli olmaktan çıktı. Bu şekilde hiçbir yere gi-

demeyeceğimi fark etmeye başladım. Genelde her zamanki otobüs durağımdan Covent Garden'da müzik yaptığım noktaya gitmem on dakikadan fazla sürmüyordu. Ama şimdiden bunun iki katı zaman geçmişti; sanki herkes durup Bob ile konuşmak istiyordu. Bu durum biraz gülünçtü.

Covent Garden'a vardığımızda, neredeyse bir saat rötar yapmıştım.

Aklımdan, şakayla karışık, '*Çok sağ ol Bob, muhtemelen bana birkaç papellik kazanç kaybına mal oldun,*' diye geçirdim.

Gerçi bu ciddi bir sorundu. Eğer beni her gün bu kadar yavaşlatacaksa, bir daha yanımda gelmesine kesinlikle izin veremezdim. Farklı düşünmeye başlamam çok uzun sürmedi.

Covent Garden'da bir buçuk yıldır sokak müzisyenliği yapıyordum. Genelde öğlen iki-üç gibi başlar ve akşam sekize kadar devam ederdim. Turistleri ve alışverişini bitiren veya işten çıkıp evin yolunu tutan insanları yakalamak için en iyi zamanlar bunlardı. Hafta sonları daha erken gidip öğle yemeği arasını yakalardım. Perşembe, cuma ve cumartesi günleri; haftanın son günleri olmasından kaynaklı etrafta takılan Londralı sayısının artmasından faydalanmak için oldukça geç saatlere kadar devam ederdim.

Seyirci ararken esnek olmayı öğrenmiştim. Başlıca mekânım, James Sokağı'nda bulunan Covent Garden metro istasyonunun hemen dışındaki kaldırımdı. Orada, akşam iş çıkışı saatinin en yoğun yaşandığı 18.30'a kadar çalardım. Ardından, kalan son birkaç saat, insanların kapı önünde durup sigara ve içki içtikleri Covent Garden'daki tüm pub'ları gezerdim. Ofis çalışanlarının iş günü sonunda bir bardak bira ve sigara eşliğinde akşam güneşinin altında gevşediği yaz aylarında, bu oldukça randıman sağlayabiliyordu.

Bazı zamanlar riskli de olabiliyordu. Kimileri yanlarına yaklaşmamı onaylamadığını gösteriyor ve kaba, hatta bazen taciz edici davranışlar sergiliyordu. "Defol git beleşçi,"; "Git kendine adam gibi bir iş bul tembel herif." Bunun gibi şeyler. Ama bu, işin doğasında vardı. Alışıkтым. Bir şarkı çalmamı dinlemekten keyif alan ve ardından bozukluk bırakan yığınla insan da vardı.

James Sokağı'nda müzik yapmak bir anlamda kumar oynamak gibiydi. Teknik olarak, orada olmamam gerekiyordu.

Konu sokak insanları olunca, Covent Garden bölgesi gayet belirgin bir biçimde alanlara ayrılmıştı. Belediye meclisinin yetkilileri tarafından denetim altında tutuluyordu ki biz bu işgüzar topluluktan Covent Gardiyanları diye bahsediyorduk.

Benim mekânım Covent Garden'ın doğu tarafında, Kraliyet Opera Binası ve Bow Sokağı'nın yakınında idi. Covent Gardiyanları'na göre, müzisyenlerin faaliyet göstermesi gereken yer burasıydı. Meydanın diğer tarafı, batı kısmı, sokak göstericilerinin zanaatlarını icra edecekleri yerdi. Hokkabazlar ve sokak göstericileri genellikle gösterilerini, onları izlemeye can atan gürültücü izleyicilerin bulunduğu Punch ve Judy Pub'a ait balkonun altında yapıyorlardı.

Çalmaya başladığım James Sokağı, canlı heykellerin çalışma alanı olmalıydı. Etrafta onlardan birkaç tane vardı. Örneğin, Charlie Chaplin gibi giyinen bir adam oldukça iyi iş çıkarıyor, fakat sadece arada sırada çalışıyordu. Genelde ise boş olduğu için, durumdan istifade edip orayı kendi küçük mekânım yaptım. Covent Gardiyanları tarafından uzaklaştırılma riskimin her zaman olduğunu biliyor, ama şansımı deniyordum, çoğunlukla işe yarıyordu. Metro istasyonundan çıkan insan sayısı olağanüstüydü. Sadece bin tanesinden biri bile elini cebine atsa, gayet idare edebilirdim.

Sonunda mekânıma ulaştığımda saat üçü yeni geçiyordu. James Sokağı'na döner dönmez, bir milyonuncu kere durdurulduk. Bu seferki, giydiği terli eşofmanlara bakarak tahmin yürütürsek spordan eve dönmekte olan, besbelli eşcinsel bir erkekti.

Bob'a tam anlamıyla bayıldı ve bence dalgasına, onu satın alıp alamayacağını bile sordu.

Bir ihtimal ciddiye diye kibarca, "Hayır dostum, satılık değil," dedim. Adamdan uzaklaşırken, Bob'a bakıp şaşkınlıkla kafamı salladım. "Bu tip şeyler sadece Londra'da olur, sadece Londra'da."

Mekâna varınca, ilk önce etrafın güvenli olup olmadığına baktım. Covent Gardiyanları'ndan eser yoktu. Metro istasyonunda çalışan birkaç kişi de, orada olmamam gerektiğini bildiği için bazen zorluk çıkarıyordu. Ama onlar da etrafta görünmüyordu. Böylece Bob'u kaldırımın üstüne koydum, ceketimi çıkardım ve gitarı akort etmek için hazırlandım.

Genelde akordu yapmam, çalmaya başlamam ve insanların dikkatini çekmem rahat bir on dakikamı alırdı.

Oysa ki bugün, birkaç kişi önümde yavaşlayıp, ben daha bir şey bile çalmadan gitar kutuma bozukluk attı. *Ne kadar cömertler*, diye düşündüm.

Bir peninin atılması, gitarımı akort edip oyalandığım esnada gerçekleşti!

Bir madeni paranın diğerine değdiğinde çıkan o belirgin çınlama yüzüm kalabalığa dönükken duyuldu. Tam arkamdan gelen bir erkek sesi, "Güzel kedi, dostum," dedi.

Arkamı döndüğümde, yirmili yaşlarının ortasında alelade görünümlü bir adamın başparmağını onaylar şekilde kaldırıp yüzünde gülümsemeyle uzaklaştığını gördüm.

Kafam karışmıştı. Bob, boş gitar kutusunun ortasına rahatça kıvrılmıştı. Onun etkileyici bir kedi olduğunu biliyordum. Ama bu beklediğimden de fazlaydı.

Gitar çalmayı, gençliğimde Avustralya'da yaşarken kendi kendime öğrenmiştim. İnsanlar bana bir şeyler gösterir, ardından ben onları tek başıma geliştirdim. İlk gitarımı on beş ya da on altı yaşındayken almıştım. Sanırım, başlamak için oldukça geç bir yaştı. Melbourne'da bulunan bir ikinci el mağazasından alınan eski bir elektrogitardı. Arkadaşlarımla akustik gitarlarında çalmıştım hep, ama aslında hayalini kurduğum bir elektrogitardı. Jimi Hendrix'e hayrandım. İnanılmaz olduğunu düşünüyor, onun gibi çalmak istiyordum.

Sokakta çalmak için hazırladığım liste, yıllar içinde söylemekten keyif aldığım birtakım parçalardan oluşmuştu. Kurt Cobain her zaman bir nevi kahramanım olduğundan, epeyce Nirvana şarkısı koymuştum. Ama aynı zamanda biraz Bob Dylan ve makul derecede Johnny Cash çalıyordum. Orijinalini Nine Inch Nails'in söylediği ama Johnny Cash tarafından yeniden yorumlanan 'Hurt', çaldıklarımın en popülerlerinden biriydi. Akustik bir parça olduğu için kolaydı. Aynı zamanda, Johnny Cash'in 'The Man in Black' şarkısını da çalıyordum. Bu, sokakta çalmak için cazip bir seçimdi, bir bakıma uygun da düşüyordu. Genelde siyah giyiyordum. Oasis grubundan 'Wonderwall' listemdeki en popüler şarkıydı. Bu her zaman iş yapardı, özellikle de akşamın ilerleyen saatlerinde pub'ların etrafında dolaştığım zamanlar.

Her gün üst üste aşağı yukarı aynı şeyleri çalardım. İnsanların sevdiği buydu. Turistlerin duymak istediği buydu. Genelde pamuk elleri cebe indirtmek için, Nirvana'dan 'About A Girl' gibi bir parçayla başlardım. Bob'un önümde oturup, metrodan dışarı çıkan insanları seyrettiği o gün de aynen böyle yaptım.

* 'Siyah Giyen Adam.' -çn

Birkaç dakikadan fazla çalmamıştım ki, bir grup çocuk önümde durdu. Formalarına ve konuştukları dile bakılırsa Brezilyalı olmalıydı. Bir tanesi, genç bir kız, eğildi ve Bob'u okşamaya başladı.

"Ah, gato bonita," dedi.

Kızın Portekizcesini yardımseverlikle tercüme eden oğlanlardan biri, "Güzel bir kedin olduğunu söylüyor," dedi.

Londra'ya tatile gelmişler ve Bob'a hayran kalmışlardı. Hemen akabinde, başka insanlar da neler olduğunu görmek için durdular. Yarım düzine kadar Brezilyalı çocuk ve diğer yoldan geçenler ellerini ceplerine daldırıp kutuya bozukluklar yağdırmaya başladılar.

"Görünüşe bakılırsa, o kadar da kötü bir partner değilsin Bob. Bundan sonra seni daha çok dışarı çıkaracağım," dedim gülümseyerek.

Onu yanımda getirmeyi planlamadığım için, yiyecek olarak verebileceğim çok fazla bir şey yoktu. Sırt çantamda en sevdiği atıştırmalıklardan yarım paket vardı, ara sıra onlardan bir tane veriyordum. Doğru düzgün bir yemek için, benim gibi, daha sonrasını beklemesi gerekecekti.

İlerleyen saatlerde, işten eve dönenler veya West End'de takılmak için gelenlerle kalabalık arttıkça, daha fazla insan yanımda duruyor ve eğilip Bob'a bakıyordu. Onda insanları cezbeden bir şey olduğu kesindi.

Karanlık çökmeye yüz tutarken, orta yaşlı bir bayan sohbet etmek için durdu.

Bir yandan Bob'u okşarken, "Ne kadardır sizinle?" diye sordu.

"Sadece birkaç haftadır," dedim. "Bir anlamda birbirimizi bulduk."

“Birbirinizi mi buldunuz? Ne kadar ilginç.”

İlk başta biraz kuşkuluydum. Hayvanları Koruma Derneği’nden biri olabileceğini ve bana onu yanımda tutamayacağını falan söyleyeceğini düşündüm. Ama sadece bir kedi dostu olduğu ortaya çıktı.

Nasıl tanıştığımızı ve sağlığına kavuşması için iki hafta boyunca ona nasıl baktığımı anlatırken gülümsedi.

Biraz hüzünlenererek, “Benim de birkaç yıl önce aynı bunun gibi bir sarmanım vardı,” dedi. Bir an ağlamaya başlayacağını düşündüm. “Onu bulduğun için şanslısın. Tek kelimeyle en iyi hayat arkadaşları, o kadar sakın ve yumuşak başlılar ki. Kendine gerçek bir dost bulmuşsun,” dedi.

“Sanırım haklısınız,” diye gülümsedim.

Ayrılmadan önce gitar kutusuna bir beşlik attı. Bob’un tam bir kadın avcısı olduğu kesindi: Duranların yaklaşık yüzde yetmişinin kadın olduğunu fark ettim.

Bir saati ancak geçmişken, iyi bir günde kazandığım kadar para toplamıştım; yirmi beş pound’dan biraz fazla.

Bu inanılmaz, diye düşündüm.

Ama içimden bir ses, durmamamı ve geceye devam etmemi söylüyordu.

Gerçek şu ki, Bob’la ilgili hâlâ ikilemdeydim. İlgüdüsel olarak, kaderimizde bir şekilde beraber olmamızın yazıldığına inansam da, büyük bir parçam gene de çekip gideceğini ve kendi hayatına devam edeceğini düşünüyordu. Mantıklı olan da buydu. Hayatıma bir anda girmişti ve bir gün gelecek çıkıp gidecekti. Böyle devam edemezdi. Bu yüzden, yoldan geçenler yavaşlayıp onunla ilgilenmeye devam ederken, bundan olabildiğince yararlanmaya karar verdim. Su akar-ken testiye doldurmak lazımdı.

“Eğer dışarı çıkıp benimle eğlenmek istiyorsa, bu müthiş,” dedim kendi kendime. “Ben de yanında biraz para kazanıyorum, öyleyse bu da müthiş.”

Diğer yandan, artık kazancım 'biraz para'yı geçmişti.

Günde ortalama yirmi Sterlin kazanmaya alışmıştım ki, bu birkaç gün idare etmeme ve evimin tüm harcamalarını karşılamama yetiyordu. Ama o akşam saat sekiz sularında, artık çalışmayı bitirdiğimde, bundan çok daha fazlasını yaptığım kesindi.

Gitarımı kaldırdıktan sonra, üst üste biriken bozuklukları toparlamam tam tamına beş dakikamı aldı. Aralara serpilmiş birkaç kâğıt para ile irili ufaklı yüzlerce bozukluk var gibiydi.

Sonunda hepsini toparlayınca, sessizce kafamı salladım. 63.77 Sterlin gibi hatırı sayılır bir para kazanmıştım. Covent Garden'da gezen birçok insana bu çok büyük bir para gibi gelmeyebilir. Ama benim için öyleydi.

Bütün paraları sırt çantama koyup, çantayı omzuma yükledim. Dev bir kumbara gibi şingirdiyordu. Ayrıca kurşun gibi de ağırdı! Gel gör ki, kendimden geçmiş bir haldeydim. Bir günde sokaklarda müzik yaparak kazandığım en çok para, normalde kazandığımın ortalama üç kat fazlasıydı.

Bob'u kaldırıp, boynunun arkasını okşadım.

"İyi iş çıkardın dostum," dedim. "Ben buna bereketli bir akşam çalışması derim."

Pub'larda gezinmeme gerek olmadığına karar verdim. Ayrıca, Bob'un aç olduğunu da biliyordum ve tabii ki ben de açtım. Eve dönmemiz lazımdı.

Omzumdaki yerine tekrar geçen Bob ile, Tottenham Court Sokağı ve otobüs durağına doğru geri yürüdüm. Kimseye karşı kabalık yapmadan, bizi durduran ve gülümseyenlerle alakadar olmamaya karar verdim. Yapamazdım. Çok fazlalardı ve on ikiden önce eve varmak istiyordum.

Tottenham'ın üstündeki dönüş yolu için otobüse yerleşirken, "Bu akşam güzel bir şeyler yeriz Bob," dedim. O ise burnunu gene cama dayayıp, parlak ışıkları ve trafiği seyretti.

Tottenham High Sokağı'nda bulunan gerçekten iyi bir Hint restoranının yakınında otobüsten indim. Birçok kere menüsüne ağzımın suyu aka aka bakarak önünden geçmiş-tim, ama asla herhangi birini karşılayacak kadar fazla param olmamıştı. Hep evime yakın yerlerden aldığım bir şeylerle yetinmek zorunda kalmıştım.

İçeri girip, limonlu pilav, peshwari naan* ve saag paneer** ile tikka masala soslu tavuk sipariş ettim. Garsonlar, Bob'u yanımda tasmaıyla görünce tuhaf tuhaf baktılar. Bu yüz-den de yirmi dakika sonra gelip alacağımı söyleyerek, yolun karşısındaki süpermarkete gittim.

Kazandığımız parayla, Bob'a havalı bir kedi mamasından büyükçe bir torba, en sevdiği atıştırma malzemelerinden birkaç paket ve biraz 'kedi sütü' ısmarladım. Kendime de birkaç kutu la-ger*** aldım.

"Kesenin ağzını açalım, Bob," dedim. "Unutulmayacak bir gün yaşadık."

Yemek siparişimizi aldıktan sonra lüks Hint restoranının kahverengi kâğıt poşetinden gelen baştan çıkarıcı kokular o kadar aklıma başımdan aldı ki, neredeyse eve koşarak git-tim. Eve varınca yemeğimizi silip süpürdük. Aylardır, hatta belki de yıllardır, bu kadar iyi yememiştim. Bob'un da aynı durumda olduğundan emindim.

Ardından ben televizyon izleyerek, o da en sevdiği yer olan kaloriferin altında kıvrılarak birkaç saat uzandık. O gece ikimiz de kütük gibi uyuduk.

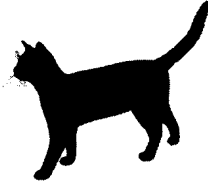
* Naan, bir tür bazlama. Peshwari Naan ise, kuru üzüm, tarçın, elma ve badem ile harmanlanmış, adını çıkış yeri olan Pakistan'daki Peshawari şehriden alan geleneksel bir tarif. -çn

** Ispanak ve Paneer peyniri ile hazırlanan bir yemek. -çn

***Bir çeşit Alman birası. -yhn

6. BÖLÜM

Bir Adam ve Kedisi

Ertesi sabah ani bir çarpma sesiyle uyandım. Kendimi toparlamam birkaç dakikamı aldıktan sonra sesin kaynağını hemen anladım. Metalik çınlama sesi mutfaktan geliyordu. Bu da, Bob'un yemeğini koyduğum dolapları bir kere daha açmaya çalıştığını ve bir şeyleri düşürdüğünü gösteriyordu.

Kısık gözlerle saate baktım. Kuşluk vaktiydi. Bir gece öncesinin heyecanından sonra, kendime geç saate kadar uymak için izin vermiştim, ama Bob belli ki daha fazla bekleyemeyecekti. Bu onun, "Kalk artık, kahvaltımı istiyorum," demesinin bir yoluydu.

Yataktan kalkıp mutfığa doğru ağır adımlarla ilerledim. Süt kaynatmakta kullandığım saplı, küçük tencere yerde duruyordu.

Beni görür görmez mahsus kâsesine doğru ilerledi.

Dolapların kilidini açıp en sevdiği tavuk yemeğini ararken, "Tamam dostum, durumu anladım," dedim. Mamasından birkaç kaşık kâseye koydum ve saniyede yalayıp yutmasını izledim. Ardından çanağındaki suyu lıkır lıkır içti,

yüzünü ve patilerini yalayarak temizledi ve oturma odasına gidip, gayet memnun bir halde kaloriferin altındaki en sevdiği konuma geçti.

Keşke hepimizin hayatı bu kadar kolay olsaydı, diye içimden geçirdim.

İşe gitmemeyi düşündüm, ama sonra vazgeçtim. Dün akşam şansımız yaver gitmiş olabilirdi, ama bu para bizi uzun süre idare edemezdi. Elektrik ve doğalgaz faturasının tarihi yakındı. Son aylarda yaşadığımız soğuk havaları düşünürsek, yüksek gelecekleri aşikârdı. Diğer yandan, hayatıma yeni bir sorumluluğun girdiğini kavramaya başlamıştım. Doyuracağım bir boğaz daha vardı ve doğrusunu söylemek gerekirse bu, epeyce aç ve çıkarıcı bir boğazdı.

Böylece, kahvaltımı silip süpürdükten sonra, eşyalarımı toparlamaya başladım.

Bob'un bugün de benimle dışarı çıkmak isteyip istemeyeceğinden emin değildim. Dün yaşananlar bir kereliğe mahsus olabilirdi; belki de evde olmadığım günlerde nereye gittiğim hakkındaki merakını tatmin ediyordu. Gene de beni takip etmeye karar verirse diye, her ihtimale karşı çantama birkaç tane atıştırmalık attım.

Öğleden sonra erken saatlerde yola koyuldum. Ne yaptığım ortadaydı; çantamı ve gitarımı sırtıma asmıştım. Evden benimle birlikte çıkmak istemediği nadir anlarda, kanepenin arkasına saklanarak bana bunu belli ederdi. Sokak kapısının zincirini açtığımda, kanepeye doğru ilerledi. Ama kapıyı tam arkamdan kapatacaktım ki, fırlayıp beni koridor boyunca ve ardından merdivenlere kadar takip etti.

Giriş katına varıp da açık havaya çıkınca, işini halletmek için çalıların arasına koşturdu. Sonrasında bana doğru gelmek yerine, çöp kutularının konulduğu alana yöneldi.

Çöp kutuları onun için gittikçe daha cazip bir hale geliyordu. Orada ne bulduğunu ve ne yediğini Allah bilir. Benimle aşağı inmesindeki tek sebebin bu olabileceğini düşün-

düm. Çöplüğün altını üstüne getirmesinden pek de hoşnut değildim, bu yüzden neler çevirdiğine bakmak için yanına yaklaştım. Çöpçülerin ne zaman geleceği belli olmazdı. Ama şansa o sabah erken bir saatte toplama yapmış olmalıydılar, çünkü etrafta hiç çöp yoktu. Bob'un ilgisini çekmeyecek birkaç artık vardı. İç rahatlığıyla, onsuz yola çıkmaya karar verdim. Bir yolunu bulup binanın içine gireceğini biliyordum, özellikle de artık tüm komşular onu tanıdığı için. Bir iki tanesi onu ne zaman görse ortalığı velveleye veriyordu. Bir kat altımda yaşayan bir bayan, ona boyuna ödül maması verip duruyordu. Bu akşam eve döndüğümde, onu muhtemelen merdiven sahanlığında beklerken bulacaktım.

Tottenham High Sokağı'na doğru yola çıkarken, *Öyle olsun*, diye iç geçirdim. Bob bir önceki gün bana büyük bir iyilik yapmıştı. Ondan her gün benimle gelmesini bekleyerek ilişkimizi suistimal edemezdim. O benim arkadaşımdı, çalışmam değil!

Gökyüzü griydi ve yağmur yağacağa benziyordu. Londra'nın merkezinde de durum böyleyse, boşa vakit harcıyordum. Yağmurlu bir günde sokakta müzik yapmak hiçbir zaman iyi bir fikir değildir. İnsanlar sana anlayış göstermek yerine, önünden daha hızlı geçerler. Şehrin göbeğinde bardaktan boşanırcasına yağmur yağıyorsa, gerisin geriye eve dönecektim. Günü Bob'la birlikte geçirmeyi tercih ederdim. Bir gece önce kazandığımız para ile ona adam gibi bir tasma ve kayış almak istiyordum.

Yoldan aşağıya iki yüz metre kadar ilerlemiştim ki, arkamda bir şeyin varlığını hissettim. Bakmak için döndüğümde kaldırımında yürüyen tanıdık bir sima gördüm.

Bana doğru yaklaşırken, "Fikrini mi değiştirdin?" diye sordum.

Kafasını hafifçe yana yatırıp, "Burada ne işim var sanıyorsun?" dercesine, o acıma dolu bakışlarından birini attı.

Cebimde hâlâ ayakkabı bağından yaptığım tasma duru-

yordu. Boynuna taktım ve beraber yolun aşağısına doğru yürümeye başladık.

Tottenham'ın sokakları Covent Garden'dakilerden oldukça farklıdır, ama aynı bir gün öncesi gibi insanlar anında dik dik bize bakmaya başladılar. Ve aynı bir gün öncesi gibi, bir veya iki kişi onaylamayan bakışlar attı. Belli ki bir kediye ipe bağlayarak yürüttüğüm için aklımı yitirdiğimi düşünüyorlardı.

Anında bir parça utanarak, "Eğer bu düzenli bir hal alacaksa, sana doğru dürüst bir tasma almam gerekecek," dedim Bob'a sessizce.

Ne var ki bana ters ters bakan her kişiye karşılık, yarım düzinesi gülümsüyor ve kafasını onaylarcasına sallıyordu. Karayıplı bir bayan, alışveriş torbalarını yere koyup, neşeyle kocaman gülümseyerek bize baktı.

"Ne kadar da güzel bir tablo çiziyorsunuz böyle."

Burada yaşadığım bunca aydır, evimin çevresindeki sokaklarda kimse benimle sohbete girmemişti. Tuhaf, ama aynı zamanda harika bir histi. Sanki Harry Potter görünmezlik pelerinim' omuzlarımdan aşağıya düşmüştü.

Tottenham High Sokağı'nın köşesine geldiğimizde Bob, "Hadi, ne yapman gerektiğini biliyorsun," dercesine bir bakış atınca, onu omuzlarıma yerleştirdim.

Kısa süre sonra, Bob'un kafasını cama yasladığı en sevdiği pozisyonda otobüste oturuyorduk. Bir kere daha yoldaydık.

Hava konusunda haklıydım. Çok geçmeden yağmur başladı. Bob'un yüzünü gene sıkıca yaslamış olduğu cama dalı budaklı desenler yaparak deli gibi yağıyordu. Birden bir şemsiye akını yaşandı. İnsanlar, sağanaktan kaçmak için sokaklarda koşturuyor, sığıyordu.

* Birçok romanda ve filmde kullanılan tema, yakın geçmişte J. K. Rowling'in yazdığı Harry Potter serisinde de yer almıştır. Harry'e büyük büyük dedesinden miras kalan pelerin, giyen kişiyi görünmez kılar. -çn

Neyse ki, şehrin merkezine vardığımızda yağmur hafifledi. Havaya rağmen, merkezde bir gün öncesinden daha büyük bir kalabalık vardı.

Onu omuzlarıma yerleştirip Covent Garden'a doğru yol alırken, "Birkaç saatliğine deneriz," dedim. "Ama gene yağmur yağmaya başlarsa, sana söz veriyorum geri döneriz."

Neal Sokağı'ndan aşağı doğru yürürken, insanlar bizi gene ikide bir durduruyorlardı. Makul düzeyde olduğu sürece Bob'un sevilmesinden memnundum. On dakikalık bir süre içinde yarım düzine insan bizi durdurdu ve bunların en az yarısı Bob'un fotoğrafını çekmek istedi.

Çözümün yürümeye devam etmek olduğunu kısa sürede öğrendim, yoksa daha farkına varamadan etrafın çevriliyordu.

Neal Sokağı'nın sonunda James Sokağı'na döndüğüm yere yaklaşmış gibiydik ki, tuhaf bir şey oldu.

Bir anda Bob'un tırnaklarını omzumda hissettim. Daha ben ne olduğunu anlayamadan, aşağıya kayıp koluma tırmandı. Kaldırıma atlamasına yardım edince de önümde ilerlemeye başladı. Tasmayı sonuna kadar uzattım ve yürümesine izin verdim. Nerede olduğumuzun farkında olduğu ve bundan sonrasını kendi başına yürümek istediği belliydi. Yolu o gösteriyordu.

Bir önceki gün çaldığımız yere kadar önümden uygun adım yürüdü. Sonra durup gitarımı çıkarmamı ve kutuyu onun için yere koymamı bekledi.

"Otur bakalım Bob," dedim. Sanki ait olduğu yer orasıymışçasına, anında yumuşak çantanın içine kuruldu. Çantaya önünden geçen her milletten insanı seyredebilecek şekilde yerleşti ki Covent Garden'da olduğumuz için bu çok da zor değildi.

Bir zamanlar, gerçek bir müzisyen olmak gibi bir derdim vardı. Bir sonraki Kurt Cobain olma hayalleri kuruyordum. Bugün ne kadar naif ve aptalca gelse de, Avustralya'dan İngiltere'ye döndüğümdeki ana hedefim buydu.

Ayrılırken, anneme ve herkese böyle söylemiştim.

Parlak dönemlerim olmadı değil ve kısa bir süre için gerçekten de bir yerlere gelebileceğime inandım.

Bir süre zorlandım, ama 2002 civarında, sokaklardan kurtulup Dalson'daki bir sosyal konuta geçince işler değişti. Olaylar birbiri ardına gelişti ve tanıştığım birkaç çocukla birlikte bir grup kurdum. Benim ve üyelerin hâletiruhiyesini açıkça ortaya koyan, Hyper Fury* adında, dört kişiden oluşan bir gitar grubuyduk. İsim kesinlikle her şeyi özetliyordu. Genel olarak hayata karşı, bilhassa da adil koşullara sahip olmadığımı düşündüğüm için, cidden aşırı öfkeliydim. Müziğim, kızgınlığım ve endişemin dışı yansımasıydı.

Bu yüzden de pek popüler değildik. Şarkılarımız sert ve karanlıktı, sözlerimiz ise daha beter. Nine Inch Nails ve Nirvana gibi grupların bizi etkilediğini düşünürsek, sanırım bu hiç de şaşırtıcı değildi.

Aslına bakılırsa iki albüm, gerçi EP** daha doğru bir tanımlama olabilir, çıkarmayı başardık. İlkini, Corrison grubu ile beraber Eylül 2003'te çıkarttık. *Corrison v Hyper Fury* adlı albüm, 'Onslaught' ve 'Retaliator' diye oldukça sert iki şarkı içeriyordu. Gene şarkı isimleri, müziğe bakış açımıza dair oldukça güçlü bir delil sunuyor. Bunu, altı ay sonra, Mart 2004'te, 'Sorry', 'Profound' ve 'Retaliator'un başka bir versiyonu ile üç şarkıdan oluşan *Profound Destruction Unit* adlı ikinci bir albüm takip etti. Birkaç adet satsa da tam anlamıyla bir çığır açtığı söylenemezdi. Şöyle ifade edeyim:

* Aşırı Öfke. -çn

** Extended Play: Standart bir albümden daha kısa olan kayıtlar. -çn

Glastonbury'ye* davet edilmedik.

Gerçi birkaç tane hayranımız vardı ve çoğunluğu kuzey Londra'da ve bilhassa Camden'da bulunan birtakım işler almayı başardık. Buralarda bir tür Gotik dönem yaşıanıyordu ve biz de buna oldukça iyi uyum sağladık. Görünüşümüz, ve kuşkusuz, müziğimiz role uygundu. Pub'larda sahne alarak, terk edilmiş binalardaki izinsiz partilerde çalarak, davet edildiğimiz her yerde müzik yaptık. İlerleme göstermeye başlayabileceğimiz bir an oldu. Sahne aldığımız en önemli etkinlik, bir iki kere çaldığımız The Dublin Castle isminde kuzey Londra'daki meşhur bir müzikli pub'da gerçekleşti. Bilhassa, o dönemler oldukça önemli olan Gotik Yaz Festivali'nde çaldık.

Bir süre işler bizim için o kadar iyi gitti ki, Corrison'dan Pete adında bir üyeyle birlik olup, Corrupt Drive Records adında kendi bağımsız plak şirketimizi kurduk.

Ama sonrasında işler pek iyi gitmedi ya da daha gerçekçi olmak gerekirse, ben pek çalışmadım.

En yakın arkadaşım Belle ile o dönem kısa sürecek olan bir ilişki yaşıyordum. Arkadaş olarak çok iyi anlaşıyorduk. Belle çok şefkatlidir ve benimle ilgilendi, ama ilişkimiz en başından başarısızlığa mahkûmdu. Sorun, onun da uyuşturucu kullanması ve kendi başının çaresine bakacak durumda olmamasıydı. Bunun, bağımlılıklarımızdan kurtulmaya çalışırken, ne bana ne de ona faydası oluyordu. Birimiz arınmaya çalışırken, diğeri kullanıyor, sonra durum tersine dönüyordu. Bu her anlamda birbirine bağımlılıktı.

Dolayısıyla kısır döngüden çıkmamı gerçekten zorlaştırıyordu.

Bu çıkmazdan kurtulmak için çok uğraşıyordum, ama dürüst olmak gerekirse geriye dönüp baktığımda elimden

* İngiltere'de 1970'lerden beri her haziran ayında gerçekleştirilen, çoğunlukla müziğe ağırlık veren çağdaş sahne sanatları festivali. -çn

geleni yaptığımı söyleyemem. Sanırım bir sebebi hiçbir zaman gerçeğe dönüşeceğine inanmamamdı. En azından fikren, grup ikinci plana attığım bir şeydi. Eski alışkanlıklara geri dönmek gerçekten çok kolaydı.

2005'e gelindiğinde, grubun bir geçim kaynağından çok bir hobi olduğunu kabullendim. Pete plak şirketine devam etti ve sanıyorum orayı hâlâ da yönetiyor. Ancak ben bağımlılığımla o kadar büyük bir mücadele veriyordum ki, bir kere daha yoldan saptım. Bu, parmaklarımın arasından kaymasına izin verdiğim o ikinci şanslardan bir başkasıydı. Neler olabileceğini sanırım hiçbir zaman öğrenemeyeceğim.

Fakat, müzikten hiçbir zaman vazgeçmedim. Grup dağıldıktan ve profesyonel olarak hiçbir yere varamayacağım belli olduktan sonra bile çoğu günler gitar çalarak, doğaçlama şarkılar söyleyerek saatler geçirdim. Bu benim için çok önemli bir çıkış yoluuydu. O olmasa ne hale geleceğimi Allah bilir. Ve son yıllarda sokakta müzik yapmak, hayatımda kesinlikle büyük bir değişime yol açtı. O ve sağladığı kazanç olmasa, para bulmak için neler yapmak zorunda kalacağımın tahayyülü bile tüylerimi diken diken ediyor. Düşüncesi bile gerçekten korkutucu.

O akşam, programıma başlarken, turistler bir kez daha tüm kadro oradaydı.

Bir gün öncesinin tekrarı yaşandı. Ben oturur oturmaz ya da daha net olmak gerekirse Bob oturur oturmaz, genelde hızla geçip giden insanlar yavaşlamaya ve onunla iletişime girmeye başladılar.

Yine en çok ilgiyi kadınlar gösterdi.

Çalmaya başlamamdan kısa bir süre sonra, mahkeme duvarı suratlı bir bayan trafik polisi önümden geçti. Kafasını

eğip Bob'a baktığını ve yüzündeki ifadenin yerini sıcak bir gülümsemenin aldığını gördüm.

Durup Bob'u okşamak için eğilirken, "Bak sen şuna," dedi.

Beni ise şöyle bir süzüp, gitar kutusuna hiçbir şey atmadı. Ama sorun yoktu. Bob'un insanların gününü renklendirebiliyor olması hoşuma gitmeye başlamıştı.

Şüphesiz çok güzel bir yaratıktı. Ama olay sadece bu değildi. Bob'da başka bir şey vardı. Dikkat çeken şey onun karakteriydi. İnsanlar onda bir farklılık olduğunu hissedebiliyorlardı.

Bunu ben de hissedebiliyordum. Onda özel bir şeyler vardı. İnsanlarla alışılmadık bir uyum içindeydi, yani en azından onun iyiliğini isteyenlerle.

Arada bir, sevmediği birini gördüğünde öfkesini kontrol altında tuttuğunu görebiliyordum. Biz yerleşirken çok şık, zengin olduğu her halinden belli olan Ortadoğulu bir adam kolunda cidden çekici bir sarışınla önümüzden geçti. Kadın pekala manken olabilirdi.

Aniden yolda durup adamı yavaşlaması için kolundan çekerek, "Baksana, ne kadar güzel bir kedi," dedi. Adam pek etkilenmiş gibi değildi ve "Yani?" dercesine, elini ilgisizce salladı.

Bunu yapar yapmaz, Bob'un vücut dili değişti. Sırtını hafifçe kabarttı ve bana doğru birkaç santimetre yaklaştı. İncelikle yapılan, ama benim için gayet net bir hareketti.

Çift geçip giderken, *Acaba bu adam Bob'a geçmişinden birini mi hatırlatıyor?* diye düşündüm. *Acaba o bakışı daha önce bir yerlerde görmüş müydü?*

Hikâyesini öğrenmek, o akşam onu oturduğum apartmana getiren şeyi anlamak için her şeyimi verirdim. Ama bunu hiçbir zaman öğrenemeyecektim, hep bir varsayım olarak kalacaktı.

Başlamak için yerleşirken, yirmi dört saat öncesinden çok daha rahattım. Sanırım bir gün önce Bob'un orada olması beni psikolojik olarak biraz sarsmıştı. Kalabalıkların ilgisini çekmeye ve onları çevreme toplamaya alıştım. Zorlu bir işti. Her kuruşu ucu ucuna bir araya getirmek güçtü. Bob'la ise her şey farklıydı. Seyirciyi kendine çekme biçimi ilk başta bana bir parça garip gelmişti. Üstelik etrafta o kadar çok insan varken ona karşı büyük bir sorumluluk hissetmiştim. Londra'nın geri kalanı gibi Covent Garden da tuhaf tiplerden nasibini alır. Birinin onu kapıp götürmesinden ödüm kopmuştu.

Ama o gün her nasılsa farklı hissettim. O gün, güvende olduğumuzu, bir anlamda oraya ait olduğumuzu hissettim.

Şarkı söylemeye başlayıp da bozuk paralar bir önceki günün oranında kutuya düşünce, kendi kendime, *Bundan keyif alıyorum*, dedim.

Bunu söylemeyeli o kadar uzun zaman olmuştu ki.

Üç saat sonra eve vardığımızda, sırt çantam bir kere daha bozuk paraların ağırlığıyla şingırdıyordu. Yine altmış pound'dan epeyce fazla kazanmıştık.

Bu sefer parayı pahalı bir köri yemeğine harcamayacaktım. Onu daha kullanışlı şeyler için değerlendirecektim. Ertesi gün hava daha bile kötüydü, akşam için şiddetli yağmur bekleniyordu.

Bu yüzden, sokaklarda çalmak yerine Bob'a zaman ayırmaya karar verdim. Düzenli olarak benimle takılacaksa, onun için daha iyi bir donanım ihtiyacım vardı. Ayakkabı bağcığından yapılma bir kordon ile onu etrafta gezdiremezdim. Tehlikeli olması bir yana, her şeyden önce rahatsızdı.

Bob ve ben bir otobüse atlayıp Archway istikametinde

yol aldık. Kuzey Londra Kedi Barınağı'nın orada olduğunu biliyordum.

Bob, birkaç günkü güzergâhta gitmediğimizi hemen anladı. Arada bir bana dönüp, "Peki, bugün beni nereye götürüyorsun?" der gibi bakıyordu. Endişeli değil, sadece meraklıydı.

Kedi Barınağı'nın mağazası her türlü teçhizatın, oyuncağın, kediler hakkında kitabın olduğu şık, modern bir yerdi. Kedi bakmanın her yönü ile ilgili bir yığın ücretsiz kitap-çık ve broşür vardı; mikroçip taktırmaktan toksoplazmoza ve diyet tavsiyelerinden kısırlaştırma önerilerine kadar her şey... Birkaç tanesini sonra okumak için aldım.

Sadece iki kişi çalışıyordu ve içeri sessizdi. Bu nedenle, omzumda Bob ile etrafa bakınırken, sohbet etmek için yanıma gelmekten kendilerini alamadılar.

Bir tanesi, "Ne kadar da güzel bir erkek kedi," dedi Bob'u severken. Güvenli ellerde olduğunu anladığı belliydi, çünkü tüylerini okşayıp ona doğru mırıldanırken, vücudunu kadına yaklaştırdı.

Ardından Bob'la tanışmamız hakkında bir sohbe te daldık. Sonra iki gün önce yaşadığım olayı anlattım. İki kadın da gülümseyip kafalarını salladılar.

"Birçok kedi, sahipleri ile birlikte dışarıda yürüyüşe çıkmak ister," dedi bir tanesi. "Parkta veya sokakta kısa bir gezinti hoşlarına gider. Ama itiraf etmem gerekir ki Bob biraz olağandışı, değil mi?"

"Öyle," diye onayladı arkadaşı. "Kendinize bir nevi elmas madeni bulmuşsunuz. Belli ki sizinle olmak istemiş."

Kalbimin derinliklerinde zaten bildiğim bir şeyi, onların da onayladığını duymak güzeldi. Ara sıra onu sokaklara geri koymalı mıyım, benimle evde tutarak doğru olanı mı yapıyorum diye ani küçük kuruntulara kapılıyordum. Sözleri gerçekten de moralimi yükseltmişti.

Ancak Londra sokaklarında bana sürekli eşlik edecekse, onu nasıl idare edeceğimi öğrenmeliydim. En kibar şekliyle ortaya koymak gerekirse, pek de güvenli ortamlar değildir. Bariz trafik sorununun dışında, her türlü potansiyel tehdit ve tehlike kol gezer.

Bayanlardan bir tanesi, mavi naylon örgüden yapılmış güzel görünümlü bir tasma ve kayış setini göstererek, "Yapabileceğiniz en iyi şey, bunun gibi bir set almak," dedi.

Ardından artılarını ve eksilerini anlattı.

"Kedi tasmaına sadece bir ip bağlamak çok iyi bir fikir değil. Kötü tasmalar kedinizin boğazını zedeler, hatta onu boğabilir. İyi kalitedeki tasmalarla ilgili sorun da elastikten yapılmaları ve "kopabilen" tasma dedikleri türden olmalarıdır ki tasma bir şeye takılırsa kedi kendini kurtarabilsin. Bir noktada kendinizi elinizde boş bir ip ile bulmanız büyük ihtimal," diye açıkladı. "Zamanınızın çoğunu dışarıda geçirdiğiniz göz önünde tutulursa, bence bir kayış takımı ve bir ip ile daha rahat edersiniz," dedi.

"Bu onun için rahatsız edici bir durum olmayacak mı?" diye sordum. "Doğal gelmeyecek."

"Onu yavaş yavaş alıştırmamız lazım," dedi. "Aşağı yukarı bir haftanızı alabilir. Birlikte dışarı çıkmadan önce, her gün birkaç dakikalığına takmakla işe başlayın. Ardından arttırın." Durumu değerlendirdiğimi görebiliyordu. "Neden bir denemiyoruz?"

"Neden olmasın?" dedim.

Bob rahatça oturuyordu ve çok fazla direnmedi, gene de neler olup bittiğine dair bir tereddüt yaşadığı fark ediliyordu.

"Biraz üstünde bırak ve vücudunda olması fikrine alışmasına müsaade et," dedi kadın.

Tüm set on üç pound kadar tutuyordu. Ellerindekilerin en pahalısıydı, ama Bob için değerdı.

Eğer bir iş adamı, James & Bob'un genel müdürü olsay-

dım çalışanlarımla ilgilenmem, insan kaynaklarıma yatırım yapmam gerekirdi – fakat bu durumda yatırımı kedisel kaynaklarıma yapıyordum.

Bob'u göğüs tasmaı ve kayış setine alıştırmam yalnızca birkaç günümü aldı. Önceleri sadece evde giydirerek, bazen ipini de takarak başladım. İlk başta bu epeyce uzun deri kuyruğun onu takip etmesi kafasını karıştırdı. Ama çok geçmeden alıştı. Her giydiğinde, onu bu davranışından ötürü şımartmayı ihmal etmedim. Her ne kadar böyle bir şeye hiç kalkışmamış olsam da, en yanlış davranışın ona bağırmak olduğunu biliyordum.

Birkaç gün sonra, böyle ipli kayışlı bir halde, kısa yürüyüşlere çıkmaya başladık. Sokakta müzik yaparken çoğu zaman eski tasmayı takıyordum, ama işe giderken arada sırada yürüyüşün kısa bir bölümünde tasmayı geçiriyordum. Yavaş ama emin adımlarla, kayış takımı ona doğal gelmeye başladı.

Bob hâlâ her gün benimle geliyordu.

Dışarıda çok kalmıyorduk. Herhangi bir zorlamada bulunmak istemiyordum. Her ne kadar şimdiden beni dünyanın öbür ucuna kadar takip edeceğini hissetsem de ve hiç yürümek zorunda kalmayıp, hep benim omzumda otursa da, ona bunu yapmayacaktım.

Sokak müzisyenliğimizin üçüncü haftasında ilk defa bana katılmak istemediğine karar verdi. Genelde paltomu giydiğimi ve sırt çantamı topladığımı gördüğu anda kalkıp tasmaını takmam için bana doğru gelirdi. Ama bir gün, her zamanki rutinin üstünden gidiyordum ki önce kanepenin arkasına girdi, ardından da kalorifere doğru gidip altına yattı. "Bugün izinliyim," der gibiydi.

Yorgun olduğunu görebiliyordum.

“Bugün içinden gelmiyor mu Bob?” dedim, onu okşayarak.

Bana o bilmiş gözlerle baktı.

Kâsesine o akşam ben eve gelene kadar onu gün içinde idare edecek atıştırılacak bir şeyler koymak için mutfığa doğru giderken, “Sorun yok,” dedim.

Bir keresinde, televizyonu açık bırakmanın sahipleri dışardayken evcil hayvanları daha az yalnız hissettirdiğine dair bir haber okumuştum. Doğru olup olmadığını bilmiyordum, ama her ihtimale karşı açtım. Anında en sevdiği noktaya doğru sürünüp, televizyona bakmaya başladı.

O gün dışarı yalnız çıkmak Bob’un hayatımda yaptığı değişikliği tam anlamıyla fark etmemi sağladı. O omzumdayken veya önümde tasmaıyla yürürken, her yerde insanların ilgisini çekiyordum. Tek başıma gene görünmez olmuştum. Artık civardakiler tarafından, endişe duymalarına yol açacak kadar, tanınıyorduk.

O akşam önümden geçen bölgedeki bir tezgâh sahibi, “Kedi nerede bugün?” diye sordu.

“Bugün izinli,” dedim.

“Aman iyi, genç delikanlının başına bir şey geldiğinden korktum,” dedi başparmağını bana doğru uzatıp gülümseyerek.

Birkaç kişi daha beni durdurup aynı soruyu sordu. Bob’un iyi olduğunu söyler söylemez yürümeye devam ettiler. Kimsenin derdi sohbet değildi. Çok hoşuma gitmese de bunu kabullendim. Hayat böyleydi.

James Sokağı’nın kaldırımında, çantaya düşen bozuluk seslerinin kulağıma müzik gibi geldiğini reddedemem.

Bob olmadan, müziğin önemli ölçüde yavaşladığını da fark etmemem imkânsızdı. Çaldıkça, o paranın yakınından bile geçemediğimi gördüm. İyi günümüzde Bob'la kazandığımız paranın yarısını kazanmak bile saatlerimi aldı. Aynı Bob'dan önceki eski günlerdeki gibiydi, ama sorun değildi.

O akşam geri dönerken, bir şeyleri idrak etmeye başladım. Bunun para kazanmakla bir ilgisi yoktu. Açlıktan ölmüyordum. Ve Bob olduğu için hayatım daha renkliydi.

Böyle inanılmaz bir ortağa, böyle inanılmaz bir arkadaşa sahip olmak o kadar büyük bir keyifti ki. Bir şekilde hayatımı rayına oturtmak için yeni bir şans verilmiş gibiydi.

Sokakta çalışmak kolay değildir. Kimse size bir şans vermek istemez. Bob hayatıma girmeden önce, pub'da gitarımla insanlara yaklaştırmaya çalıştığımda, daha ben bir şey söyleyemeden, "Hayır, teşekkürler," derlerdi.

Birine saati soruyor olabilirdim. Ama ben daha ağzımı dahi açmadan, "Kusura bakma, hiç bozukluğum yok," de-yiverirlerdi. Bu hep böyleydi. Bana bir fırsat bile tanımazlardı.

İnsanlar dinlemek istemiyorlar. Tek gördükleri şey, beleş yaşamaya çalışan biri. Çalıştığımı anlamıyorlar. Dilenmiyorum. Aslında hayatımı kazanmaya uğraşıyorum. Sırf takım elbise giymediğim, kravat takmadığım, evrak çantası veya bilgisayar taşımadığım ve maaş bordrom ya da vergi karnem olmadığı için asalak olduğumu düşünemezsiniz.

Bob'un yanımda olması bana insanlarla iletişime geçme imkânını verdi.

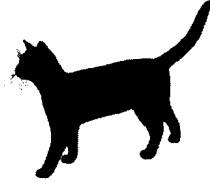
Bob hakkında sorular sorarlardı, ben de durumumu anlatma şansını elde ederdim. Nereden geldiğini sorduklarında, ben de nasıl bir araya geldiğimizi ve kiramızı, yediklerimizi, elektriğimizi ve doğalgazımızı ödemek için nasıl para kazandığımızı açıklardım. İnsanlar bana daha adil yaklaşırlardı.

Aynı zamanda psikolojik olarak beni farklı bir açıdan görmeye başlarlardı.

Kedilerin kimi sevdikleri konusunda seçici olmaları ile ilgili kötü bir şöhretleri vardır. Eğer bir kedi sahibini sevmiyorsa gidip başkasını bulur. Kediler için bu doğaldır. Ayrılıp bir başkasıyla yaşarlar. Beni kedimle görmek onların nazarında durumumu düzeltmişti. Beni insanlaştırmıştı. Özellikle de o kadar insanlıktan uzaklaştıktan sonra. Bazı yönlerden bana kimliğimi geri veriyordu; yeniden bir birey oluyordum.

7. BÖLÜM

İki Silahşorlar

Bob sadece insanların bana olan davranışlarını değiştirmiyor, benim onlara olan davranışımı da değiştiriyordu.

Gerçekten de hiçbir zaman başkalarına karşı bir sorumluluk duymamıştım. Avustralya'dayken, orada burada tuhaf işlerde çalışmıştım ve bir parça ekip çalışması gerektiren bir müzik grubuna da dahildim. Ama gerçek şu ki, evi terk ettiğimden beri esas mesuliyetim her zaman kendime karşı olmuştu. Öncelik hep ben olmak zorundaydı, çünkü bunu yapacak başka kimse yoktu. Sonuç olarak, hayatım fazlasıyla bencil bir hal almıştı. Tek derdim günü sağ salim atlatmaktı.

Bob'un hayatıma girişi bütün bunları çarpıcı biçimde değiştirdi. Bir anda ek bir sorumluluk yüklendim. Başka birinin sağlığı ve mutluluğu bana bağlıydı.

Bu şok etkisi yaratmıştı, ama duruma alışmaya başlamıştım. Hatta hoşuma gitmişti. Biliyorum, birçok insana saçma gelebilir ama ilk defa bir çocuğa bakmanın nasıl bir şey olabileceğini anlamıştım. Bob da benim bebeğimdi ve üşümediğinden, iyi beslendiğinden ve güvende olduğundan emin olmak gerçekten değerliydi. Aynı zamanda da korkutucu.

Onun hakkında durmadan endişeleniyordum, bilhassa ben dışarıda, sokaklardayken. Covent Garden'da ve diğer yerlerde hep korumacı bir tavır içine giriyordum; içgüdülerim, tamamen iyi niyetle, onu her fırsatta kollamam gerektiğini söylüyordu.

İnsanların Bob yanımdayken bana davranış şekillerinden sahte bir güven duygusuna kapılmamıştım. Londra sokakları baştan aşağı iyi kalpli turistler ve kedi severlerle kaplı değildi. Herkes uzun saçlı bir sokak müzisyenini ve kedisini sokak köşelerinde akşam yemeği için şarkı söylerken görünce, aynı şekilde davranacak değildi. Artık Bob yanımda olduğu için daha az başıma gelse de, hâlâ arada sırada küfür yağmuruna maruz kalıyordum, genellikle de hafta bitimiyle maaşlarını aldıkları için kendilerini bir şekilde benden üstün gören sarhoş gençler tarafından.

"Kaldır kıcını da düzgün bir işe gir, seni uzun saçlı ser-seri," derlerdi, gerçi çoğunlukla bundan daha renkli bir dil kullanırlardı ya neyse.

Hakaretlerinin beni etkilemesine izin vermezdim. Buna alıştım. İnsanlar saldırılarını Bob'a yönelttiklerinde ise durum değişirdi. İşte o zaman korumacı içgüdülerim beni tam anlamıyla ele geçirirdi.

Bazı insanlar, beni ve Bob'u kolay hedef olarak görürlerdi. Neredeyse her gün bir çeşit geri zekâlı ile muhatap olurduk. Aptalca sözler söyler veya orada durup bize gülerlerdi. Arada sırada saldırganlaşma tehlikesi gösterirlerdi.

Bir cuma akşamı Bob ile Covent Garden'a ilk gelişimizden hemen sonra, James Sokağı'nda çalışıyordum ve oldukça yaygaracı, bir grup siyahi genç yanımdan geçti. Tam bir baş belasıydılar ve belli ki sorun çıkartmaya çalışıyorlardı. Bir iki tanesi yanımda, kaldırımda oturan Bob'u gördü ve arkadaşlarını oldukça eğlendiren bir şekilde, uluma ve miyavlama sesleri çıkarmaya başladı.

Bunu sorun etmeyebilirdim. Aptalca, çocuksu bir davranıştı. Ama sonra, ortada hiçbir sebep yokken, bir tanesi içinde Bob'un oturduğu gitar kutusuna tekme attı. Şakayla ayak parmaklarını hafifçe değdirmek değildi bu, içinde gerçek bir gazez vardı ve kutu ile Bob'u kaldırımda otuz santim kadar kaydırıldı.

Bob bayağı endişelendi. Neredeyse çığlığa benzer yüksek bir ses çıkararak kutudan atladı. Neyse ki ipi kutuya bağlıydı, yoksa hiç kuşkusuz kalabalığın arasına karışıp giderdi. Onu bir daha göremeyebilirdim. Ancak, ipin engellemesiyle, yakında duran sırt çantamın arkasına saklanmaktan başka çaresi kalmadı.

Anında ayağa kalkıp çocuğun karşısına dikildim.

Yüzümü yüzüne yaklaştırıp, "Ne bok yediğini zannediyorsun sen!" dedim. Oldukça uzun olduğum için ona tepeden bakıyordum, ama bu onu ürkütmüşe benzemiyordu.

"Kedinin gerçek olup olmadığına bakmak istedim," dedi, muhteşem bir espri yapmışçasına gülerek.

Ben ise gülünecek bir şey göremiyordum.

"Gerçekten çok zekice, seni aptal şey," dedim.

Bu her şeyin koptuğu andı. Etrafımda dönmeye başladılar, bir tanesi göğsü ve omuzlarıyla beni ittirip kaktırıyordu, ama geri adım atmayıp ona karşılık verdim. Kısacık bir an için duraksama oldu, sonra yanıımızdaki köşede takılı olduğunu bildiğim CCTV kamerasını işaret ettim.

"Haydi bakalım, içinizden ne geliyorsa onu yapın. Ama şunu unutmayın: Kaydediliyorsunuz, bakalım sonrasında ne kadar uzağa kaçabileceksiniz."

Yüzlerindeki ifadeyi CCTV'ye veya herhangi bir yere kaydedebilmek isterdim. Besbelli kameraların kaydettiği bir şiddet olayından paçayı kurtaramayacaklarını bilecek kadar şehir hayatının içindeydiler. Biri, "Senin icabına sonra bakacağım," der gibi bir bakış attı.

Tabii ki bir kere daha seri halde hakaretler yağdırmadan geri adım atamazlardı. Ama çok geçmeden kollarını sallayarak ve insanoğlunun bildiği bütün mütecaviz el kol hareketlerini yaparak ilerlediler. Şu istediğini yap, beni incitemezsin meselesi. Endişeli değildim. Aslına bakılırsa, onları sepetlediğim için kendimi iyi bile hissediyordum. Gene de o akşam daha fazla orada takılmadım. Bu tipleri bilirdim. Aşağılanmak hoşlarına gitmezdi.

Bu olay birtakım şeyleri netleştirdi. Öncelikle, her zaman bir CCTV kamerasına yakın olmak iyi fikirdi. Bir tanesinin yanına konumlanmaya çalışmamı ilk tavsiye eden de bir başka sokak müzisyeniydi. “O varken güvende olursun,” demişti. Elbette o zamanlar tam bir ukalaydım. Bu, otoritelere kanunsuz sokak müzisyenliği yaptığının kanıtını vermiş olmayacak mıydı? Bir süreliğine tavsiyesini göz ardı ettim. Ne var ki yavaş ama emin adımlarla sözlerindeki doğruluk payını gördüm, bunun gibi olaylar da önemini vurguladı.

Bu pozitif olandı. Negatif tarafı ise, zaten bildiğim bir şeyi bana tekrar hatırlatmasıydı: Bunun gibi bir sorunla karşı karşıya kaldığımda hakikaten tek başımaydım. Bir tane bile polis gelmemişti. Covent Gardiyanları da ortada yoktu, metro istasyonundaki görevliler bile yardım etmedi. Çete benimle uğraştığı sırada çevrede epeyce insan olmasına rağmen, yoldan geçen hiç kimse müdahale etmeye yanaşmadı. Tam tersi, insanlar ellerinden geldikince araya kaynayıp uzaklaşmaya gayret ettiler. Kimse yardımına gelmeyecekti. Bu anlamda hiçbir değişiklik yoktu. Tek fark, artık hayatımda Bob’un olmasıydı.

Bob, o akşam Tottenham’a geri dönerken, otobüste yanına sokuldu. “Dünyaya karşı sen ve ben,” dedim ona. “Biz iki silahşorlarız.”

Sanki onaylarcasına, burnuyla sırnaşıp hafifçe mırladı.

Acı gerçek, Londra’nın dikkatli davranmamız gereken

birçok insanla dolu olmasıydı. Örneğin, Bob'u yanımda getirmeye başladığımdan beri, köpeklerden sakınıyordum. Doğal olarak oldukça fazlalardı ve çoğunun anında Bob'a dikkat kesilmesi pek de şaşırtıcı değildi. Adil olmak gerekirse, vakaların büyük çoğunluğunda insanlar köpeklerinin fazla yaklaştığını fark edip, tasmaından hafifçe çekiyorlardı. Ama bazıları benim huzurumu bozacak kadar yaklaşıyorlardı.

Neyse ki Bob onları hiç dert etmiyor, hepsini görmezden geliyordu. Eğer yanına yaklaşırlarsa, sadece dik dik bakıyordu. Bu, hayatına sokaklarda başladığı, orada kendi başının çaresine bakmayı öğrendiği yolundaki şüphemi bir kere daha doğruluyordu. Çete ile yaşadığımız olaydan bir hafta kadar sonra, kendine ne kadar iyi bakabildiğini gördüm.

Öğleden sonra geç bir saatte Neal Sokağı'nda oturuyorduk ki Staffordshire Bull Teriye'li bir adam görüş alanımıza girdi. Dangalakların hep bu köpek cinsini alması Londra hayatının bir gerçeğidir ve bu adam da tam bir dangalağa benziyordu. Dazlaktı, ekstra alkollü lager içiyor ve eski püskü eşofmanlar giyyordu. Sokaklarda yalpalama şeklinden, saat ancak dört olmasına rağmen, çoktan sarhoş olduğu anlaşılıyordu.

Köpek, Bob'a ve bana doğru ilerlemeye çalışırken ipi çektiirdiği için, bize yaklaşıncı yavaşladılar.

Görünen o ki köpek tehlikeli değildi, sadece Bob'u ince-liyordu. Aslında o bile değil, Bob'un önünde duran biskü-vileri inceliyordu. O sırada Bob mamasına dokunmuyordu; bunun üzerine köpek, beleş bir ya da iki lokma olasılığına karşı heyecanla nefes alıp vererek kâseye doğru yavaş yavaş yolunu yapmaya başladı.

Ardından gelişen olaylara inanamadım.

Bob'u köpeklerin etrafında birçok kereler görmüştüm. Genel prensibi muhatap olmamaktı. Ancak bu sefer, bir par-

ça eylemin gerekli olduğuna inanmış olmalıydı.

Yanımda huzurla şekerleme yapmaktaydı. Ancak köpek bisküvilere doğru eğilince, kafasını sakince yukarı kaldırıp ayağa kalktı, sonra da pençesiyle köpeğin burnuna vurdu. Bunu öyle hızlı yaptı ki, Muhammed Ali'yi gururlandıracak yumruklardan biriydi.

Köpek hazırlıksız yakalanmıştı. Şok içinde arkaya doğru fırladı ve geri geri gitti.

Ben de en az köpek kadar şaşkındım. Sesli bir kahkaha attım.

Sahibi bana baktı, ardından bakışlarını köpeğine indirdi. Sanırım o kadar sarhoştur ki, az önce olanları tam anlamıyla algılayamıyordu, zaten her şey göz açıp kapayıncaya kadar olup bitmişti. Köpeğin kafasına bir şaplak indirdi, sonra ilerlemek için ipini çekti. Sanırım korkunç görünümlü canavarının bir kedi tarafından aptal yerine konması onu mahcup etmişti.

Bob sessizce, kafası utanç içinde eğilmiş olan köpeğin uzaklaşmasını izledi. Birkaç dakika içinde de, ayaklarımın ucunda uyukladığı eski pozisyonuna geri döndü. Bu sanki onun için önemsiz bir marazdı, sinir bozucu bir sineği dümdüz etmek gibi. Ama benim adıma hakikaten aydınlatıcı bir andı. Bana, dostum ve merdivenlerin dibinde yaşanan o kadar anından önce sürdürdüğüm hayat hakkında katbekat şey söylemişti. Kendini savunmaktan korkmuyordu. Tam tersi, kendine göz kulak olmayı gayet iyi biliyordu. Bunu bir yerlerde öğrenmiş olmalıydı, belki de köpeklerle, hatta saldırgan olanlarla çevrili bir yerde.

Bir kere daha kendimi aynı eski sorularla uğraşır halde buldum. Nerede büyümüştü? Bana katılmadan ve ikinci silahşor olmadan önce nasıl maceralar yaşamıştı?

Bob'la yaşamak eğlenceliydi. Köpeklerle yaşadığımız küçük karşılaşmanın da kanıtladığı gibi, bir an bile sönük geçmiyordu. Gerçek bir şahsiyetti, buna hiç şüphe yoktu. Bir yığın tuhaf huyu vardı ve her gün bunların bir kısmını daha keşfediyordum.

Artık sokaklarda yaşadığından neredeyse emindim. Olay sadece sokak dövüş stili değildi, hiçbir şekilde evcilleştirilmemişti, bir parça yontulmamış maden gibiydi. Şimdi, ayın büyük bölümünü benimle geçirdikten sonra bile, hâlâ onun için aldığım kedi kumunu kullanmaktan hoşlanmıyordu. Bundan gerçekten nefret ediyor ve ne zaman bir tanesini yakınında bir yere koysam, kaçıyordu. Ben dışarı çıkana kadar da kendini tutuyor ve işini aşağıda, evin bahçesinde hallediyordu.

Böyle devam etmesini istemiyordum. Bir kere, ne zaman tuvaleti gelse onu indirmek için beş katı inip çıkmak pek de eğlenceli olmuyordu. Bu yüzden Bob'a kumu kullanmaktan başka şans bırakmamayı denemeye karar verdim. Üçüncü haftanın bir günü, kendi kendime yirmi dört saat dışarı çıkmayacağı sözünü verdim, böylece kedi kumunu kullanmaktan başka alternatifi kalmayacaktı. Ama tartışmasız, yarışmanın galibi o çıktı. Kendini sıktı ve bekledi, bekledi, bekledi, ta ki benim dışarı çıkmam gerekene kadar. Sonra ben kapıdan çıkarken, aradan sıyrılıp merdivenlerden aşağıya fırladı. Şut ve gol, maç Bob'undu. Kazanma ihtimalimin olmadığı bir savaş verdiğimi anladım.

Öte yandan vahşi bir yanı da vardı. İlk geldiğinden daha sakindi, bunda kısırlaştırılmasının payı büyüktü. Ama evin içinde hâlâ tam bir manyağa dönüşebiliyordu ve zırt pırt pençelerini geçirdiği her şeyle oynayarak, etrafı paralayabiliyordu. Bir gün, yaklaşık bir saat boyunca, oturma odasında bir şişe kapağını patileriyle döndürüp durarak kendi kendine oynayışını seyrettim. Başka bir sefer de, bir yabanarısı buldu. Belli ki yaralanmıştı, bir kanadı hasarlıydı, oturma

odasındaki masanın üstünde mücadele veriyordu. Arı yuvarlanıp duruyor ve arada sırada masadan yere düşüyordu. Bu ne zaman gerçekleşse, Bob dişleri ile onu nazikçe kaldırıyor ve masaya geri koyuyordu. Kanadından kaldırması ve düz yüzeye güvenle yerleştirmesi gerçekten etkileyiciydi. Sonra da yeniden mücadele etmesini seyrediyordu. Hakikaten çok komik bir sahneydi. Onu yemek değil, sadece oynamak istiyordu.

Sokak içgüdüğü konu yemek olunca da kendini gösteriyordu. Artık onu tuvaletini yapması için ne zaman aşağıya indirsem, doğruca evlerin arkasında bulunan çöp kutularına gidiyordu. Büyük konteynerler çoğunlukla açık bırakılıyor ve arada sırada içinde; tilkiler ve sokak köpekleri tarafından yırtılıp açılmış siyah, plastik çöp poşetleri oluyordu. Bob gidip yemek artığı kalmış mı diye bunları teftiş ediyordu. Bir seferinde onu, her nasılsa leş yiyiciler tarafından gözden kaçmış olan bir tavuk budunu sürüklerken gördüm. Can çıkar huy çıkmaz diye buna derler.

Elbette bu bir gerçektir. Onu düzenli beslememe rağmen, hâlâ her öğününe sonuncusu olacakmış gibi bakardı. Evin içinde, kâsesine bir parça kedi maması boşaltır boşaltmaz, kafasını içine daldırıp hapur hupur yerdi.

“Yavaşla ve yemeğinin keyfini çıkar Bob,” derdim, ama nafile. O kadar uzun bir süreyi eline geçen her yemek fırsatını en iyi şekilde değerlendirmeye çalışarak geçirmişti ki, günde iki defa mükellef bir yemeğin garanti edildiği bir yerde yaşamaya alışmamıştı. Bunun nasıl bir his olduğunu biliyordum. Hayatımın büyük bir bölümünü aynı şekilde yaşayarak geçirmiştin. Onu kesinlikle suçlayamazdım.

İkimizin o kadar ortak noktası vardı ki. Belki de bu yüzden aramızdaki bağ böyle çabuk ve derin oluşmuştu.

Gelgelelim, onunla ilgili abartısız en sinir bozucu şey, evin her köşesinin tüyleriyle kaplanmasıydı.

Bu tabii ki gayet doğaldı. İlkbahar gelmişti ve kışlık tüy-

lerinden kurtuluyordu. Ama etraftaki tüy miktarı gittikçe artmaya başladı. Süreci hızlandırmak için, kendini evin içinde bulabildiği her yere ve her şeye sürtüyordu. Sonuç olarak evi kalın bir tüy tabakasıyla kaplıyordu. Tam bir kâbustu.

Bu, tüylerinin ve vücudunun geri kalanının sağlığına kavuştuğunu gösteren iyi bir işaretti. Gerçi hâlâ biraz sıskaydı, ama ilk tanıştığımdaki gibi kaburgaları görünmüyordu. Muhtemelen içinde büyüdüğü çevreden (sokaklardan) dolayı, tüyleri kendinden inceydi. İlaç kel bölgelerine etki göstermiş ve antibiyotik eski yarasını iyileştirmekte kesinlikle başarılı olmuştu. Yara neredeyse tamamen kaybolmuştu, eğer orada olduğunu bilmesen g rmene imkân yoktu.

Bütün olarak bakıldığında, bir ay öncesine göre çok daha sağlıklı görünüyordu.

Onu hiç yıkamadım. Kediler kendilerini temizlerler ve o da kendini düzenli olarak yalayıp temizleyen tipik bir kedi-di. Hatta Bob gördüğüm en titiz kedilerden biriydi. Düzenli bir şekilde patilerini yalayarak ritüelini gerçekleştirmesini izlerdim. Bu ritüel, özellikle de onun kadim atalarına dayanması sebebiyle büyüleyiciydi.

Bob'un uzak akrabaları sıcak iklimden geliyor ve terlemiyorlardı. Bu sebeple yalanmak, tükürük salma ve kendilerini soğutmanın bir yoluydu. Bu aynı zamanda da onların bir çeşit görünmezlik peleriniydi.

Avlanırken koku salmak kediler için tehlikelidir. Kediler sinsi avcılardır ve kurbanlarını pusuda beklerler, bu yüzden olabildiğince fark edilmeden hareket etmeleri gerekir. Kedi tükürüğü doğal bir deodorant içerdiği için durmadan kendilerini yalarlar. Kendi kokularını yalayıp yok eden kedilerin, daha uzun yaşadıkları ve daha dayanıklı çocuklara sahip oldukları zoologlar tarafından kanıtlanmıştır. Bu aynı zamanda, büyük yılan, kertenkele ve diğer etobur memelilerden kendilerini saklamanın da bir yoludur.

Tabii ki, Bob ve atalarının kendilerini her daim yalamasındaki en büyük etken, sıhhatli kalmak ve bunu korumaktı. Kediler kendilerini etkili bir biçimde iyileştirirler. Yalanmak potansiyel olarak zarar verebilecek bit, kurt, kene gibi parazitlerin sayısını azaltır. Aynı zamanda, tükürükleri anti-septik madde içerdiğinden, herhangi bir açık yaranın enfeksiyonunu durdurur. Bir gün onu izlerken, Bob'un kendini böyle düzenli yalamasının sebebinin bu olabileceğini anladım. Vücudunun kötü durumda olduğunu biliyordu ve tedavi sürecine yardım etmeye çalışıyordu.

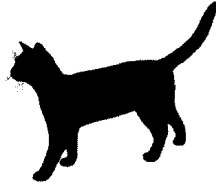
Geliştirdiği diğer tuhaf alışkanlık ise televizyon seyretmekti. Ekranaya yansıyan şeylere baktığını bir gün bölge kütüphanesindeki bilgisayarda vakit öldürürken fark ettim. Covent Garden'a giderken veya müzik yapmadığım günlerde, oraya sık sık uğrardım. O gün de Bob'u yürüyüş için yanıma almıştım. Kucağımda oturmuş, benimle birlikte ekrana bakıyordu. Mouse'u hareket ettirirken, patisiyle ibreye vurmaya çalıştığını gördüm. Böylece bir gün evde deney yapmak için televizyonu açtım, ardından da bir sebepten yatak odasına gittim. Geri döndüğümde, Bob'u koltuğa yerleşmiş televizyon seyrederken buldum.

Televizyon seyreden kedileri, kedisi *Star Trek: The Next Generation*'ı seven bir arkadaşımduymuştum. Ne zaman o tanıdık sesi duysa, Dah-Dah Dah Dah Dah-Dah Dah Dah, kedi odaya koşup kanepeye atlıyordu. Birkaç kere tanık olduğum bu olay muhteşem bir şeydi. Şaka yapmıyorum.

Kısa süre içinde, Bob da bir parça televizyon bağımlısına dönüşmüştü. Bir şey ilgisini çekmeye görsün, anında ekrana yapışıyordu. Onu Kanal Dört'teki at yarışlarını izlerken seyretmek çok komikti. Atları gerçekten seviyordu. Benim normalde açacağım bir program değildi, ama onu büyülenmiş bir halde onları seyrederken görmekten inanılmaz keyif alıyordum.

8. BÖLÜM

Resmiyete Dökmek

Bir perşembe sabahı, Covent Garden'daki müzikal ortaklığımıza başlamamızdan birkaç hafta sonra, her zamankinden erken kalkıp, ikimize kahvaltı hazırladım ve Bob'la birlikte evden ayrıldım. Hep yaptığımız gibi Londra'nın merkezine gitmek yerine, Islington Green'in oralarda otobüsten indik.

Kararımı vermiştim. Artık her gün sokaklarda bana eşlik ettiğine göre, sağduyulu davranıp Bob'a bir mikroçip taktırmalıyım.

Kedilere ve köpeklere mikroçip taktırmak eskiden zahmetli bir işti ama artık çocuk oyuncağı. Tek yapılması gereken, veteriner tarafından kedinin boynuna küçük bir çip enjekte edilen basit bir cerrahi müdahale. Çip, sonrasında sahibinin bilgilerine işlenen bir seri numara içeriyor. Bu şekilde, başıboş bir kedi bulunduğunda, insanlar çip sayesinde hayvanın kime ait olduğunu öğrenebiliyorlar.

Bob ve benim sürdürdüğümüz hayatı göz önünde bulundurursak, çip taktırmanın iyi bir fikir olacağını düşündüm. Allah korusun, olur da ayrılırsak, birbirimizi bulabilecektik. En kötü ihtimalle bana bir şey olursa, en azından belgeler

Bob'un yabani bir sokak kedisi olmadığını, bir zamanlar mutlu bir yuvası olduğunu kanıtlayacaktı.

Kütüphanede mikroçip sürecini araştırmaya başlar başlamaz, kısa sürede maddi gücümün yeterli olmayacağı sonucuna vardım.

Çoğu veteriner bir çip takmak için altmış ila yetmiş pound arası fahiş bir ücretlendirmeye gidiyordu. Böyle bir param zaten yoktu, ama varsa bile prensip olarak vermezdim.

Sonra bir gün, sokağın karşısında yaşayan kedili bayanla konuşma fırsatı buldum.

"Bir perşembe Islington Green'deki Mavi Haç vagonuna uğramalısın," dedi. "Sadece çipin parasını alıyorlar. Ama erken gitmeye gayret et. Önünde hep uzun bir kuyruk oluyor."

Böylece, o sabah saat 10'dan öğlene kadar açık olduğunu bildiğim kliniğe gitmek için erkenden kalktım.

Kedili bayanın tahmin ettiği gibi, Islington Green'e vardığımızda uzun bir kuyrukla karşılaştık. Büyük Waterstone kitapçısına kadar varan upuzun bir sıra vardı. Şansıma aydınlık ve bulutsuz bir sabahtı, dışarıda takılmak sorun olmadı.

Çevrede böyle bir durumda karşılaşılabileceğin olağan tipler vardı: Havalı taşıma kafeslerindeki kedileriyle insanlar, birbirini koklamaya çalışan ve genel olarak rahatsızlık veren köpekler.

Ama Bob'u muayeneye ilk götürdüğüm RSPCA'ye nazaran, daha hoşsohbet ve kesinlikle daha akıllı, ilgili bir topluluktu.

Komik olan, Bob'un kutusunda oturmayan tek kedi olmasıydı, bu yüzden de her zamanki gibi oldukça ilgi topluyordu. Bir iki tane yaşlıca bayan, ona tam anlamıyla aşık olmuş, yanından ayrılmıyorlardı.

Bir buçuk saat kadar kuyrukta bekledikten sonra kısa,

küt saçlı, genç bir veteriner hemşire tarafından karşılandığı-mız sıranın önüne geldik.

“Ona mikroçip taktırmanın maliyeti ne kadar?” diye sordum.

“On beş pound.”

Görünüşümden para içinde yüzmediğim oldukça bel-liydi. Bu yüzden hemen ekledi, “Ama hepsini birden öde-menize gerek yok. Birkaç haftaya bölebilirsiniz. Varsayalım, haftada iki pound. Uygun mudur?”

“Harika,” dedim, mutlu bir şaşkınlık içinde. “Bunu kar-şılatabilirim.”

Bob’u, muhtemelen yeterince sağlıklı olup olmadığına bakmak için, ki öyleydi, hızla muayene etti. O günlerde, özellikle kışlık tüylerini artık tamamen döktüğü için çok sağlıklı bir görünüme sahipti. İnce ve kesinlikle atletikti.

Hemşire bizi veterinerin beklediği ameliyathaneye aldı. Veteriner, muhtemelen yirmilerinin sonunda genç bir adam-dı.

Hemşireye dönüp konuşmaya başlamadan önce bana, “Günaydın,” dedi. Kenarda sıkı bir hoşbeş yaptıktan sonra, çip takma işlemi için hazırlıklara başladılar. Malzemeleri bir araya getirirken onları izledim. Hemşire birkaç evrak çık-a-rırken, veteriner çipi enjekte edecek şırınga ve iğneyi hazır-ladı. İğnenin büyüklüğü nefesimi kesti. Kocamandı. Ama sonra anladım ki, bir pirinç tanesi boyutundaki çipi içeri sokacaksa böyle olmak zorundaydı. Hayvanın derisine gire-bilecek kadar büyük olması gerekiyordu.

Bob durumdan hiç hoşnut değildi, onu çok da suçlaya-mazdım. Hemşire ile birlikte onu tutup veterinerden ters tarafa çevirdik ki ne yaptığını göremesin.

Fakat Bob aptal değildi, bir şeylerin yolunda gitmediği-ni anlamıştı. Oldukça tedirgin bir hal aldı ve avucumdan kurtulmanın yolunu aramaya çalıştı. Veteriner yaklaşırken,

karnını ve arka bacaklarını severek, “Korkulacak bir şey yok dostum,” dedim.

İğne içeri girdiğinde Bob bir çığlık attı. Çıkardığı ses beni bir bıçak gibi delip geçti. Bir an için, o acıyla titrerken, hüngür hüngür ağlamaya başlayacağımı düşündüm.

Ama titreme kısa sürede kayboldu ve sakinleşti. Sırt çantamdan ona küçük bir ödül maması verdikten sonra, dikkatlice kaldırıp resepsiyon bölümüne geri döndüm.

“Aferin dostum.”

Hemşire, çetrefilli birkaç formu doldurmamı rica etti. Neyse ki istediği bilgiler oldukça basitti.

“Şimdi veri tabanında bulunması için bilgilerinizi girmem lazım,” dedi. “Adınıza, adresinize, yaşıınıza, telefon numaranıza falan ihtiyacım var,” diyerek gülümsedi.

Formları dolduran hemşireyi seyrederken birden kafama dank etti: Bu, resmen Bob’un sahibi olduğum anlamına mı geliyordu?

“O zaman, hukuki açıdan, bu onun sahibi olarak kaydolduğum anlamına mı geliyor?” diye sordum.

Evraklardan kafasını kaldırıp gülümsedi. “Evet, sizin için uygun mudur?”

“Evet, bu müthiş bir şey,” dedim bir parça şaşkınlıkla. “Gerçekten müthiş.”

Bob artık rahatlamıştı. Kafasını okşadım. İğnenin yapıldığı yerin hâlâ sızladığı belliydi, bu yüzden elimi boynuna yaklaştırmadım, muhtemelen acıdan kolumu parçalardı.

“Duydun mu Bob?” dedim. “Resmen aile olduk.”

Sonrasında Islington’dan geçerken, herkesin çok daha fazla dikkatini çektiğime eminim. Yüzümde Thames Nehri kadar büyük bir gülümseme vardı.

Bob'un varlığı hayat tarzımı değiştirmişti. Kendime hemen hemen her anlamda çekidüzen vermemi sağlamıştı.

Bana daha fazla alışkanlık ve sorumluluk duygusu kazandırmasının yanı sıra, kendime etraflıca bakmama neden olmuştu. Gördüklerimden hiç memnun kalmamıştım.

İyileşme sürecindeki bir bağımlı olmaktan, iki haftada bir kliniğe gitmekten ve her gün eczaneden ilaç almaktan gurur duymuyordum. Bu yüzden, gerçekten gerekmedikçe, onu bu yolculuklarda yanıma almamayı prensip edinmiştim. Bunun delice gelebileceğini biliyorum, ama geçmişimin o tarafını görmesini istemiyordum. Bana yardımcı olduğu bir başka şey de buydu; o günlerin geçmişte kaldığına gerçekten inanıyordum. Geleceğimi temiz ve normal bir hayat olarak görüyordum. Tek yapmam gereken, o noktaya ulaşmamı sağlayacak bu uzun yolculuğu bitirmektir.

Geçmişi ve daha ne kadar çok yol kat etmem gerektiğini hatırlatan birçok şey vardı hâlâ. Ona mikroçip taktırdıktan birkaç gün sonra, postayla gelen yeni Oyster kartımı* bulmak için etrafı didik didik ararken, yatak odamdaki bir dolabı boşaltmaya başladım.

Orada, dolabın dibinde, eski bir gazete ve kıyafet yığınının altında, plastik bir Tupperware kutusu vardı. Uzun zamandır görmememe rağmen ne olduğunu anında anladım. Eroin kullanırken topladığım tüm öteberiyi burada saklıyordum. Şırıngalar, iğneler; bağımlılığımı beslemek için ihtiyacım olan her şey içindeydi. Bir hayalet görmüş gibiydim. Birçok kötü anıyı yeniden canlandırdı. Kendime dair sonsuza dek zihnimden silmeyi arzuladığım görüntüleri hatırladım.

O kutuyu artık evimde istemiyordum. Bir şeyler anımsatmasını ya da beni ayartmasını istemiyordum. Ayrıca, her ne kadar gözden uzak da olsa, Bob'la aynı ortamda bulunmasını kesinlikle istemiyordum.

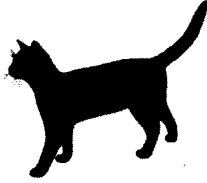
* İngiltere'de toplu taşıma araçlarında kullanılan bir kart. -çn

Her zamanki gibi kaloriferin yanında yatan Bob paltomu giydiğimi ve aşağıya inmeye hazırlandığımı görününce kalktı. Beni aşağıdaki çöp kutularına kadar takip edip, kutuyu tehlikeli atıklar için olan geri-dönüşüm konteynerine atarken izledi.

Meraklı gözlerle bana bakan Bob’a dönüp, “İşte bu kadar,” dedim. “Uzun zaman önce halletmem gereken bir şeyi yaptım.”

9. BÖLÜM

Kaçış Uzmanı

Sokaklarda hayat hiçbir zaman kolay değildir. Kendini her zaman en beklenmedik durumlara hazırlaman gerekir. Bunu daha en başında öğrenmiştim. Sosyal hizmet görevlileri benim gibi insanlardan bahsederken, hep “kaotik” kelimesini kullanırlar. Kendi normallik anlayışlarına uymadığı için hayatlarımızı kaotik bulurlar, bizim için ise normal budur. Bu yüzden Bob ile geçen o ilk yaz sona ererken ve sonbahar başlarken, Covent Garden civarındaki hayat karmaşık bir hal almaya başlayınca hiç şaşırmadım. Bunun böyle süremeyeceğini biliyordum. Hayatımdaki her şeyde olduğu gibi.

Bob hâlâ kalabalıkları çekmeye devam ediyordu, özellikle de turistleri. Nereden gelirlerse gelsinler, durup onunla konuşuyorlardı. Sanırım artık, Afrikancadan Galceye kadar olabilecek her lisanı duymuş ve hepsindeki kedi kelimesini öğrenmiştim. Çekçesinin *kocka*, Rusçasının *koshka*, Türkçesinin *kedi* ve Çincesinin, benim favorim olan *mao* olduğunu biliyordum. Büyük liderlerinin bir kedi olduğunu öğrendiğimde gerçekten çok şaşırmıştım!

Ama hangi tuhaf veya inanılmaz dil konuşulursa konu-

şulsun, ana fikir neredeyse hep aynıydı. Herkes Bob'a bayılıyordu.

Ayrıca civarda çalışan ve akşamları eve dönerken önümüzden geçen 'müdavimlerimiz' de vardı. Selamı eksik etmezlerdi. Bir iki tanesi Bob'a küçük hediyeler bile vermeye başlamıştı.

Sorun çıkaranlar bölgedeki diğer 'sakinlerdi.'

İlk önce James Sokağı'ndaki Covent Gardiyanları tarafından bir parça tartaklanmaya başladım. Metro istasyonunun yanında çalmaya devam ediyordum. Birkaç sefer, bir Gardiyan yanıma gelip benimle konuştu. Kanunları sıralayıp, bölgenin canlı heykellere ayrıldığını anlattı. O anda etrafta bir tane bile olmaması gerçeği onu hiç alakadar etmiyordu. "Kuralları biliyorsun," deyip durdu. Biliyordum. Ama imkân elverdiğinde kuralların biraz esnetilebileceğini de biliyordum. Sokaktaki hayat buydu işte. Eğer kanunlara uyan türde insanlar olsaydık zaten burada olmazdık.

Böylece Gardiyan beni her hareket ettirdiğinde birkaç saatliğine başka bir yere gidiyor ve ardından sessizce James Sokağı'na geri dönüyordum. Bana göre bu almaya değer bir riskti. Yanlış yerde performans sergileyen birinin üstesinden gelmek için polis çağrıldığını hiç duymamıştım.

Beni en çok rahatsız edenler artık kendi iş yerlerinin dışında müzik yapmama karşı çıkar görünen metro durağı çalışanlarıydı. Bilhassa birkaç tane kondüktör bana kök söktürüyordu. Her şey, ben metro istasyonunun duvar dibine yerleşirken, kötü bakışlar ve gelişigüzel tuhaf yorumlarla başlamıştı. Ama günün birinde iri, durmadan terleyen, mavi üniformalı antipatik bir erkek kondüktör yanıma gelip tehditkâr tavırlar sergiledi.

Artık Bob'un insan sarrafı olduğunu biliyordum. Temkinli olmayan birini daha uzaktan seçebiliyordu. Bu adamı da bize doğru ilerlemeye başlar başlamaz fark etti ve yaklaştıkça kendini bana doğru yasladı.

“Her şey yolunda mı dostum?”

“Pek değil. Hayır. Defolup gitsen iyi olur ya da...” dedi.

“Ya da ne?” dedim geri adım atmayarak.

Belli ki gözümü korkutmaya çalışarak, “Görürsün,” dedi.
“Seni uyarıyorum.”

Metro istasyonunun dışında bir gücü olmadığını ve beni ürkütmeye çalıştığını biliyordum. Ama gene de bir süreliğine uzaklaşmanın akıllıca olduğuna karar verdim.

Böylece önceleri Neal Sokağı'nın başındaki Long Acre ile birleşme noktasına gittim; hâlâ metro istasyonundan bir taş atımlık mesafede olsam da çalışanların görüş alanının dışındaydım. Önümden ne Covent Garden'daki kadar fazla insan geçiyordu, ne de o kadar iyi niyetlilerdi. Orada çalıştığım günlerin çoğunda ya bir salak çantamı tekmeliyor ya da Bob'u korkutmaya çalışıyordu. Onun da rahat olmadığını görebiliyordum: Ne zaman yerleşsem, savunma amaçlı kıvrılıyor ve gözlerini kısıyordu. “Burayı hiç sevmedim,” demeye çalışıyordu.

Bu yüzden, birkaç gün sonra her zamanki gibi Covent Garden yerine, otobüsten inip Picadilly Circus'a gitmek için Soho'dan geçtik.

Tabii ki Londra'nın merkezinden ve Westminster civarından ayrılmadığımız için, hâlâ kanunlara ve düzenlemelere tabiydik. Picadilly, Covent Garden'a benzer bir şekilde işliyordu; sokak müzisyenleri için düzenlenmiş belli alanlar vardı. Bu sefer kurallara uymaya karar verdim. Leicester Square'e giden yolda Picadilly Circus'ın doğusunun özellikle sokak müzisyenleri için iyi bir yer olduğunu biliyordum. Oraya doğru yöneldim.

Bob ile sokağa varınca, Piccadilly Circus metro istasyo-

nunun ana çıkışlarından birine, Ripley'nin İster İnan İster İnanma sergisinin girişine, sadece birkaç metre uzaklıktaki bir noktayı seçtim.

Yüzlerce turistin akşama doğru sokaklara dökülüp West End'deki sinemalara ve tiyatrolara yöneldiği kalabalık saatlerdi. Kısa sürede, insanların metro girişine koşturmak için çok hızlı hareket etmesine rağmen, gayet iyi kazanmaya başladık. Her zamanki gibi Bob'u görünce yavaşlıyor, bazen de duraklıyorlardı.

Bob'un bir parça gergin olduğunu fark edebiliyordum, çünkü gitarımın köprüsüne her zamankinden daha sıkı sarılmıştı. Muhtemelen bunun nedeni kalabalık ve alışık olmadığı bir çevrede bulunmasıydı. Tanıdık bir mekânda kesinlikle daha rahat ediyordu.

Dünyanın dört bir yanından gelen insanlar etrafta turluyor, Londra'nın merkezinde gezinip duruyordu. Çoğu Bob'a hayran kalan bir yığın Japon turist vardı. Kısa zamanda başka bir dilde kedi demeyi öğrendim: *Neko*. Mesai bitimiyle kalabalığın gittikçe arttığı akşam saat altıya kadar her şey yolunda gitti. O esnada duyuru yapan bir adam Ripley Müzesi'nden sokağa çıktı. Onu kendi cüssesinden üç kat büyük gösteren şişme bir kostüm giyiyordu ve abartılı el kol hareketleriyle insanları müzeye davet ediyordu. Binanın içindeki sergiyle nasıl bir alakası olduğu hakkında hiçbir fikrim yoktu. Belki de dünyanın en şişman adamı üstüne bir şeyler sergiliyorlardı? Ya da dünyanın en gülünç işi?

Diğer yandan, Bob'un adamın görünüşünden hiç hoşlanmadığı belliydi. İlk ortaya çıktığı andan itibaren bana daha çok yanaştı. Adam ona hiç güven vermemişti, yüzünde belli belirsiz bir dehşet ifadesi vardı. Neden böyle hissettiğini anlayabiliyordum; adam gerçekten de biraz korkutucu duruyordu.

Neyse ki Bob bir süre sonra yerine yerleşip, adamı unut-

muşa benziyordu. Adam insanları müzeye adım atmaya ikna etme çalışmalarını sürdürürken onu görmezden geldik. Biraz uzağımızdaydı. Sonra hiçbir sebep yokken, ben Johny Cash'in "Ring of Fire" şarkısını söylerken, adam bir anda yanımıza yaklaşip sevmek istiyormuşçasına Bob'u işaret etti. Tuhaf şişme kostümü ile eğilip, tam dibimize girene kadar onu fark etmedim bile. Artık çok geçti.

Bob'un tepkisi anıydı. Onu arkasından takip eden yeni tasma ile kalabalığa karışarak fırladı ve kaçtı. Ben daha karşılık dahi veremedim, metro istasyonunun girişine doğru ilerleyip, gözden kayboldu.

Kalbim yerinden çıkacakmış gibi çarparak, *Kahretsin*, dedim. *Gitti. Onu kaybettim.*

Sezgilerim anında devreye girdi. Vakit kaybetmeden fırladım ve arkasından koştum. Gitarı ardımda bıraktım. Bob'u bir enstrümandan daha fazla önemsiyordum. Bir gitar daha satın alabilirdim.

Kendimi anında bir insan selinin içinde buldum. İş gününün sonunda metroya giden bezgin görünüşlü ofis çalışanları, West End'e gece gezmesine gelen eğlence düşkünleri ve her zamanki gibi bazıları sırt çantalarına, diğerleri sıkıca haritalarına yapışmış, hepsi Londra'nın kalbinde olmaktan bir parça şaşkın turist sürüleri. Metro istasyonunun girişine gidebilmek için aralarından geçerken iki büklüm oldum. Birkaç kişiye çarptım, bir kadını az daha yere deviriyordum.

Bana doğru ilerleyen aralıksız insan duvarından hiçbir şey görmem mümkün değildi, ama nihayet merdivenlerin sonundaki alana vardığımda, kalabalık biraz azalmaya başladı. İçerisi hâlâ insanlarla dolup taşıyordu ama en azından şimdi durup etrafıma bakabiliyordum. Kızımın üstüne oturup, çevreye göz gezdirdim. Bir iki kişi bana tuhaf bakışlar attı ama hiç umurumda değildi.

Bir ara, "Bob, Bob, neredesin dostum?" diye bağırdım,

ama anında bunca gürültüde bunun faydasız olduğunu kavradım.

Bir tahminde bulunup o yöne ilerlemeliydim. Yürüyen merdivenlere ve oradan da trenlere inen bariyerlere doğru mu gitmeliydim, yoksa muhtelif çıkışlara mı yönelmeliydim? Bob hangi yöne giderdi? Önsezim trenlere gitmeyeceği yönündeydi. Beraber hiç aşağıya inmemiştik, yürüyen merdivenlerin onu korkutacağını düşünüyordum.

Böylece Picadilly Circus'ın diğer tarafındaki çıkışlara yöneldim.

Bir iki dakika sonra gözüme bir şey ilişti; merdivenlerden birinin üstünde belli belirsiz bir kızılık gözüküp kayboldu. Bir de onu takip eden bir tasma vardı.

Bir kez daha kalabalığın arasına sıkışıp o yönde ilerlerken, "Bob, Bob," diye yeniden bağırdım.

Şimdi aramızda dokuz metre kadar vardı, ama kalabalık o kadar fazlaydı ki iki kilometre uzağındaymışım gibi geliyordu. Merdivenlerden bir insan seli iniyordu.

Tepemdeki loş ışığın altında tekrar bir kızılığın gözüme ilişmesiyle, "Durdurun onu, kordonuna basın," diye bağırdım.

Ama kimse dikkate almıyor, kimse aldırış etmiyordu.

Birkaç saniye içinde kordon gözden kayboldu ve Bob'dan eser kalmadı. Regent Sokağı'na giden çıkışa ulaşmış ve oradan kaçmış olmalıydı.

Artık kafamdan, hiçbiri hayra alamet olmayan, milyonlarca düşünce geçiyordu. Ya Picadilly Circus'ta caddeye fırladıysa? Ya biri onu görüp aldıysa? Merdivenlerden yukarı çıkmak için çabalayıp yeniden sokağa vardığımda endişeliydim.

Doğruyu söylemek gerekirse gözyaşlarına boğulabiliydim, onu bir daha görmeyeceğime o kadar emindim ki.

Benim suçum olmadığını biliyordum, ama kendimi kor-

kunç hissediyordum. Neden uzaklaşmasın diye ipini sırt çantama ya da kemerime bağlamamıştım? Neden müze çalışanı ilk geldiğinde korkusunu anlayıp başka bir yere gitmemiştim? Midem bulanıyordu.

Bir kere daha karar vermem gerekiyordu. Sokaklara çıkınca nereye sapsmış olabilirdi? Picadilly'ye doğru sola dönmüş ya da oradaki devasa Tower Records mağazasının içine girmiş olabilirdi. Gene sezgilerime güvendim ve Regent Sokağı'nın geniş kaldırımlarına doğru düz devam ettiğini düşündüm.

Hâlâ tam bir panik içinde, onu birinin görmüş olabileceği umuduyla sokaktan aşağıya doğru ilerliyordum.

Herhalde delinin biri gibi gözüküyordum; çoğunluk bana yan yan bakıyordu. Hatta bazıları, sağa sola sataşan silahlı bir manyakmışım gibi yolunu değiştiriyordu.

Neyse ki, herkes bu tepkiyi vermedi.

Otuz metre kadar sonra, Regent Sokağı'nın bitimindeki Oxford Sokağı'nda bulunan Apple mağazasının bir torbasıyla yolda yürüyen genç bir kıza yaklaştım. Belli ki o yoldan geliyordu, ona etrafta bir kedi görüp görmediğini sordum.

"Ah, evet," dedi. "Sokakta koşturan bir kedi gördüm. Sarman. Arkasından sallanan bir ipi vardı. Bir adam kordona ayağıyla basıp onu yakalamaya çalıştı, ama kedi ondan hızlı davrandı."

İlk tepkim mutluluktu. Onu öpebilirdim. Bahsettiği kedinin Bob olduğundan kuşku yoktu. Ama bu his anında kendini paranoyaya bıraktı. Onu yakalamaya çalışan o adam kimdi? Bu Bob'u daha da korkutmuş olabilir miydi? Onu bir daha asla bulamayacağım bir yerde mi saklanıyordu şu anda?

Tüm bu yeni düşünceler beynimi meşgul ederken, önünden geçtiğim her mağazaya kafamı uzatarak Regent Sokağı'ndan aşağı yürümeye devam ettim. Çoğu tezgâhtar,

uzun saçlı bir adamın kapılarında bir an için durup geri gitmesini korkuyla karşıladı. Diğerleri de bana boş bakışlar atıp, kafalarını yavaşça salladılar. Akıllarından ne geçtiğini görebiliyordum. Benim sokaklara düşmüş bir serseri olduğumu düşünüyorlardı.

Beş altı mağaza sonra, artık durumu kabullenen bir ruh haline büründüm. Bob'un kaçışının üstünden ne kadar vakit geçtiğini hiç bilmiyordum. Zaman yavaşlamıştı sanki. Her şey ağır çekim ilerliyor gibiydi. Pes etmeye çok yakındım.

Regent Sokağı'nın birkaç yüz metre aşağısında, Picadilly'ye inen bir yan yol vardı. Oradan birçok farklı yöne sapabilirdi: Mayfair'e veya St. James's ve Haymarket'a inen karşı yola. 'Eğer o kadar ilerleyebilmişse onu kaybettim demektir,' diye düşünüyordum.

Vazgeçmek ve yan yola sapmak üzereydim ki, kadın kıyafetleri satan bir mağazaya kafamı uzattım. Birkaç tezgâhtar şaşkınlık içinde mağazanın arkasına bakıyorlardı.

Bana doğru döndüler ve ben 'kedi' kelimesini sarf eder etmez yüzleri aydınlandı.

Bir tanesi, "Sarman mı?" diye sordu.

"Evet, tasmaı ve ipi var."

"Arkaya kaçtı," dedi diğeri, eliyle içeri girip kapıyı kapatmamı işaret ederek.

"Kapıyı da bu yüzden kapattık," dedi ilki. "Kaçıp ezilmesinden korktuk."

"Kordonu olduğı için birinin onu aradığını tahmin ettik."

Beni abiye kıyafetlerle dolu olan bir dizi askının arasına soktular. Gözüm bazılarının fiyatlarına ilişti. Her biri benim bir ayda kazandığımdan fazlaydı. Ama sonra, askılardan birinin köşesinde top halini almış Bob'u gördüm.

Zamanın yavaşladığı bu birkaç dakika boyunca, bir parçam acaba benden kurtulmaya mı çalışıyor diye düşündü.

Belki de benden sıkılmıştı. Belki de ona sunduğum hayatı artık istemiyordu. Bu yüzden ona yaklaştığımda gene fırlayıp kaçmasına hazırlıklıydım. Ama yapmadı.

“Selam Bob, bak kim geldi?” diye ancak fısıldamıştım ki dosdoğru kollarıma atladı.

Derin derin mırıldanıp bana sürtündüğü an benden kurtulmak istediğiyle ilgili tüm korkularım uçup gitti.

“Beni o kadar korkuttun ki dostum,” dedim, onu okşarken. “Seni kaybettiğimi sandım.”

Kafamı yukarı kaldırıncaya, iki tezgâhtarı yakınımızda durmuş bizi izlerken buldum. Bir tanesi gözlerini ovuşturuyordu, ağlamak üzereydi.

“Onu bulduğuna o kadar sevindim ki,” dedi. “Çok tatlı bir kediye benziyor. Tam da kimse onu almaya gelmediği takdirde ne yapacağımızı düşünüyorduk.”

Bir yandan da yaklaşım Bob’u sevdi. Sonra o ve iş arkadaşısı kasayı kilitlemek için hazırlanmaya ve akşam için mağazayı kapatmaya başlarken birkaç dakikalığına sohbet ettik.

Biz Picadilly Circus’taki kalabalığın içine geri dönerken arkamızdan, “Elveda Bob,” dediler.

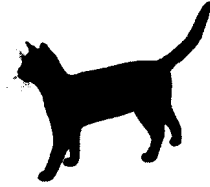
Müzenin oraya geri döndüğümde şaşkınlıkla gitarımın hâlâ orada durduğunu fark ettim. Belki kapıdaki güvenlik görevlisi göz kulak olmuştu. Ya da belki bölgedeki polislerden biri korumuştum gitarımı. Olay meydana geldiğinde tam yanımızda motorlu bir polis duruyordu. Bütün polis ve emniyet mensupları Bob’a bayılmıştı. Yardımsever kişinin kim olduğu hakkında hiçbir fikrim yoktu ve açıkçası merak da etmiyordum. Bob ile yeniden birbirimize kavuştuğumuz için sadece mutluydum.

Hiç vakit kaybetmeden, eşyalarımı toplayıp paydos ettim. Yeterince para kazanmamıştık ama kaygılanmıyordum. Bir markete uğrayıp üstümdeki paranın çoğuyla önce kendime, sonra ona birer kemer kancası alıp kordonuna taktım.

Bu her an birbirimize bağılı olmamızı garantileyecekti. Otobüste, her zamanki gibi yanımdaki koltukta oturmak yerine kucağıma yerleşti. Bazen anlaşılmaz olabiliyordu, ama diğer zamanlar Bob'un aklından geçenleri harfiyen görebiliyordum. Bu akşam da o anlardan biriydi. Birlikteydik ve ikimiz de bunun değişmesini istemiyorduk.

10. BÖLÜM

Noel Baba'nın Patileri

Piccadilly'de yaşanan dramın ardından gelen o ilk birkaç gün ve hafta, Bob ve ben, denizdeki bir salda hayata tutunan iki kazazede gibi birbirimize tutunmuştuk. Olay ikimizi de fena halde sarsmıştı.

Arkadaşlığımız hakkında uzun uzadıya düşünmeme sebep olmuştu. Bir süreliğine, kaçışının aramıza bir mesafe koymak istemesiyle bir ilişkisi olup olmadığını merak ettim. Kalbimin derinliklerinde, sokaklara ya da nereden geldiyse oraya geri dönmek isterse eninde sonunda onu durdurmak için yapabileceğim veya yapmam gereken bir şeyin olmadığını biliyordum.

Tekrar kaçmak istediğine dair bir işaret verirse ne yapmam gerektiğini bile oturup düşündüm. Eğer kaçmaya yeltenirse, onu iyi olanaklara sahip RSPCA'ye veya Battersea Köpek ve Kedi Evi'ne* vermeye karar verdim. Zindancısı olmak istemiyordum. Bana özgürlüğünü kısıtlayamayacağım kadar iyi bir dost olmuştu. Bunu hak etmiyordu.

* 1860 yılında Mary Tealby tarafından kurulan Battersea Dogs & Cats Home. -çn

Şükürler olsun ki bu raddeye hiçbir zaman gelmedik.

Olayın ardından bir veya iki kere, benimle dışarı çıkmayı tercih etmişti. Sabahları tasma setini elime aldığım da, kanepenin arkasına veya masanın altına saklanıp gününde olmadığını belli etmişti. Ben de onu kendi haline bırakmıştım. Ancak genelde benimle her gün dışarı çıkmaktan memnundu. Geldiğinde ise, kısmen farklı bir mizaca bürünüyor, tuhaf bir şekilde bana karşı daha özenli davranıyor, rahatlamış görünüyordu.

Piccadilly Circus'ta olanlara rağmen, kalabalıklardan eskisi kadar ürkmüyordu. Belki artık onu kemerime bağladığım ve dışarıdayken ipini daha sıkı tuttuğum içindi. Gerçek şu ki, sanırım artık bana kendini daha yakın hissediyordu. Aramızdaki bağ bir teste tabi tutulmuş ve sınavı geçmişti. Şimdi her zamankinden daha fazla yanımda kalmak istediği hissine kapıldım.

Tabii ki her şey güllük gülistanlık değildi; Londra'nın sokaklarında çalışırken, kendini tehlikede hissedeceğin anların olması kaçınılmazdı. Piccadilly'de o tuhaf şişme şahsiyeti görmemizden birkaç hafta sonra, uzun çubukların üzerinde yürüyen bir akrobat topluluğu ile karşılaştığımızda Covent Garden'daydık. Eski usul Fransız gösteri sanatçılarıydılar ve gerçekten cıfcaflı, korkunç yüzleri vardı.

Onları tepemizde yalpalarken görür görmez, Bob'un kendini tehdit altında hissettiğini fark ettim. Bana doğru yaklaştı. Şarkı söylemeye çalışıyordum, ama arada bir kuyruğunu tellerin üstüne deviriyor, gitar çalmama engel oluyordu.

Dinlemek için önümüzde duran bir iki turistten özür dileyerek, "Kes şunu Bob," dedim.

Tabii ki bunu komik buldular ve oyunun bir parçası sandılar. Keşke Bob'a istediğimi bu kadar kolay yaptırabilseydim.

Çubuklu göstericiler gider gitmez, hâliyle her şey değiş-

ti. Onlar yok olunca, tekrardan rahatladı ve benden hafifçe uzaklaştı. Sanki onun güvenlik ağı olduğumu biliyordu. Bu güveni verebildiğim için mutluydum.

2007 Noel'i yaklaşıp da birlikte geçirdiğimiz ilk takvimin sonuna gelirken, hayatımız tam bir rutine girmişti. Her sabah kalkıp, onu sabırla mutfaktaki kâsesinin önünde beklerken buluyordum. Kahvaltısını hapır hupur yedikten sonra, patilerini ve yüzünü yalayarak kendini güzelce temizliyordu. Bob tuvaletini evin içinde yapmaya hâlâ istekli değildi ve çoğu sabah rahatlaması için onu aşağıya götürüyordum. Diğer zamanlar, çimde işini halledebilmesi için onu dışarıya salıyordum. Hiç sorunsuz, kendi başına aşağıya inip geri yukarı çıkıyordu. Sonra hazırlanıyor, sırt çantamı topluyor, gitarımı alıyor ve şehre doğru yola koyuluyordum.

Noel'in gelmesine birkaç gün kala, Covent Garden'daki kalabalık gittikçe büyüdü. İlk günden itibaren, insanlar Bob'a küçük hediyeler vermeyi alışkanlık haline getirdiler.

İlki, James Sokağı'na çok uzakta olmayan bir ofiste çalışan ve düzenli olarak durup bizimle sohbet eden orta yaşlı bir bayandan geldi. Yıllar önce bir sarmanı olduğunu ve Bob'un kendisine onu hatırlattığını söylemişti.

Bir akşam, yüzünde büyük bir gülümseme ve süslü bir hayvan mağazasının torbasıyla yanımıza geldi. "Umarım senin için sorun olmaz ama Bob'a küçük bir hediye getirdim," dedi.

"Elbette hayır," dedim.

Ufak bir oyuncak fare çıkararak, "Çok büyük bir şey değil," dedi.

"İçinde azıcık kedi nanesi var," diye gülümsedi. "Merak etme, çok fazla değil."

Bu duruma biraz canım sıkılmıştı. Ne de olsa kedi nanesi bağımlılığa neden oluyordu. Alışkanlık yaparsa, onları nasıl delirtebileceği ile ilgili bir sürü şey okumuştum. Kendime çekidüzen vermeye çalışmam yeterince kötüydü. Bir de Bob'un bağımlılığı olsun istemiyordum.

Ama hayal kırıklığına uğratamayacağım kadar tatlı bir kadındı. Bob'un küçük fareyle oynama sahnesinin tadını çıkararak bir süre yanımızda kaldı.

Hava kötüleştikçe insanlar Bob'a daha kullanışlı hediyeler vermeye başladılar.

Bir gün, göz alıcı bir Rus bayan gülümseyerek yanımıza sokuldu.

"Umarım sizin için sorun olmaz, ama havalar soğuyor ve Bob'a onu sıcak tutacak bir şey örmek istedim," diyerek, çantasından açık mavi renkte bir kaşkol çıkardı.

"Aman Allahım," dedim, gerçekten apışıp kalarak. "Bu harika."

Kaşkolü hemen Bob'un boynuna doladım. Tam üstüne göreydi ve çok yakışmıştı. Bayan sevinçten havalara uçtu. Bir ya da iki hafta sonra, uyumlu bir mavi yelek ile yeniden geldi. Benimle tanışan herkesin anında fark edebileceği üzere bir moda duayeni değilim ama ben bile Bob'un yeleği giyince olağanüstü görüldüğünü söyleyebilirim. Kısa sürede insanlar üstündekilerle fotoğrafını çekmek için önünde sıraya girmeye başladılar. Onlardan para alsaydım, bugün zengin olmuştum.

O günden beri en azından yarım düzine insan daha, yani kadın, Bob için çeşitli kıyafetler ördüler.

Bir bayan, Bob için ördüğü bir kaşkola ismini bile işlemişti. Bir gün, Bob'un bir mankene dönüşmeye başladığı kafa-
ma dank etti. Düzenli olarak, iyi niyetli bir kimsenin onun için yaptığı yeni bir ürüne mankenlik yapıyordu. "Catwalk"

* Mankenlerin podyumda bir ayaklarını öbürünün önüne atarak yürüme şekillerine verilen ad, kedi yürüyüşü. -çn

kelimesine yeni bir anlam kazandırmıştı.

Bu durum benim çoktan farkına vardığım bir şeyin altını çizdi: Bob ile duygusal yakınlık kuran sadece ben değildim. Tanıştığı hemen hemen herkesle arkadaş oluyordu sanki. Bu kendimde de olmasını dileyeceğim bir yetenektir. İnsanlarla iletişim kurmayı hiçbir zaman o kadar kolay becerememiş-tim.

Ancak kimse Bob'a eski kız arkadaşım Belle'den daha çok aşık olmamıştı. Hâlâ yakın arkadaşlık, muhtemelen beraber-ken olduğumuzdan daha bile iyiydik ve düzenli olarak bizi ziyarete geliyordu. Kısmen beni görmek ve beraber takılmak için uğruyordu, ama bence asıl geliş nedeni Bob'u görmektir.

İkisi kanepenin üstünde saatlerce oynardı. Bob'un ona bayıldığını görebiliyordum.

Noel'den üç hafta kadar önce, elinde plastik bir alışveriş poşeti ve yüzünde kocaman bir gülümseme ile geldi.

Bir şeyler karıştırdığını fark edip, "Ne var onun içinde?" dedim.

Şaka yollu takılarak, "Senin için değil, Bob'a getirdim," dedi.

Bob kaloriferin altında her zamanki yerinde oturuyordu; ama isminin söylendiğini duyar duymaz dikildi.

Belle kanepenin üstüne poşetle yığılarak, "Bob, gel buraya, senin için bir sürprizim var," dedi. İçinde ne olduğunu keşfetme merakıyla çok geçmeden ona doğru yürüdü.

Belle birkaç tane hayvan tişörtü çıkardı. Bir tanesinin üstünde sadece sevimli bir yavru kedi resmi vardı. Ama diğeri, kenarları yeşil süslemeli kırmızı bir tişörttü. Üstünde büyük beyaz harflerle, "Noel Baba Patileri" yazıyordu ve altında da pati şeklinde kocaman bir baskı vardı.

"Vay, amma havalıymış Bob, değil mi?" dedim. "Tam da Noel'e uygun. İnsanların yüzüne bir gülümseme yerleştireceği kesin."

Tabii ki aynen böyle oldu.

Noel ruhu mudur ya da sadece onu bu kostüm içinde görmek midir bilmiyorum, ama etki muazzamdı.

Neredeyse birkaç dakikada bir, "Noel Baba Patileri'ne baksana," diyen birini duyuyordum.

Birçok insan durup gitar kutuma birkaç bozukluk atıyor, bazıları da Bob'a bir şey vermek istiyordu.

Bir seferinde hali vakti yerinde bir bayan durdu ve Bob'u sevmeye başladı.

"Enfes bir şey," dedi. "Noel'de ne ister?"

"Bilmiyorum hanımefendi," diye cevap verdim.

"Şöyle söyleyeyim, neye ihtiyacı var?"

"Yedek tasma seti kötü olmazdı sanırım. Ya da hava iyice soğuyunca, onu sıcak tutacak bir şey. Veya sadece oyuncak da alabilirsiniz. Her çocuk Noel'de oyuncak ister."

"Harika," dedi, kalkıp ilerleyerek.

Olayın üstünde çok düşünmedim, ama bir saat sonra bayan gene belirdi. Yüzünde kocaman bir gülümseme vardı ve elinde, üstünde kedi motifleri olan şık görünümlü bir örgü çorap taşıyordu. İçine bakınca hediyelerle dolu olduğunu gördüm: Mama, oyuncak ve başka bir sürü şey.

"Noel'e kadar açmayacağına bana söz vermelisin," dedi.

"Noel sabahına kadar yılbaşı ağacının altında tutmalısın."

Ona, eve yılbaşı ağacı veya herhangi bir süs koymak için yeterli param olmadığını söylemeye cesaret edemedim. Tek ayarlayabildiğim bir kermeste bulduğum, Xbox'a usb çubuğu ile bağlanan hurdası çıkmış eski püskü ufak bir yılbaşı ağacıydı.

Ancak bunu takip eden günlerde bir karar aldım. Haklıydı. Bir kerecik düzgün bir Noel yaşamalıyım. Kutlamak için bir sebebim de vardı: Bob.

Sanırım yıllardır doğru dürüst bir Noel yaşamadığım için duyarsızlaşmışım. Noel'den alenen nefret eden insanlardan biriydim.

Son on yıldır, pek çok Noel'i evsiz insanlar için büyük Noel yemekleri verdikleri barınak gibi yerlerde geçirmiştim. Yapılanların hepsi iyi niyetliydi ve eğlendiğim anlar da olurdu. Ama çoğunlukla bana sahip olmadığım şeyleri hatırlatırlardı: Normal bir hayat ve normal bir aile. Kısacası bana hayatımı mahvettiğimi hatırlatırlardı.

Bir veya iki kere, ailemin (en azından çoğunun) dünyanın öbür ucunda olduğu gerçeğini unutmaya çalışarak, Noel'i tek başıma kutladım. Birkaç sefer de babamlaydım. Kendimi ilk sokaklarda bulduğumda, bir seneliğine ortadan kaybolduktan sonra, onu arada bir aramış, irtibatı koparmamıştım, o da beni güney Londra'daki evine davet etmişti. Ancak bu deneyimler çok muhteşem geçmemişti. Benim hakkımda pek de olumlu düşüncelere sahip değildi. Onu suçlayamazdım. Gurur duyulacak bir evlat olduğum söylenemezdi.

İkram ettikleri lezzetli öğle yemeği, birkaç kadeh içki ama en çok da gösterdikleri bir parça dostluk için minnettardım. Ama bu ziyaretler kesinlikle başarılı geçmemişti ve bir daha da tekrarlanmadı.

Oysa, bu sene farklıydı. Belle'i Noel gecesı, içki içmeye eve davet ettim. Sonra da Noel günü yemek için dilimlenmiş hazır hindi göğsüne parayı kıydım. Yemek yapmaya pek meraklı değildim, zaten gerekli malzemem de yoktu. Bob'a en sevdiği tavuk maması dahil birkaç lezzetli şey aldım.

Noel günü gelince, oldukça erken bir saatte kalktık ve Bob işini halletsin diye kısa bir yürüyüşe çıktık. Binadan akrabalarını ve arkadaşlarını görmek için çıkan başka aileler de vardı. Hepimiz birbirimize, "Mutlu Noeller," dileyip gü-lümsedik. Uzun zamandır bu kadarını bile yaşamamıştım.

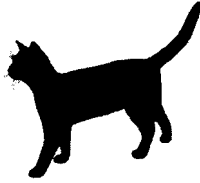
Eve geri dönünce, Bob'a çorabını verdim. Günler önceden fark etmiş ve onun için olduğunu elbette anlamıştı. İçindekileri birer birer dışarı çıkardım: Küçük yiyecekler, oyuncaklar, toplar ve kedi nanesi içeren yumuşak şeyler

vardı. Doğal olarak hepsine bayıldı ve çok geçmeden Noel sabahındaki heyecanlı bir çocuk gibi yeni oyuncaklarıyla oynamaya başladı.

Öğleden sonra, erken saatlerde yemeğimizi pişirdim. Ardından ikimizin kafasına da şapka takıp, elime bir bira alarak günün geri kalanını ve akşamı televizyon seyrederek geçirdim. Yıllardır kutladığım en iyi Noel'di.

11. BÖLÜM

Kimlik Karmaşası

2008'in ilkbahar-yaz ayları geldiğinde, Londra sokaklarında müzisyenlik yapmak gittikçe zorlaşmaya, neredeyse imkânsız hale gelmeye başlamıştı.

Bunun birkaç nedeni vardı. İnsanların, ekonominin sokaktaki halkı etkilemediğini zannettiklerini biliyorum ama durum hiç de öyle değil. Ekonomik durgunluk, ki o noktada daha yeni hızını arttırıyordu, beni ve benim durumumdaki insanları çok kötü sarstı. Bana ve Bob'a bir iki pound vermenin sorun olmayacağını düşünen temiz kalpli insanlar, şimdi paralarının hesabını yapıyorlardı. Bazı müdavimler bana bunu kendileri söylemişler, işlerini kaybetmekten korktuklarını anlatmışlardı. Karşı çıkmam mümkün değildi. Bunun sonucunda, Bob'u ve kendimi doyurmak ve sıcak tutmak için daha uzun saatler çalışıp genellikle daha az para kazanıyordum.

Bununla başa çıkabilirdim. Asıl problem, yetkililerin, kendileri için ayrılmış bölgelerde çalışmayan sokak sanatçılarına gittikçe daha sert bir tavır içine girmeleriydi. Neden böyle davranmaya karar verdiklerini bilmiyordum, özellikle

de şimdi, ama hayatımı cehenneme çevirdikleri kesindi.

Covent Gardiyanları'nın çoğu her daim makul davranmışlardı. Aralarından en saldırganlarıyla problemler yaşadığım olmuştu, ama genelde bana karşı hiçbir zaman acımasız değillerdi. Fakat artık onlar bile söylediklerinin ciddiye alınmadığını hissettiklerinde malzemelere el koymaya başlamışlardı. Yetkilerinin arttığını düşünmüyorum, sadece yaptıkları işi biraz daha ciddiye almaları söylenmişti.

Aralarında ayrıca birkaç yeni yüz de vardı. En saldırganlarından biri, beni birkaç kere gitarımı almakla tehdit etmişti. Kendi bölgemde çalacağıma ya da civardan uzaklaşacağıma söz vererek onu caydırmayı başarmıştım. Ardından yakınlarda bir yere yarım saat kadar saklanıp, James Sokağı'na öyle dönmüştüm.

Sürekli saklambaç oynanıyordu sanki, ne var ki saklanacak yerleri tüketmek üzereydim. Yeni Gardiyanlar nereye gideceğimi biliyor gibiydiler. Hemen hemen her gün ya uzaklaştırılıyor ya da bir uyarı alıyordum. Bu beni yıpratmaya başlamıştı. Sokak müzisyeni olarak vaktimin daralmaya başladığının bilincindeydim. Bardağı taşıran son damla, o yılın Mayıs ayında bir öğleden sonra gerçekleşti.

Sokak müzisyenliğinin benim için özellikle zorlaşmasının bir başka sebebi de Covent Garden metrosunun personeliydi. Onlardan aldığım kötü elektrik gittikçe daha da nahış bir hale geliyordu. Neden bilmiyorum ama benim orada müzik yapmamı istemiyorlardı. Artık düzenli olarak birkaç kondüktör metro istasyonunun girişinden yolun karşısına geçip bana bir ağız dolusu küfür yağıdırıyorlardı.

Bunu idare edebilirdim. Alışık olduğum bir durumdu. Ancak açıkça birlik olup benim hakkımda konuşmuş ve bana karşı mücadele etmek için bir tür plan geliştirmişlerdi. Arada sırada İngiliz Ulaştırma Polisi'ni arıyorlardı, onlar da gelip bana huzursuzluk veriyordu. Sanki ihtiyacım varmış gibi. Diğer yetkililere uyguladığım yöntemle onları da idare

etmeyi öğrendim: Bir daha karşılarına çıkmayacağıma söz vererek kaçıyor, ardından tehlike geçince aynı noktaya geri dönüyordum. Yaptığım şeyde herhangi bir kötülük olduğunu düşünmüyordum. Kimse zarar görmüyordu, değil mi?

Tüm bunlar bir öğleden sonra değişti.

Her zamanki gibi Bob'la Covent Garden'a gittim. Müzik grubuyla beraberken tanıştığım Dylan adında bir arkadaşım o sırada benimle kalıyordu. Vicdansız birtakım mülk sahiplerinin yenilenen fahiş kiralарını ödemeyi reddettiği için evinden atılmıştı. Birkaç haftalığına yatacak bir yere ihtiyacı vardı. Ben de bu yollardan geçtiğim için, hayır diyemedim. Kanepemde yatmaya başlamıştı.

Bob önceleri Dylan'ın gelişinden çok hoşnut kalmamıştı. Sanırım benim ilgimi kaybedeceğini düşünmüştü. Ama Dylan'ın da bir hayvansever olduğunu ve daha fazla ihtimam göreceğini anlar anlamaz, rahatlamıştı. Bob ilgiye doyamıyordu.

O öğleden sonra, Dylan bizimle Londra'ya gelmeye ve Covent Garden'da takılmaya karar verdi. Çok güzel, güneşli bir gündü ve keyif alıyor gibiydi. Ben James Sokağı'nın köşesine yerleşirken, o da Bob'la oynuyordu. Geriye dönüp baktığımda, onun orada bulunmasının ne büyük bir şans olduğuna inanamıyorum.

Omzuma gitar askımı daha yeni takmıştım ki, İngiliz Ulaştırma Polis minibüsü büyük bir hızla gelip kaldırımın yanına park etti. Üç memur dışarı fırlayıp hemen bana doğru yürümeye başladı.

"Bütün bunlar da ne?" dedi Dylan.

"Bilmiyorum. Her zamanki terane," dedim, her zamanki oyunumu oynamaya hazırlanırken.

Yanılmışım.

“Hey sen, bizimle geliyorsun,” dedi memurlardan biri beni göstererek.

“Hangi sebeple?” dedim.

“Seni bir tehdit unsuru oluşturma şüphesiyle tutukluyoruz.”

“Ne? Kimi tehdit etmişim? Neden bahsettiğinizi...”

Cümlemi bitiremeden beni yakaladılar. Biri bana haklarını okurken, diğeri de kelepçeledi.

“Karakolda anlatırız. Hadi, kendin için her şeyi daha kötü hale getirmeden şu ıvır zıvırını toplayıp minibüse bin,” dedi.

“Peki ya kedim?” dedim, Bob’u göstererek.

“Karakolda birkaç köpek kafesi var, oraya koyarız,” dedi memurlardan diğeri. “Eğer alacak biri yoksa...”

Başım dönüyordu. Neler olduğu hakkında hiçbir fikrim yoktu. Ama sonra, göz ucuyla Dylan’ı gördüm. Süklüm püklüm kenarda duruyor, karışmak istemiyordu.

“Dylan, Bob’a göz kulak olur musun?” dedim. “Onu eve götür. Anahtarlar sırt çantamın içinde.”

Kafasını salladı ve Bob’a doğru yürümeye başladı. Bob’un yüzündeki ifadeyi görebiliyordum; başıma gelenlerden dolayı dehşete düşmüştü. Minibüsün arkasındaki parmaklıklardan kaldırımın üstünde duran Dylan ve Bob’un silüetlerinin gözden kaybolmasını seyrettim.

Minibüsle İngiliz Ulaştırma Polis Karakolu’na gittik. Hâlâ olan biten hakkında hiçbir fikrim yoktu.

Birkaç dakika içinde, tüm ceplerimi boşaltmamı ve birbir çeşit soruya cevap vermemi isteyen bir resepsiyon memurunun önünde duruyordum. Ardından bir hücreye götürüldüm ve burada beklemem söylendi. Duvarları grafiti ile oyulmuş, yerleri ekşi sidik kokan boş hücrede otururken korkunç anılar tekrardan canlandı.

Çoğunlukla küçük çaplı hırsızlıklar yüzünden polisle daha önce de sorun yaşadığım olmuştu.

Evsizsen ya da uyuşturucu bağımlıysan, para kazanmanın kolay yollarını buluyorsun. Ve, dürüst olmak gerekirse, çok az şey mağaza hırsızlığından daha kolaydır. Benim esas olayım et çalmaktı. Kuzu bacağı ve pahalı biftekler, Jamie Oliver'ın* kullandığı cinsten biftekler yürütürdüm. Kuzu incik. Domuz jambonu. Asla tavuk değil, tavuğun değeri çok düşük. Çaldıklarım en yüksek fiyat etiketine sahip ürünlerdi. Kazandığım para etiket fiyatının yarısıydı. Eğer bir pub'a gidip elinizdekileri satarsanız, karşılığında almayı umacağınız miktar bu kadardır. Pub'lar çalıntı mal satmak için doğru adreslerdir. Bunu herkes bilir.

Uyuşturucu paramı karşılayabilmek için bunu ilk yaptığım da, 2001 veya 2002 yılıydı. Bundan önce, dilencilik yapıyordum. *Bundan* da önce, metadon programındaydım. Temizlenmişim, ama sonra işler kötüye gidince yeniden kullanmaya başlamıştım. İçinde yaşayan herkesin bağımlı olduğu tehlikeli bir yere nakledilmiş ve kötü alışkanlıklarına geri dönmüştüm.

İlk yakalandığım zamanı hâlâ hatırlarım. Angel, Islington'daki Marks and Spencer's mağazasıydı. Üstüme şık bir şeyler geçirir ve saçımı arkadan toplardım; sanki günlük mektuplarını dağıttıktan sonra, eve dönerken atıştırmalık bir şeyler ya da bir şişe süt almak için uğrayan bir postacı gibi giyinirdim. Her şey görüntüden ibaretti. Bu konuda akıllıca hareket etmek gerekirdi. Eğer bir sırt çantası ya da alışveriş torbası ile içeri girseydim, asla şansım olmazdı. Yanımda Kraliyet Posta Servisi'nin çantasını taşıyordum. Bugün her şey değişti, ama o zamanlar bu çantalardan biri omzunuzdaysa kimse size ikinci kere dönüp bakmazdı.

* Ünlü bir İngiliz aşçı. -çn

Her neyse, bir gün durduruldum. Üstümde yüz yirmi pound değerinde et vardı.

Polis gözetimine alındım. O zaman olay yerinde bana hırsızlıktan sekiz pound'luk ceza verdiler. İlk seferim olduğu ve bu kadarla kaldığım için şanslıyım.

Tabii ki bu beni durdurmadı. Bir bağımlıyım. Yapmam gerekeni yapmalıyım. Eroin ve arada sırada kokain kullanıyordum. Bu riski göze alıyordunuz dolayısıyla. Almak zorundaydınız.

Enselenmek berbat bir şey. Ama dişinizi sıkarak zorundasınız. Doğal olarak orada oturup kendinize acıyorsunuz, ama kodamanlarla savaşılmazsınız.

Bu durumdan kurtulmaya çalışıp, yalanlar uydurursunuz fakat size inanmazlar. Asla inanmazlar. Bir kez düştünüz mü artık bir kısır döngünün içindesinizdir.

Bu yüzden sokak müzisyenliği bana çok iyi gelmişti. Yatsaldı. Beni doğru yolda tutuyordu. Ama işte gene kodesteydim. Tokat yemiş gibiydim.

Kapı aniden açılıp beyaz gömlekli bir memur beni dışarı çıkarttığı anda, yarım saat kadardır hücredeydim.

"Haydi bakalım," dedi.

"Şimdi beni nereye götürüyorsunuz?" diye sordum.

"Görürsün," dedi.

Bir iki adet plastik sandalye ve bir masanın olduğu boş bir odaya götürüldüm.

Birkaç memur karşımda oturuyordu. Dürüst olmak gerekirse ilgisiz görünüyorlardı. Fakat sonra bir tanesi sorguya başladı.

"Dün akşam saat 6.30 civarlarında neredeydin?"

"Covent Garden'da gitar çalıyordum," dedim.

"Neresinde?"

"James Sokağı'nın köşesinde, metro istasyonunun karşısında," dedim; doğruyu söylüyordum.

"O akşam herhangi bir vakit metro istasyonuna girdin mi?" diye sordu aynasız.

"Hayır, oraya hiçbir zaman girmiyorum," diye yanıtladım. "Otobüsü kullanıyorum."

"Peki, nasıl oluyor da metro istasyonunda bulunduğunu ve bayan kondüktörlerden birini sözle taciz ettiğini ve tükürdüğünü söyleyen en azından iki şahidimiz var."

Sersemlemiş bir halde, "Hiçbir fikrim yok," dedim.

"Metronun yürüyen merdivenlerinden yukarı çıkıp, biletin olmadan otomatik bariyerden geçmeye çalıştığını görmüşler."

"Dediğim gibi, ben olamam," diye tekrarladım.

"Karşı çıkıldığında, personelden bir bayan elemanı sözle taciz etmişsin."

Orada oturup kafamı salladım. Bunlar gerçek olamazdı.

"Ardından gişeye yönlendirilip, bilet alman istenmiş," diye devam etti. "Zorla bilet aldırılınca da gişenin camına tükürmüşsün."

Bu kadarı da fazlaydı; soğukkanlılığımı kaybettim.

"Bakın, bu saçmalık," dedim. "Dün gece metro istasyonunda olmadığımı size söyledim. Oraya asla girmiyorum. Ve asla metroyu kullanmıyorum. Ben ve kedim her yere otobüsle gidiyoruz."

Dünyadaki en büyük yalanı söylüyormuşum gibi sadece yüzüme baktılar.

İfade vermek isteyip istemediğimi sordular, böylece bütün gece sokakta müzik yaptığımı açıklayan bir ifade verdim. CCTV görüntülerinin bunu destekleyeceğini biliyordum. Ama aklımın bir köşesinden binbir türlü paranoyakça düşünce geçiyordu.

Ya tüm bunlar bir düzmeceyse? Ya metro istasyonundaki CCTV görüntülerinin üzerinde oynadılsa? Ya iş mahkemeye gider ve üç dört Londra metro personelinin sözüne karşılık benimki olursa?

En kötüsü ise kendimi endişeyle Bob'a ne olacağını düşünürken bulmaktı. Onunla kim ilgilenirdi? Onlarla mı kalır yoksa sokaklara mı dönerdi? Ve orada başına ne gelirdi? Bunları düşünmek kafamı iyice karıştırdı.

Beni iki üç saat daha tuttular. Bir süre sonra, zaman kavramını yitirdim. Odada doğal ışık yoktu, bu yüzden gündüz mü gece mi olduğunu bile anlayamadım. Bir süre sonra içeri arkasında asık suratlı bir erkek memurla birlikte bir bayan polis memuru girdi.

Adam bana dik dik bakıp, kollarını kavuşturarak bir köşeye geçerken, kadın, "DNA testi yapmam lazım," dedi.

"Tamam," dedim. Kaybedecek hiçbir şeyimin olmadığını düşündüm. "Ne yapmam gerekiyor?" diye bayan memura sordum.

"Sadece orada otur, ağzından tükürük örneği alacağım," dedi.

Yığınla kulak pamuğu ve test tüpü içeren küçük bir alet takımı çıkardı.

Bir anda kendimi dışçide gibi hissettim.

"Ağzını kocaman aç," dedi.

Ardından uzun, pamuklu çubuğun ucunu ağzıma soktu ve yanağımın içine şöyle bir sürttü.

"Tamamdır," dedi, pamuğu test tüpüne koyup eşyalarını toplarken.

Sonunda, hücreden çıkarıldım ve eşyalarımı imza karşılığı aldığım istasyonun girişindeki resepsiyona geri götürüldüm. Şartlı salındığıma dair bir form imzalamam ve birkaç gün sonra geri dönmem gerektiği söylendi.

Aslında cevap vermeyeceğini düşünerek, "Resmi olarak suçlanıp suçlanmayacağımı ne zaman öğrenebilirim?" diye nöbetçi memura sordum. Şaşırtıcı bir şekilde, birkaç gün sonra geldiğimde muhtemelen öğrenebileceğimi söyledi.

"Gerçekten mi?" dedim.

“Büyük ihtimalle,” dedi.

Anında bunun hem iyi hem de kötü olduğuna karar verdim. Ceza alıp almayacağımı öğrenmek için aylar boyunca beklemek zorunda kalmamak iyiydi. Eğer beni suçlu bulurlarsa, kısa sürede cezaevine tıklılacak olmak ise kötü.

Bu olasılığı düşünmek bile istemiyordum.

Sonunda serbest bırakılınca, zifiri karanlıkta Warren Sokağı'nın arkasındaki yollara çıktım. Şimdiden, geceyi geçirmek üzere, küçük gruplar halinde sokak aralarında saklanan evsizler vardı.

Saat on bire geliyordu. Seven Sisters metro istasyonuna vardığımda, gece yarısına yaklaşmıştı ve sokaklar sarhoşlar, pub'lardan kapı dışarı edilen insanlarla doluydu.

Eve girince rahat bir nefes aldım.

Dylan, kaloriferin altında her zamanki yerine kıvrılan Bob ile televizyon izliyordu. Bob ben kapıdan girer girmez zıpladı ve kafasını yana eğip bana doğru bakarak yanıma geldi.

Dizlerimin üstüne çöküp, onu okşayarak, “Selam dostum, iyi misin?” dedim.

Anında üstümetırmandı ve yüzüme sürtünmeye başladı.

Mutfaka gitmiş olan Dylan soğuk bir birayla döndü.

Soğuk biradan bir yudum içerek, “Bu çok iyi geldi, teşekkürler,” dedim.

Birkaç saat Dylan ile oturup başıma gelenlere bir anlam vermeye çalıştım. Covent Garden'daki kondüktörlerin beni sevmediğini biliyordum, ama işlemediğim bir suçtan bana iftira atmaya çalışacaklarını hiç düşünmemiştim.

Dylan, “Seninkiyle eşleşmesi için DNA'yı ayarlamaları mümkün değil,” diyerek içimi rahatlatı.

Keşke ben de bu kadar emin olabilseydim.

O akşam huzursuz uyudum. Bu tecrübe beni gerçekten sarsmıştı. Ne kadar kendime her şeyin yoluna gireceğini söylesem de, hayatımın korkunç bir yöne sapmak üzere olabileceği düşüncesini aklımdan atamıyordum. Güçsüz, kızgın ve cidden korkmuş hissediyordum.

Ertesi gün Covent Garden'dan uzak durmaya karar verdim. Bob ve ben, Neal Sokağı civarında, Tottenham Court Sokağı'na çıkan bir iki farklı yerde durduk. Ama isteyerek çalmıyordum. Ertesi gün polis istasyonuna gidince neler olacağı konusunda çok endişeliydim. O akşam gene uymakta zorlandım.

Öğle vakti Ulaştırma Polis İstasyonu'na uğramam bekleniyordu, vaktinde varabilmek için erkenden çıktım. Ellerine bir koz vermek istemiyordum. Tekrar saatlerce orada tutulma ihtimaline karşı Bob'u evde bıraktım. Tostumu yerken evin içinde turlamamdan endişemi algılamıştı.

Çıkarken, "Merak etme dostum, sen farkına bile varmadan geri döneceğim," diye onu rahatlattım. Keşke bundan gerçekten emin olabilseydim.

Tottenham Court Sokağı'nın arka sokaklarına saklanmış olan istasyonu bulmam epey bir vaktimi aldı. Oraya bir minibüsün arkasında getirilmiş ve gece karanlığında serbest bırakılmıştım, bu yüzden nerede olduğunu bulmakta zorlanmam gayet doğaldı.

Doğru düzgün bir şey düşünmeyi beceremediğim yirmi dakikalık bir süre boyunca oturup vakit öldürmem gerekti. Nihayet biri erkek, diğeri genç bir kadından oluşan iki memurun beni beklediği odaya alındım.

Önlerindeki dosyalar keyfimi kaçırdı. Geçmişimle ilgili

neleri deştiklerini merak ediyordum. Kimbilir hangi utanç verici sırlarımı bulup çıkarmışlardı.

Konuşmayı erkek memur başlattı. Tehditkâr davranışta bulunma suçundan yargılanmayacağımı söyledi. Neden olduğunu tahmin edebiliyordum.

Sözlerinden cesaret alarak, "DNA gişedeki ile eşleşmedi, değil mi?" dedim.

Bana sadece ketum bir gülümseme ile baktı. Hiçbir şey söyleyemezdi; bunu biliyordum. Ama söylemesine gerek yoktu. Metro istasyonundaki tiplerden birinin bana tuzak kurduğu, ama başarılı olamadığı açıktı.

Bu, işin iyi kısmıydı, çok geçmeden kötü kısmı da ortaya konuldu.

Kadın, izinsiz sokak müzisyenliği ya da resmi adıyla "karşılık bekleyerek müşteri toplamaktan" yargılandığını söyledi.

Önüme bir kâğıt parçası ittiler ve bir hafta içinde mahkemeye çıkmam gerektiğini açıkladılar.

İstasyondan rahatlamış bir şekilde ayrıldım. Tehditkâr davranışta bulunma suçuna göre, "karşılık bekleyerek müşteri toplamak" şüphesiz önemsiz bir suçtu. Eğer şanslıysam, yalnızca küçük bir para cezası ve sert bir uyarıyla kurtuldum.

Tehditkâr davranış hâliyle tamamen farklı bir durum olurdu. Bu beni ağır cezaya, hatta tutuklanmaya kadar götürürdü. Ucuz kurtulmuştum.

Bir parçam başıma gelen haksızlığa karşı mücadele vermek istiyordu. Cama tüküren kişiyle uzaktan yakından alakam yoktu. Evrakları elimde tutup, kanuna aykırı tutuklamadan başlarına bela açabileceğimi düşündüm.

Ama dürüst olmak gerekirse, o öğleden sonra eve dönerken içimdeki asıl duygu rahatlatma ve bir tür kriz atlattırma olma haliydi. Nasıl bir kriz olduğundan henüz emin değildim.

Daha duruşmayı atlatmam gerekiyordu. Bölgedeki Yurttaş Danışma Bürosu'na gittim ve hukuki tavsiye aldım. Bunu muhtemelen daha önce yapmam gerekirdi, ama düşünecek halde değildim.

Uyuşturucu rehabilitasyon programına kayıtlı olduğum ve sosyal konutlarda yaşadığım için, ücretsiz avukat yardımından faydalanabiliyordum. Ama aslında beni temsil etmesi için bir avukata ihtiyaç duymadığıma karar vermiştim, bu yüzden de sadece ne söylemem gerektiğiyle ilgili birkaç tavsiye aldım.

Her şey çok açıktı. Duruşmaya gitmem ve sokaklarda müzik yapmaktan suçlu olduğumu kabul etmem gerekiyordu; bu kadar basitti. Sadece söylediklerini onaylamam, gereğince savunmamı yapmam ve yargıcın sokak müzisyenlerine kin besleyen bir tür sadist olmadığını ümit etmem yeterliydi.

Gün gelip çatığında, mahkemeye gitmeden önce, ("İnanılmaz Mutsuzum" sloganının yazılı olduğu bir tişörtün üstüne) temiz bir gömlek giydim ve tıraş oldum. Bekleme salonu Doğu Avrupa aksanı ile konuşan, cidden korkunç gözüken, dazlak gençlerden, trafik ihlalleri için orada bulunan gri takım elbisesi içindeki birkaç orta yaşlı adama kadar her türden insan ile doluydu.

Nihayet güzel bir ses, "James Bowen. Mahkeme James Bowen'ı çağırıyor," diye anons yaptı. Derin bir nefes aldım ve içeri girdim.

Yargıçlar bana sokaklardan gelen bir pislik parçasıymışım gibi baktılar. Ama, kanunlara göre yapabilecekleri pek fazla bir şey yoktu, özellikle de bu sokak müzisyenliği yüzünden aldığım ilk suç olduğu için.

Üç aylık şartlı tahliye verdiler. Para cezası yoktu.

Ancak tekrar suç işlersem para cezasına ve hatta daha kötüsüne çarptırılabilceğimi açıkça belirttiler.

Belle ve Bob beni adliye binasının dışında bekliyorlardı. Bob anında Belle'in kucağından atlayıp bana doğru geldi. Tüm bu olan bitenler için fazla bir duygusallık göstermek istemese de beni gördüğüne sevindiği belliydi.

Belle, "Nasıl gitti?" diye sordu.

"Üç aylık şartlı tahliye, ama tekrar yakalanırsam canıma okurlar," dedim.

"Peki ne yapacaksın?" dedi.

Önce ona, ardından da Bob'a baktım. Cevap yüzümden okunuyor olmalıydı.

Yolun sonuna gelmiştim. Neredeyse on yıldır aralıklarla sokak müzisyenliği yapıyordum. Devir değişmişti, özellikle Bob geldiğinden beri hayatım da öyle. Bu yüzden, sokak müzisyenliğine devam edemeyeceğim gittikçe daha da netleşiyor, hatta bu iş artık hiçbir açıdan mantıklı gelmiyordu. İki yakamı bir araya getirmek için gereken parayı kazanmadığım zamanlar olmuştu. Beni, ama daha da önemlisi Bob'u tehlikeye soktuğu durumlar olmuştu. Şimdi de yeniden yanlış yerde müzik yaparken yakalanırsam, hapse tıkmak gibi gerçek bir tehlike ile karşı karşıyaydım. Uğraşmaya değmezdi.

"Ne yapacağımı bilmiyorum Belle," dedim. "Ama yapmayacağımı bildiğim bir tek şey var, o da sokak müzisyenliğine devam etmek."

12. BÖLÜM

Numara 683

Birkaç gün boyunca aklımdan bin çeşit şey geçti. Tam bir duygu karmaşası içindeydim.

Bir parçam hâlâ yaşadığım olaylardaki adaletsizliğe kızgındı. Geçim kaynağımı alt tarafı birkaç kişi bana karşı olduğu için kaybetmişim gibi hissediyordum. Diğer parçam ise her işte bir hayır olabileceğini görmeye başlamıştı.

Kalbimin derinliklerinde, bütün hayatım boyunca sokaklarda müzik yapamayacağımı biliyordum. Sokak köşelerinde Johnny Cash ve Oasis çalarak hayatımı değiştiremezdim. Kendimi tamamen uyuşturucudan kurtarmak için gereken gücü gitarıma bel bağlayarak bulamazdım. Büyük bir yol ayrımında olduğumu, geçmişini arkamda bırakmak için elim bir şans geçtiğini kavramaya başlamıştım. Daha önce de kendimi bu noktada bulduğum olmuştu, ama yıllardır ilk defa elim geçiş bu şansını değerlendirmeye hazırdım.

Tüm bunlar teoride iyiydi, güzeldi, hoştu tabii ama acımasız gerçeğin de farkındaydım: Seçeneklerim oldukça kısıtlıydı. Artık nasıl para kazanacaktım? Kimse bana iş veremeyecekti.

Aptal olduğumdan değildi; bunu biliyordum. Avustralya'dayken yaptığım bilişim işi sayesinde bilgisayarlar konusunda oldukça bilgiliydim. Arkadaşların dizüstü bilgisayarlarında veya bölge kütüphanesindeki ücretsiz bilgisayarlar da elimden geldiğince vakit geçirip, kendimi konu hakkında epeyce geliştirmiştim. Ama herhangi bir referansım veya İngiltere'de sırtımı dayayabileceğim geçerli bir deneyimim olmamıştı ve müstakbel işveren son on yılı nerede geçirdiğimi sorduğunda, Google veya Microsoft için çalışmaktaydım diyemezdim. Demek ki bu seçeneği unutmalıyım.

Bilgisayar programcılığı üzerine bir staj başvurusunda bulunmamın da hiçbir anlamı yoktu çünkü beni kabul etmezlerdi. Resmi olarak hâlâ uyuşturucudan arınma programındaydım. Sosyal konutlarda yaşıyordum ve bir diplomam bile yoktu. Yüzüme dahi bakmazlardı. Neticede, normal bir iş bulmaya gelince, daha başlamadan yarıştan çekilen atlar gibiydim.

Çok geçmeden, sadece tek bir gerçekçi seçenek olduğunu fark ettim. Karşıma bir fırsatın çıkmasını bekleyebilecek lüksüm yoktu. Kendime ve Bob'a bakabilmek için para kazanmam gerekiyordu. Bu yüzden duruşmadan iki gün sonra, yıllardır ilk defa omzumda gitarım olmadan Bob ile Covent Garden'a gittim. Meydana varınca, dosdoğru Sam'i bulabileceğimi düşündüğüm noktaya ilerledim, kendisi bölgenin *Big Issue** koordinatörüydü.

Daha önce, ilk sokaklara düştüğüm 1998 ve 1999 yıllarında *Big Issue* satmayı denemiştim. Ruhsatımı almış ve Charing Cross ve Trafalgar Meydanı çevresindeki sokaklarda çalışmışım. Ancak başarılı olamamışım. Bir yıldan az bir sürede işi bırakmışım.

* 1992'de yayın hayatına başlayan ve profesyonel gazeteciler tarafından hazırlanan dergi, evsiz insanlara, yasal yollardan geçimlerini sağlama imkânı vererek onları topluma geri kazandırmayı hedefliyor. -çn

Hâlâ ne kadar zor olduğunu hatırlayabiliyordum.

Big Issue'yu satarken, o kadar çok insan gelip, "Git kendine bir iş bul," diye söylenirdi ki. Bu beni gerçekten üzerti. *Big Issue*'yu satmanın bir iş olduğunu anlayamazlardı. Aslında *Big Issue* satıcısı olmak, etkin bir şekilde kendi işini yönetiyor olman demek. Dergiyi satarken genel masraflarım vardı. Satmak için almam gerekiyordu. Bu yüzden her gün koordinatörün standına gittiğimde, dergiden belli bir adet alabilmek için yanımda en azından birkaç pound'un bulunması gerekiyordu. O eski deyiş herkes için olduğu kadar *Big Issue* satıcıları için de geçerli: Kazanmak için harcaman gerek.

Çoğu insan bunun tamamen bir hayır işi olduğunu ve satıcılara derginin bedava verildiğini düşünür. Durum kesinlikle böyle değil. Öyle olsaydı, insanlar normalden daha fazla satarlardı. *Big Issue* felsefesi, insanların kendilerine yardım etmelerine yardım etmektir. Ne var ki ben o zamanlar yardım ihtiyacım olduğunu düşünmüyordum. Buna hazır değildim.

Hâlâ ıslak ve rüzgârlı sokak köşelerinde dergi karşılığında Londralılardan para koparmak için dil döktüğüm ve güzel sözlerle ikna ettiğim katı, can sıkıcı günlerin bir kısmını hatırlayabiliyorum. Gerçekten zordu, özellikle o günlerde hayatımı hâlâ uyuşturucular yönettiği için. Zahmetlerime karşılık, genelde çokça hakaret veya kaburgalarımın bir tekme yiyordum.

Fakat asıl zorluk görünmez olmamdan kaynaklanıyordu. Çoğu insan benimle muhatap bile olmuyordu. Hatta beni görmezden gelmek için ellerinden geleni yapıyorlardı. Bu yüzden sokak müzisyenliğine geri dönmüştüm, en azından insanların dikkatini çekmek ve aslında yaşayan, nefes alan bir canlı olduğumu göstermek için elimde müziğim vardı. Gerçi o zaman bile çoğu beni yok sayardı.

Bob olmasaydı, *Big Issue*'yu yeniden satmayı dahi düşünmezdim. Hem kazancımı hem de cesaretimi arttırıyordu. Bob'la *Big Issue* satarken sokakta müzik yaparkenki kadar iyi kazanabilirsem, belki ileriye doğru o büyük adımı atmış olurum. Tabii ortada 'ufak' bir sorun vardı: Önce beni kabul etmelerini sağlamam gerekiyordu.

Sam'i *Big Issue* bölge satıcılarının dergilerini almak için toplandığı noktada, Covent Garden'daki ana meydanın dışında kalan bir yan sokakta buldum. Orada birkaç bayii vardı ve hepsi erkekti. Bir iki tanesini tanıyordum. Bir tanesi Steve adında, derginin şoförü olduğunu bildiğim bir adamdı. Onu, yeni sayıların çıktığı pazartesi günleri dergiyi dağıtırken etrafta görüyordum.

Covent Garden civarında bir iki sefer birbirimizi görmüş ve bir parça mesafeli davranmıştık. Beni gördüğüne memnun olmadığına dair belirgin bir hisse kapıldım, ama dikkate almadım. Buraya onu görmeye gelmemiştim; konuşmam gereken kişi Sam'di.

Beni ve Bob'u hatırlayıp, onu nazikçe severken, "Selam, bugün gitar çalmıyor musunuz?" diye sordu.

"Hayır, o işi bırakmak zorunda kaldım," diye cevap verdim. "Polislerle bir parça sorun yaşadım. Tekrar izinsiz yakalanırsam, başım büyük belaya girecek. Artık hayatımda ilgilenmem gereken Bob var ve risk alamam. Değil mi?"

Arkasından neyin geleceğini bildiğini gösteren bir ifadeyle, "Tabii," diye karşılık verdi.

"Bu yüzden," dedim, topuklarımın üstünde bir o yana bir bu yana sallanarak, "Acaba diyordum..."

Sam gülümsedi ve sözümü yarıda kesti. "Her şey kriterlere uyup uymamana bağlı," dedi.

"Evet, uyuyorum," dedim. Sosyal konutlarda yaşayan biri olarak dergiyi satmaya uygun olduğumu biliyordum.

"Bütün formaliteleri geçip, kayıt olmak için Vauxhall'a gitmen lazım," dedi.

"Tamamdır."

"Ofislerin nerede olduğunu biliyorsun..." dedi, bir kart çıkararak.

"Emin değilim," dedim. Yıllar önce kayıt olduğumda ofislerin başka bir yerde olduğundan emindim.

"Otobüsle Vauxhall'a git ve tren istasyonunda in. Oradan yürürken karşı yolda kalıyor, tek yönlü gidişte nehirden çok uzakta değil," dedi. "Kabul edilince buraya geri dönüp beni gör ve seni işe başlatalım."

Kartı alıp Bob'la eve döndüm. "Kendimize çekidüzen versek iyi olur Bob," dedim. "İş görüşmesine gidiyoruz."

Big Issue'nın ofisine gitmeden önce birkaç evrak hazırlamalıydım. Bu yüzden ertesi gün iskân görevlimi görmeye gittim. Her hâlükârda, onu düzenli olarak görmem gerekiyordu. Mevcut durumumu ve Ulaştırma Polisi ile başımdan geçen olayları anlattım. Bana sosyal konutlarda yaşadığıma dair bir belge vermeyi memnuniyetle kabul etti ve *Big Issue*'yu satmanın hayatımı yeniden düzene sokmakta bana çok yardımcı olacağını söyledi.

Ertesi gün kendime çekidüzen verdim, saçımı arkadan topladım, düzgün bir tişört giydim ve yanımda götürmem gereken bütün ıvır zıvırlarla birlikte Vauxhall için yola koyuldum.

Bob'u da yanımda götürdüm. Sokak müzisyenliğinde olduğu gibi dergi satarken de yardımı dokunabileceğini düşünüyordum. Takımımın bir parçası olacaktı, bu yüzden eğer mümkünse onun da kayıt olmasını istiyordum.

Big Issue ofisleri, Thames Nehri'nin güney kıyısında, Vauxhall Köprüsü ve M16 binasının yakınında sıradan görümlü binalardı.

Resepsiyona vardığımda ilk fark ettiğim şey, "Köpek-

ler Giremez" yazan büyük bir tabelaydı. Anlaşılan eskiden köpekleri kabul ediyorlardı, ama birçok köpek birbirleriyle kavga etmeye başlayınca yasaklamak zorunda kalmışlardı. Ne var ki, kedilerle ilgili bir şey denmiyordu.

Birtakım belgeleri doldurduktan sonra oturup bekleme mi söylediler. Çok geçmeden mülakat için içeri çağrıldım. Düzgün biriydi ve bir süre sohbet ettik. Kendisi de yıllar önce sokaklarda yaşamış ve hayatını düzene sokmak için *Big Issue*'yu bir basamak olarak kullanmıştı.

Durumumu anlattım. Anlayışla karşıladı.

"Dışarıda işlerin nasıl yürüdüğünü biliyorum, James, inan bana," dedi.

Her şey sadece birkaç dakika sürdü, sonra da başka bir ofise gidip kimlik kartımı almamı söyledi.

Fotoğrafımın çekilmesi ve ardından satıcı numaramın üstünde yazılı olduğu pvc kaplı kimlik kartı için beklemem gerekti. Kimlikleri çıkartan adama, Bob'un da kart alıp alamayacağını sordum.

"Üzgünüm," dedi, kafasını sallayarak. "Evcil hayvanların kendi kimliklerini almalarına izin verilmiyor. Bunu daha önce köpeklerle yaşadık. Gerçi hiçbir zaman bir kedi için sorulmamıştı."

"Peki o zaman resimde beraber olmamız mümkün mü?" diye sordum.

Emin değilim der gibi yüzünü buruşturdu. Ama sonunda yumuşadı.

"Geçin o zaman," dedi.

Kameranın önüne otururken, "Gülümse Bob," dedim.

Adam fotoğrafın tab edilmesini beklerken kayıt işlemlerinin geri kalanı ile ilgilendi. *Big Issue* satıcısı olduğunda sana rastgele bir numara tahsis ediliyor. Numaralar birbirini takip etmiyor. Eğer etseydi, şimdi binleri bulmuşlardı çünkü birçok kişi *Big Issue*'yu satmak için kaydolup ardından

ortadan yok oluyor. Bu yüzden biri kayıtlarda bir süreliğine görünmemeye başlarsa, numara tekrardan kullanıma açılıyor. Buna mecburlar.

On beş dakika bekledikten sonra adam tekrar gözüktü.

Pvc kaplı kimliği bana uzatırken, "Buyrun Bay Bowen," dedi.

Fotoğrafa baktığımda yüzüme kocaman bir gülümseme yayıldı. Bob sol taraftaydı. Biz bir ekiptik. *Big Issue* Satıcıları Numara 683.

Tottenham'a dönüş, iki kez otobüs değiştirmeyi gerektiren uzun bir yolculuktu. Bu yüzden bir buçuk saatlik zamanı, verilen küçük kitapçığı okuyarak geçirdim. On yıl önce buna benzer bir şey okumuştum ama ne yazdığını tam hatırlamıyordum. Dürüst olmak gerekirse, çok da kaale almamıştım. Çoğu zaman kafam bir dünyaydı. Bu sefer daha ciddiye almaya kararlıyım.

Kitapçık derginin ana felsefesiyle başlıyordu:

"*Big Issue* evsiz ve sosyal konutlarda yaşayan insanlara, topluma dergi satarak yasal yollardan gelir kazanma imkânı vermek için kurulmuştur. Biz, "El çekmeye değil, el vermeye" ve bireylere kendi hayatlarının sorumluluğunu alma olanağı sunmaya inanıyoruz.

Bu tam da aradığım şey, diye içimden geçirdim, el vermek. Ve bu sefer, uzanan o eli kabul edeceğim.

Bir sonraki kısım, 'göreve başlama sürecinden geçmem ve mesleki ahlak kurallarına kayıt olmam' gerektiğini belirtiyordu. İlk cümlelerin, bölge düzenleyicileri tarafından performansımın izlendiği ve değerlendirildiği 'deneme yeri'nde çalışmam anlamına geldiğini biliyordum.

Eğer bu sorunsuz geçerse, sabit bir yer tahsis edilecek ve

burada devam edecektim. Ayrıca başlangıç için ücretsiz on dergi alacaktım. Bundan sonrasının bana bağlı olduğu net bir şekilde ortadaydı: 'Bunları bir kere sattıktan sonra, 1 pound karşılığında ilave dergiler alıp, 2 pound'a satabilir, dolayısıyla dergi başına 1 pound kazanabilirsiniz.'

Kurallar, satıcıların *Big Issue* tarafından işe alındıklarını açıklamakla devam ediyordu. 'Satmayı başaramadıkları dergiler için onlara para iadesi yapmıyoruz, bu nedenle her şahıs dikkatli bir şekilde kendi satışını ve mali durumunu idare etmeli. Bu yetenekler, dergiyi satarken gelişen kendine güven ve saygınlık ile birlikte, evsiz insanların topluma tekrardan entegre olmalarına yardımcı olmakta önemlidir.'

İşte bu kadar basitti. Ama kısa süre içinde fark edeceğim üzere, bunların dışında birçok şey vardı.

Ertesi sabah koordinatör Sam'i görmek için Covent Garden'a gittim. 'Göreve başlamak' için hevesliydim.

Bob ile ona doğru yaklaşırken, "Vauxhall'de her şey yolunda gitti mi?" diye sordu.

"Gitmiş olması lazım. Bana böyle bir şey verdiler," dedim gülümseyip, ceketimden pvc kaplı kimliğimi çıkararak.

Benim ve Bob'un olduğu fotoğrafa bakıp gülümseyerek, "Mükemmel," dedi. "Gidip seni başlatalım o zaman."

İşe on adet ücretsiz dergimi saymakla başladı.

"Al bakalım," dedi. "Bundan sonrasını satın alman gerektiğini biliyorsun, değil mi?"

"Evet, biliyorum," dedim.

Birkaç dakikalığına bir dizi belgeyi inceledi.

"Deneme yerini belirlemeye çalışıyorum," dedi özür dileyerek.

Bir iki dakika sonra karar verdiğini görebiliyordum.

"Buldun mu bir yer?" diye sordum, epeyce heyecanlanarak.

"Sanırım," dedi Sam.

Sonrasında söylediklerine inanamadım.

“Tamam, sana deneme yeri olarak burayı veriyoruz,” dedi, Covent Garden metro istasyonu istikametinde, James Sokağı’nın birkaç metre ilerisini işaret ederek.

Kahkaha atmaktan kendimi alıkoyamadım.

Kafası karışmış görünerek, “İyi misin? Bir sorun mu var?” diye sordu. “Başka bir yer olup olmadığına bakabilirim.”

“Hayır, hiç problem yok,” dedim. “Orası çok iyi. Tam bir anılar yolculuğu olacak. Hemen başlayabilirim.”

Hiç vakit kaybetmeden yerleştim. Gün ortasıydı, normalde gitar çalacak olsaydım bir iki saat sonrasında başlardım, ama etrafta, çoğunluğu turist, birçok insan dolaşıyordu. İnsanları her zaman daha iyi ve cömert bir ruh haline soktuğunu deneyimlerimden bildiğim aydınlık, güneşli bir sabahı.

Sokak müzisyeniyken, burada çalarak yetkililerden sıra dayağı yeme tehlikesini göze aldığımı düşünürdüm. *Big Issue* satmak tamamen başka bir durumdu. Orada resmi olarak bulunuyordum. Böylece, kendimi istasyona olabildiğince yakın bir yere konuşturdım.

Geçmişte bana üzüntü veren kondüktörlerden herhangi biri orada mı diye bakmadan edemedim. Beklenildiği üzere bir tanesini gördüm; mavi gömlek giyen kocaman, terli, şişko adamı. Bu aşamada beni göremeyecek kadar yoğundu ama bir noktada bunun gerçekleşeceğinden emindim.

Bir taraftan da on kopyalık *Big Issue*’mu satmak için çabalamaya devam ediyordum.

Normal *Big Issue* satıcılarına göre burası bir cehennem olduğu için bana bu yeri verdiklerini biliyordum. Metro istasyonunun girişi ve çıkışı, insanların genelde yavaşlayıp kendilerine bir şey satmaya çalışan biriyle ilgilenecekleri zamana sahip oldukları bir yer değildir. Telaş içindedirler, gitmeleri gereken yerler, buluşmaları gereken kişiler vardır. Normal bir *Big Issue* satıcısı, önünden hızla geçen bin

insandan birini durdursa iyi iş çıkartırdı. Getirisi az bir işti. Gerçeği bilmek için, yolun karşısında müzik yaparken bir dizi satıcının insanların dikkatini çekmeyi deneyip başaramadıklarını görecektim kadar zaman geçirmiştim.

Ama aynı zamanda normal bir *Big Issue* satıcısı olmadığımı da biliyordum. Covent Garden'ı çoktan büyüğü altına alan gizli bir silahım vardı. Ve kısa sürede etkisini göstermeye başladı.

Bob, yanımda, kaldırımda duruyor, mutlu mesut gelip geçenleri seyrediyordu. Telefonda konuşan, ceplerinden biletlerini çıkarmaya çalışan pek çok kişi onu fark etmedi. Ama fark edenler de oldu.

İşe başladıktan birkaç dakika sonra, iki genç Amerikalı turist aniden durup Bob'u işaret ettiler.

"Aaaah," dedi bir tanesi, anında fotoğraf makinasına uzanarak.

Diğeri, "Kedinizin fotoğrafını çekmemizde bir sakınca var mı?" diye sordu.

"Tabii ki, yok," dedim, çoğu insanın aksine sorma inceliğini gösterdiklerine memnun kalarak. "Bu arada bir adet de *Big Issue* almak ister miydiniz? Ona ve bana bu akşam yemek yememizde yardımcı olursunuz."

Bunu kendi düşünemediği için neredeyse utanmış görünerek, "Tabii ki," dedi diğer kız.

"Paranız yoksa dert etmeyin," dedim. "Mecburi değil."

Ama ben daha başka bir şey söyleyemeden beş pound uzattı.

Ümitsizlik içinde, "Bozukluğum olduğundan emin değilim, işe daha yeni başladım," diye cevap verdim. Birçok kişi *Big Issue* satıcılarının bunu düzenli olarak söylediğini düşü-

nüyor, ama sahiden de cebimde o kadar para yoktu. Cebimden çıkan tüm parayı, ki bir pound'dan azdı, kıza uzattım.

"Sorun yok," dedi. "Üstü sende kalsın, kedine yiyecek güzel bir şeyler al."

Amerikalı kızlar giderken başka bir turist grubu önümden geçti, bu seferkiler Almandı. Gene Bob'la konuşmaya başladılar. Dergi almasalar da sorun yoktu.

On dergiyi satmakta zorlanmayacağımı çoktan anlamıştım. Hatta gün bitmeden, daha fazlası için Sam'e geri dönebilirdim.

Sahiden de ilk bir saat içinde altı dergi sattım. Çoğu kişi tam para veriyordu, ancak üstünde şık bir tüvit takım elbise olan ihtiyar bir bey beşlik verdi. Doğru kararı aldığımı şimdiden hissedebiliyordum. Her zaman bu kadar iyi kazanamayacağımı, inişlerin ve çıkışların olacağını biliyordum. Ama daha şimdiden farklı bir doğrultuda büyük bir adım attığımı görebiliyordum.

Halihazırda güzel bir gündü, ama asıl ödülümü oraya varmamdan iki buçuk saat kadar sonra aldım. Artık elimde sadece iki dergi kalmıştı. Birden istasyonun içindeki gürültü patırtıyı fark ettim. Bir anda küçük bir grup Londra Metrosu personeli tam önümde beliriverdi. Bir şey hakkında derin bir sohbete dalmış gibiydiler, bir iki tanesi de telsizle konuşuyordu.

Kısa süre önce yaşadıklarım geldi aklıma. Yeni bir olayın cereyan edip etmediğini ve başka bir zavallının işlemediği bir suçtan oyuna getirilip getirilmeyeceğini merak ettim.

Ancak panik her neden kaynaklandıysa, kısa sürede geçti ve kalabalık dağılmaya başladı. İşte o anda kocaman, terli kondüktörün Bob'u ve beni gördüğünü fark ettim. Hemen bizim tarafa doğru uygun adım yürüdü.

Canı sıkkın ve öfkeli görünüyordu, yüzü pancar gibi kır-

mızıydı. İntikam soğuk yenen bir yemektir derler, bu yüzden aldırış etmemeye karar verdim.

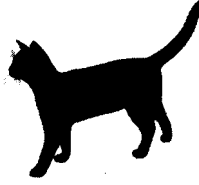
“Burada ne bok yediğini zannediyorsun?” dedi. “Seni içeri tıktıklarını sanıyordum. Burada olmaman gerektiğini biliyorsun.”

Önce hiçbir şey söylemedim. Bunun yerine çok yavaş ve kasten, *Big Issue* kimliğimi gözüne soktum.

Yüzünde anında beliren hayret ve sinir karışımının tadını çıkararak, “Sadece işimi yapıyorum dostum,” dedim. “Sana tavsiyem sen de aynısını yap.”

13. BÖLÜM

Tam İsabet

Hayatımda aldığım kararların çoğu yanlıştı. Son on yıldır ne zaman elime bir şans geçse, her şeyi berbat ederdim. Ancak *Big Issue* satıcısı olmayı aklıma koyduktan birkaç gün sonra, doğru yönde ilerlediğimden bir kere olsun emindim.

Bu karar, benim ve Bob'un hayatını anında değiştirdi. Öncelikle bizi düzene soktu. Artık haftanın beş günü bir işim vardı, şey... aslında altı günü.

İlk iki hafta boyunca, Covent Garden'da Bob ile beraber derginin basıldığı pazartesi gününden cumartesiye kadar çalıştık. Her pazartesi sabahı yeni baskı çıkıyordu.

Yerimize gün ortasında varıp, genelde akşamın ilk saatlerinde oluşan kalabalığın dağıldığı 7 sularında biz de gidiyorduk. Bir dizi dergiyi satmak için ne kadar süreye ihtiyacımız varsa o kadar kalıyorduk.

Bob'la birlikte olmak bana sorumlulukla ilgili birçok şeyi zaten öğretmişti, ama *Big Issue* bunu daha da ileriye taşıdı. Eğer mesuliyet almaz ve düzenli çalışmazsam, para kazanamazdım. Ve eğer para kazanmazsam, Bob ve ben aç kalırdık. Bu yüzden o iki haftanın en başından itibaren, *Big Issue* sattı-

ğım noktayı bir iş yeri olarak nasıl yöneteceğimi öğrenmem lazımdı.

Hayatının son on yılının büyük bir kısmını tamamen düzensiz geçirmiş biri için bu büyük bir adımdı. Parayla aram hiçbir zaman iyi olmamış ve hep kıt kanaat geçinmek zorunda kalmıştım. Yeni taleplere o denli çabuk uyum sağladım ki buna kendim bile şaşırdım.

Dezavantajları vardı tabii ki, olmaya mahkûmdu. *Big Issue*'yu iade etmek mümkün değil, dolayısıyla derginin miktarını yanlış hesaplırsan oldukça yüklü miktarda para kaybedebileceğini çabuk öğrendim. Cumartesi akşamı elinde elli dergi kalırsa, büyük darbe alabiliyorsun. Pazartesi gelip de yeni alımlarını yaparken eski dergilerden kredi vermiyorlar, böylece eskiler doğruca çöpü boyluyor. Diğer yandan gerektiğinden az da almak istemiyorsun. Az alır ve hepsini bitirirsen, hevesli alıcıları kaçırabilirsin. Yani teori-de, Mark's and Spencer'ı yönetmekten hiçbir farkı yok.

Değerlendirmen gereken diğer bir husus ise, dergilerin haftadan haftaya değişen kalite farkıydı. Bazı haftalar ilgi çekici şeylerle dolu iyi sayılar çıkardı. Diğer haftalar oldukça sıkıcı ve satması zor olurdu, özellikle de kapağında ünlü bir film veya rock yıldızı yoksa. Yani, durum adaletsiz olabiliyordu.

Dengeyi kurmak biraz zamanımı aldı.

Big Issue'yu satmanın en iyi yolunu bulmaya çalışırken, hâlâ kıt kanaat geçiniyordum. Hafta içi kazandığım para hafta sonuna ancak yetiyordu. Bazen hafta başında koordinatörün standına gittiğimde yanımda sadece birkaç pound oluyordu. Eğer Sam oradaysa, param olunca ona geri ödemem koşuluyla benim için on dergi almasını rica ediyordum. Genelde ona geri ödeyeceğine güvendiği satıcılara bu iyiliği yapıyordu; çaresiz olduğum durumlarda bir veya iki kere ben de bu yola başvurup her zaman birkaç saat içinde

borcumu ödedim. Parayı, *Big Issue*'dan değil, kendi cebinden verdiğini bildiğim için doğru olanı buydu.

O kopyaları sattıktan sonra, geri dönüp borcumu ödüyorum ve yeni dergiler alıyordum. Ardından da arttırarak devam ediyordum.

Sonuç olarak, Bob'la sokaklarda müzik yaptığımızdan çok daha azını kazanıyordum. Ama yeni düzene ayak uydururken, bunun ödemeye değer bir bedel olduğuna karar verdim. Sokaklarda kanunlara uygun şekilde çalışıyor olmak büyük bir fark yarattı. Eğer bir polis tarafından çevrilirsem, kimliğimi gösterip huzur içinde bırakılıyordum. Ulaştırma Polisi ile yaşadığım deneyimden sonra, bu benim için çok önemliydi.

Metro istasyonunda çalıştığım iki hafta göz açıp kapayıncaya kadar geçip gitti. Birçok yönden sokak müzisyenliğine benziyordu. Aynı tür insanları kendimize çekiyorduk: Orta yaşlı ya da ihtiyar bayanlar, kız öğrenciler, eşcinsel erkekler; gerçi toplumun her kesiminden insanı da görmek mümkündü.

2008 sonbaharının başlarında bir gün, oldukça frapan görünümlü bir çocuk yanıma yaklaştı. Saçlarını civciv sarısına boyamıştı; kot pantolon, kovboy çizmesi ve deri bir ceket giyiyordu. Deri ceket ve kotun bir servet değerinde olduğu anlaşılıyordu. Bir Amerikalı rock yıldızı olduğundan eminim; hiç kuşkusuz öyle duruyordu.

Yanımdan geçerken Bob'u anında fark etti. Yönünü değiştirip gülümsedi.

Atlantik ötesine özgü, sözcükleri uzata uzata konuşma şekliyle, "Amma da havalı bir kedi," dedi.

Gerçekten çok tanıdık geliyordu, ama ne yaptıysam çıkartamadım. Ona kim olduğunu sormak için çıldırıyordum, ama bunun kabalık olduğunu düşündüm. Yapmadığıma memnunum.

Bob'u okşayarak dizlerinin üstünde bir dakika kadar kaldı.

"Uzun zamandır mı birliktesiniz?" diye sordu.

"Hımmm... Hay Allah, bir düşüneyim," dedim, hesaplamaaya çalışarak. "Geçen yılın baharında karşılaştık, yani bir buçuk yıl oldu."

"Süper. Tam bir ruh ikizi gibisiniz," dedi gülümseyerek. "Sanki birbiriniz için yaratılmışsınız."

Adamın kim olduğunu artık iyice merak etmeye başlayarak, "Teşekkürler," dedim.

Ben daha soru soramadan, kalktı ve saatine baktı.

"Gitmem lazım, görüşürüz," dedi, eline ceketinin cebine sokup bir tomar dolusu para çıkartarak.

Ardından elime bir onluk bıraktı.

Üstünü vermek için aranıp taranırken, "Sende kalsın," dedi. "Güzel bir gün geçirin."

"Tamamdır," diye söz verdim. Ve gerçekten de güzel bir gün geçirdik.

Metro istasyonunun dışında yasalara uygun olarak çalışmam o kadar büyük bir fark yarattı ki. İstasyondan bazı tanıdık yüzlerle bir iki hadise yaşadım, aralarından birkaçı bana pis bakışlar attı. Onları görmezden geldim. Personelin geri kalanı aslında iyiydi. İşimi yapmaya çalıştığımı biliyor ve kimseyi rencide veya taciz etmediğim sürece sorun etmiyorlardı.

Kaçınılmaz olarak Bob ve ben bölgedeki *Big Issue* satıcılarının da bir parça dikkatini çektik.

Diğer satıcılarla ve muhtelif sokak çalışanlarıyla her şeyin güllük gülistanlık olacağını düşünecek kadar saf değil-

dim. Sokaklarda hayat böyle yürümüyordu. Birbirine kol kanat geren bir camia değil, her koyunun kendi bacağından asıldığı bir dünyaydı burası. Ama hiç değilse diğer *Big Issue* satıcılarının çoğu, omzunda kedisiyle beliren bu yeni adama sıcak yaklaştı.

Köpekli satıcılar hep olmuştu. Bir iki tanesi ise tam anlamıyla nevi şahsına münhasır tiplerdi. Ama bildiğim kadarıyla daha önce Covent Garden’da veya Londra’nın herhangi bir yerinde kedili bir *Big Issue* satıcısı hiç olmamıştı.

Satıcılardan bazıları bilakis tatlıydılar. Birkaçı yanıma geldi ve onu okşamaya başlayıp, nasıl tanıştığımıza ve geçmiş ile ilgili ne bildiğime dair sorular sordu. Elbette bu cevapsız bir soruydu. Bob’un geçmişi bembeyaz bir sayfaydı sanki, gizemli bir kedi idi o ve bu onu herkes için daha da çekici kılıyor gibiydi.

Elbette kimse beni merak etmiyordu. Bizi tekrar gördüklerinde, ilk sordukları soru, “Bob bugün nasıl?” oluyordu. Hiçbir zaman bana aynı soru yöneltilmedi. Ama bu önemli değildi, beklenen bir şeydi. Cana yakın tavırların çok uzun sürmeyeceğini biliyordum. Sokaklar hep böyleydi.

Bob yanımdayken, iyi bir günde otuz, hatta elli dergi kadar satabileceğimi keşfettim. O zamanki fiyatlandırmayla, dergi başına 2 pound’dan oldukça iyi para birikiyordu, hele ki bazı insanların bana (aslında çoğunlukla Bob’a) verdiği bahşişlerle birlikte.

Erken bir sonbahar akşamı, Bob sırt çantamda oturup günün son güneş ışıklarının tadını çıkarırken, oldukça zengin bir çift metro istasyonunun oradan geçti. Kıyafetlerine bakılırsa, tiyatroya veya operaya gidiyorlardı. Adamın üstünde smokin ve papyon, kadının ise siyah, ipek bir elbise vardı.

Kadın durup Bob'u okşamaya başlayınca, "İkiniz de çok sık görünüyorsunuz," dedim.

Bayan gülümsedi ama adam görmezden geldi.

"Muhteşem bir kedi," dedi kadın. "Uzun zamandır mı birliktesiniz?"

"Bir hayli uzun," dedim. "Birbirimizi sokaklarda bulduk gibi bir şey."

"Buyrun," dedi adam bir anda cüzdanını çıkartıp, yirmi pound'luk kâğıt para uzatarak.

Para üstünü vermek için daha paltoma uzanamadan elini salladı. "Hayır, gerek yok, sende kalsın," dedi, kız arkadaşına gülümseyerek.

Kadının ona attığı bakış çok şey söylüyordu. İçimde ilk randevuları olduğuna dair bir his vardı. Kadın, bana o kadar para verdiği için açıkça etkilenmişti.

Yanımızdan ayrılırlarken, ona doğru yaslandığını ve kolunu onunkine doladığını fark ettim.

Samimi olup olmamaları umurumda değildi. İlk defa tek seferde yirmi pound kazanıyordum.

Metro istasyonunun orada birkaç hafta çalıştıktan sonra, "kötü" bir yer olması şöyle dursun, benim ve Bob için biçilmiş kaftan olduğunu fark ettim. Bu yüzden Sam deneme sürem bittiği iki haftanın sonunda başka bir yere nakledeceğimi söylediğinde hayal kırıklığına uğradım.

Yine de sürpriz oldu diyemeyeceğim. *Big Issue* satıcıları camiasının bir üyesi olmak, herkesin bir diğerinin ne kadar iyi yaptığını görmesi demekti.

Satıcılar, koordinatöre gittiklerinde, herkese açık olan bir listeden kimin kaç tane aldığını görebiliyorlardı. Kimin onar – yirmişer tane aldığını okuyup tespit edebiliyordun. Bu yüzden, o ilk iki hafta boyunca çokça dergi aldığımı görmüş olabiliplerdi.

Bunun, kimi satıcıların gözüne çarptığı kısa sürede orta-

ya çıktı. İkinci hafta bana karşı tutumlarında su götürmez bir değişiklik olduğunu fark ettim.

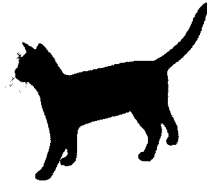
Bu yüzden Sam deneme süremi tamamladığımı ve başka bir yere nakledileceğimi söylediğinde zerre kadar şaşırmadım. Yeni yerimiz, metro istasyonundan çok da uzak değildi; Neal Sokağı ile Short's Bahçeleri'nin köşesinde, 'Size' adlı bir ayakkabı mağazasının dışındaydı.

Eski tüfeklerin, benden ve Bob'tan haz etmediklerine ve kötü olması gereken bir yerde bu kadar iyi kazanmamızdan hoşlanmadıklarına dair bir hisse kapıldım. Ancak bir kereliğine dudaklarımı mühürledim ve durumu kabullendim. *Gireceğin savaşı iyi seç, James*, diye kendi kendime nasihat verdim.

İyi bir nasihat olduğu ortaya çıktı.

14. BÖLÜM

Rahatsızlanmak

Sonbahar buz gibi ve yağmurlu geçti. Soğuk rüzgârlar ve sağanak yağışlar arttıkça, kısa zamanda ağaçların yaprakları dökülmeye başladı. Bir sabah, Bob ve ben evden çıkıp otobüs durağına doğru giderken güneş gözüküyor, hafifçe yağmur çiseliyordu.

Bob yağmurdan pek hoşlanmadığı için yolda yürürken takındığı uyuşuk halini önce buna yordum. Neredeyse ağır çekim yürüyor, her adımını düşünerek atıyor gibiydi. *Belki de bugün bana katılma konusunda şüpheleri var*, diye geçirdim içimden. *Ya da kedilerin kötü hava şartlarını algılamaları ile ilgili söylenenler doğru*. Kafamı kaldırıp gökyüzüne baktığımda kocaman gri bulutların Kuzey Londra göğünü uçsuz bucaksız uzay gemileri gibi sardığını gördüm. Muhtemelen bütün bir gün böyle geçecekti. Büyük ihtimalle bir parça şiddetli yağmur da bekleniyordu. Bir an için, 'Belki de Bob haklı, geri dönmemiz gerekiyor,' diye düşündüm. Ama sonra hafta sonunun yaklaştığını ve yeterli paramızın olmadığını hatırladım. *Her tür suçlamadan aklansalar bile, dilencilerin seçim*

hakkı yoktur, diye geçirdim içimden, tatsız durumu hafifletmeye çalışarak.

Londra sokaklarında çalışıyor olmaktan hiçbir zaman mutlu değildim, ama sanki bugün her zamankinden daha da zordu.

Bob hâlâ kaplumbağa hızında ilerliyordu ve yolda yüz metre gitmek birkaç dakikamızı aldı.

Onu her zamanki pozisyonunu almaya teşvik ederek, "Haydi dostum, gemiye tırman," dedim.

Omzumu kapladı ve ağır adımlarla Tottenham High yoluna ve oradan da otobüs durağına yürüdük. Yağmur çoktan şiddetini arttırmıştı. Büyük, ağır su damlaları kaldırıma düşüyordu. Yoldaki tüm sığınakların altına girerek kaldırımda şapır şupur yürürken, Bob fena gözükmüyordu. Ama otobüs yolculuğumuz için yerleştiğinde, moral düşüklüğüne sebep olan şeyin havadan daha fazlası olduğunu fark ettim.

Otobüs yolculuğu genelde günün en sevdiği kısmıydı. Bob meraklı bir kediymi. Normalde dünya onun için bitmek tükenmek bilmeyen ilginç bir yerdi. Ne kadar sık bu yolculuğu yapsak da, cama kafasını yaslamaktan asla sıkılmazdı. Ama bugün cam kenarına geçmeye bile yeltenmedi, gerçi dış dünyaya bakışımızı perdeleyen buğu ve yağmur damlalarının arasından çok da bir şey göreceği yoktu. Bunu yapmak yerine kucağıma yattı. Yorgun görünüyordu. Halsizdi. Gözleri kısıktı, sanki yarı uykudaydı. Kesinlikle her zamanki canlılığından eser yoktu.

Tottenham Court Sokağı'ndan indiğimizde daha da kötüleşti. Neyse ki yağmur bir parça hafiflemişti, sulara çarpa çarpa Covent Garden'a doğru ilerledim. Kolay bir süreç değildi, büyük su birikintilerinden ve arada sırada üstüme doğru gelen büyük şemsiyelerden kaçınmak için zıplayıp duruyordum.

Neal Sokağı'ndan aşağı yürürken, bir anda Bob'un tuhaf

davranmaya başladığını fark ettim. Omzumda her zamanki gibi sakın bir şekilde oturmak yerine, kıpırdanıp duruyordu.

“İyi misin dostum?” dedim yavaşlayarak.

Birdenbire sanki boğuluyormuş veya boğazını temizliyormuş gibi tuhaf bir öğürtü sesi çıkartarak, telaşlı bir şekilde hareket etmeye başladı. Atlayacağına veya düşeceğine kanaat getirip, sorunun ne olduğunu anlamak için onu yere indirdim. Ama ben daha yere eğilemeden, kusmaya başladı. Katı bir şey değildi, sadece safraydı. Ama devam edip durdu. Öğürdükçe ve onu her ne rahatsız ediyorsa onu dışarı çıkartmak için savaştıkça, vücudunun şiddetle sarsıldığını gördüm. Bir an için bunun benim suçum olup olmadığını ve bugünkü tüm bu hareketlilik yüzünden midesinin bulanıp bulanmadığını merak ettim.

Ama sonra tekrar kötüleşti, öğürmeye ve yine safra kusmaya başladı. Mide bulantısından daha fazlası olduğu belliydi. Kısa bir süre sonra, midesinde kusacak hiçbir şey kalmadı, ki bu şaşırtıcıydı çünkü bir gece önce ve sabah kahvaltısında çok iyi beslenmişti. Bunun o kadar da basit bir şey olmadığını o zaman anladım. Bugün, biz daha evden ayrılmadan, bahçede çişini yaparken de hastaydı herhalde. Otobüs yolculuğunda da kendini kötü hissetmiş olmalıydı, bunu şimdi görebiliyordum. Daha önce fark edemediğim için kendimi suçladım.

Böyle bir durumdayken verdiğiniz tepki tuhaf oluyor. Sezgilerimin herhangi bir ebeveyn veya hayvan sahibiyle aynı olduğuna eminim. Her türlü saçma, bazen birbiriyle çatışan düşünce kafamdan hızla geçti. Bu sabah ona dokunan bir şey mi yemişti? Yoksa bundan daha ciddi bir durum mu söz konusuydu? Gözlerimin önünde ölüp gidecek miydi? Temizlik ürünlerini içtikten veya bir parça plastik yuttuktan sonra sahiplerinin gözleri önünde yığılıp kalan kedilerle il-

gili hikâyeler duymuştum. Kısacık bir an için Bob'un öldüğünü düşündüm. Hayal gücüm dallanıp budaklanmadan kendimi toparlamayı başardım.

Kendine gel James, bununla makul bir şekilde baş edelim, dedim içimden.

Bütün bu öğürtünün ve midesinde daha fazla çıkartacak sıvı bulunmamasının, vücudunun susuz kaldığı anlamına geldiğini biliyordum. Bir şey yapmazsam organlarından birine zarar gelebilirdi. Biraz yemek ve en önemlisi de biraz suyun iyi olacağını düşündüm. Bu yüzden onu kucağıma alıp Covent Garden'a, ardından da yakınlardaki bir markete doğru giderken kollarımla sardım. Üstümde neredeyse hiç nakit yoktu, ama Bob'un genelde bayıldığı bir parça tavuk maması ve bir şişe su almak için yeterli parayı birleştirdim. Ona musluk suyu verme riskini göze alamazdım. Bu, işleri daha da kötüleştirebilirdi.

Onu, Covent Garden'a taşıyıp her zamanki yerimizin yan tarafındaki kaldırıma yerleştirdim. Kâsesini çıkardım ve tavuğu içine boşalttım.

"Haydi bakalım dostum," dedim, kâseyi önüne koyup onu okşayarak.

Genelde hemen içine dalıp, bir kâse mamayı jet gibi silip süpürürdü, ama bugün yapmadı. Bunun yerine durdu ve bir süre baktıktan sonra yemeye karar verdi. O zaman bile tereddüt içindeydi sanki. Sadece jölemsi kısmı yedi. Ete hiç dokunmadı. İçimdeki endişe çanları tekrar çaldı. Bu benim tanıdığım ve sevdiğim Bob değildi. Kesinlikle bir sorun vardı.

Gönülsüzce dergi satmaya başladım. Önümüzdeki birkaç günü atlatmak için bir miktar paraya ihtiyacımız vardı, özellikle de Bob'u veterinerine götürüp ilaç almam gerekecekti. Ama gönülüm razı gelmiyordu. Geçip giden insanların dikkatini çekmektense, Bob'u izlemekle meşguldüm. Orada

hareketsiz ve her şeyden ilgisiz bir halde yattı. Doğal olarak çok fazla insan bağıшта bulunmak için durmadı. İki saatten daha az bir süre sonra paydos ettim. Bob yeniden kötüleşmemişti, ama iyi olmadığı da kesindi. Onu eve, dairenin sıcak ve kuru ortamına götürmeliydim.

Sanırım o güne kadar Bob ile ilgili şansım yaver gitmişti. Onu kanatlarımın altına aldığımdan beri sağlıklıydı, turp gibiydi. Önceden pireleri vardı, ama bu, bir sokak kedisi için şaşılacak bir durum değildi. Pire tedavisi uyguladığımdan beri hiçbir sağlık problemi yaşamıyordu.

Arada bir onu Islington Green'deki Mavi Haç minibüsüne götürüyordum. Oradaki veterinerler ve hemşireler onu artık iyi tanıyorlar ve her zaman ne kadar iyi durumda olduğundan bahsediyorlardı. Bu yüzden de Bob'un hastalanması benim için çok yabancı bir durumdu. Ciddi bir şey olma ihtimali beni korkutuyordu. Tottenham'a dönüş yolunda otobüste kucağımda yatarken, ara ara gözlerim doluyordu. Gözyaşlarına boğulmamak için kendimi zor tutuyordum. Bob hayatımdaki en iyi şeydi. Onu kaybetme düşüncesi korkutucuydu. Bu fikri aklımdan çıkaramıyordum.

Eve vardığımızda Bob dosdoğru kaloriferin yanına gidip kıvrıldı ve uykuya daldı. Orada saatlerce yattı. O akşam gözüme uyku girmediydi. Benimle yatağa gelecek hali bile yoktu, ön odadaki kaloriferin altında kestiriyordu. Onu kontrol etmek için kendimi yataktan dışarı sürükleyip durdum. Karanlıkta sessizce yanına yaklaşıyor ve nefes alıp verişini dinliyordum. Bir kere nefes almadığını sanıp, hareket ettiğinden emin olmak için yere çömeldim ve diyaframına elimi koydum. Nazikçe mırıldandığını fark edince, ne kadar rahatladığımı anlatamam.

Param o kadar azdı ki, ertesi gün yeniden dışarı çıkmak zorundaydım. Bu beni tam bir ikilemde bıraktı. Bob'u evde yalnız mı bırakmalıydım, yoksa sımsıkı sarıp sarmalayıp benimle beraber ona göz kulak olacağım Londra'nın merkezine mi götürmeliydim?

Şansımıza bugün hava çok daha iyiydi. Güneş kendini göstermeye karar vermişti. Ve elimde mısır gevreği kâsemle mutfaktan çıkarken, Bob'u bana bakarken buldum. O gün daha canlı görünüyordu. Verdiğim mamayı büyük bir coşkuyla yedi.

Onu yanımda götürmeye karar verdim. Hâlâ hafta başı olduğundan, Mavi Haç'a gitmemize daha birkaç gün vardı. Bu yüzden öncesinde biraz araştırma yapmaya karar verdim ve bölge kütüphanesine gidip, bilgisayarların birinde Bob'un semptomlarını araştırmaya başladım.

Tıbbi web sitelerini araştırmanın ne kadar kötü bir fikir olduğunu unutmuştum. Size hep olabilecek en kötü senaryoyu sunuyorlardı. Birkaç anahtar kelimeyi tuşlayınca, bir iki tane, işe yarar gözüken, site buldum. Ama semptomları girdiğimde (aşırı halsizlik, kusma, iştahsızlık ve diğerleri), olası hastalıklar kuşağı pat diye ekranda belirdi.

Bazıları o kadar kötü değildi, örneğin tüy yumağından veya kötü bir gaz vakasından kaynaklanmış olabilirdi. Ama ardından diğer olasılıkları incelemeye başladım. Listedeki A'lar bile yeterince vahimdi. Addison Hastalığı, akut böbrek yetmezliği ve arsenik zehirlenmesi mesela. Bunlar yeterince kötü değilmiş gibi, uzun listedeki diğer olasılıklar kedi lösemisi, kolit, diyabet, kurşun zehirlenmesi, salmonella ve bademcik iltihabıydı. Bana kalırsa en kötüsü, bağırsak kanserinin ilk belirtileri olabileceğini söyleyen siteydi.

On beş dakika sonra sinirlerim laçka olmuştu.

Yöntem değiştirmeye ve kusma için en iyi tedaviyi ara-maya karar verdim. Bu daha pozitif bir yaklaşımdı. Bak-

tığım siteler bolca su, istirahat ve gözetim öneriyordu. Böylelikle önümüzdeki yirmi dört ile kırk sekiz saat boyunca planım bu oldu. Özetle saat başı onu kontrol ettim. Eğer yine kusmaya başlarsa, elbette hemen veterinerine götürecektim. Kusmazsa, Perşembe günü Mavi Haç'a gidecektim.

Ertesi gün, Bob'a dinlenmesi için fırsat vermek adına öğleden sonra geç saate kadar evde kaldım. En sevdiği noktada kıvrılıp, kütük gibi uyudu. Onu göz önünde tutmak istedim. İyi görüldüğü için üç dört saatliğine onu bırakıp, biraz satış yapmayı denemeye karar verdim. Fazla bir seçeneğim yoktu.

Tottenham Court Sokağı'ndan Covent Garden'a giden sokaklarda yorgun argın yürürken, görünmezliğimin bir kere daha farkına vardım. Covent Garden'a vardığımda, herkesin tek sorduğu soru, "Bob nerede?" oldu. Hasta olduğunu söylediğimde, hepsi kaygılandı. "Düzelecek mi?", "Ciddi mi?", "Bir veterinerine gözükecek mi?", "Evde tek başına kalabiliyor mu?"

İşte o zaman aklıma bir fikir geldi. Rosemary adında bir veteriner hemşire ile tanışmıştım. Erkek kardeşi Steve, müzik yaptığımız yerin yanındaki çizgi roman mağazasında çalışıyordu. Bob ve ben arada sırada içeri girdiğimiz için arkadaş olmuştuk. Bir gün Rosemary de oradaydı ve Bob hakkında sohbet etmiştik.

Mağazaya kafamı uzatıp ikisinden birinin orada olup olmadığını bakmaya karar verdim. Şansıma Steve oradaydı ve Rosemary'nin telefon numarasını verdi.

"Onu rahatlıkla arayabilirsin," dedi. "Özellikle Bob ile ilgiliyse. Ona bayılıyor."

Rosemary ile konuştuğumda bana bir dolu soru sordu.

"Ne yiyor? Dışarı çıktığında hiç başka bir şey yediği oluyor mu?"

"Yani, çöp kutularının içindekileri didikliyor işte."

Bir türlü kurtulamadığı bir alışkanlıktı bu. Mutfaktaki çöp torbalarını bile parçalara ayırdığını görmüş ve onları kapının dışına koymak zorunda kalmıştım. Sonuçta bir sokak kedisiydi. Huylu huyundan vazgeçmiyordu.

Sesinden ne düşündüğünü anlayabiliyordum, sanki kafasında bir ampul yanmıştı.

"Hımmmm," dedi. "Bu durumu açıklayabilir."

Mideyi düzeltmek için birkaç probiyotik ilaç, antibiyotik ve bazı özel sıvılar verdi.

"Adresin ne?" dedi. "Sana bisikletle ulaştırırım."

Şaşırp kaldım.

"Bunu karşılayabileceğimden emin değilim Rosemary," dedim.

"Merak etme, sana hiç masraf olmayacak. Çevredeki bir başka teslimata ekleyeceğim," dedi. "Bu akşam uyar mı?"

"Evet, süper olur," dedim.

Etkilenmiştim. Son birkaç yıldır böylesi cömertliklerle pek karşılaşmışımı söyleyemem. Rastgele şiddet gösterileri, evet; kibarlık, hayır. Bob'un getirdiği en büyük değişikliklerden biri buydu. Onun sayesinde insan doğasının iyi tarafını keşfetmiştim. İnsanlara yeniden güvenmeye ve de inanmaya başlamıştım.

Rosemary sözünün eriydi. Zaten bundan hiç şüphem yoktu. İlaçlar elime o akşam ulaştı ve ben de hemen tedaviye başladım.

Bob probiyotiğin tadını beğenmedi. İlk kaşışını içince, yüzünü buruşturup geriledi.

"Şansına küs, dostum," dedim. "Eğer o koca kafanı çöp kutularına sokmasaydın, bu şeyleri almak zorunda kalmayacaktın."

İlaç neredeyse hemen tesir etti. O akşam rahat bir uyku çekti ve ertesi gün çok daha hareketliydi. Probiyotiği içtiğinden emin olmak için, kafasını elimle tutmam gerekiyordu.

Perşembe geldiğinde, iyileşme yolunda oldukça ilerlemişti. Gene de önlem olarak, Islington Green'deki Mavi Haç'a uğramaya karar verdim.

Görevli hemşire anında Bob'u hatırladı ve rahatsızlanmış olduğunu söylediğimde kaygılandı.

"Hemen bir muayene edip bakalım," dedi.

Onu tarttı, ağzının içine baktı ve vücudunu iyice yokladı.

"Her şey yolunda gözüküyor," dedi. "İyileşmeye başlamış sanki."

Ayrılmadan önce birkaç dakika sohbet ettik.

Seyyar klinikten ayrılırken hemşire, "Artık o çöp kutularını didiklemeyi bırak, Bob," dedi.

Bob'u hasta görmek bende derin bir iz bıraktı. O kadar dayanıklıymış gibi duruyordu ki, hasta olacağını hiç düşünmemiştim. Bir gün onun da ölebileceğini keşfetmek beni sarstı.

Uzun zamandır içimde büyüyen hisleri belirginleştirdi. Arınmanın vakti gelmişti.

Hayat tarzımdan bıkmıştım. İki haftada bir bağımlılık merkezine ve her gün eczaneye gitmekten bezmiştim. Her an alışkanlığıma geri dönebilirim hissinden sıkılmıştım.

O yüzden danışmanımla yaptığım bir sonraki görüşmede metadonu bırakmam ve tamamen arınma yolundaki son adımımı atmam konusunda sorular sordum. Bunu daha önce de konuşmuştuk, ama beni hiçbir zaman gerçekten ciddiye aldığını sanmıyorum. O gün kararlı olduğumu görebiliyordu.

"Kolay olmayacak James," dedi.

"Evet biliyorum."

"Subutex adında bir ilaç alman gerekecek. Bir şey kullan-

maya ihtiyaç duymaman için yavaş yavaş dozajını azaltabiliriz,” dedi.

“Tamam.”

“Geçiş zor olabilir, oldukça şiddetli yoksunluk sendromları yaşayabilirsin,” dedi öne eğilerek.

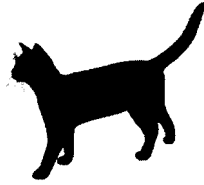
“Bu benim sorunum,” diye cevapladım. “Bunu yapmak istiyorum. Kendim ve Bob için yapmak istiyorum.”

“Tamam o zaman işlemlere başlıyorum, birkaç hafta içinde de süreci başlatırız.”

Yıllardır ilk defa, çok karanlık bir tünelin ucundaki o küçücük ışığı görebiliyordum.

15. BÖLÜM

Kara Liste

Soğuk bir pazartesi sabahı, Covent Garden'daki koordinatörlerin standına vardığımda, bir sorun olduğunu hemen anladım. Etrafta ısınmak için bacaklarını sallayan ve plastik köpük bardaklardan çay içen birkaç satıcı vardı. Bazıları, beni fark ettiklerinde, homurdanıp istenmeyen misafirmişim gibi pis bakışlar attılar.

Koordinatör Sam, yeni dergi partilerini istiflediği dağıtım arabasının arkasından belirip beni yanına çağırdı.

Sert görünerek, "James, seninle konuşmam lazım," dedi.

"Tabii, sorun nedir?" dedim, omzumda Bob ile yanına yaklaşırken.

Neredeyse her zaman, ona selam verip okşardı, ama o gün yapmadı.

"Şikâyet aldım. Aslında, birkaç şikâyet aldım."

"Neyle ilgili?" dedim.

"Bir çift satıcı senin dolaştığını söyledi. Birkaç kere Covent Garden civarında dolaşırken görülmüşsün. Dolaşmanın kurallara aykırı olduğunu biliyorsun."

"Bu doğru değil," dedim, ama itiraz etme dercesine elini havaya kaldırdı.

"Bu konuda tartışmanın anlamı yok. Ofistekiler seninle konuşmak istiyor."

Bu kadarla kaldığını zannedip, yeni gelen dergi yığınının doğru yöneldim.

"Üzgünüm ama hayır, Vauxhall'a gidip durumu düzelte-ne kadar dergi alamazsın."

"Ne? Bugün dergi alamaz mıyım?" diye itiraz ettim. "Bob ve kendim için nasıl para kazanacağım?"

"Üzgünüm, ama genel merkezle işleri çözene kadar askı-ya alındın."

Keyfim kaçmıştı, ama bu duruma şaşırdığımı söyleyeme-yeceğim. Bir süredir her şey işlerin bu duruma geleceğini işaret edip duruyordu.

Big Issue satıcısı olarak uyman gereken birçok kuraldan bir tanesi de, sana tahsis edilen noktada dergilerini satmaya sadık kalman. Başka birinin yerinde satış yapmamalısın. Ayrıca dolaşmamalısın, yani sokaklarda gezinirken dergi satmamalısın. Bu kurala yüzde yüz riayet etmiştim. Eğer biri benim yerimin yakınında *Big Issue*'yu sallamaya başlarsa, hoşuma gitmezdi. Bu Londra'daki satıcı ordusunu denetle-menin en adil ve basit yoluydu.

Ama geçen bir iki ay içinde, birkaç satıcı yanıma gelip do-laştığımı söylemişti. Bob ile yürüdüğüm zamanlarda, beni dergi satarken gördüklerini zannediyorlardı. Bu doğru de-ğildi, ama neden böyle düşündüklerini tahmin edebiliyor-dum.

Bob ile etrafta dolaşmak hep bir dur-kalk süreci olmuştu. Londra'da nereye gitsek, birkaç metrede bir onu okşamak, onunla konuşmak ve onun fotoğrafını çekmek isteyen insan-lar tarafından durduruluyorduk.

Şimdiki tek fark, insanların bazen *Big Issue*'nin bir sayısını almak istemeleriydi.

Diğer satıcılara da anlattığım gibi, bu beni gerçekten hassas bir çizgiye koyuyordu. Teknik olarak, "Üzgünüm, benim durduğum yere gelmeniz veya en yakın satıcıdan almanız gerekiyor," demeliydim. Ama bunun sonucunda yaşanacakları biliyordum: Sıfır satış ki, bu kimsenin işine gelmezdi.

Konuştuğum birkaç satıcı sempatik yaklaşarak anlayış gösterecekler de birçoğu bunu yapmadı.

Beni rapor edenin kim olduğunu tahmin etmem fazla vaktimi almadı. Bunu çözmek için dâhi olmaya gerek yoktu.

Sam'in beni açığa almasından birkaç ay önce, Long Acre'den aşağı doğru yürüyüp, Geoff adından bir adamın *Big Issue* noktası olan Body Shop'un önünden geçiyordum. Body Shop'un kurucusu Anita'nın kocası Gordon Roddic'in *Big Issue* ile güçlü bağlantıları vardı, bu yüzden de her zaman mağazalarının dışında satıcılar olurdu. Onu bir parça tanıdığım için önünden geçerken selam verdim. Fakat birkaç dakika sonra, Amerikalı yaşlıca bir çift beni ve Bob'u sokakta durdurdu.

Çok nazik, ortaba tılı tipik bir karı kocaydı.

"Özür dilerim beyefendi," dedi erkek, "ama dostunuzla bir fotoğrafınızı çekebilir miyim? Kızımız kedilere bayılıyor ve bunu görmek onu çok sevindirecektir."

Minnettardım. Yıllardır kimse bana 'beyefendi' dememişti.

Turistlere poz vermeye o kadar alışmışım ki, Bob'un fotoğraflarda nasıl iyi görüneceğini çözmüştüm. Onu sağ koluma oturtuyor ve kafasını benimkine dayayıp öne bakması için çeviriyordum. O sabah gene bunu yaptım.

Bu poz Amerikalı çiftin çok hoşuna gitti. "Aman Allahım! Size ne kadar teşekkür etsek azdır. Kızımız fotoğrafı görünce sevinçten uçacak," dedi kadın.

Teşekkür edip durdular ve derginin bir sayısını almayı teklif ettiler. Hayır dedim ve birkaç metre ötedeki Geoff'u işaret ettim.

"Bu bölgenin resmi *Big Issue* satıcısı o, ondan almalısınız."

Almamaya karar verip ilerlediler. Fakat sonra tam yürümeye başlamışlarken, eşi bana doğru eğilip elime bir beşlik tutuşturdu.

"Buyrun lütfen," dedi. "Kendinize ve sevimli kedinize bir ziyafet çekin."

Algının ve gerçeğin birbirine tamamen zıt olduğu klasik durumlardan biriydi. Orada olan biri, para talebinde bulunmadığımı ve onları bilfiil Geoff'e yönlendirmeye çalıştığımı görürdü. Diğer yandan, Geoff'e, dergi vermeden para almışım gibi görünmüştü ki, bu da başka bir yasaktı, üstelik bir de sanki Geoff'un dergi satışını da engellemiş olmuştum.

Kötü görüldüğünü hemen tahmin ettim, bu yüzden yanına gidip açıklama yapmaya çalıştım. Ama iş işten geçmişti. Daha yanına on metre yaklaşımadan, bana ve Bob'a abuk sabuk laflar etmeye başladı. Geoff'in çabuk öfkелendiğini ve bu öfkesine bir de kaba kuvvet ekleme gibi bir huyu olduğunu biliyordum. Risk almamaya karar verdim. O kadar öfkeliydi ki, onu ikna etmeye bile çalışmadım.

Hadisenin, *Big Issue*' satıcıları arasında, nasıl desem büyük olay haline geldiği kısa sürede belli oldu. Bundan sonra bana karşı bir çeşit fısıltı kampanyasına başlamış olmalılardı.

Önce art niyetli yorumlar başladı.

Bir satıcı, sabah onun yerinin önünden geçerken, alaycı bir şekilde, "Bugün gene mi dolaşıyorsunuz," dedi. En azından uygardı.

* Yazar burada kelime oyunu yapar, *Big Issue* büyük olay demektir. -yhn

St. Martin's Lane'deki başka bir satıcı çok daha açık söylüdü.

"Sen ve o uyuz şey, bugün kimin satışını çalacaksınız?" diye hırladı.

Gene durumu anlatmaya çalıştım, ama duvarla konuşsam daha iyiydi. Satıcıların dedikodu yapıp ikiye ikinin toplamında beş buldukları açıktı.

Önceleri bunu pek takmamıştım, ama sonra işler bir parça kızıştı.

Geoff ile yaşanan hadiseden kısa bir süre sonra, ayyaş satıcılardan tehditler almaya başladım. *Big Issue* satıcıları görevdeyken içmemelidirler. Bu en temel kurallardan biridir. Ama gerçek şu ki, satıcıların çoğu alkoliktir ve ceplerinde bira kutusu taşırlar. Diğerleri ise daha güçlü bir şeyi matarada bulundururlar ve arada sırada devam etmelerini sağlaması için bir fırt çekerler. İtiraf etmeliyim: Bilhassa soğuk bir günde ben de bir kere bunu yaptım. Ama bu adamlar farklıydı. Körkütük sarhoştular.

Bir gün Bob ile meydana doğru yürürken bir tanesi ağzında bir şeyler geveleyerek ve kollarını sallayarak bize doğru sendeledi.

"Siktiğimin piçi, seni sike sike yakalayacağız," dedi. Keşke bu sadece bir kere başıma geldi diyebilseydim, fakat neredeyse haftalık bir etkinliğe dönüştü.

Her şeyin kötü gittiği ile ilgili son ipucu, bir öğleden sonra Covent Garden'da koordinatörün yerinde takılırken ortaya çıktı. Sam'in çalışma arkadaşı Steve genelde onun öğle vardiyasını devralırdı.

Bob'a karşı her zaman iyiydi. Beni çok sevdiğini zannetmiyorum, ama Bob'a hastaydı. Ancak o istisnai günde ikimize karşı da berbat davranmıştı.

Steve yanıma geldiğinde bir bankta kendi halimde otuyordum.

Nefret dolu bir tavırla, “Bana kalsaydı dergi satamazdın,” dedi. “Bence dilenciden başka bir şey değilsin. Sen ve o kedinin yaptığı şey bu.”

Söyledikleri beni fena halde üzdü. O kadar yol kat etmiştim. Covent Garden’daki *Big Issue* ailesine uymak için büyük çaba harcamıştım. Ona Bob’la olanları defalarca anlattım, ama hiçbir şey değişmedi. Hepsi bir kulağından girip öbüründen çıktı.

Dediğim gibi, Sam genel merkeze gitmem gerektiği ile ilgili haberi verdiğinde çok şaşırmadım. Ama yine de bu dengeyi sarstı.

Covent Garden’dan ayrılırken sersemlemiş ama biraz olsun şaşırmamıştım. Artık “Kara Listede” yer alıyordum ve ne yapmam gerektiğini bilmiyordum.

O akşam Bob ve ben yemeklerimizi yiyip erkenden yatağa gittik. Havalar soğuyordu ve karamsar görünen bu finansal durumla çok fazla elektrik harcamak istemiyordum. Bu yüzden Bob yatağın ucunda kıvrılırken, çarşafların altına yumulup umutsuzca bir sonraki adımımın ne olacağını çözmeye çalıştım.

Açığa alınmanın ne anlama geldiği ile ilgili hiçbir fikrim yoktu. İşimden olacağım anlamına mı geliyordu? Yoksa hafifçe fırça yemek miydi? Hiç bilmiyordum.

Orada yatarken, sokak müzisyenliğimin nasıl insafsızca sona erdirildiği ile ilgili anılar aklıma üşüştü. İkinci kere, başkalarının yalanları yüzünden kazanç yolumdan yoksun bırakılma düşüncesini göze alamıyordum.

Bu seferki daha da insafsızca geliyordu. Bu zamana kadar, Covent Garden civarında sıklıkla kuralları çiğnediğini ve Sam ile diğer koordinatörler tarafından uyarıldığını gör-

düğüm birçok *Big Issue* satıcısının aksine hiç sorun çıkarmamıştım.

Bütün satıcıların diline düşmüş bir adam biliyordum. Doğu Londralı, yüz­süz, iri bir moruktu; ürkütücü bir tipti. İnsanlara bağırıp çağırırdı. Bilhassa yanlarına gidip, “Hadi canım, bir dergi al,” diyerek kadınları korkuturdu. Neredeyse onları tehdit eden bir hali vardı. “Bir tane al, yoksa...”

Dedikodulara göre, eskiden dergiyi kıvırıp yanlarından geçerken insanların çantalarına sokarmış. Ardından onları durdurup, “İki pound lütfen,” dediğini ve sonra para alıncaya dek peşlerinden gittiğini duymuştum. Bu tür şeylerin kimseye bir hayrı dokunmazdı. Çoğu zaman mağdurlar dergileri en yakındaki çöp kutusuna atarlardı. Para iyi bir amaca bile hizmet etmezdi yani. Bu kaba saba adam söylen­diğine göre kumarbazdı, diğer satıcılar tek yaptığının kendi­ni dosdoğru slot makinelerine atmak olduğunu anlatırlardı.

Temel kuralları ayan beyan çiğnemişti ve bildiğim kadın­ıyla hiç çeza almamıştı. Bu gerçekten gülünçtü.

Sözüm ona işlediğim hiçbir kabahat bununla kıyas kabul etmezdi. Ve ilk defa bir şeyle suçlanmıştım. Bunun lehime olması gerekmez miydi? Tek bir hata yaptım diye oyun dışı mı bırakılmalıydım? Gerçekten bilmiyordum. Bu yüzden de panik olmaya başladım.

Ne kadar düşünürsem, o kadar aklım karışıyor ve kendi­mi aciz hissediyordum. Ama hiçbir şey yapmadan durama­yacağımı da biliyordum. Bu yüzden ertesi sabah her zaman­ki gibi dışarı çıkmaya ve Londra’nın başka bir bölgesindeki başka bir koordinatörü denemeye karar verdim. Bunun risk­li olduğunu biliyor, ama bu riski göze almaya değer bulu­yordum.

Big Issue satıcısı olunca, şehrin her tarafında, bilhassa Oxford Sokağı, King’s Cross ve Liverpool Sokağı civarında koordinatörler olduğunu öğrenirsin. Tüm ağı tanıma fırsatı yakalarsın. Böylece, geçmişte birkaç tanesiyle tanışmış oldu-

ğum Oxford Sokağı'nda tehlikeyi göze almaya karar verdim.

Standa gün ortasında vardım ve mümkün olduğunca alelade davranmaya çalıştım. Kimliğimi gösterip, yirmi pound'luk bir tomar dergi aldım. Adamın kafası başka şeylerle meşgul olduğundan kaydımı yapıverdi. Zaten orada pek takılmadım. Kimsenin satış yapmadığını düşündüğüm bir yere gidip şansımı denedim.

Bu sırada aslında aklımda sadece Bob vardı. Oldukça gergin ve şaşkındı ki bu normaldi. Bob rutini seviyordu, istikrar ve tahmin edilebilirlik onu mutlu ediyordu. Hayatına yeniden giren kaos pek hoşuna gitmedi. Dürüst olmak gerekirse, benim de gitmedi. Her zamanki rutinimizin aniden ve anlaşılamayan bir şekilde neden değiştiğini merak ediyor olmalıydı.

O gün yeterli miktarda dergi satmayı başardım, ertesi gün de aynı şekilde devam etti. *Big Issue* destek programındakilerin beni aradığını düşünerek, devamlı olarak güzergâh değiştiriyordum. Mantıksız ve az buçuk delice olduğunu biliyordum, ama işimi kaybetme korkusu beni paranoyak yapmıştı.

Bir komitenin önüne sürüklendiğim, kimliğimin alındığı ve sürüldüğümle ilgili görüntüler geliyordu aklıma. Bir akşam otobüste geri dönerken, Bob'a, "Neden böyle şeyler hep bizim başımıza geliyor?" dedim. "Yanlış hiçbir şey yapmadık. Neden talih yüzümüze gülmüyor?" Önümüzdeki birkaç haftayı Londra'nın diğer bölgelerinde şansımı deneyerek ve koordinatörlerin istenmeyen kişi olduğumu bilmemelerini umarak geçirmekten başka şansım yoktu.

Nihayet hata yaptığımı kabul ettiğimde, bir cumartesi günü öğleden sonra geç bir saatte Victoria İstasyonu civarın-

daki bir sokakta hurdası çıkmış eski bir şemsiyenin altında oturuyordum. Aslında, bunu bana gösteren Bob'du.

Aşağı yukarı dört saattir deli gibi yağmur yağıyordu ve neredeyse bir kişi bile dergi almamıştı. Onları suçlayamıyordum. Tek istedikleri bu şiddetli yağıştan kurtulmaktı.

Öğle vakti dergiyi satmaya başladığımızdan beri, bizi tek fark edenler sığınmak için durduğumuz muhtelif binaların güvenlik görevlileriydi.

"Üzgünüm dostum, burada duramazsın," dedi bir tanesi; sadece işini yapıyordu.

Bahsettiğim şemsiyeyi çöpte buldum ve günün başka bir küçük faciasını engellemek için son bir girişim olarak kullanmaya karar verdim. Ancak işe yaramadı.

Yaklaşık bir aydır ne yapıp edip Londra çevresindeki çeşitli satıcılardan dergiler almanın yolunu buluyordum. Doğru insanı seçmeye özen gösteriyor ve yapabildiğim yerlerde diğer satıcıların benim için dergi almasını sağlıyordum. Çoğunluk beni tanıyordu. Ama askıya alındığımı bilmeyen, onlu-yirmili gruplar halinde benim için dergi alıp yardımcı olan yeterince kişi de vardı. Başlarını belaya sokmak gibi bir niyetim yoktu ancak askıya alındığımı bilmedikleri sürece kimse onları suçlayamazdı. Bunun güvenli olduğuna inanıyordum ve son birkaç aydır yaşadıklarımın sonras, sadece hayatımı kazanmayı ve Bob ile kendime bakabilmeyi istiyordum.

Ama işler pek de iyi gitmedi. Doğru yeri bulmak tam bir problem, en büyük neden de yerleştiğimiz çoğu bölgenin kayıtlı olmamasıydı. Bob ile Oxford Sokağı, Paddington, King's Cross, Euston ve diğer istasyonların çevresindeki çeşitli sokak köşelerinden uzaklaştırılmıştık. Bir gün aynı polis tarafından üç kere uzaklaşmam söylendikten sonra, bir sonraki sefer tutuklanacağıma dair yarı resmi bir uyarı aldım. Bunu bir daha yaşamak istemiyordum.

Tam bir aşığı tükürsen sakal yukarı tükürsen bıyık durur muydu yani. Ana noktalardan uzak durmaya dikkat ediyor ve uğrak yerlerin dışında kalan bölgeleri seçmeye çalışıyordum. Ama sonuç itibariyle, Bob'la bile dergiyi satmakta zorlanıyordum. *Big Issue*, ana satış noktalarını tesadüfen belirlememişti. Dergilerin nerede satıp satmayacağını harfiyen biliyorlardı. Gittiğim bölgeler ise işte bu satmayanlardı.

İnsanlar elbette hâlâ Bob'tan etkileniyorlardı, ama güzergâhlar doğru değildi. Doğal olarak, bu maddi bir sıkıntı doğurdu ve *Big Issue*'nun ticari kısmını yönetmem de gittikçe zorlaşmaya başladı. O akşam bu anlamda dibe vurmak üzereydim. Elimde on beş kadar dergi kalmıştı. Onları satamayacağımı biliyordum ve pazartesi gelip de yeni sayı çıktığında artık tarihleri geçmiş olacaktı. Başım beladaydı.

Hava karardı, hâlâ yağmur yağıyordu ama yine de dergileri elden çıkarma umuduyla bir iki yeri daha denemeye karar verdim. Bob'u hiç düşünmemiştim.

O ana kadar hep sağlam durmuş, en kötü günde bile sabırlı davranmıştı. Soğukta ıslanmaktan nefret etmesine rağmen, geçen arabaların ve insanların sıçrattığı yağmur sularına bile dayanmıştı. Ama gözüme ilişen ilk sokak köşesinde oturmayı deneyince, durmayı reddetti. Bir köpek gibi tasmaşına asıldığı çok enderdi, ama o an yaptığı tam da buydu.

Özellikle o güzergâhı beğenmediğini düşünerek, "Tamam Bob, mesajı aldım, burada durmak istemiyorsun," dedim. Ama bir sonraki noktada ve ardından bir sonrakinde de aynı şeyi yapınca, jeton nihayet düştü.

"Eve gitmek istiyorsun, değil mi?" dedim. Hâlâ tasmaşını çekerek yürüyordu, ama bunu duyunca yavaşladı ve kafasını neredeyse belli belirsiz bir şekilde bana doğru eğip, sanki bir kaşını kaldırıyormuşçasına baktı. Sonra da durup, bana kucağa gelmek istediğini söyleyen tanıdık bakışını attı.

O anda kararımı verdim. Bob, işlerin iyi gitmemesine ve

kâsesinde sürekli daha az mama olmasına rağmen benim yanımda kalarak o dakikaya kadar çok güçlü davranmıştı. Sadakatini bir kez daha kanıtlamıştı. Şimdi de ben ona olan sadakatimi göstermeli ve *Big Issue* yönetimi ile aramı düzeltmeliydim.

Yapmam gerekenin bu olduğunu biliyordum. *Big Issue* benim için ileriye doğru atılan önemli bir adım olmuştu. Uzun zamandır, daha doğrusu, Bob hayatıma girdiğinden beri bana en büyük desteği onlar vermişti. Tek yapmam gereken onlara durumu açıklamaktı. Daha fazla bedel ödemek istemiyordum. Ona böyle davranmaya devam edemezdim.

Ve böylece, bir sonraki Pazartesi güzel bir duş alıp, düzgün bir gömlek giyerek Vauxhall'a doğru yola koyuldum. Durumu açıklamaya yardımcı olması için, Bob'u da yanımda götürdüm.

Oraya varınca neyle karşılaşacağımı gerçekten bilmiyordum. Tabii ki en kötü durum, kimliğimin alınması ve dergi satmamın yasaklanması olurdu ki bence bu haksızlık demekti. Ama beni 'dolaşmaktan' suçlu bulurlarsa, bir tür ceza almak zorunda olduğumu biliyordum. En büyük umudum onları bunu yapmadığıma ikna etmekti.

Big Issue'nun ofisine varınca durumu açıkladım ve beklemem söylendi.

Bob ve ben, birini görmeden önce, yirmi dakika kadar bekledik. Gençten bir adam ile yaşlıca bir kadın beni, ne idüğü belirsiz bir odaya alıp arkamdan kapıyı kapatmamı söylediler. Nefesimi tutup, kendimi en kötüsüne hazırladım.

Bana sıkı bir fırça çektiler. Temel kurallardan birkaçını çiğnediğimi iddia ettiler.

"Dolaştığına ve dilendiğine dair şikâyetler var," dediler.

Şikâyet edenin kim olduğunu biliyordum ama bir şey söylemedim. Bunu bir kişilik çatışmasına dönüştürmemeliydim. *Big Issue* satıcılarının birbirleriyle geçinmesi bekle-

niyordu ve orada oturup diğer satıcıları eleştirmenin bana hiçbir yararı olmayacaktı. Bunun yerine, Bob'la Covent Garden'da dolaşıp karşılığında para teklif edilmemesinin neredeyse imkansız olduğunu açıklamaya çalıştım.

Sırf Bob'u sevmek üzere pub'ın önünde yanımıza gelip üç dergi için beşlik veren gençleri anlattım. Derginin içinde beğendikleri bir oyuncu ile röportaj olduğunu söylemişlerdi.

"Bunun gibi şeyler başıma çok geliyor," dedim. "Eğer biri beni pub'ın dışında durdurursa, dergi satmayı reddetmek tam bir kabalık olur."

Beni anlayışla dinleyip ara ara kafa salladılar.

Genç adam, "Bob'un ilgi çektiğini görebiliyoruz. Kala-balıkları kendine çeken bir kedi olduğunu onaylayan birkaç satıcı ile konuştuk," dedi, sesinde sempatiden daha fazlası vardı.

Gene de kendimi savunmayı bitirdiğimde öne doğru eğildi ve kötü sayılabilecek haberi verdi. "Sana yine de sözlü bir uyarıda bulunmak zorundayız."

"Tamam da sözlü uyarı ne oluyor?" diye sordum, cidden şaşkın bir halde.

Bunun satış yapmamı engellemediğini, ama bir kez daha aynı şekilde suçlandığım takdirde durumun değişeceğini anlattı.

Sonrasında kendimi biraz gülünç hissettim. Sözlü uyarı atla deve değildi. Düpedüz panik yapmış ve tipik bir şekilde en kötü ihtimale balıklama dalmış olduğumu fark ettim. Neler olacağını idrak edememiştim. İşimi kaybedeceğim diye ödüm kopmuştu. Bir komitenin önüne sürüklendiğim, kimliğimin alındığı ve sürüldüğüm ile ilgili görüntüler sadece hayal gücümün birer parçasıydı. Durumun o kadar da ciddi olmadığını fark edememiştim.

Kendimi olanlar yüzünden azıcık mahcup hissederek, Sam'i görmeye Covent Garden'a gittim.

Bizi görünce gülümsedi.

"İkinizi tekrar göreceğimden emin değildim," dedi. "İşleri açıklığa kavuşturmak için ofise uğradın mı?"

Olanları anlattım. Ardından görüşmenin sonrasında bana verilen kâğıt parçasını ona uzattım.

"Bir süreliğine deneme sürecine geri dönmüş görünüyorsun," dedi. "Birkaç hafta sadece saat 4.30'dan sonra ve pazarları çalışabilirsin. Ardından seni gene normal vardiyana sokarız. Yalnız kendini beladan uzak tutmaya çalış. Eğer biri sana ve Bob'a gelip de dergi almak isterse, elinde olmadığını söyle ya da eğer dergiler apaçık ortadaysa, onların düzenli müşteriler için ayrıldığını belirt. Ve bulaşma."

Elbette bunların hepsi iyi tavsiyelerdi. Sorun, diğer insanların 'bulaşmak' isteyebileceğiydi. Ve istediler.

Bir pazar günü öğleden sonra, Bob ve ben birkaç saat çalışmak için Covent Garden'a gittik. Üzerimizdeki kısıtlamalar göz önünde tutulursa, elimize geçen her türlü şansı değerlendirmeliydik.

James Sokağı'nda koordinatörün yerinde otururken, gözüme iri yarı, korkutucu bir tip takıldı. Stan adında bir adamdı.

Stan, *Big Issue* çevrelerinde bilindik bir kişiydi. Şirkette yıllardır çalışıyordu. Sorun ne zaman nasıl davranacağını kestirilememesiydi. İyi günündeyse, tanıştığınız en tatlı adam olabilirdi. Sizin için her şeyi yapardı ve yapmışlığı da çoktur.

Birkaç kere bana ücretsiz dergi vererek paçamı kurtarmıştı.

Ancak Stan kötü günündeyse ya da daha kötüsü sarhoşsa, en münasebetsiz, kavgacı ve agresif herif de olabilirdi.

Önümde dikilenin ikinci Stan olduğunu hemen fark ettim.

Stan tam tamına 1.90 boyunda, iri bir adamdı. Bana doğru eğildi ve böğürdü: "Burada olmaman gerekir, bu bölgeden men edildin."

Nefesini koklayabiliyordum; sanki içki fabrikası gibiydi. Geri adım atmamalıydım.

"Hayır, Sam pazar günleri veya 4.30'dan sonra buraya gelebileceğimi söyledi," dedim.

Şansıma Sam ile çalışan Peter da oradaydı ve bana arka çıkıp Stan'in iyice canını sıktı.

Stan bir anlığına geriye doğru yalpaladı ve sonra gene viski kokan nefesini vererek üzerime doğru eğildi. Şimdi Bob'a bakıyordu ve bu pek de arkadaşça bir bakış değildi.

"Eğer bana kalsaydı, şu anda kendini boğmuştum," dedi. Sözleri cidden tepemi attırdı.

Eğer Bob'a bir hamle yapsaydı ona saldıırırdım. Çocuğunu koruyan bir anne gibi onu korurdum. İkisi de aynı şey. O benim bebeğimdi. Ama *Big Issue* açısından bunun vahim olacağını biliyordum. Böyle bir hareket benim sonum olurdu.

Bu yüzden o anda, orada iki karar aldım. Bob'u kucağıma alıp, öğleden sonra çalışmak için başka bir yere gittim. Bu ruh halindeyken, Stan'in yakınında bir yerde çalışmayacaktım. Ayrıca, Covent Garden'dan uzaklaşma kararı aldım.

İşler bozulacaktı. Bob ve benim orada sadık bir müşteri kitlemiz vardı; her şeyin ötesinde, çalışmak için eğlenceli bir yerdi. Ne var ki kaçınılmaz olan gerçek, nahoş ve hatta tehlikeli bir çalışma alanına dönüşmesiydi. Bob ve ben, Londra'nın daha az rekabetçi bir bölgesine, çok tanınmadığım bir yerine gitmeliydik. Bariz bir aday vardı.

Covent Garden'a gitmeden önce, Islington'daki Angel istasyonunda müzik yapardım. Covent Garden'dan daha

az bereketli, ama gene de dişe dokunur bir kazanç getiren, güzel bir bölgeydi. Böylece ertesi gün oradaki koordinatörü ziyaret etmeye karar verdim; az çok tanıdığım, Lee adında müthiş bir adamdı.

“Burada iyi bir yer bulmam mümkün mü?” diye sordum.

“Camden Pasajı oldukça kalabalık, aynı şekilde Green de, ama istersen metro istasyonunun dışında durabilirsin,” dedi. “Diğer satıcıların pek bayıldıği bir yer değil.”

Bir dejavu yaşadım. Sil baştan Covent Garden. Hadi bakalım. Londra’daki diğer *Big Issue* satıcılarınca metro istasyonları tam bir kâbus kabul edilir, dergi satmaya çalışmak için en kötü yerlerdir. Teoriye göre, Londra’daki insanlar çok hızlı hareket ederler; yavaşlamaya, almaya karar vermeye ve ellerini ceplerine sokmaya vakitleri yoktur. Başka bir yerde olmaları gereklidir, her zaman aceleleri vardır.

Ancak Covent Garden’da keşfettiğim gibi, Bob’un onları yavaşlatmakta sihirli bir becerisi vardı. İnsanlar onu görüyor ve aniden artık o kadar acele etmeleri gerekmiyordu. Sanki onların hummalı, kişiliksiz hayatlarına biraz teselli, bir parça samimiyet ve dostluk getiriyordu. Birçok insanın sırf onlara o küçük anı yaşattığım için şükranlarını sunmak adına *Big Issue*’yu aldıklarından eminim. Bu yüzden, Angel metro istasyonunun hemen dışındaki, ‘zor’ olması beklenen bu yeri aldığım için mutluluktan uçuyordum.

O hafta başladık. Covent Garden’ı satıcılarına bıraktım.

İnsanlar, neredeyse hemen, Bob’a merhaba demek adına yavaşlamaya başladılar. Kısa sürede Bob Covent Garden’da bıraktığımız yerden devam etti.

Bir iki kişi bizi tanıdı.

Bir akşam, şık giyimli bir bayan durup durup bize baktı.

“Siz ikiniz Covent Garden’da çalışmıyor muydunuz?”

“Artık değil, bayan,” dedim gülümseyerek, “artık değil.”

16. BÖLÜM

Melekler Bizimle*

Bob, Angel'a geçişimize yüzde yüz onay verdi; bunu anlamak için vücut diline bakmam yeterliydi.

Islington Green'de otobüsten inince, Londra'nın merkezinde olduğu gibi omzuma tırmanmak istemiyordu. Aksine çoğu sabah başı çekip, kararlı adımlarla Camden Pasajı'nın içinden, bütün antikacıları, kafeleri, pub'ları ve restoranları geçip, Islington High Sokağı'nın sonuna ve metro istasyonu girişindeki asfalt kaplı geniş alana ilerliyordu.

Bazen Green'in kuzey tarafında kalan, *Big Issue* koordinatörüne gitmemiz gerektiği için farklı bir rota çiziyorduk. Böylesi anlarda doğruca Green'in tam ortasındaki etrafı çevrili bahçe alana giderdi. Yiyecek arama becerilerini test etmek üzere çalı çırpıyı kolaçan eder, kemirgen, kuş veya olup bitenden bihaber bir diğer zavallı canlının peşine düşerdi. Ben de durup onu izlerdim. Şimdiye kadar avcunu yalamıştı

* Londra'nın kültür sanat ve eğlence anlamında işlek bir bölgesi olan Angel, aynı zamanda "melek" anlamına geliyor. Yazar başlıkta kelime oyunu yaparak, bölgenin ona hayırlı geldiğini anlatmaya çalışıyor. -çn

ama kafasını her köşe bucağa soktuğuna göre, bu onun hevesini kırmışa benzemiyordu.

Nihayet Angel metro istasyonunun girişi boyunca uzanan banklardan birinin yanındaki çiçekçi tezgâhı ile gazete bayiiinin karşısında yer alan favori noktasına vardığımızda öylece durur ve çantamı kaldırıma koyup, *Big Issue*'nin bir sayısını önüne dayadığım yerleşme merasimimi izlerdi. Bütün bunlar bitince yere oturur, kendini yalayarak yolculuğun kirini üstünden atar ve güne hazırlanırdı.

Yeni mekânımızdan memnundum. Yıllar içinde Covent Garden'da yaşadığım bütün sorunlardan sonra, Islington ikimiz için de temiz bir sayfa olacaktı. Yeni bir döneme adım attığımızı hissediyordum ve bu sefer devamı gelecekti.

Angel birçok yönden, Covent Garden'dan ve West End'deki sokaklardan farklıydı. Londra'nın merkezindeki sokaklar, turistler ve akşam gezmeleri ya da tiyatroya gitmek üzere West End'e gelenler ile dolup taşardı. Angel o kadar kalabalık değildi, ama metro istasyonunda yine de her gün içeri girip çıkan bir insan kalabalığı olurdu.

Gerçi farklı bir insan türüydü bu. Ama tabii ki restoranlara ve Sadler's Wells ile Islington İş Tasarım Merkezi gibi sanat mekânlarına yönelen yığınla turist de vardı.

Ama diğer yandan, burası daha ziyade bir iş merkeziydi; başka bir deyişle, daha çok üst sınıfa hitap ediyordu. Her akşam yüzlerce takım elbiseli yahut döpiyesli tip metro istasyonuna girip çıkıyordu. Kötü haber, çoğunun istasyonun dışındaki bir sarmanın varlığını fark etmemesiydi. İyi haber ise onu fark edenlerin büyük bir kısmının Bob'a aniden vurulmasıydı. Üstelik gerçekten çok cömert oluyorlardı. Islington'daki ortalama satışın ve bahşişin, Covent Garden'dan biraz daha yüksek olduğunu fark etmem uzun sürmedi.

Angel sakinleri, Covent Garden'dakilerden başka bir açıdan daha cömerttiler. Orada *Big Issue* satmaya başlar başla-

maz, insanlar da Bob'a yiyecek bir şeyler vermeye başladılar.

Bu ilk defa, ikinci veya üçüncü günümüzde gerçekleşti. Şık giyimli bir bayan sohbet etmek için yanımıza geldi. Bundan sonra her gün orada olup olmayacağımızı sordu ki bu bana tuhaf geldi. Acaba beni şikâyet mi edecekti? Ne var ki tamamen yanlış anlamışım. Ertesi gün, içinde kedi sütü ve Sheba kedi maması bulunan küçük bir Sainbury's* poşeti ile belirdi.

Onları Bob'un önüne yerleştirerek, "Al bakalım, Bob," dedi sevinçle.

"Eğer sizin için sorun olmayacaksa, onları bu akşam evde veririm," dedim, teşekkür ederek.

"Tabii ki," dedi. "Keyfini çıkardığı sürece gerisi önemli değil."

Bundan sonra gitgide daha çok çevre sakini lezzetli mama bağışında bulundu.

Durduğumuz yer, büyük bir Sainsbury's süpermarketinin bulunduğu uzun bir sokağın aşağısındaydı. Kısa sürede insanların standart alışverişlerini yaparlarken Bob'a da küçük atıştırmalıklar aldıkları anlaşıldı. Eve dönerken de hediyelerini bırakıyorlardı.

Angel'a başladıktan sadece birkaç hafta sonra bir gün, yaklaşık yarım düzine farklı insan Bob'a bir şeyler getirdi. Günün sonunda biriken bütün kedi sütlerini, mama poşetlerini, ton ve diğer balık konservelerini sırt çantama sığdıramadım. Hepsini büyük bir Sainbury's poşetine koymak zorunda kaldım. Hediyeler mutfaktaki raflardan birini tamamen kapladı. Bunlar bizi neredeyse bir hafta idare etti.

Covent Garden'dan dünyalar kadar farklı olan bir diğer şey de, metro istasyonundaki personelin tavrıydı. Covent Garden'dayken Deccal", neredeyse nefret edilecek bir kim-

* İngiltere'nin en büyük zincir süpermarketlerinden biri. -çn

** Dinî inanışlara göre kıyamete yakın bir zamanda ortaya çıkacak olan yalancı ve kötü yaradılışlı kimse (TDK). -çn

seydim. Sokak müzisyenliği yaptığım veya *Big Issue* sattığım yıllar içinde, iyi arkadaşlık kurduğum insanların sayısı bir elimin parmaklarını geçmezdi. Hatta bunu bile yapmama gerek yoktu. Aklıma en fazla iki kişi geliyordu.

Buna karşılık, Angel'daki personel Bob'a karşı en başından beri samimi ve cömertti. Örneğin bir gün güneş alev gibi yakıyordu. Bir noktada, sıcaklık 40'lara çıkmış bile olabilir. Teknik olarak sonbahar olmasına rağmen, herkes kısa kollularla dolaşıyordu. Siyah kotumun ve siyah tişörtümün içinde deli gibi terliyordum.

Bob'u mahsus arkamızdaki binanın gölgesine koydum ki sıcaktan pişmesin. Hararetin kediler için kötü olduğunu biliyordum. Yerimize geçtikten bir saat kadar sonra, fazla vakit geçmeden Bob'a biraz su getirmem gerektiğini fark ettim. Ama ben daha bir şey yapamadan, metro istasyonunda içi suyla dolu temiz bir çelik kâse taşıyan biri belirdi. Bayanı hemen tanıdım. Adı Davika'ydı, kondüktörlerden biriydi. Daha şimdiden Bob'la konuşmak üzere defalarca yanımıza gelmişti.

"Al bakalım, Bob," dedi, boynunun arkasını okşayıp, kâseyi önüne yerleştirerek. "Susuz kalmanı istemeyiz, değil mi?" diye ekledi.

Bob kâseye kafasını daldırıp, suyu bir çırpıda içip bitirdi.

Bob insanlara her zaman kendini sevdirebilmişti, yine de ona bağlanan insan sayısı her seferinde beni şaşkınlığa düşürüyordu. Islingtonlular'ın kalbini birkaç hafta içinde fet-hetmişti. Bu gerçekten de inanılmazdı.

Kuşkusuz Angel'da da her şey mükemmel değildi. Ne de olsa burası Londra'ydı. Hiçbir zaman tam anlamıyla günlük güneşlik olamazdı. En büyük problem, metro istasyonunun çevresinde çalışan insan kalabalığıydı.

Etrafındaki her sokakta bir etkinlik olan Covent Garden'ın tersine, Angel'da her şey metro çevresine odaklanmıştı. Yani

burası, ücretsiz dergi dağıtılardan tutun da yardım derneği çalışanlarına kadar bir yığın farklı tiple doluydu.

On yıl önce sokaklarda çalışmaya başladığımdan beri fark ettiğim en büyük değişim buydu. Sokaklar, olduğundan daha rekabetçiydi. Yardım derneği çalışanları çoğunlukla aşırı hevesli gençlerden oluşuyordu. İşleri hali vakti yerinde bölge sakinleri ve turistlerin yakasına yapışıp, yardım dernekleri ile ilgili laf kalabalıklarını dinlemelerini sağlamaktı. Ardından, banka hesaplarından doğrudan para transferi yapabilmek için onları üye olmaya ikna etmeye çalışırlardı. Bu, yardım derneği tarafından soyulmak gibi bir şeydi.

Bazıları üçüncü dünya ülkeleri içindi; diğerleri kanser, kistik fibrozis ve Alzheimer gibi hastalıklarla ilgili sağlık dernekleriydi. Orada olmalarıyla ilgili bir sorunum yoktu, beni rahatsız eden insanların rahatını kaçıрма şekilleriydi. *Big Issue*'yu satmak için elbette bir konuşma çekiyordum. Ama onlar kadar sımaşık veya dırdırcı değildim. İnsanları yürürken takip edip, istemedikleri sohbetlere sokuyorlardı.

Demek o ki insanlar metrodan çıkıyor, parlak renkli tişörtler giyen bu hevesli anketör ordusuyla karşılıyor ve tüyüyordu. Birçoğu potansiyel *Big Issue* alıcısı olduğu için bu daha da sinir bozucuydu.

Eğer biri gerçekten insanları uzaklaştırıyorsa, onunla bir çift laf ediyordum. Bazı anketörler bunu sorun etmiyordu. Bana saygı duyuyor ve alan tanıyorlardı. Ancak diğerleri bunu yapmıyordu.

Bir gün, Marc Bolan'a* benzeyen kıvrır kıvrır, dağınık saçlı genç bir öğrenci ile hararetli bir tartışmaya girdim. İnsanlar uzaklaşmaya çalışırken, etraflarında zıplayıp, yanlarında yürüyerek onları gerçekten rahatsız ediyordu. Onunla konuşmaya karar verdim.

Uygar bir tavır içinde olmaya çalışarak, "Dostum, bura-

* İngiliz müzisyen ve şair. -çn

da çalışan geri kalanımız için hayatı zorlaştırıyorsun,” dedim. “Birkaç metre ileriye gidip, bize biraz huzur verebilir misin?”

İyice huzursuz oldu. “Burada olmak benim de hakkım, dedi ve, “bana ne yapacağımı söyleyemezsin, canım nasıl isterse öyle davranırım,” diye ekledi.

Eğer birini gıcık etmek istiyorsanız, bunun gibi bir şey söylemeniz yeterli. O üniversite eğitimine ara verdiği bir yılını finanse etmek için harçlık biriktirmeye çalışırken benim elektrik, doğalgaz ve Bob ile başımızı sokacak bir yer için para kazanmaya uğraştığımı gözüne soktum.

Durumu böyle izah edince suratı asıldı.

Beni gerçekten kızdıranlar, günümüzde basılan muhtelif ücretsiz dergileri satanlardı. Bazıları StyleList ve ShortList gibi aslında kaliteli dergilerdi, bu yüzden de sonu gelmez sorunlara yol açıyorlardı ki en basiti tek bir soruyla özetlenebilir: Eğer bu kişilerden bedava dergi alabiliyorlarsa, neden benimkine para ödesinler?

Bu yüzden ne zaman biri benim alanıma girse, ona durumu açıklamaya çalışırdım. Dosdoğru, “Hepimizin çalışmaya ihtiyacı var. Dolayısıyla kendi işimi yapabilmem için, bana biraz alan tanımalı, en azından altı metre uzakta olmalısın,” derdim. Gelgelelim, bu her zaman işe yaramıyordu, çünkü bu tarz dergiler satanların büyük kısmı İngilizce konuşmuyordu. Onlara durumu anlatırdım ama söylemeye çalıştıklarımı anlamazlardı. Bazıları ise sadece şikâyetlerimi dinlemek istemezlerdi.

Açık ara en rahatsız edicileri ellerinde kovalarla gezenlerdi: Büyük plastik kovalarla gelip, en yeni davaları için para toplayan yardım derneği çalışanları.

Hizmet ettikleri pek çok amaca sempati duyuyordum: Afrika, çevre sorunları, hayvan hakları. Hepsi güzel, faydalı derneklerdi. Ama paranın ne kadarının bu kova sallayan-

ların cebine girdiğine dair duyduklarım doğruysa, sempa-
tiden daha fazlasını gösteremeyecektim. Çoğunun yetkisi
veya herhangi bir geçerli belgesi yoktu. Boyunlarındaki pvc
kaplı kimlikler pekala bir çocuğun doğum günü partisine ait
olabilirlerdi. Amatörce duruyorlardı.

Buna rağmen, *Big Issue* satıcılarına tamamıyla yasak olan
metro istasyonlarının içine girmelerine gene de izin verili-
yordu. Ellerinde kovalarıyla dolanıp içerideki insanları hu-
zursuz ettiklerini görmek beni cidden küplere bindiriyordu.
Bazen turnikelerin tam dibinde dururlardı. Bölge sakinleri
ve turistler istasyondan çıkana kadar *Big Issue* ile ilgilenecek
halleri kalmıyordu.

Sanırım bu bir bakıma rollerin değişmesiydi. Covent
Garden'da belirlenen bölgelere sadık kalmayan ve kuralları
esneten, başına buyruk kişi ben olmuştum. Şimdi ise bunun
olumsuz sonuçlarına maruz kalan kişiydim.

Metro istasyonunun dışındaki bölgede bulunan tek yet-
kili satıcıyım. Mümkün olan yerlerde çalışıyor ve oradaki
diğer satıcıların (özellikle gazete bayii ve çiçekçi) yoluna çık-
mıyordum. Yardım derneği çalışanları, işportacılar ve kova-
lılar bu kuralları hor görüyordu. Kimileri bu durumun iro-
nik olduğunu düşünecektir ama itiraf etmem gerekirse işin
komik yanını göremediğim zamanlar da olmuyor değildi.

17. BÖLÜM

48 Saat

Uyuşturucu Bağımlılığı ile Mücadele Merkezi'ndeki genç doktor reçetenin altına imzasını attı ve yüzünde sert bir ifade ile bana doğru uzattı.

"Unutma, bunu aldıktan en azından kırk sekiz saat sonra, yoksunluk sendromları tam olarak etkisini göstermeye başladığında bana gel," dedi, dimdik gözlerimin içine bakarak. "Zor olacak, ama eğer dediklerime harfiyen uymazsan daha da zorlaşır, tamam mı?"

Odadan dışarı çıkarken, "Anladım," diyerek kafamı salladım. "Başarabileceğimi umuyorum. Birkaç gün sonra görüşürüz."

Metadonu bırakmanın lafını ettiğimiz ilk günden beri, birkaç aydır iki haftada bir muayeneye gidiyordum. Hazır olduğumu düşünmüştüm, ama danışmanlarım ve doktorlarım belli ki aynı fikirde değillerdi. Sürekli erteleyip durmuşlar, bunu neden yaptıklarına dair de bir açıklama getirmemişlerdi. O gün en sonunda vaktin geldiğine karar verdiler: Arınma yolunda son adımı atacaktım.

Danışmanın bana verdiği reçete, alacağım metadonun

son dozu içindi. Metadon, eroin bağımlılığımın kurtulma-
ma yardımcı olmuştu. Ama o kadar azaltmışım ki, artık ta-
mamen bırakmanın vakti gelmişti.

Uyuşturucu Bağımlılığı ile Mücadele Merkezi'nden içeri
birkaç gün sonra tekrar girdiğimde, bağımlılığımı tamamen
sonlandıracak Subutex adlı daha hafif bir ilaçtan ilk dozumu
alacaktım. Danışmanım bu süreci bir uçağı yere indirmeye
benzetti ki bana kalırsa iyi bir benzetmeydi. Devam eden ay-
larda, neredeyse bitene kadar dozajı azar azar düşürecekti.
Dediğine göre, bunu yaptıkça yavaş yavaş dünyaya geri dö-
necek ve (umarım) hafif bir sarsılmayla yere inecektim.

O gün reçetenin hazırlanmasını beklerken bunun anlamı
üzerinde fazla durmadım. Kafam, gelecek kırk sekiz saat
içinde beni nelerin beklediğine dair düşüncelerle doluydu.

Danışman, riskleri bana fazlasıyla ayrıntılı bir biçimde
anlatmıştı. Metadondan kurtulmak kolay değildi. Hatta bir
hayli zordu. 'Kaşınma' veya 'şok etkisi' gibi bir seri nahoş
fiziksel ve zihinsel yoksunluk sendromu yaşayacaktım. Kli-
niğe gidip ilk Subutex dozumu almadan önce, bu semptom-
ların oldukça şiddetlenmesini beklemem gerekiyordu. Aksi
takdirde ağır yoksunluk sendromu diye bilinen bir şeye ma-
ruz kalma riskine giriyordum. Kısaca bu çok daha zor bir
durumdu. Düşüncesi bile kötüydü.

Şimdiye dek kendime güveniyordum. Fakat diğer yan-
dan ya başaramazsam ve iyi hissetmemi sağlayacak bir şeyi
kullanmak istersem gibi korkunç bir his de kafamı kurcalı-
yordu. Durmadan kendime bunu yapmam, son engeli aş-
mam gerektiğini söylüyordum. Aksi takdirde, ertesi gün,
daha ertesi gün ve daha da ertesi gün her şey aynı kalacaktı.
Hiçbir şey değişmeyecekti.

Sonunda farkına vardığım gerçek buydu. On yıldır böy-
le yaşıyordum. Hayatımın büyük çoğunluğu uçup gitmişti.
Oturup günlerin gözden kaybolmasını izleyerek o kadar çok

zaman harcamıştım ki. Uyuşturucu bağımlısı olduğunda, dakikalar saatlere, saatler günlere dönüşür. Her şey akıp gider; zaman önemsizleşir, ta ki bir sonraki uyuşturucu ihtiyacına dek. O ana kadar hiçbir şeyi umursamazsın bile.

İşte o zaman her şeyin boku çıkar. Bundan sonra tek düşünebildiğin biraz daha uyuşturucu satın alabilmek için para kazanmaktır. Yıllar önce dibe vurduğum eroin bağımlılığımдан beri büyük bir mesafe kat etmişim. Uyuşturucu Bağımlılığı ile Mücadele Merkezi beni gerçekten doğru yola sokmuştu. Ama artık hepsinden gına gelmişti. Her gün bir eczaneye gitme, iki haftada bir Merkezi ziyaret etme zorunluluğu. Kullanmadığımı kanıtlama zorunluluğu. Usanmıştım. Artık hayatımla ilgili bir şeyler yapabilirmişim gibi hissediyordum.

Aslında bir bakıma, bunu yalnız başıma yapma konusundaki ısrarımla kendimi zora sokuyordum. Anonim Narkotikler'e katılmam için birçok kereler teklif almıştım, ancak bir türlü on iki adım programını sevedim. Bunun gibi yarı dini bir şeyi yapamazdım. Neredeyse kendini daha büyük bir güce teslim etmen gerekiyordu. Bana göre değildi.

Bu yolu seçerek hayatı kendim için daha da zorlaştırdığımı biliyordum. Tek fark, artık yalnız olduğumu düşünmememdi. Bob vardı.

Onu hiçbir zaman Uyuşturucu Bağımlılığı ile Mücadele Merkezi'ne götürmedim. Orayı görsün istemiyordum. Her ne kadar ilk ziyaretimden beri çok yol kat ettiğimi düşünsem de, hayatımın gurur duymadığım bir parçasıydı.

Eve döndüğümde beni gördüğüne sevinmişti, süpermarketten aldıklarını görünce bu sevinci ikiye katlandı. Bağımlılık yaratan bir alışkanlıktan kurtulmak isteyen herkes bunun nasıl olduğunu bilir. İster sigara, ister alkol olsun, ilk kırk sekiz saat en zordur. O kadar alışmışsındır ki, başka bir şey düşünemezsin. İşin sırrı, elbette başka bir şey hak-

kında düşünmektir. Ben de bunu yapmayı ümit ediyordum. Bob'un başarmama yardımcı olmak için yanımda olmasına da ayrıca minnettardım.

O gün öğle yemeğimizi televizyon karşısında yedik ve bekledik.

Metadonun etkisi genelde yirmi saat sürerdi, bu yüzden günün ilk bölümü yeterince kolay geçti. Bob ve ben bol bol oynadık ve işini halledebilmesi için kısa bir yürüyüşe çıktık. Ardından külüstür Xbox'ımda orijinal *Halo2* oyununun çok eski bir versiyonunu oynadım. O anda her şey süt liman görünüyordu. Ama bunun uzun sürmeyeceğini biliyordum.

Uyuşturucu bağımlılığından dolayı 'Kaşınma' nın en bilinen örneklerinden biri *Trainspotting* filminde Ewan McGregor'un oynadığı Renton karakterinin yaşadığıdır herhalde. Birkaç günlük yemek ve içecek ile bir odaya kilitlenmiş ve kendi haline bırakılmıştır. Hayal edebileceğiniz en korkunç fiziksel ve zihinsel deneyimleri; titremeleri, halüsinasyonları, bulantıları geçirir. Klozetin içine tırmandığını hayal ettiği kısım meşhurdur.

Gelecek kırk sekiz saat içinde çektiklerim bundan on kat daha kötüydü.

Yoksunluk sendromları metadonu aldıktan tam yirmi dört saat sonra başladı. Bunun sekiz saatini küfrederek ve kasılarak geçiriyordum. Gece yarısı olmuştu, uyumam gerekirdi. Bir süre içim geçti, ama çoğunlukla bilincimin yerinde olduğunu hissediyordum. Rüyalarla veya daha doğrusu halüsinasyonlarla dolu tuhaf bir uyku şekliydi.

Tam anlamıyla her şeyi hatırlamak zor, ama eroin bulduğuma dair açık seçik rüyalar gördüğümü anımsıyorum. Bu tarz pek çok rüya vardı ve hepsi aynı gidiyordu: Ya bulup

döküyordum, ya buluyor ama iğneyi damarıma sokamıyordum ya da bulup kullanamadan polis tarafından yakalanıyordum. Tuhaftı. Belli ki bu, vücudumun aşağı yukarı her on iki saatte bir beslenmeye alıştığı bu maddeden yadsındığı gerçeğini kaydetme yöntemiydi. Ama aynı zamanda, sanıyorum bilinçaltımda kullanmak belki de iyi bir fikirdir düşüncesi vardı. Besbelli, beynimin derinliklerinde devasa bir irade savaşı kopuyordu. Ben, her şeyi dışarıdan izleyen bir görgü tanığıydım neredeyse.

Tuhaftı. Yıllar önce eroini bırakmak bu kadar kötü gelmemişti. Metadona geçiş makul derecede kolaydı. Bu ise tamamen farklı bir deneyimdi.

Zaman kavramı gerçekliğini yitirdi, ertesi sabah migrene benzer, korkunç baş ağrıları çekiyordum. Işık veya ses ile baş etmekte zorlandım. Karanlıkta oturmayı deniyor, ama sonra kurtulmaya çalıştığım rüyalar ve halüsinasyonlar görmeye başlıyordum. Tam bir kısır döngüydü.

Her şeyden çok, kafamı tüm bunlardan uzaklaştıracak bir şeye ihtiyacım vardı, ki bu noktada Bob kurtuluşum oldu.

Bazen ikimizin arasında bir tür telepatik anlaşma olduğunu düşünüyordum. Ara ara açıkça zihnimi okuyabiliyordu, şimdi de sanki bunu yapıyor gibiydi. Ona ihtiyacım olduğunu biliyordu; bu yüzden yanımda takılarak, onu çağırdığımda yakınımaya kıvrılıp yatarak, ama zor zamanlar geçirdiğimde mesafesini koruyarak hep yanımda kaldı.

Ne hissettiğimi anlıyor gibiydi. Bazen içim geçtiğinde, yanıma gelip, "İyi misin dostum? İhtiyacın olursa ben buradayım," der gibi kafasını yaslıyordu. Diğer zamanlar mırıldanarak, kuyruğunu bana sürterek, ara sıra yüzümü yalayarak benimle otururdu. O esrarengiz, halüsinasyonlarla dolu evrene girip çıkarken, gerçekliğe açılan kurtuluş ümidimdi.

Bob, başka yönlerden de bir nimetti. Başlangıç olarak, bana yapacak bir şey verdi. Onu hâlâ beslemem gerekiy-

di ki bunu düzenli olarak yaptım. Mutfağa gitme, bir poşet mama açma ve kâsede karıştırma süreci, yaşadıklarımın aklımı uzaklaştırmak için tam da ihtiyacım olan şeydi. Çi-şini yapmasına yardımcı olmak için aşağı inmek içimden gelmedi; onu dışarı saldığında fırladı ve birkaç dakika gibi kısa bir sürede aynen yukarıya döndü. Yanımdan ayrılmak istemiyor gibiydi.

Çok kötü hissetmediğim zamanlar da oluyordu. Örneğin ikinci günün sabahı, iyi hissettiğim birkaç saat geçirdim. Bob ile bolca oyun oynadık. Biraz kitap okudum. Zordu ama kafamı meşgul etmemi sağlıyordu. Afganistan'da köpekleri kurtaran bir denizci hakkında gerçekten iyi bir biyografi okudum. Bir başkasının hayatında neler olduğu hakkında düşünmek iyi geliyordu.

Gelgelelim ikinci gün öğleden sonra ve akşam erken saatlerde, yoksunluk sendromları ciddi anlamda artmaya başladı. En kötüsü fiziksel kısmıydı. 'Kaşınmayı' atlattıktan sonra, huzursuz bacak sendromu dedikleri bir şeye kapılacağım konusunda uyarılmışım. Vücudunuzun içinden, kıpırdamadan oturmanızı imkânsız hale getiren inanılmaz derecede rahatsız edici ve gerginlik verici çarpıntılar geçip gidiyordu. Şöyle anlatayım: Bacaklarım aniden ve istemsizce çırpınmaya başlıyor, sanki vücudumdan kurtulmaya çalışıyordu... Boşuna 'bağımlılıktan kurtulma' dememişler. Sanırım bu halim Bob'u bir parça ürküttü. Bana birkaç kere yan yan baktı. Ama beni yüzüstü bırakmadı, hep yanımda kaldı.

En kötüsü o akşamdı. Televizyon seyrede miyordum, çünkü ışık ve ses başımı ağrıtıyordu. Karanlıkta kalınca zihnim, her türlü deli, bazen korkutucu şeyle dolup taşarak dörtnala koşmaya başlıyordu. Tüm bu süre zarfında bacaklarım titriyordu, bir terliyor, bir soğuktan donuyordum. Bir an için, sanki bir fırının içindeymiş gibi sımsıcaktım, sonra-

sında buz gibi soğuk. Her tarafımı sarmış olan ter aniden donmaya başlıyor ve titreme geliyordu. Dolayısıyla üstümü örtmem gerekiyordu, bu sefer de gene yanmaya başlıyordum. Korkunç bir döngüydü.

Arada sırada, açıklık ve berraklığa kavuştuğum anlar oldu. Bir noktada, *'Neden birçok insanın uyuşturucu bağımlılığından kurtulmayı bu kadar zor bulduğunu şimdi anladım'* diye düşündüğümü hatırlıyorum. Bu fiziksel olduğu kadar zihinsel bir şey de. Beyninde sürüp giden irade savaşı gayet tek taraflı aslında. Bağımlılık yaratan güçler, seni uyuşturucudan uzak tutmaya çalışanlardan kesinlikle daha güçlü.

Bir başka noktada, son on yılı ve bağımlılığın beni ne hale soktuğunu görebildim. Evsiz barksız uyuduğum ara sokakları ve yeraltı geçitlerini, ecel teri döktüğüm hostelleri, yapmış olduğum ve gelecek on iki saati atlatmama yetecek kadar uyuşturucuyu bulmak için yapmayı göze aldığım korkunç şeyleri gördüm. Bağımlılığın insan hayatını nasıl mahvedebileceğini net bir şekilde anladım.

Bazı tuhaf, neredeyse gerçeküstü düşüncelerim de vardı. Örneğin bir anda, eğer hafıza kaybıyla uyanırsam ne derdim olduğunu bilemeyeceğim için yoksunluğu atlatabileceğim geldi aklıma. Problemlerimin çoğu, vücudumun tam olarak sorunun neyle ilgili olduğunu ve bunu düzeltmek için ne yapabileceğini bilmesinden kaynaklanıyordu. Ara ara uyuşturucu almak istediğimi inkar etmeyeceğim. Ama bu düşünceleri epey kolay bir şekilde uzaklaştırmayı başardım. Bu kurtulmam için bir şanstı, belki de sonuncusuydu. Güçlü olmalıydım, hepsine katlanmalıydım: İshal, kramplar, kusma, baş ağrısı, hızla değişen vücut ısısı...

O ikinci akşam sanki sonsuza dek sürdü. Saate baktığım-

da zaman bazen geri geri işliyormuş gibi geliyordu. Gök-yüzü aydınlanmak yerine gittikçe kararıyordu sanki. Kor-kunçtu.

Ancak benim gizli bir silahım vardı. Bob'un elbette si-nirimi bozduğu anlar oldu. Bir aşamada kıpırdamadan ve mümkün olduğunca sessizce yatıyor, kendimi her şeyden soyutlamaya çalışıyordum. Ansızın Bob bacağımı tırmala-maya, canımı bir hayli acıtarak derimi deşmeye başladı.

"Ne halt ediyorsun Bob?" diye, zıplamasına yol açan, son derece saldırgan bir tonda bağırdım.

Fazla hareketsiz ve sessiz olduğumu düşünüp meraklan-dı ve hayatta olduğumdan emin olmak için kontrol etti sanı-rım. Benim için kaygılandı.

Nihayet hafif puslu gri bir ışık sabahın geldiğini işaret ederek pencerelerden süzölmeye başladı. Kendimi yataktan dışarı sürükledim ve saate baktım. Neredeyse sekizdi. Kli-niğin dokuzda açılacağını biliyordum. Daha fazla bekleye-medim.

Yüzümü soğuk suyla yıkadım. Bitkin görünüyordum, saçım yağlanmıştı. Ama o anda bunun için kaygılanmaktan-sa, üstüme bir şeyler geçirdim ve dosdoğru otobüs durağına gittim.

Günün o saatinde, Tottenham'dan Camden'a gitmek her zaman bir dertti. O gün ise daha da zordu sanki. Trafik bit-mek bilmiyordu, her trafik ışığı kırmızı yanıyordu. Bu ger-çekten de cehennem gibi bir yolculuktu.

Otobüste hâlâ bir terliyor, bir titriyordum. Geceki kadar kötü değildi belki ama hâlâ kasılıyordum. İnsanlar bana san-ki bir çeşit kaçkımışım gibi bakıyorlardı. Muhtemelen ber-bat görünüyordum. O sırada umurumda bile değildi. Tek istediğim Uyuşturucu Bağımlılığı ile Mücadele Merkezi'ne ulaşmaktı.

Saat dokuz sularında orada olduğum halde bekleme oda-sı daha şimdiden dolu sayılırdı. Bir veya iki kişi benim gibi

sıkıntılı görünüyordu. O kırk sekiz saatlik süreci benim kadar feci geçirip geçirmediklerini merak ettim.

Danışmanım muayene odasına girerken, "Selam James, nasıl hissediyorsun?" diye sordu. Elbette sorunun cevabını bulmak için bana bakması yeterliydi, ama kaygısını takdir ettim.

"Pek iyi değil."

"Son iki günü atlatarak gayet iyi iş çıkardın. Büyük bir adım attın," dedi gülümseyerek.

Beni muayene etti ve idrar örneği aldırdı. Ardından bir tablet Subutex verdi ve bu sefer Subutex için yeni bir reçete yazdı.

"Bu kendini çok daha iyi hissetmeni sağlayacak," dedi. "Şimdi seni bundan ve bu yerden tamamıyla uzaklaştırmaya başlayalım."

Bu yeni ilacın herhangi bir sıradışı yan etkisi olup olmadığını anlamak için bir süre orada kaldım. Bir şey olmadı. Hatta tam tersi, binlerce kez daha iyi hissetmemi sağladı.

Tottenham'a döndüğümde kendimi tamamıyla değişmiş hissettim. Bu, metadon kullanırken tecrübe ettiklerimden farklıydı. Dünya sanki daha canlıydı. Daha rahat görebiliyor, duyabiliyor, koklayabiliyormuşum gibiydi. Renkler daha parlaktı. Sesler daha netti. Tuhaftı. Garip gelebilir ama kendimi yeniden hayat dolu hissettim.

Bob'a birkaç paket Sheba maması ile küçük bir oyuncak fare aldım.

Eve dönünce büyük patırtı kopardım.

"Başardık dostum," dedim. "Başardık."

Bu duygu inanılmazdı. Birkaç gün içinde sağlığımda ve genel olarak hayatımda yaşanan değişim muazzamdı. Sanki biri perdeleri kaldırmış ve hayatıma bir miktar gün ışığı sokmuştu.

Aslında, bir bakıma biri gerçekten de bunu yapmıştı.

18. BÖLÜM

Memleket Yolunda

Bob ile bundan daha fazla yakınlaşabileceğimizi düşünmedim, ama beraber atlattığımız bu deneyim aramızdaki bağı güçlendirdi. Süregelen günlerde, durumun kötüye gitmesi ihtimaline karşılık neredeyse bana göz kulak olurcasına, bir sülük gibi yapıştı.

Ama böyle bir tehlike yoktu. Yıllardır olmadığım kadar iyiydim. Geçmişteki korkutucu bağımlılıklara dönme düşüncesi bile beni ürpertiordu. Geri dönemeyecek kadar çok yol kat etmiştim.

Bu büyük atılımımı daireyi bir parça güzelleştirerek kutlamaya karar verdim. Bu yüzden de her gün Bob ile metro istasyonunun dışında ekstra birkaç saat geçirdik ve kazanımızı biraz boya, yastık ve duvara asmak için bir iki resim alarak kullandık.

Sonrasında, Tottenham'da bulunan iyi bir ikinci el mobilya mağazasına uğradım ve güzel bir kanepe aldım. Şarap kırmızısı renginde, bir parça şansla Bob'un pençelerine karşı koyacak cinsten dayanıklı bir kumaştı. Eskisinin, kısmen doğal yıpranma ve aşınmadan, ama aynı zamanda Bob'un

ayaklarını ve tabanını tırmalama huyundan pestili çıkmıştı. Bob yenisini tırmalamaktan men edildi.

Haftalar ilerledikçe ve gecelerin kasveti ve soğuğu arttıkça, yeni kanepemizde gittikçe daha çok vakit geçirir olduk. Beni daha şimdiden Bob'la geçireceğim güzel bir Noel heyecanı sarmıştı ancak bu heyecanın biraz zamansız olduğu ortaya çıktı.

Faturalar dışında mektup aldığım pek görülmemiştir, bu yüzden 2008 Kasımı'nın başlarında bir sabah, posta kutumdaki mektubu anında fark ettim. Havayoluyla taşınmıştı ve üstünde Tazmanya, Avustralya mührü vardı.

Annemden geliyordu.

Uzun zamandır doğru dürüst bir irtibatımız olmamıştı. Ancak, aramızda oluşan mesafeye rağmen, mektup oldukça uzun ve samimiydi. Tazmanya'da yeni bir eve taşındığını anlatmıştı. Orada mutluymuş gibi görünüyordu.

Ancak mektubu kaleme almasının asıl nedeni bana bir davette bulunmaktı. "Eğer Avustralya'ya gidiş-geliş uçak masraflarını ödersem, beni görmeye gelir misin?" diye sormuştu. Noel tatiline denk getirebileceğimi söylemişti. Ayrıca Melbourne'a uğrayıp bir zamanlar çok yakın olduğum vaftiz ebeveynlerimi de görebileceğimi belirtmişti.

Mektubun sonunda, "Beni haberdar et," demişti. "Sevgiler, Annen."

Eskiden olsa bu mektubu dosdoğru çöp kutusuna atardım. Küstahtım, inatçıydım ve annemden sadaka kabul etmeyecek kadar gururluydum.

Ama değişmiştim, artık farklı düşünüyordum. Hayatı daha net görmeye başlamıştım ve geçmişte hissettiğim öfke ve paranoyanın bir parça yok olmaya başladığını neredey-

se hissedebiliyordum. Bu yüzden bir süreliğine düşünmeye karar verdim.

Kolay bir karar değildi, aksine çok zordu. Değerlendirilmesi gereken artılar ve eksiler vardı.

En büyük artı, elbette yeniden annemi görebilecek olmamdı. Ne yaşamış olursak olalım o benim annemdi ve onu özlemiştim.

Uyuşturucuya saplanıp, sokaklara düştüğümden beri birkaç kere temasa geçmiştik, ama ona hiçbir zaman tam anlamıyla dürüst davranmamıştım. Son on yıl içinde sadece bir kere, kısa süreliğine İngiltere'ye geldiğinde buluşmuştuk. Onu görmek için Epping Ormanı'nın yanındaki bir pub'a gitmiştim. Oraya gitmek için metroya binmiş ve onunla üç dört saat geçirmiştım. Beklenildiği gibi altı ay sonra dönmediğimde, ona Londra'da bir grup kurduğuma dair bir hikâye uydurmuştum ve 'büyük bir çıkış yapmak üzereyken' Avustralya'ya geri dönmeyeceğimi söylemiştim.

Onunla pub'ta buluştuğumda da aynı hikâyeye sadık kaldım.

Ona bir ton yalan söylediğim için kendimi iyi hissetmemiştim, ama evsiz barksız ve eroin bağımlısı olduğumu, kısacası hayatımı boşa harcadığımı itiraf etmeye ne cesaretim vardı ne de gücüm.

Bana inanıp inanmadığını bilmiyordum. Hayatımın o döneminde pek de umurumda değildi zaten.

Ondan sonra ara sıra konuşmuştuk, ama aylarca hiç haberleşmediğimiz de olurdu ki bu durum, doğal olarak, onu fazlasıyla üzmüştü.

Bana ulaşmak için tüm yolları denemişti. Temmuz 2005'de, Londra'da 7/7 bombalamaları olduğunda, onu aramayı akıl etmemiştim. Neyse ki patlamanın yakınında bile değildim, ama dünyanın öbür ucundaki annemin iyi olduğuma dair hiçbir fikri yoktu. O dönem hâlâ beraber olduğu Nick, o sırada Tazmanya'daki polis kuvvetlerinde görevli-

di. Bir şekilde Büyük Şehir Polis Teşkilatı'nın bir elemanı-
nı kendisine ve anneme yardımcı olması için ikna etmeyi
başarmıştı. Beni kayıtlardan bulmuşlar ve bir sabah Dals-
ton'daki pansiyonuma uğramaları için birkaç polis memuru
göndermişlerdi.

Gelip kapıya vurduklarında ödüm bokuma karışmıştı.

Taş kesilmiş bir halde kapıyı açtığımda, "Meraklanma
dostum, yanlış bir şey yapmadın," dedi bir tanesi. "Sadece
dünyanın öbür ucunda hayatta olup olmadığını bilmek iste-
yen birileri var."

Bana az daha kalp krizi geçirtcektiniz dememek için
kendimi zor tuttum. Beni kontrol etmekten pek de memnun
görünmüyorlardı.

Annemle irtibata geçip, iyi olduğuma dair onu telkin et-
tim. Bir başkasının beni merak edebileceği aklımın ucundan
bile geçmemişti. O dönem bunları düşünemiyordum. Bir
başımaydım ve sadece kendi hayatta kalma mücadelemle
ilgileniyordum. Ama artık değişmiştim.

Onca yıllık ihmal ve aldatmacanın ardından, ona ken-
dimi affettirmek ve yanlış anlaşılmaları ortadan kaldırmak
için bir şans olacaktı bu. Onunla görüşmem gerektiğini dü-
şünüyordum.

Diğer bir bariz olumlu yanı da, Londra'da yaşarken ve
çoğunlukla geceleri çalışırken, yıllardır mahrum kaldığım
bir şey olan güneşin altında doğru dürüst bir tatil yapabi-
lecek olmamdı. Hâlâ yeni ilaca alışma süreci yaşıyor, ken-
dimi güçsüz hissediyordum ve güzel bir ortamda geçirilen
birkaç haftanın iyi geleceğini biliyordum. Annem, bir nehir
kenarında, kuş uçmaz kervan geçmez bir yerde, küçük bir
çiftlikte yaşadığını söylemişti. Kulağa cennet gibi geliyor-
du. Avustralya'nın, daha doğrusu doğasının, kalbimde her
zaman ayrı bir yeri olmuştu. Onunla yeniden bağ kurmak
ruhuma iyi gelecekti.

Artların olduğu liste uzundu. Eksilerin listesi ise daha uzun. Listenin başında da endişelerimin en büyüğü vardı: Bob. Ona kim bakacaktı? Döndüğümde onu burada bulacağım dan nasıl emin olabilirdim? Ruh ikizimden gerçekten haftalar boyu ayrılmak istiyor muydum?

İlk soru neredeyse hemen bir cevap buldu.

Belle'e durumu açıklayınca Bob'a evinde bakmaya gönüllü oldu. Güvenilir biri olduğunu ve ona dikkat edeceğini biliyordum. Ama gene de bu sürecin Bob'un üstünde nasıl bir etki bırakacağını merak ediyordum.

Diğer büyük kaygım ise paraydı. Annem yol paramı ödemeyi teklif etmişti etmesine ama gene de Avustralya'ya beş kuruşsuz gidemezdin. Biraz araştırma yapınca, en azından 500 pound'a ihtiyacım olduğunu öğrendim.

Artıları ve eksileri ölçüp biçerek birkaç hafta geçirdim, ama sonunda gitmeye karar verdim. Neden olmasın? Mekân değişikliği ve biraz güneş bana iyi gelirdi.

Yapacak çok şey vardı. Başlangıç olarak, yeni bir pasaport almam lazımdı, ki son senelerde hayatımın nasıl parçalara ayrıldığı göz önünde tutulunca, bu kolay değildi. Bir sosyal görevli bana yardım eli uzatıp, doğum belgem dahil, gerekli tüm evrakları toparlamamda yardımcı oldu.

Ardından uçuşları ayarlamam gerekti. Açık ara en ucuz yöntem, Çin Havayolları ile Beijing'e uçmak ve ardından da Melbourne'a gitmekti. Çok daha geç varacaktım ve Beijing'te fazlasıyla uzun bir mola vardı. Ama fiyatı piyasadaki diğer her şeyden daha uygundu. Annem bir e-mail adresi vermişti. Ona yeni pasaport numaramın da dahil olduğu bütün detayları mail attım. Birkaç gün sonra, annemin biletleri ayırttığı web sitesinden bir onay maili geldi. Artık hazırdım.

Şimdi tek yapmam gereken 500 pound biriktirmekti. Çocuk oynacağı.

Bulduğum uçak, Avustralya'ya aralık ayının ilk haftasında gidiyordu. Böylece günün her saati, her türlü hava koşu-

lunda çalıştım. Şiddetli yağmur yağdığı günler hariç, Bob'u çoğunlukla yanımda götürdüm. Yağmurdan hoşlanmadığını biliyor ve üşütmesini veya ben gitmeden hastalanmasını istemiyordum. Hastalandığı takdirde Avustralya'ya gitmem mümkün değildi.

Kısa süre içinde, bir çay kutusunda sakladığım paralar birikmeye başladı. Kutu, yavaş ama emin adımlarla doluyordu. Ayrılış vaktim yaklaştığında seyahate çıkacak kadar param olmuştu.

Heathrow Havaalanı'na istemeye istemeye gittim. Bob ile Belle'in evinde vedalaşmıştım. Pek endişeli gözükmemişti, ama sonuçta altı haftanın büyük bir bölümünü ayrı geçireceğimizi bilmiyordu. Belle ile güvende olacağını biliyordum, ama gene de içim içimi yiyordu. Tam anlamıyla paranoyak bir ebeveyne dönüşmüştüm.

Avustralya yolculuğunun güzel ve rahatlatıcı bir macera olacağını düşünerek tamamen yanılmıştım. Otuz sekiz saat kadar süren yolculuk tam bir kâbustu.

Yolculuk sakın başladı. Beijing'e giden Çin Havayolları uçuşu on bir saat sürdü ve sorunsuzdu. Uçakta yayınlanan filmi izleyip, yemek yedim ama kendimi çok iyi hissetmediğim için uyumakta zorlandım. Kısmen ilaç, kısmen de Londra'nın rutubetli havası yüzündendi. Belki de *Big Issue*'yu satarken, bardaktan boşanırcasına yağan yağmurun altında fazla uzun kalmıştım. Korkunç bir soğuk algınlığı geçiriyordum ve yol boyunca hapşırıp durdum. Kötü bir öksürük krizi esnasında, hosteslerin ve diğer yolcuların şüpheli bakışlarına maruz kaldım, ama Beijing'e varıncaya kadar önem vermedim.

Uçak terminale doğru ilerlerken, kaptan anons yaptı. Önce Çinceydi ama ardından İngilizce tercümesi geldi.

Özetle, uçaktan ayrılmamız talep edilene kadar koltuklarımızda kalmamız gerektiğini söylüyordu.

“Tuhaf,” diye düşündüm.

Akabinde, yüz maskesi takan iki üniformalı Çinli görevli belirdi. Bana doğru geliyorlardı. Yanıma vardıklarında, bir tanesi bir termometre çıkardı.

Orada duran bir hostes tercüme etti: “Bu adamlar Çin hükümetinden. Ateşinizi ölçmeleri gerekiyor.”

“Tamam,” dedim, tartışmak için iyi bir zaman olmadığını hissederek.

Ağzımı kocaman açtım ve görevlilerden biri saatine bakıp dururken, oturup bekledim. Aralarında Çince bir şeyler fısıldadıktan sonra, hostes, “Bazı rutin tıbbi kontrollerden geçmek için bu adamlarla gitmeniz gerekiyor,” dedi.

Yıl 2008’di ve domuz gribi paniğinin zirvesindeydik. Özellikle Çin halkı son derecede tedirgindi. Birkaç gün önce haberlerde virüs kapıldığı ile ilgili en ufak bir şüphe bulunması halinde insanların Çin’e alınmamalarıyla ilgili bir röportaj izlemiştim. Birçok insan karantinaya alınmış ve günlerce tutulmuştu.

Bu yüzden, onlarla dışarı çıkarken biraz kaygılıydım. Bir aylığına Çin’de bir tecrit koğuşuna kapatıldığım ile ilgili zihnimden görüntüler geçiyordu.

Kanıma aldılar, ağzıma çubuklar soktular, üstümde binbir çeşit test yaptılar. Muhtemelen bir ton ilginç şey de buldular, ama domuz gribi, SARS* veya bulaşıcı herhangi bir hastalık bulamadılar. Birkaç saat sonra, kibarca özür dileyen bir görevli gitmekte özgür olduğumu söyledi.

Tek sorun, şimdi bağlantı uçuşuma geri dönüş yolumu bulmaktı ve Beijing Havaalanı olan bu devasa, hangar gibi alanda kayboldum.

Valizimi ve bağlantı uçuşumu bulmak için ortalama üç

* Severe Acute Respiratory Syndrome – Ağır akut solunum yetersizliği sendromu. –çn

saatim vardı. Bir havaalanı terminalinde vakit geçirmeyeli yıllar olmuştu. Ne kadar büyük ve ruhsuz olduklarını unutmuştum ki bu bilhassa öyleydi. Terminal 3'ün bir yerinden bir başkasına gitmek için trene binmeliydim.

Birkaç kere yanlış yere saptıktan sonra, kalkmasına bir saatten az kala bağlantı uçuşumu buldum.

Uçakta koltuğuma çökünce rahat bir nefes aldım, bitkin düştüğümünden Melbourne'a giderken deliksiz uyudum. Fakat sonra Melbourne'a varınca bir başka çıkmaza girdim.

Gümrüğe giderken, aniden bir labradorun heyecanlı bir şekilde valizimi kokladığını fark ettim.

"Affedersiniz efendim, bizimle bu tarafa gelebilir misiniz?" dedi gümrük görevlisi.

"Aman Allahım," diye düşündüm. "Hiçbir zaman anemle buluşamayacağım."

Eşyalarımı gözden geçirdikleri bir teftiş odasına alındım. Ardından çantamın üstünden elektrikli bir uyuşturucu detektörü geçirdiler. Yüzlerindeki ifadeden bir problem olduğunu anlayabiliyordum.

"Maalesef valiziniz kokain için pozitif sonuç verdi," dedi muhafız.

Şok geçirdim. Bunun nasıl olduğuna dair hiçbir fikrim yoktu. Kokain kullanmıyordum ve kullanan birini de gerçekten tanıımıyordum. Arkadaşılarımdan hiçbirinin bunu karşılayacak maddi gücü yoktu.

Oysa sonunda, özel kullanım için bir miktar bulunmasının yasadışı olmadığını söylediler.

"Arada sırada kullanıyorsan ve özel tüketim içinse, tek yapman gereken bize söylemek, ardından yoluna devam edebilirsin," dedi görevli.

Durumumu anlattım. "Uyuşturucudan kurtulma programındayım, bu yüzden hiçbir şey kullanmıyorum," dedim. Sonra doktorumdan aldığım, Subutex kullandığımı anlatan mektubu onlara gösterdim.

En sonunda pes etmek zorunda kaldılar. Son bir arama yapıp beni serbest bıraktılar. Gümrükten çıktığımda, neredeyse bir saat geçmişti. Tazmanya'ya gitmek için başka bir uçağa binmem gerekiyordu. Vardığım zaman akşamın erken saatleriydi ve tek kelimeyle bitkindim.

Annemi görmek şahaneydi. Tazmanya'da havaalanında bekliyordu ve bana birkaç kere sıkıca sarıldı. Ağlıyordu. Hayatta olduğum için mutluydu sanırım.

Ağlamasam da ben de onu gördüğüme çok sevinmiştim.

Kır evi mektubunda anlattığı kadar sevimliydi. Arkasında kocaman bahçesi ile büyük, havadar bir bungalovdu. Çiftlik ile çevrili arazinin sonunda bir de nehir vardı. Çok huzurlu, etkileyici bir yerdi. Sonraki bir ayı rahatlatarak, iyileşerek ve kendimi yeniden şarj ederek geçirdim.

Birkaç hafta içinde farklı bir insan gibi hissettim. Londra'nın sıkıntıları kelimenin tam anlamıyla binlerce mil ötedeydi, kesin konuşmak gerekirse on bin mil. Annemin annelik içgüdüleri kendini gösterdi ve iyi beslenmeme gayret etti. Gücümün geri geldiğini hissedebiliyordum. Ayrıca, annemle ilişkimizi onardığımızın da farkındaydım.

Önceleri uzun uzadıya konuşmadık, ama zamanla açılmaya başladım. Sonra, bir gece, verandada oturup güneşin batışını izlerken, birkaç bardak içkiden sonra her şey ortaya döküldü. Büyük bir itiraf değildi, Hollywood dramı falan yaşamıyordum. Sadece anlattım... ve anlattım.

Duygularımı saklı tutan baraj kapakları bir süredir açılmayı bekliyorlardı. Yıllar boyu duygularımdan kaçmak, hatta tamamen yok olduklarından emin olmak için uyuşturucu kullanmıştım. Yavaş ama emin adımlarla bunu değiştirmiştim. Şimdi de duygularım geri geliyordu.

Son on yılda geçirdiğim zor zamanların bazılarını anlatırken, annem her ebeveynin yapacağı gibi dehşete düştü.

"Seni gördüğümde çok iyi olmadığını tahmin ediyordum, ama bu kadar kötü olduğunu hiç düşünmemiştim," dedi, ağlama raddesine gelerek.

Ara sıra kafasını ellerinin arasına gömüp, "Neden" sözcüğünü mırıldanıyordu.

"Neden pasaportunu kaybettiğini bana söylemedin?"

"Neden beni arayıp yardım istemedin?"

"Neden babanla iletişime geçmedin?"

Kaçınılmaz olarak, bunun için kendini suçladı. Beni düş kırıklığına uğrattığını düşündü, ama onu suçlamadığımı söyledim. Aslında kendimi düş kırıklığına uğratmışım. Sonuçta suçlanacak başka kimse yoktu.

"Karton kutularda uyumaya ve yüzünü her gün uyuşturucuya gömmeye sen karar vermedin. Ben verdim," dedim bir noktada. Bu onu ağlattı.

Tabiri caizse buzlar çözüldükten sonra, daha kolay konuştuk. Biraz geçmişten ve Avustralya ve İngiltere'deki çocukluğumdan bahsettik. Onunla dürüstçe konuşmaktan rahatsızlık duymadım. Gençken onu uzak bir kişilik olarak gördüğümü, dadılarla yetişmenin ve sık sık yer değiştirmenin beni etkilediğini söyledim.

Bu onu doğal olarak incitti, ama bizim için para kazanmaya, başımızı sokacak bir yer bulmaya çalıştığını söyleyerek kendini savundu. Ne demek istediğini anladım, ama yine de birlikte daha çok vakit geçirmiş olmayı dilerdim.

Aynı zamanda çokça güldük de; sohbetlerin hepsi karamsar değildi. Ne kadar benzer olduğumuzu kabul ettik ve ben gençken yaptığımız tartışmalara kıkırdadık.

Annem büyük bir kişilik çatışmasının yaşandığını kabul etti.

"Ben güçlü bir kişiliğim ve sen de öylesin. Bunu da ben-den almışsın," dedi.

Ama zamanın çoğunu geçmişten ziyade günümüzden bahsederek geçirdik. Bana geçirmiş olduğum rehabilitasyon süreci ve artık neredeyse arınmış olduğuma göre, başarmak istediklerimle ilgili binbir türlü soru sordu. Hâlâ adım adım ilerlediğimi, ama şansın yardımıyla ortalama bir yıl içinde tamamen arınacağımı açıkladım. Sadece dinlediği zamanlar oldu, ki bu her zaman yaptığı bir şey değildi. Aynen benim gibi. Sanırım birbirimiz hakkında çok şey öğrendik; özellikle de özünde aynı olduğumuz için eskiden bu kadar çatıştığımızı.

O uzun sohbetler boyunca, Bob'dan sık sık bahsettim. Yanımda, ilgilenen herkese ama herkese gösterdiğim bir resmi ni taşıyordum.

Gördüğünde, "Akıllı bir şeye benziyor," dedi annem gülümseyerek.

"Evet öyledir," dedim, gururla kabarak. "Eğer Bob olmasaydı, şimdi nerede olurdu bilmiyorum."

Avustralya'da vakit geçirmek inanılmazdı. Kafamı boşaltmama yaradı. Ayrıca bulunduğum noktayı ve buradan nereye gitmek istediğimi enine boyuna düşünmem için de bir fırsattı.

Bir parçam geri taşınmayı arzuluyordu. Burada ailem vardı. Kuşkusuz Londra'dan çok daha büyük bir destek ağına sahiptim. Ama Bob'u, onsuz ne denli yalnız hissettiğimi ve onun da aynen böyle hissediyor olduğunu düşünüp durdum. Dolayısıyla kalma fikrinin üstünde çok durmadım. Avustralya'da altıncı haftama geçtiğimde, zihinsel olarak çoktan Londra'ya giden uçaktaydım.

Bu sefer annemle doğru dürüst vedalaştım. Havaalanına geldi ve beni, bir süre vaftiz ebeveynlerimle vakit geçireceğim Melbourne'a uğurladı. Gençliğimde oldukça önemli bir yer tutuyorlardı. O zamanlar Avustralya'nın en büyük Telekom şirketlerinden birinin sahibiydiler ve ülkedeki ilk çağrı

cihazı şirketini kurmuşlardı, bu yüzden de bir dönem çok zengindiler. Doğal olarak genç bir çocukken, Melbourne’da inşa ettikleri malikânede vakit geçirmeye bayılırdım. Annemle iyi anlaşamadığımız zamanlarda bir süre onlarla bile yaşamıştım.

Hikâyeme verdikleri tepki anneminkiyle aynıydı – şok geçirmişlerdi.

Finansal olarak yardım etmeyi ve hatta Avustralya’da bana bir iş bulmayı teklif ettiler. Bir kere daha Londra’da sorumluluklarım olduğunu açıklamam gerekti.

Geri dönüş yolculuğu daha hadisesiz geçti. Kendimi çok daha iyi, zinde ve sağlıklı hissediyordum ve muhtemelen de öyle görünüyordum, bu yüzden gümrük veya göçmenlik kontrolünde fazla dikkat çekmedim. Avustralya’da geçirdiğim zamanda o kadar dinlenmiş ve canlanmıştım ki, yolculuğun büyük bir kısmında uyudum.

Bir parçam Bob’un değişmiş, hatta beni unutmuş olabileceği için endişelense de, onu yeniden görmeyi sabırsızlıkla bekliyordum. Kaygılanmama hiç gerek yokmuş.

Belle’in evine girer girmez kuyruğu yukarı kalktı ve kanepeden zıplayıp bana doğru koştu. Ona bazı küçük hediyeler, kanguru şeklinde pelüşten birkaç oyuncak getirmiştım. Çok geçmeden bir tanesini tırmalamaya başladı. O akşam eve dönerken, her zamanki gibi hemen koluma ve oradan da omzuma tırmandı. Bir anda dünyanın öbür ucuna yaptığım duygusal ve fiziksel seyahat unutuldu. Bir kere daha tüm dünyaya karşı ben ve Bob vardık. Sanki hiç uzaklaşmamıştım.

19. BÖLÜM

İstasyon Şefi

Avustralya tatili inanılmaz geçmiş, beni hem fiziksel hem zihinsel olarak rahatlatmıştı. Londra'ya dönünce, kendimi yıllardır hissetmediğim kadar güçlü hissettim ve özgüvenim arttı. Bob ile tekrar birleşmek moralimi daha da yükseltti. Tazmania'da o olmadan, bir parçam eksik kalmıştı. Şimdi kendimi gene tamamlanmış hissediyordum.

Kısa zamanda, günlük hayatımızın her boyutunu paylaştığımız eski rutinimize geri döndük. Neredeyse iki yılın ardından hâlâ beni şaşırtmaya devam ediyordu.

Uzaktayken, bitmek tükenmek bilmeden Bob hakkında konuşmuş, herkese ne kadar akıllı olduğunu anlatmıştım. Eminim bir kısmı deli olduğumu düşünmüştür. En azından içlerinden, "Bir kedi o kadar da akıllı olamaz," diye geçirdiklerine hiç şüphem yok. Ne var ki, döndükten birkaç hafta sonra, Bob'u olduğundan daha hafife aldığımı fark ettim.

Bob için tuvalete çıkma işi her zaman bir parça angarya olmuştu. Ona aldığım kedi kumlarına hiçbir zaman alışamamıştı. Dolapta hâlâ toz tutmuş birkaç poşet vardı. İlk günden beri duruyorlardı.

Her tuvalete çıkması gerektiğinde, beş kat merdiven inip, toprak alana gitmek gerçek bir eziyetti. Son birkaç aydır, Avustralya'ya gitmeden önce ve döndükten sonra aşağıya eskisi kadar inmediğini fark ettim.

Bir süreliğine tıbbi bir problem olup olmadığını merak ettim ve kontrol edilmesi için onu Islington Green'deki Mavi Haç'a götürdüm. Veterinerler ters bir şey bulamadılar ve yaşlandıkça metabolizmada oluşan değişimlerden kaynaklanmış olabileceğini belirttiler.

Aslında cevap bundan daha az bilimsel ve çok daha komikti. Avustralya'dan döndükten kısa bir süre sonra, bir sabah 6.30 civarında erkenden kalktım. Biyolojik saatim hâlâ eski düzenine girmemişti. Kendimi yataktan dışarı attım ve çapaklanmış gözlerle tuvalete doğru ilerledim. Kapı yarı açıktı ve içeriden tıngırtıya benzer, hafif bir ses geliyordu. *Tuhaf*, diye içimden geçirdim. Birinin tuvaleti kullanmak için gizlice eve girdiğini görseydim şaşırmayacaktım, ama kapıyı yavaşça itip açınca, tam manasıyla nutkumun tutulduğu bir sahne ile karşılaştım: Bob klozete çömeliyordu.

Aynı, *Zor Baba* filmindeki Robert De Niro'nun kedisi Mr. Jinxie gibiydi. Tek farkla, bu gerçektir. Belli ki Bob aşağıya tuvalete inmenin gereksiz bir uğraş olduğuna karar vermişti. Böylece, son üç yılda tuvalete gidip gelmemi seyrederek, ne yapması gerektiğini çözmüş ve sadece taklit etmişti.

Ona boş boş baktığımı görünce sanki, "Neye bakıyorsunuz? Alt tarafı tuvaletimi yapıyorum, bundan daha normal ne olabilir?" dercesine, o utandıran bakışlarından birini attı. Tabii ki haklıydı. Bob'un yaptığı herhangi bir şeye neden şaşıırıyordum ki? Kuşkusuz her şeyi yapabilecek kabiliyete sahipti, bunu çoktan öğrenmiştim.

Birkaç hafta süren yokluğumuz, Angel'daki birçok bölge sakini tarafından açıkça fark edilmişti. Dönüşümüzün ilk haftasında, bir sürü kişi gülümseyerek yanımıza geldi. "Geri dönmüşsünüz," veya "Lotoyu kazandığınızı düşünmüştüm," gibi şeyler söylüyorlardı. Neredeyse hepsi samimi ve sıcak kalpli insanlardı.

Bir bayan üstünde, "Sizi özledik," yazan bir kart getirdi. 'Eve' geri dönmek çok iyi gelmişti.

Elbette her zamanki gibi, bizi görmekten memnun kalmayan bir iki kişi de vardı.

Bir akşam, kendimi Çinli bir bayanla hararetli bir tartışmaya girerken buldum. Onu daha önce de bana ve Bob'a onaylamayan gözlerle bakarken yakalamıştım. Bu sefer parmağını bana doğru sallayarak yanıma yaklaştı.

"Bu yaptığın doğru değil, hiç doğru değil," dedi kızgınlıkla.

"Kusura bakmayın, ama doğru olmayan nedir?" dedim hakikaten afallamış bir halde.

"Bir kedinin böyle olması normal değil," diye devam etti. "Bu kadar sakin durması... Onu uyuşturuyorsun. Sen kediye uyuşturuyorsun."

Onunla münakaşaya girmek zorunda kaldığım nokta buydu.

Bu ilk defa ima edilmiyordu. Covent Garden'da müzik yaparken sümüklü, profesör kılıklı bir adam bir gün durup yanlış anlamaya mahal vermeden, "gözünün üstümde" olduğunu belirtti.

"Ne yaptığını biliyorum. Böyle uysal ve itaatkâr durabilmesi için ne verdiğini sanırım biliyorum," dedi, kendinden fazla hoşnut bir halde.

"Peki sizce bu ne olabilir bayım?"

Ona meydan okuduğum için bir parça afallayarak, "Bu sana koz vermek olur ve tabii ki direkt inkar yoluna gidebilirsin," dedi.

“Hadi ama bir suçlamada bulundunuz, şimdi buna arka çıkmalısınız,” dedim savunmamı arttırarak.

Aceleyle sırra kadem bastı ki sanıyorum bu oldukça akılcı bir davranış oldu çünkü tavrını sürdürseydi muhtemelen tokadı yiyecekti.

Çinli kadın da özetle aynı suçlamayı yapıyordu. Bu yüzden, ona da aynı savunmayı yaptım.

“Sizce ona ne veriyorum?” dedim.

“Bilmiyorum,” dedi. “Ama bir şey verdiğin kesin.”

“Pekala, madem onu uyuşturuyorum o halde neden her gün benimle takılıyor? Neden fırsatı varken kaçmayı denemiyor? Onu herkesin önünde uyuşturamam ya.”

Beni hor gören bir tavırla kollarını sallayarak, “Hıh,” dedi ve topuklarının üstünde dönüp gitti. “Bu yaptığın doğru değil, doğru değil,” dedi, kalabalığa karışırken.

Uzun zaman önce kabul ettiğim bir gerçektir bu. Bob’a kötü davrandığımdan şüphelenen, kedileri sevmeyen veya bir *Big Issue* satıcısının çok daha yaygın olan köpekler yerine bir kediye sahip olmasından hoşlanmayan birtakım insanlar olacağını her zaman biliyordum. Çinli bayanla yaşadığım münakaşadan birkaç hafta sonra, bu sefer farklı bir yüzleşme yaşadım.

Covent Garden’da çalışmaya başladığımızdan beri Bob için düzenli olarak para teklifi alırdım. Arada sırada biri yanıma gelip, “Kedin için ne kadar istiyorsun?” diye sorardı. Genelde onlara defolup gitmelerini söyledim.

Angel’a gelince, bir bayandan bunu tekrar işittim. Birkaç kere yanıma uğramış, her defasında gevezelik ettikten sonra ziyaret sebebine değinmişti.

“Bak James,” derdi. “Bob’un sokaklarda olmasının doğru olmadığına inanıyorum. Bence daha iyi bir hayat yaşayacağı güzel, sıcak bir yuvası olmalı.”

Sohbeti hep buna benzer bir soru ile bitirirdi: “Yani onun için ne kadar istiyorsun?”

Onu her seferinde geri püskürtürdüm, ki bu noktada bana fiyat teklif etmeye başladılar. Yüz pound ile başlar, beş yüze kadar çıkardı.

En son geçenlerde bir akşam yanıma geldi ve, "Onun için sana bin pound veririm," dedi.

"Çocukların var mı?" diye sordum.

Dili dolaştı. "E evet, aslına bakarsan var," dedi.

"Var demek. Peki, en küçük çocuğun için ne kadar istersin?"

"Neden bahsediyorsun sen?"

"En küçük çocuğun için ne kadar istersin?"

"Bununla en ufak bir ilgisi olduğuna..."

Sözünü yarıda kestim. "Aslına bakarsan bence çok alakası var. Bence Bob benim çocuğum, benim bebeğim. Senin kalkıp bana satıp satmayacağımı sorman, benim sana en küçük çocuğun için ne kadar istersin dememle tam olarak aynı şey."

Öfkeyle çekip gitti. Onu bir daha görmedim.

Metro istasyonu personelinin tavrı ise bunun tam zıddıydı. Bir gün kondüktörlerden biri olan Vanika ile konuşuyordum. Bob'a bayılıyor ve sayısız insanın durup onunla konuşmasına, fotoğrafını çekmesine kıkır kıkır gülüyordu.

"Angel metro istasyonunu dünyaya tanıtıyor, değil mi?" diye gülümsedi.

"Aynen, onu Japonya'daki istasyon şefi kedi* gibi kadroya almalısınız. Şapka bile takıyor," dedim.

"Açık kontenjanımız olduğundan emin değilim," diye kırdadı.

"En azından ona bir kimlik kartı falan vermelisiniz," diye dalga geçtim.

* Japonya'da bir istasyon şefi tarafından beslenen sokak kedisi Tama, kendini herkese sevdirek 2007'de istasyon şefliği görevine getirildi. Pozisyona, resmi istasyon şefi şapkası ve bedava kedi maması ile atandı. -çn

Bana dalgın bir bakış attı ve uzaklaştı. Üzerinde fazla düşünmedim.

Vanika, birkaç hafta sonra bir akşam yeniden belirlediğinde, Bob ile istasyonun dışında oturuyorduk. Yüzünde kocaman bir gülümseme vardı. Anında şüphelendim.

"Neler oluyor?"

"Hiçbir şey. Sadece Bob'a bunu vermek istedim," dedi gülümseyerek. Ardından, üzerinde Bob'un fotoğrafı olan pvc kaplı bir seyahat kartı çıkardı.

"İnanılmaz bir şey bu," dedim.

"Fotoğrafını internetten buldum," deyince hayretler içinde kaldım. Bob'un internette ne işi vardı?

"Peki bu tam olarak ne anlama geliyor?" dedim.

"Metroda yolcu olarak bedava gezebileceği anlamına geliyor," dedi kahkahayla.

"Kedilerin zaten bedava girdiklerini zannediordum," diye gülümsedim.

"Aslında, hepimizin ona çok düşkün olduğu anlamına geliyor. Onu ailenin bir parçası olarak görüyoruz."

Ağlamamak için kendimi zor tuttum.

20. BÖLÜM

En Uzun Gece

2009 ilkbaharının eli kulağında olması gerekirken, karanlık ve kasvetli geceler devam ediyordu. Çoğu akşam saat yedi civarı Angel'da *Big Issue*'yu satmayı bıraktığımda, alacakaranlık çoktan çökmüş, sokaklar ve kaldırımlar ısıllı ısıllı aydınlatılmış oluyordu.

Yılın ilk ayları, etrafta daha az turist varken sessiz sedsız geçtikten sonra, Angel aniden canlandı. Metro istasyonu, özellikle iş çıkış saatlerinde, içeri ve dışarı akan sanki yüz binlerce insan ile hiç görmediğim kadar yoğundu.

Belki de bu hali vakti yerinde olan bir kitleydi ama değişim maalesef diğer insanları da bölgeye çekmişti.

Londra'nın sokaklarında yaşamak ne pahasına olursa olsun uzak durmanız gereken insanları fark etmenize yarayan bir radar takmanızı sağlıyor adeta. O radara birkaç kere takılmış olan bir adamı gördüğümde, sanıyorum günün en yoğun saatleri, yani 18.30 ila 19.00 arasıydı.

Onu önceden bir veya iki kere, neyse ki, uzaktan görmüştüm. Sert görünümlü bir tipti. Londra sokaklarındaki en bakımlı kimse olmadığımı biliyorum, ama bu adam gerçek-

ten de bir deri bir kemikti. Evsiz barksız bir hali vardı. Cildi tamamıyla kırmızı ve lekeli, kıyafetleri de kir pas içindeydi. Fakat onu asıl belirgin kılan şey, devasa Rottweiler köpeğiydi. Kahverengi lekeleri olan siyah bir köpekti. İlk gördüğüm andan itibaren saldırgan olduğunu anlamıştım. Bu halleri bana Oliver Twist'teki Bill Sikes ile köpeği Bull's Eye'in eski bir çizimini hatırlattı. Başlarının hiçbir zaman beladan kurtulmadığını görebiliyordun.

O akşam metro istasyonunun girişine yaklaştığında ve bir saat veya daha fazladır orada durup lager içen kaypak görünümlü başka tiplerin yanına oturduğunda, köpek de yanındaydı. Hiçbirinin tipinden hazzetmedim.

Rottweiler'in neredeyse anında Bob'u fark ettiğini ve gelip ona saldırmak için can attığını görebiliyordum. Adam kocaman köpeği kontrol altında tutabiliyor gibiydi, ama bunun böyle kalacağı asla garanti değildi. Diğerleriyle sohbet etmek ve biralarına sulanmak ilgisini daha çok çekiyordu muhakkak.

Zaten ben de akşam için toparlanma sürecindeydim. Çetenin gelişi aklımdan geçen bu kararı sadece pekiştirdi. İçimde, onlarla ve de köpekle ilgili kötü bir his vardı. Kendimi ve Bob'u onlardan mümkün olduğunca uzağa taşımak istiyordum.

Big Issue'larımı toplamaya ve diğer ıvır zıvırımı sırt çantama koymaya başladım.

Aniden yüksek ve tiz bir havlama sesi duydum. Sonrasında olanlar sanki kötü bir aksiyon filmindeki kötü bir aksiyon sahnesinin ağır çekimi gibiydi.

Arkamı dönünce, hızla bize doğru gelen siyah ve kahverengi bir kafa gördüm. Adam belli ki tasmayı doğru dürüst bağlamamıştı. Rottweiler serbestti. Tamamen içgüdüsel bir şekilde, ilk tepkim Bob'u korumak oldu ve köpeğin önüne atladım. Ben daha ne olduğunu anlayamadan, üstüme ko-

şup beni devirdi. Düşerken, kollarımı köpeğin etrafına dolamayı başardım ve kendimi onunla yerde boğuşurken buldum. Beni ısırması için kafasını sıkıca tutmaya çalışarak bağıırıyor ve küfrediyordum, ama köpek çok güçlüydü.

Rottweilerlar kuvvetli köpeklerdir ve kavga birkaç saniye daha sürseydi ikinci olarak bitireceğimden hiç şüphem yok. Kim bilir bende nasıl yaralanmalara yol açacaktı. Neyse ki, ansızın bağırın başka bir sesin daha farkına vardım ve başka bir yöne doğru çekilen köpeğin gücünün azaldığını hissettim.

Sahibi tasmayı mümkün olduğu kadar kuvvetle çekerek, “Gel buraya seni hergele,” diye bağıırıyordu. Ardından ne olduğunu anlamadığım bir şeyle köpeğin kafasına vurdu. Çıkan ses mide bulandırıcıydı. Başka koşullarda köpeğin sağlığı için endişelenirdim, ama esas önceliğim Bob’du. Yaşananlar onu korkutmuş olmalıydı. Ona bakmak için döndüğümde, oturduğu noktayı boş buldum. Belki biri onu korumak için kucağına almıştır diye, etrafımda 360 derece döndüm, ama ondan hiç eser yoktu. Kaybolmuştu.

Aniden yaptığım şeyin farkına vardım. Az ilerideki bankın altına bir deste *Big Issue* bırakmıştım. Bob’un tasmaı o kadar uzamıyordu, bu yüzden Rottweiler’dan ve sahibinden uzaklaşma telaşında tasmayı kemerimden çıkarmıştım. Her şeyi anlamam bir veya iki saniyemi almıştı, ama bu kadarı bile yetmişti. İşte büyük hatam buydu. Rottweiler her şeyi ve Bob’u seyreliyor olmalıydı. Bunu fark ettiğı için de tam o anda kaçmış ve bize doğru taarruza geçmişti.

Anında paniğe kapıldım.

Birkaç kişi iyi olup olmadığını sormak için etrafıma toplanmıştı.

Gerçekte iyi olmamama rağmen, “İyiyim. Bob’u gören var mı?” diyordum. Rottweiler beni devirdiğinde yaralanmıştım, sağım solum çizilmişti. O anda, düzenli müşterile-

rimden, Bob'a sık sık ikramlarda bulunan orta yaşlı bir bayan önümde belirdi. Belli ki, arbedeyi görmüş ve gelmişti.

"Bob'u demin Camden Pasajı'na doğru koşarken gördüm," dedi. "Tasmasını yakalamaya çalıştım ama çok hızlıydı."

Sırt çantamı alıp, kalbim küt küt atarak koşarken, "Teşekkürler," dedim.

Birden Piccadilly Circus'tayken kaçtığı zamanı anımsadım. Fakat bir sebepten, bunun daha ciddi bir durum olduğunu düşündüm. O zaman, alt tarafı komik kostümlü bir adam tarafından korkutulmuştu. Bu sefer gerçek bir fiziksel tehlike atlatmıştı. Müdahale etmeseydim, Rottweiler ona büyük ihtimalle saldıracaktı. Taarruza geçen bir köpeğin onda nasıl bir etki yarattığını kim bilebilir ki? Belki de geçmişte görmüş olduğu bir şeyi hatırlattı? Benim kadar korktuğunu ve üzüldüğünü tahmin etmeme rağmen, neler hissettiği hakkında hiçbir fikrim yoktu.

Akşamın erken saatlerinde pub'ların, barların ve restoranların etrafına toplanmış kalabalığı yararak, dosdoğru Camden Pasajı'na koştum.

"Bob, Bob!" diye bağırarak, gelen geçenin bakışlarını üstüme çektim. Pasajdaki büyük pub'ın dışında toplanmış bir grup insana, "Bu yönde, arkasında tasma ile koşan bir sarman gördünüz mü?" diye sordum.

Hepsi omuz silkti.

Piccadilly Circus'ta yaptığı gibi yine bir mağazaya sığınacağını umuyordum. Ama çoğu mağaza kepenklerini indirmişti bile. Açık olanlar sadece barlar, restoranlar ve kafelerdi. Dar geçitten ilerleyip etrafa sorup soruştururken, hayır anlamında sallanan kafaların dışında hiçbir şeyle karşılaşmadım. Camden Pasajı'ndan kuzeye doğru ilerlediyse, kendini Dalston ve ötesine giden ana yolda, yani Essex Caddesi'nde bulurdu. O rotanın bir kısmından daha önce

yürümüştü, ama o zaman ne geceydi ne de Bob yalnızdı.

Pasajın sonuna doğru, Islington Green'e çıkmaya kısa bir mesafe kala bir kadına sorduğumda, artık umutsuzluğa kapılmaya başlamıştım. Yolun ilerisini gösterdi.

"O yönde koşan bir kedi gördüm," dedi. "Roket gibi, hiç durmadan gitti. Ana caddeye doğru dönüyordu, sanki karşı tarafa geçmeyi planlıyordu."

Pasajın sonundan çıkıp etrafa bakındım. Bob Islington Green'e bayılır ve sık sık burada tuvaletini yapmak için dururdu. Aynı zamanda Mavi Haç minibüsünün park ettiği yer de burasıydı. Bir göz atmaya değerci. Hemen yolun karşısına geçip, küçük, çimenlik alana koştum. Orada, sık sık altını üstüne getirdiği birkaç çalı çırpı vardı. Eğildim ve aralarına baktım. Karanlık çökmüş olmasına ve önümde duran elimi bile zar zor görmeme rağmen, bana bakan bir çift aydınlık göz görme ümidimi yitirmedim.

"Bob, Bob burada mısın dostum?" Ama hiçbir şey yoktu.

Etrafı kapalı olan Green'in diğer köşesine yürüdüm ve birkaç kere daha bağırdım. Ama banklardan birinde oturan birkaç alkoliğin iniltilerinin dışında, tek işitebildiğim şey trafiğin ısrarcı vızıltısıydı.

Green'den ayrıldım ve kendimi büyük Waterstones kitapçısının önünde buldum. Bob ile sık sık buraya uğradık, çalışanlar da Bob'a bayılırlardı. Uçan kuştan medet umar hale geldiğimi biliyordum, ama sığınmak için oraya girmiş olabilirdi.

Mağazanın içerisi sessizdi ve çalışanlar dükkanı kapatmaya hazırlanıyorlardı. Raflara göz atan sadece birkaç kişi vardı.

Kasanın arkasındaki bayanlardan birini anımsadım. Terliyordum, soluk soluğaydım ve büyük ihtimalle tedirgin görünüyordum.

"İyi misin?" diye sordu.

“Bob’u kaybettim. Köpeğin biri bize saldırdı, Bob da kaçtı. Buraya gelmedi, değil mi?”

“Hayır,” dedi, gerçekten meraklanmış görünerek. “Ben buradaydım ve onu hiç görmedim. Ama bir de yukarı sordum.”

Telefonu kaldırıp, diğer departmanı aradı.

“Yukarıda bir kedi gördünüz mü?” diye sordu. Yavaşça kafa sallaması bana bilmem gereken her şeyi söyledi. “Cidden üzgünüm,” dedi. “Ama onu bulursak sahip çıkacağıımızdan şüphen olmasın.”

“Teşekkürler,” dedim.

Waterstones’dan çıkıp, artık kapkaranlık olan geceye geri döndüğümde, birden kafama dank etti: Onu kaybetmiştim.

Paramparçaydım. Sonraki birkaç dakika boyunca sersem gibiydim. Essex Yolu’ndan aşağı inmeye devam ettim, ama artık kafelere, restoranlara ve pub’lara sormayı bırakmıştım.

Bu her günkü geliş gidiş rotamızdı. Tottenham’a gitmek üzere olan bir otobüsü görünce, bitkin zihnimde başka bir düşünce belirdi. Yapamazdı. Yoksa yapabilir miydi?

Otobüs duraklarından birinde duran kondüktöre, otobüse binen bir kedi görüp görmediğini sordum. Bob’un bunu yapabilecek kadar akıllı olduğunu biliyordum. Ama adam sanki ona 73 numaraya binen uzaylılar gördün mü dermiş gibi bana baktı. Kafasını salladı ve dönüp gitti.

Kedilerin yön duygularının çok iyi olduğunu ve uzun yolculuk yapabildiklerini biliyordum. Ama Tottenham’a kadar tüm yolu geri gitmesine imkân yoktu. Yol, Londra’nın epey tekinsiz bazı mahalleleri arasından üç buçuk kilometre sürüyordu. O yoldan hiç yürümemiş, sadece otobüsle gitmiştik. Anında bunun sadece vakit kaybı olacağına karar verdim.

Bundan sonraki yarım saat zıt duygular içinde geçti. Bir an, bulunmadan veya tanınmadan çok uzaklaşamayacağına

inaniyordum. Bölgedeki birçok insan onu tanıyordu. Onu tanımayan biri tarafından bulunsa bile, mikroçipini görüp, tüm bilgilerinin ulusal mikroçip merkezinde kayıtlı olduğunu bilirlerdi.

Kendimi rahatlatır rahatlatmaz, bir anda içimi farklı hisler kaplamaya, bir dizi kâbus gibi düşünce kafamda vızıldamaya başladı.

Belki de üç yıl önce benzer bir şey yaşamıştı. Sonrasındaysa o ilkbahar akşamı, kendini benim binamda bulmuştu. Bu olay sayesinde yeniden hareket etme vaktinin geldiğini düşünmüş olabilirdi. Tam anlamıyla iki arada bir derede kalmıştım. Mantıklı, akli başında olan tarafım, “İyi olacak, onu geri alacaksın,” diyordu. Hiddetli, daha akılsız olan tarafım ise, daha kasvetli şeyler söylüyordu: “Gitti, onu bir daha göremeyeceksin.” Bir saatin büyük bir kısmını Essex Yolu’nda bir aşağı bir yukarı yürüyerek geçirdim. Artık zifiri karanlıktı ve trafik, Islington High Sokağı’nın sonuna kadar keşmekeşti. Şaşkına dönmüştüm. Ne yapacağımı gerçekten bilmiyordum. Fazla düşünmeden, Dalston’a doğru Essex Yolu’ndan aşağıya yürümeye başladım. Arkadaşım Belle bir mil ötede oturuyordu. En kötü oraya giderdim.

Dar bir sokak arasından geçerken, aniden bir kuyruk gördüm. Bob’unkinden çok farklı, siyah ve inceydi. Ama öyle bir haldeydim ki, zihnim bana oyunlar oynuyordu ve birden kendimi bu kedinin Bob olduğuna inandırdım.

Sokağa dalarak, “Bob,” diye bağırdım, ama ortada hiçbir şey yoktu.

Karanlığın içinden bir miyavlama sesi duydum. Ses onunkine benzemiyordu. Birkaç dakika daha durup, ilerledim.

Trafik biraz açılmıştı. Gece bir anda uğursuz bir sessizliğe gömüldü. İlk defa yıldızları fark ettim. Bir Avustralya gecesinin silüetini pek andırmasa da, gene de etkileyiciydi.

Birkaç hafta önce, Tazmanya'daki yıldızlara bakıyordum. Avustralya'daki herkese Bob'la ilgilenmek için geri döneceğimi söylemiştim. *Çok iyi iş çıkardın*, dedim, içten içe kendimi lanetleyerek.

Bir an için, Avustralya'da uzun süre kalmamın tüm bunlara bir etkisi olup olmadığını düşündüm. O ayrı geçen zaman ben ve Bob'un arasındaki bağları gevşetmiş miydi? Altı hafta bulunmamam, ona olan bağlılığımı sorgulamasına mı yol açmıştı? Rottweiller saldırdığında onu koruyamayacağımı mı düşünmüştü? Düşüncesi bile çılgılık atmak istememe yol açıyordu.

Belle'in sokağına yaklaştığımda ağlamak üzereydim. Onsuz ne yapacaktım? Bir daha Bob gibi bir hayat arkadaşı bulamazdım. İşte o anda oldu. Yıllardır ilk defa, uyuşturucu için ezici bir ihtiyaç duydum.

Anında savuşturmaya çalıştım, ama bilinçaltım yeniden bir irade savaşı vermeye başladı. Bob'u gerçekten kaybettiysem bununla başa çıkamayacağımı, halihazırda hissettiğim üzüntüden kendimi uyuşturarak kurtulmam gerekeceğini düşünüyordum şüphesiz.

Belle de yıllardır benim gibi savaş veriyordu. Ama dairesinin hâlâ dolu olduğunu biliyordum. Sokağına yaklaştıkça kafamdaki düşünceler daha korkunç bir hal almaya başladı.

Belle'in evine vardığımda saat ona geliyordu. Birkaç saat sokakları turluyordum. Uzaklarda bir yerde sirenler acı acı bağırıyor, polisler bir pub'taki bıçaklamaya veya kavgaya doğru ilerliyorlardı. Umurumda bile değildi.

Ön girişe giden loş ışıklı patikada ilerlerken, binanın yanındaki gölgelerde sessizce oturan bir şekil gördüm. Bu şüphesiz bir kedi silüetiydi, ama artık ümidimi kestiğim için, soğuktan korunan başka bir sokak kedisi olduğunu düşündüm. Ardından yüzünü gördüm, o şaşmaz yüzü.

"Bob."

"Nerelerdeydin? Çoktandır seni bekliyorum," dercesine ağlamaklı miyavladı, aynı üç yıl önceki gibi.

Onu kaldırıp kendime doğru çektim.

Buraya nasıl geldiğini çözmeye çalışarak, "Böyle kaçmaya devam edersen ölümüm senin yüzünden olacak," dedim.

Kısa süre geçmeden her şey açıklığa kavuştu. Daha önce düşünmediğim için kendimi aptal gibi hissettim. Belle'in evine benimle birlikte birkaç kere gelmişti ve ben yokken orada altı hafta geçirmişti. Buraya gelmesi mantıklıydı. Ama nasıl oldu da buraya ulaşabildi? Angel'daki yerimizden bir buçuk mil uzaktaydı. O kadar yolu yürümüş müydü? Eğer öyleyse, ne kadar zamandır buradaydı?

Bunların hiçbirisi artık önemli değildi. Ben tüylerini okşuyor, o ise zımpara gibi sert diliyle elimi yalıyordu. Yüzünü yüzüme sürttü ve kuyruğunu kıvırdı.

Belle'in zilini çaldım ve beni içeri davet etti. Ruh halim çaresizlikten coşkuya geçmişti. Sevinçten havalara uçuyordum.

Belle'in ev arkadaşı da oradaydı ve olup bitenlerin farkındaymışçasına gülümseyerek, "Kutlamak için bir şey ister misin?" diye sordu.

Elimi neşeyle tırmalayan Bob'a sarılıp, Belle'e doğru bakarak, "Hayır, teşekkürler," dedim. "Sadece bir bira yeterli."

Bob geceyi atlatmak için uyuşturucuya değil, sadece arkadaşına ihtiyaç duydu: Yani, bana. O anda benim de ihtiyacım olan tek şeyin bu olduğunu anladım. Sadece Bob'a ihtiyacım vardı. Yalnızca bu akşam değil, bana hayatımda bulunma ayrıcalığını sunduğu her an.

21. BÖLÜM

Big Issue Kedisi Bob

Mart güneşi kaybolup alacakaranlık Angel'ın üstüne çöktükçe, Londra bir kere daha kendini akşama hazırlıyordu. Islington High Sokağı'nda trafik yoğunluğuna ve korna sesleri gürültü kirliliğine yol açıyordu. Kaldırımlar metro istasyonuna giren çıkan insanlarla doluydu. Yaklaşmakta olan iş çıkış saatinin yoğunluğu yine hayal kırıklığı yaşatmıyordu. Herkes bir yerlere gitme telaşında gibi görünüyordu. Yani, aslında pek de herkes değil.

Etrafımıza toplanmakta olan bir grup çocuğu göz ucuyla seçtiğimde, yaklaşmakta olduğunu bildiğim eylem dalgasıyla baş etmek için yeterli dergim olup olmadığını kontrol ediyordum. Ergenlik çağına olduğunu tahmin ettiğim üç erkek ile iki kız. Güney Amerikalı, İspanyol veya Portekizli olabilirlerdi.

Bunda tuhaf bir şey yoktu. Islington, Covent Garden, Leicester Meydanı veya Piccadilly Circus kadar olmasa da, kendi çapında turistlerin uğrak yeri ve Bob da onları bir

mıknatıs gibi çekiyordu.

Fakat bu akşam farklı olan heyecanlı bir şekilde Bob'u işaret etmeleri ve onun hakkında konuşmalarıydı.

Bir genç kız, İspanyolca olduğunu tahmin ettiğim bir lisan-
sanda, "Aaa si, Bob*," dedi.

Ne dediğini anlayınca, *Tuhaf*, diye geçirdim içimden. *Adı-
nın Bob olduğunu nereden biliyorlar? İsminin yazılı olduğu bir
tasma takmıyor. Peki, Big Issue Kedisi diyerek neyi kastediyorlar?*

Çok geçmeden merakım galip geldi.

"Affedersiniz, umarım sormamın bir mahsuru yoktur
ama Bob'u nereden tanıyorsunuz?" dedim, bir tanesinin
düzgün bir İngilizce konuştuğunu ümit ederek. İspanyol-
cam yok denecek kadar azdı.

Neyse ki aralarından bir tanesi, bir erkek çocuk cevap
verdi; "Onu YouTube'da gördük," dedi gülümseyerek. "Bob
çok meşhur, değil mi?"

"Öyle mi?" dedim. "Biri bana YouTube'da olduğunu söy-
lemişti, ama kaç kişinin izlediği ile ilgili hiçbir fikrim yok."

"Sanırım birçok insan," dedi.

"Nerelisiniz?"

"*España*, İspanya."

"Yani Bob İspanya'da popüler mi?"

Çocuk konuşmamızı tercüme edince, "*Si, si*," dedi bir
başkası. "*Bob es una estrella en España*."

Çocuğa dönüp, "Pardon, ne dedi?" diye sordum.

"Dedi ki, Bob İspanya'da bir yıldızmış."

Şok geçirdim.

Eskiden sokakta müzik yaparken, şimdi de *Big Issue* sa-
tarken, yıllar içinde birçok insanın Bob'un fotoğrafını çek-
tiğini biliyordum. Bir kere, acaba Bob *Guinness Rekorlar
Kitabı*'na girer mi diye bile düşünmüştüm: Dünyanın en çok
fotoğraflanan kedisi.

* Aaa, evet, Bob. -yhn

Birkaç kişi de, cep telefonlarıyla veya video kameralarıyla onu filme almıştı. Bob'u son aylarda kameraya çekenleri anımsamaya çalıştım. Şu anda YouTube'da olan filmi kim koymuş olabilirdi? Birkaç tane bariz aday vardı, ama ilk fırsatta kontrol etmek için aklımın bir kenarına not aldım.

Ertesi sabah Bob ile birlikte bölgedeki kütüphaneye gidip internete girdim.

Arama kelimelerini bilgisayara girdim: *Big Issue* Kedisi Bob. Beklenildiği gibi, YouTube'a bir bağlantı vardı, ben de açtım. Şaşkınlıkla bir değil, iki film birden olduğunu gördüm.

"Bak Bob, doğru söylüyormuş. Sen YouTube'da bir yıldızsın."

O ana kadar korkunç bir ilgi göstermemişti. Ne de olsa Kanal Dört'teki at yarışını izliyor değildik. Ama ilk videoya basıp da konuşmamı duyunca klavyeye zıpladı ve kafasını dosdoğru ekrana dayadı.

"Kedi Bob ve ben" adlı ilk filmi izlerken, anılar canlandı. Bir sinema öğrencisi bizi filme çekmek istemişti. Bir süreliğine, *Big Issue*'yu Neal Sokağı civarında sattığımız günlerde beni takip etmişti. Video, çalışırken, otobüse binerken ve sokaklarda yürürken kaydettiği görüntülerden oluşuyordu. Film izleyince, bir *Big Issue* satıcısının günlük hayatı hakkında fikir sahibi oluyordunuz. Bob'a hayran kalan insan görüntüleri ve aynı zamanda, 'evcilleştirilmiş' bir kedi olduğuna inanmayan bazı kişilerle karşı karşıya kaldığım bir sahne de vardı. Bunlar, onu uyuşturduğumu düşünenlerle aynı insan sınıfına giriyorlardı.

Diğer video, daha yakın bir zamanda Angel civarında Rus bir adam tarafından çekilmişti. Filmini "*Big Issue* Kedisi Bob" diye adlandırdığını gördüm. İspanyol öğrencilerin bahsettiği bu olmalıydı. On binlerce kez seyredildiğini görebiliyordum. Şoktaydım.

Bob'un bir anlamda ün kazandığı fikri bir süredir artarak kendini gösteriyordu. Arada sırada biri, "Bu Bob mu? Onu duymuştum," veya "Bu meşhur Kedi Bob mu?" diyordu. Bunun hep ağızdan ağıza yayılan bir durum olduğuna inanmıştım. Sonra, İspanyol gençlerle tanışmadan birkaç hafta önce, yöresel bir gazete olan *Islington Tribune*'de bizimle ilgili bir haber çıktı. Amerikalı bir kadın menajer, Bob ve kendim hakkında kitap yazmayı düşünüp düşünmediğimi bile sordu. Yok artık!

İspanyol gençler, bunun yöresel şöhretten çok daha fazlasına dönüşmeye başlamış olduğunu fark etmemi sağladılar. Bir yıldız doğuyordu: Kedi Bob.

Otobüs durağına ilerleyip, yeni keşfettiğim şeyi kavramaya çalışırken, kendimi gülümsemekten alıkoyamıyordum. Filmlerden birinde, Bob'un hayatımı kurtardığını söylemiştim. İlk duyduğumda, biraz ahmakça, biraz da abartılı gibi görüldüğünü düşündüm. Ama yolda yürürken her şeyi tekrar gözden geçirince, parçalar oturmaya başladı: Bu doğrudu, gerçekten de yapmıştı.

Bob'u iki yıl önce o loş ışıklı koridorda bulduğumdan beri, dünyamı değiştirmişti. O zamanlar kıt kanaat yaşayan, iyileşme sürecindeki bir eroin bağımlısıyım. Ailemle iletişimimi kaybetmiştim ve hemen hemen hiç arkadaşım yoktu. Tam anlamıyla ifade etmek gerekirse, hayatım karmakarışık. Bunların hepsi değişmişti.

Avustralya'ya yaptığım yolculuk geçmişteki zorlukları telafi etmese de, beni ve annemi yeniden birleştirmişti. Yaralar iyileşiyordu. Yeniden yakınlaşacağımıza dair içimde bir his vardı. Uyuşturucularla olan savaşım nihayet sona eriyordu ya da en azından ben öyle olduğunu umuyordum.

Almam gereken Subutex'in miktarı düzenli olarak azalıyordu. Hiç almayacağım gün ufukta belirmeye başlamıştı bile. Kurtuluşumu görebiliyordum. Bunun mümkün olmadığı zamanlar olmuştu.

Her şeyden önemlisi, bazı temelleri oturtmuştum. Çoğu kişi için bir şey ifade etmeyebilir, ama Tottenham'daki küçük dairem, her zaman gizlice arzuladığım güven ve istikrarı bana vermişti. Aynı yerde hiç bu kadar uzun süre yaşamamıştım: Orada dört yıldan fazla zamandır yaşıyordum ve daha da uzun kalacaktım. Eğer Bob olmasaydı, bunun gerçekleşmeyeceğine dair hiç şüphem yoktu.

Düzenli kiliseye giden biri olarak yetiştirilmiştim, ama Hristiyanlığın esaslarını uygulamıyordum. Agnostik veya ateist de değildim. Benim inancım, her dinden ve felsefeden biraz almamız gerektiği üzerine kurulu. Budist olmamama rağmen, bilhassa Budist felsefesini seviyorum. Sana, etrafında hayatını şekillendirebileceğin çok iyi bir temel sunuyor. Örneğin, karmaya, yani ne ekersen onu biçersen fikrine kesinlikle inanıyorum. Bob'un, sıkıntılı hayatımın bir noktasında yaptığım iyi bir şey için verilen bir ödül olup olmadığını merak ediyordum.

Bazen Bob ve benim, bir önceki hayatımızda birbirimizi tanıyıp tanımadığımızı da düşünüyordum. Birbirimize bağlanma şeklimiz, kurduğumuz ani dostluk olağandışıydı. Biri, Dick Whittington ile kedisinin* reenkarnasyonu olduğumuzu söylemişti. Ancak bu sefer roller değişmişti ve Dick Whittington, Bob; ben de onun hayat arkadaşı olarak dünyaya gelmiştik. Bundan gayet memnundum. Onun hakkında böyle düşünmek hoşuma gidiyordu. Bob benim en iyi dostum, beni farklı ve daha iyi bir hayat tarzına yönlendiren

* Dick Whittington ve Kedisi: Kedisinin farelerden arındırma becerileri sayesinde, 14. yüzyılda önce zengin bir tüccar, ardından da Londra Belediye Başkanı olan fakir bir çocuğun hikâyesinin anlatıldığı İngiliz folk masalı. -çn

kişiydi. Karşılığında ise, karmaşık veya gerçekdışı bir şey talep etmiyordu. Sadece ona göz kulak olmama ihtiyacı vardı. Yaptığım da zaten buydu.

Önümüzdeki yolun engelsiz olamayacağını biliyordum. Sağda solda sorunlarla yüzleşeceğimiz kesindi, ne de olsa hâlâ Londra sokaklarında çalışıyordum. Hiçbir zaman kolay olmayacaktı. Ama beraber durduğumuz müddetçe, her şeyin iyi olacağına dair içimde bir his vardı.

Herkesin bir fırsata ihtiyacı vardır, herkes o ikinci şansı hak eder. Bob ve ben, elimize geçen bu şansı değerlendirmiştik...

Teşekkürler

Bu kitap pek çok insanın yer aldığı ortak bir çalışmadır.

Her şeyden önce, aileme, hayatımın bazı karanlık dönemlerinde devam etmemi sağlayan mutlak azmi verdikleri için özellikle de anneme ve babama teşekkür etmek isterim. Aynı zamanda, bu kadar iyi dost oldukları için vaftiz ebeveynlerim Terry ve Merilyn Winter'a da şükranlarımı sunarım.

Londra'nın sokaklarında yıllar içinde birçok kişi bana şefkat gösterdi, ama cömertliklerinden ötürü *Big Issue* koordinatörleri Sam, Tom, Lee ve Rita'yı ayrı tutmak istiyorum. Aynı zamanda sosyal yardım çalışanları Kevin ve Chris'e de merhamet ve anlayışlarından ötürü teşekkür etmek isterim. Değerli tavsiyelerinden ötürü Mavi Haç ve RSPCA'ye; bana ve Bob'a destek olan Davika, Leanne ve Angel metro istasyonundaki diğer tüm personele teşekkürler.

Bob'a ve bana her zaman sıcak bir bardak çay ve süt ikram eden Neal Sokağı'ndaki Food for Thought ile Pix'e; aynı zamanda Soho'daki Diamond Jacks'de çalışan Daryl'e ve ayakkabı tamircileri Paul ile Den'e arkadaşlıklarından ötü-

rü teşekkürler. Corrupt Drive Plakları'ndaki Pete Watkins'e, Mosaic Homes'daki DJ Cavey Nik'e ve Ron Richardson'a da teşekkür etmek isterim.

Bu kitap menajerim Mary Pachnos olmadan asla gerçekleşmezdi. Bu fikri öneren kendisiydi. O zaman çılgınca gelmişti. O ve yazar Garry Jenkins'in yardımı olmadan, hepsini kâğıda dökmeyi ve tutarlı bir hikâyeye dönüştürmeyi asla başaramazdım. Yayınevim Hodder & Stoughton'daki Rowena Webb, Ciara Foley, Emma Knight ve muhteşem ekibin geri kalanına teşekkür ederim. Üst kattaki sessizlikte kitap üstünde çalışmama izin veren Islington'daki Waterstones çalışanları ve Alan'a teşekkür ederim. Ayrıca, daimi desteği olmadan kaybolacağımız Kitty'e de kocaman teşekkürler.

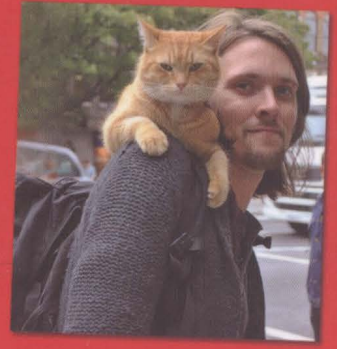
Son yıllarda bana muazzam bir hayat felsefesi veren Scott Hartford-Davis ile Dalai Lama'ya ve her zaman düşüncelerimde olan Leigh Ann'e teşekkür ederim.

Son olarak tabii ki 2007'de hayatıma giren ve onunla arkadaşlık kurduğum andan itibaren üzerimde ne kadar olumlu bir etkisi olduğunu kanıtlayan küçük dostuma teşekkürler. Herkes Bob gibi bir arkadaşı hak ediyor. Doğrusunu isterseniz böyle birini bulabildiğim için çok şanslıyım...

James Bowen
Londra, Ocak 2012

Sokaklarda yaşıyan James Bowen yaralı bir sarman bulduğunda hayatının ne denli değışeğini bilmiyordu. Kıt kanaat geçiniyordu ve son ihtiyacı olan şey bir kedydi. Oysa tanıştıktan sonra ayrılmaz bir ikili oldular ve birbirlerinin yaralarını sardılar. *Sokak Kedisi Bob* herkesin yüreğine işleyecek, umut dolu ve sıcacık, gerçek bir hikâye...

"Yaralı bir sarmanın sokaklarda yaşıyan bir adamın hayatını nasıl değıştirdiğine dair sıcak ve etkileyici bir hikâye... Yayımlandığı andan itibaren çok satanlar listesine giren bu kitap, hayat dolu bir dostluk hikâyesi olmasının yanı sıra sokaklardaki hayatın ne denli adaletsiz olduğunu da gözler önüne seriyor."

–*The Guardian*

"Yükleri ısıtan bir umut mesajı..."

–*Daily Mail*

"James ve Bob'un ilk imza gününde hayranları metrelerce kuyruk oluşturdu. Uslu kedi Bob, sadece iki saatte tam 180 kitap imzaladı."

–*Bookseller*

www.yabanciyayinlari.com
facebook.com/yabanciyayinlari
twitter.com/yabanciyayinlar
internet satış: ilknokta.com